National Library
of Sweden

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2013

Neutral bostads-beskattning

Betänkande av bostadsskattekommittén

1974:16

SOU

Statens offentliga utredningar
1974:16
Finansdepartementet

Neutral bostadsbeskattning

Betänkandet avgivet av bostadsskattekommittén
Stockholm 1974

ISBN 91-38-01868-3
Omslag: Johan Hillbom

Göteborgs Offsettryckeri AB, Stockholm 74.4 630 S

Till Statsrådet och chefen för finansdepartementet

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 8 september och den 6 oktober 1972 bemyndigades chefen för finansdepartementet att tillkalla högst tio sakkunniga med uppdrag att överse bostadsbeskattningen. Med stöd av dessa bemyndiganden tillkallades såsom sakkunniga generaldirektören Sten Walberg, tillika ordförande, departementssekreteraren Hans Almgren, riksdagsledamoten Rune Carlstein, förbundsordföranden Harry Dahl, civilingenjören Ernst Hellstedt, direktören Sven Jansson, direktören Per Landgren, riksdagsledamoten Sigvard Larsson, direktören Gunnar Leo och andre förbundsordföranden Åke Lindh.

De sakkunniga har antagit benämningen bostadsskattekommittén.

Att såsom experter biträda kommittén förordnades den 6 oktober 1972 kammarrättsassessorn Per Anclow, kanslirådet Bertil Edlund och departementssekreteraren Ingmar Fries. Till sekreterare åt kommittén förordnades den 19 oktober 1972 kammarrättsfiskalen Klas Herrlin.

Sedan regeringen i november 1973 beslutat att kommitténs förslag i huvudfrågan att skapa bättre neutralitet i beskattningen av olika boendeformer skulle föreligga i mitten av mars 1974, har kommittén helt inriktat sig på att försöka lösa denna uppgift. Såsom en etapp i arbetet får alltså kommittén härmed vördsamt överlämna ett första betänkande rörande bostadsbeskattningen, Neutral bostadsbeskattning. Betänkandet omfattar förslag om ändringar i villabeskattningen, införande av ett allmänt avdrag för hyresgäster och bostadsrättshavare, avveckling av garantibeskattningen för bostadsfastigheter samt ändrat beskattningsår för avdrag för räntor som finansieras inom ramen för paritets- och räntelånesystemet. Återstående delar av uppdraget kommer att redovisas under våren 1975.

Reservationer har avgivits av

1) herrar Walberg, Almgren, Carlstein och Jansson,
2) herrar Dahl, Hellstedt, Landgren och Larsson,
3) herrar Almgren, Carlstein, Jansson, Leo och Lindh.

Reservation och särskilt yttrande har vidare avgivits av herr Dahl.

Slutligen har särskilda yttranden lämnats av

1) herr Jansson,
2) herr Leo,
3) herr Lindh,
4) herrar Almgren och Carlstein,
5) herr Larsson.

Beträffande utredningsarbetets uppläggning och avgivna remissyttranden hänvisas till kapitel 1.

Stockholm den 19 februari 1974

Sten Walberg

Hans Almgren	*Rune Carlstein*	*Harry Dahl*
Ernst Hellstedt	*Sven Jansson*	*Per Landgren*
Sigvard Larsson	*Gunnar Leo*	*Åke Lindh*
		/Klas Herrlin

Innehåll

Sammanfattning 7

Författningsförslag 11

Kapitel 1 *Inledning* 27

Kapitel 2 *Gällande beskattningsregler* 31
2.1 Inledning 31
2.2 Fastighetstaxering 32
2.3 Beräkning av inkomst av annan fastighet 33
2.3.1 Den konventionella metoden 33
2.3.2 Schablonmetoden 34
En- och tvåfamiljsfastigheter 35
Fastigheter tillhöriga bostadsföreningar och bostadsaktiebolag samt allmännyttiga bostadsföretag 36
2.4 Bostad på jordbruksfastighet 37
2.5 Garantibeskattningen 37
2.6 Realisationsvinstbeskattningen 38

Kapitel 3 *Tillkomsten av schablonreglerna m. m.* 40
3.1 Villafastigheter 40
3.2 Bostadsföreningar och bostadsaktiebolag 42
3.3 Allmännyttiga bostadsföretag 43
3.4 Bostadsbeskattningsutredningen 44

Kapitel 4 *Bostadspolitiska åtgärder* 45
4.1 Statlig bostadslångivning 45
4.1.1 Den skattemässiga behandlingen av räntor som finansierats genom statligt lån 47
4.2 Bostadstillägg 47
4.2.1 Statligt och statskommunalt bostadstillägg 47
4.2.2 Kommunalt bostadstillägg till folkpension 49
4.3 Hyressättning 49

Kapitel 5 *Bostadsskatt och boendekostnad* 51

Kapitel 6 *Riktlinjer för en reformerad bostadsbeskattning* 60
6.1 Förutsättningar 60
6.2 Neutralitet i beskattningen 61
6.3 Våra förslag 66
6.4 Finansiella konsekvenser för stat och kommun 76

Kapitel 7 *Garantibeskattningen* 78
7.1 Tidigare åtgärder och uttalanden rörande en avveckling av garantibeskattningen 78
7.2 Bedömning och förslag 80

Kapitel 8 *Beskattningsår för avdrag för gäldräntor som finansierats genom räntelån eller skuldökning vid paritetslån* 84

Kapitel 9 *Specialmotivering* 87

Bilaga 1 Inom kommittén upprättade kalkyler avseende skatteeffekter och boendekostnader för villor i vissa orter m. m. ... 91
Bilaga 2 Sammanställning av tillgänglig statistik. Garantibeskattningens betydelse för vissa kommuner 103
Bilaga 3 Tabeller från småhusundersökningen 119

Kommentarer till bilaga 1–3 179

Reservationer och särskilda yttranden 187

Sammanfattning

Bostadsskattekommittén har haft till uppgift att undersöka ekonomin för boendet i olika former och beskattningens inverkan på denna. På den grundvalen skulle kommittén föreslå sådana ändringar i skattereglerna att dessa blir neutrala för de olika boendeformerna. Samtidigt gavs i direktiven den anvisningen att gäldränteavdraget för villaägarna skulle vara kvar och att förslagen inte fick leda till påtagliga generella skärpningar av boendekostnaderna i villa för hushåll med måttliga bruttoinkomster.

Regeringens beslut i november 1973 att kommittén skulle framlägga sina förslag i huvudfrågan i mitten på mars 1974 har tvingat kommittén att avbryta sina undersökningar. Förslagen har i stort sett fått grundas på befintligt statistiskt material. En i samarbete med boendeutredningen anordnad statistisk undersökning av de ekonomiska villkoren för villor och andra småhus har slutförts och kunnat i viss mån jämföras med det befintliga statistiska materialet. Flertalet ståndpunkter har dock fått tagas, innan resultaten av denna undersökning var tillgängliga.

Enligt de kalkyler som kommittén kunnat göra på grundval av befintligt statistiskt material gynnas nyare villor och egna hem av den nuvarande schablonmässiga villabeskattningen. Skatten är sålunda avsevärt lägre än om villorna skulle beskattas efter s. k. konventionell metod, där bostadsförmånerna tas upp som intäkt och de verkliga kostnaderna som avdrag. Vidare har framgått att den som bor i en nyare villa har en sammanlagd bostadskostnad som är 15–25 kr per m^2 lägre än om han hyr en lika stor lägenhet i ett paritetsbelånat flerfamiljshus. Till hyran i flerfamiljshuset bör nämligen rättvisligen läggas vad staten tillskjuter enligt paritetslånesystemet och som belastar hyran i framtiden. I villaägarens bostadskostnad har då schablonmässigt räknats in både värdeminskning på byggnaden och ränta på eget kapital, medan å andra sidan skatteeffekten frånräknats.

När det gäller äldre fastigheter visar däremot kommitténs kalkyler inte någon nämnvärd skillnad i boendekostnaderna för enfamiljshus och flerfamiljshuslägenheter av samma storlek, ålder och standard, i vart fall om man ser förhållandena i ett längre tidsperspektiv. Kostnaderna i nuläget är obetydligt lägre för enfamiljshusen. Att resultaten har blivit så olika för nyare och äldre hus beror framför allt på att de avdragsgilla räntorna i nya villor är höga men underhållskostnaderna – som ju inte får

dras av i deklarationen – ganska små. I äldre egnahemsfastigheter är underhållskostnaderna större och räntorna i regel förhållandevis lägre.

Den jämförelse med resultaten från den förut nämnda småhusundersökningen som kommittén kunnat göra ger vid handen att de på basis av tillgängligt statistiskt material gjorda kalkylerna i stort sett är realistiska. När det gäller nyare hus kan man alltså konstatera en bristande neutralitet i beskattningen som motsvarar 15–25 kr per m^2. Om ett bostadsföretag uppför småhus och hyr ut dem eller upplåter dem med bostadsrätt, blir skillnaden ännu större. Däremot har kommittén inte kunnat konstatera någon egentlig bristande neutralitet i beskattningen då det gäller äldre hus.

Kommittén föreslår i första hand, att den kommunala *garantibeskattningen* avskaffas beträffande alla bostadsfastigheter utom fritidshus. Det förslaget betyder en minskad kostnad på 3–4 kr per m^2 i flerfamiljshusen. Det medför också en avsevärd förenkling vid deklaration och taxering. I villorna tas enligt förslaget motsvarande lättnad tillbaka genom höjd intäktsprocent. Att fritidshusen undantagits beror på hänsyn till vederbörande kommuners ekonomi. Förslaget kostar kommunerna ca 700 milj. kr. Härav återkommer en del genom höjd intäktsprocent för egnahemsfastigheterna. – En ledamot av kommittén vill avskaffa garantibeskattningen även i fråga om fritidshus.

Paritetslånesystemet medför, att staten finansierar en del av räntorna genom lån. Likväl får de villaägare som har paritetslån – och det är för dem som saken har betydelse – dra av sådana räntor som om de betalts kontant. I verkligheten innebär detta att ägarna får avdrag för utgifter som de inte har haft. Kommittén föreslår att avdragsrätten skall avskaffas för dylika räntor och att avdrag i stället skall erhållas när de lånade räntebeloppen betalas tillbaka. Genom förslaget ökar det allmännas skatteintäkter under de närmaste åren med 200–300 milj. kr., varav ca 100 milj. kr. kommer på kommunerna. Efter ett antal år minskar skatteintäkterna ungefär lika mycket.

Kommittén bygger sina förslag i övrigt på att den nuvarande schablonbeskattningen av *egna hem* skall bibehållas. När det gäller intäktsprocenten gör emellertid kommittén skillnad mellan nyare och äldre egnahemsfastigheter i anslutning till de förut redovisade kalkylerna.

För äldre villor föreslås endast, att intäktsprocenten höjes med vad som motsvarar den skattelättnad som villaägaren får genom att garantibeskattningen avskaffas. Denna lättnad motsvarar genomsnittligt ett tillägg på intäktsprocenten av 0,6–0,7 enheter. Samtidigt får hänsyn tas till att 1975 års allmänna fastighetstaxering enligt senast tillgängliga prognoser väntas höja taxeringsvärdena för det stora flertalet egna hem med omkring 30 procent. I överensstämmelse med vad som varit brukligt vid tidigare allmänna fastighetstaxeringar föreslår kommittén att tillägget i anledning av garantibeskattningens slopande avrundas nedåt till 0,5 procentenheter. Kommittén föreslår alltså att intäktsprocenten för äldre egna hem blir 2,5. De sammanlagda verkningarna av dessa förslag och de höjda taxeringsvärdena blir för egna hem i stockholmsområdet från 1950 och 1960 om 80–120 m^2 bostadsyta en ökning av boendekostnaden

med 200–400 kr. om året, motsvarande 2–6 kr. per m^2.

När det gäller villor som blir klara för inflyttning fr. o. m. den 1 januari 1975 föreslår kommittén, att intäktsprocenten blir 3,5 och gäller under villans första sex år. Skillnaden på en procentenhet motsvarar skillnaden i underhållskostnader mellan äldre och nyare villor. I förhållande till nuläget blir kostnaderna på detta sätt 10–15 kr. per m^2 högre för de nya villorna. Den högre intäktsprocenten skall som nämnts gälla under sex år. Därefter stiger underhållskostnaderna, och kommittén har ansett att intäktsprocenten då bör bli densamma som för andra äldre villor.

Förslagen om intäktsprocent för villor är inte enhälliga. Fem av utredningens tio ledamöter anser att intäktsprocenten för nya villor inte skall sjunka efter sex år. Tre andra ledamöter vill inte göra någon skillnad mellan nyare och äldre villor; de anser att intäktsprocenten för samtliga villor skall vara 2,5. Dessutom framföres i särskilda yttranden från olika ledamöter avvikande uppfattningar rörande principerna för villabeskattningen och därmed förbundna neutralitetsfrågor samt villabeskattningens förhållande till bostadsfinansieringen.

De särskilda reglerna om beskattning av lyxvillor föreslås ändrade i anslutning till de väntade resultaten av fastighetstaxeringen, så att reglerna omfattar i stort sett villor av samma storlek och standard som nu. Den lägre gränsen för lyxvillabeskattningen är alltså i förslaget höjd från 150 000 till 200 000 kr. och den högre från 225 000 till 300 000 kr. Inom det lägre skiktet blir höjningen av intäktsprocenten 2,5 enheter mot 2 för närvarande och i det högre skiktet 5,5 mot nu 6. Mellan 200 000 och 300 000 kr. blir alltså intäktsprocenten 5 för äldre villor och 6 för nyare villor. I skiktet över 300 000 kr. blir motsvarande procenttal 8 resp. 9.

Ändringarna i fråga om intäktsprocenten och de höjda taxeringsvärdena medför enligt majoritetens förslag ökade skatteintäkter på längre sikt om 1 miljard kr., varav kommunerna får ca 400 milj. kr. Under det första året stannar intäktsökningen på grund av övergångsregeln vid 800 milj. kr., varav för kommunernas del ca 300 milj. kr.

Genomföres de förut angivna förslagen från kommitténs majoritet, reduceras skillnaden i reella bostadskostnader såvitt avser hus som blir färdiga för inflyttning efter den 1 januari 1975.

Enligt kommitténs mening bör den kvarstående bristen i neutralitet undanröjas. Kommittén föreslår, att ett nytt allmänt avdrag införes som är avsett att reducera hyresgästernas och bostadsrättsinnehavarnas kostnader, och därmed skapa en motsvarighet till gäldränteavdraget för villaägare. Enligt förslaget skall avdrag erhållas med den del av hyran som överstiger 10 procent av den sammanräknade inkomsten före underskottsavdrag och andra allmänna avdrag. För makar räknas avdraget på den högsta av makarnas inkomster. Avdraget är maximerat till 4 000 kr. för att det skall få godtagbara finansiella konsekvenser för stat och kommun och inte uppmuntra till bosättning i utpräglade lyxbostäder. Kommittén förutsätter, att reglerna om statskommunala bostadsbidrag jämkas, så att hänsyn till avdraget tas vid bostadsbidragets bestämmande

på samma sätt som man i fråga om villor tar hänsyn till effekten av gäldränteavdraget. Skattebortfallet uppskattas till omkring 1 miljard kr. per år, varav ca 400 milj. kr. kommunalskatt. – Två ledamöter som har röstat för avdragsrätt har dock förordat annan avdragskonstruktion.

Mot det föreslagna avdraget för hyra och årsavgift reserverar sig fyra ledamöter. De anser det lämpligare, att den kvarstående bristen i neutralitet till villaägarnas förmån neutraliseras genom åtgärder inom bostadsfinansieringens ram.

Samtliga förslag är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1975 och tillämpas första gången vid 1976 års taxering.

Författningsförslag

1. Förslag till
Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom förordnas att 5 § 2 mom., 9 §, 24 § 2 mom., 46 § 2 mom., 64 § 1 mom., punkterna 2, 5 och 6 av anvisningarna till 5 § samt punkt 5 av anvisningarna till 25 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	5 §
2 mom.	2 mom. *Fastighet som helt användes till bostad är undantagen från skatteplikt. Om annan fastighet än jordbruksfastighet användes delvis till bostad, delvis för annat ändamål, är bostadsdelen fri från skatteplikt. Undantaget från skatteplikt gäller icke fastighet, som avses i 24 § 2 mom. och som nyttjas endast viss del av året eller tillfälligt, såsom sommarvilla, sportstuga eller jaktstuga, eller som utan att användas står till ägarens förfogande.*

För kanal, järnväg, spårväg eller annan farväg, som är avsedd eller upplåten för allmän trafik, så ock för allmän farled eller allmän flottled jämte till sagda kommunikationsanstalter hörande, för driftens omedelbara behov avsedda byggnader, anläggningar och markområden föreligger ej heller skatteplikt.

9 §[1]

Taxeringsvärde skall, om ej annat följer av tredje stycket, åsättas varje taxeringsenhet.

[1] Senaste lydelse 1973:1099.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Taxeringsvärde skall åsättas till det belopp som motsvarar sjuttiofem procent av taxeringsenhetens marknadsvärde. Nämnda värde skall bestämmas med hänsyn till det allmänna prisläget vid ingången av året före taxeringsåret i enlighet med de närmare föreskrifter riksskatteverket meddelar.	
Taxeringsvärde skall ej åsättas taxeringsenhet, som innefattar endast från skatteplikt undantagen egendom. Föreligger skatteplikt för *endast* del av *egendomens* värde, skall egendomens hela taxeringsvärde angivas samt vad av detta som belöper på den icke skattepliktiga delen. Är den icke skattepliktiga delen att hänföra till egendom, som avses i 5 § 1 mom. första stycket c) eller 5 mom., skall dock taxeringsvärde åsättas endast den skattepliktiga delen. (Se vidare anvisningarna.)	Taxeringsvärde skall ej åsättas taxeringsenhet, som innefattar endast från skatteplikt undantagen egendom. *Dock skall taxeringsvärde åsättas egendom som användes till bostad och på den grunden enligt 5 § 2 mom. första stycket är undantagen från skatteplikt.* Föreligger skatteplikt för del av *egendoms* värde, skall egendomens hela taxeringsvärde angivas samt vad av detta som belöper på den icke skattepliktiga delen. Är den icke skattepliktiga delen att hänföra till egendom, som avses i 5 § 1 mom. första stycket c) eller 5 mom., skall dock taxeringsvärde åsättas endast den skattepliktiga delen. (Se vidare anvisningarna.)
24 §	
2 mom.[2] Är annan fastighet inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet) och föreligger ej fall, som avses nedan i sista stycket, upptages såsom intäkt av fastigheten ett belopp motsvarande för helt år räknat två procent av den del av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret som icke överstiger *150 000* kronor, *fyra* procent av den del av taxeringsvärdet som överstiger *150 000* kronor men icke *225 000* kronor och åtta procent av den	2 mom. Är annan fastighet inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet) och föreligger ej fall, som avses nedan i sista stycket, upptages såsom intäkt av fastigheten ett belopp motsvarande för helt år räknat två *och en halv* procent av den del av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret som icke överstiger *200 000* kronor, *fem* procent av den del av taxeringsvärdet som överstiger *200 000* kronor men icke *300 000* kronor och åtta pro-

[2] Senaste lydelse 1970:93.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
del av taxeringsvärdet som överstiger *225 000* kronor. Finnes ej taxeringsvärde åsatt för året näst före taxeringsåret, beräknas intäkten på grundval av fastighetens värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxeringsvärde för året näst före taxeringsåret.	cent av den del av taxeringsvärdet som överstiger *300 000* kronor. *Har fastigheten försetts med ny bostadsbyggnad inom sex år före beskattningsårets ingång, skola dock motsvarande procenttal vara tre och en halv, sex och nio.* Finnes ej taxeringsvärde åsatt för året näst före taxeringsåret, beräknas intäkten på grundval av fastighetens värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxeringsvärde för året näst före taxeringsåret.

Vad i nästföregående stycke sagts skall gälla jämväl fastighet, som delvis använts i ägarens egen rörelse, därest fastigheten i övrigt är inrättad för ändamål som i nämnda stycke avses. I sådant fall skall till grund för beräkningen av intäkten av fastigheten läggas i nästföregående stycke avsedda värde å fastigheten minskat med den del av samma värde, som kan anses belöpa på den i rörelsen använda fastighetsdelen.

Har fastighet, som i första eller andra stycket sägs och som är avsedd för användning under hela året, på grund av eldsvåda eller därmed jämförlig händelse eller till följd av ägarens avflyttning från orten eller annan sådan särskild omständighet icke kunnat utnyttjas under viss tid eller har i sådan fastighet för uthyrning avsedd lägenhet icke kunnat uthyras, må den enligt första eller andra stycket beräknade intäkten nedsättas med hänsyn till den omfattning, vari fastigheten icke kunnat användas eller uthyras. Har så varit fallet under endast kortare tid av beskattningsåret, skall någon nedsättning dock icke ske.

Vad i detta moment stadgas skall icke äga tillämpning beträffande fastighet eller, i fall som i andra stycket avses, fastighetsdel, vilken i icke allenast ringa omfattning brukar i förvärvssyfte utnyttjas på annat sätt än för uthyrning till stadigvarande bostad eller såsom bostad för ägaren. Ej heller skola bestämmelserna i detta moment tillämpas beträffande publikt boställe.

46 §

2 m o m.[3] I hemortskommunen äger skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, därjämte njuta avdrag:

1) för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som icke får avdragas från inkomsten av särskild förvärvskälla, i den utsträckning som framgår av punkt 5 av anvisningarna;

2) för d e l s sådan socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen

[3] Senaste lydelse 1973:1009 och 1973:1113.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är, d e l s o c k avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans omyndiga barn;	
3) för d e l s sådan sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är, d e l s o c k premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2–4 kap. lagen om allmän försäkring;	
4) för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogat intyg eller annat skriftligt bevis utgivit under beskattningsåret för underhåll av icke hemmavarande barn om barnet är under 18 år eller, såvitt gäller underhåll på grund av dom, oavsett barnets ålder, dock högst med 2 500 kronor för varje barn;	
5) för sådan avgift enligt 4 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är.	5) för sådan avgift enligt 4 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är;
	6) *för den del av årlig avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag eller av hyra som avser bostad för den skattskyldige och överstiger tio procent av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomst från en eller flera förvärvskällor, dock högst med 4 000 kr. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med sin make, göres avdraget från den högsta av makarnas inkomster. Till inkomsten skall läggas inkomst för vilken sjömansskatt skolat erläggas.*
Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlägga sjömansskatt, skall avdrag för periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i	Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlägga sjömansskatt, skall avdrag för periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
33 §, *och* underhållsbidrag, som i första stycket 4) här ovan sägs, åtnjutas allenast i den mån hänsyn vid beräkningen av sjömansskatt icke tagits till *understödet, avgiften eller underhållsbidraget.*	33 §, underhållsbidrag, som i första stycket 4) här ovan sägs, *och årlig avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag samt hyra* åtnjutas allenast i den mån hänsyn vid beräkningen av sjömansskatt icke tagits till *nämnda utgifter.*

Därest skattskyldig endast under en del av beskattningsåret varit här i riket bosatt, skall avdrag, som nu sagts, åtnjutas allenast i den mån det belöper å nämnda tid.

Avdrag för premier och andra avgifter, som avses i första stycket 3) här ovan och som ej utgöra sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, må ej för skattskyldig åtnjutas till högre belopp än 250 kronor; dock att, om skattskyldig under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, ifrågavarande avdrag för dem båda gemensamt må åtnjutas med högst 500 kronor. Avdrag, som nu sagts, med högst 500 kronor må vidare åtnjutas om skattskyldig under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställes änka, änkling eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 18 år.

Avdrag för avgift för pensionsförsäkring som äges av den skattskyldige får ej åtnjutas till högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från förvärvskällor, som äro skattepliktiga i hemortskommunen, och övriga avdrag enligt denna paragraf. Kan avdrag för avgift för pensionsförsäkring icke utnyttjas i hemortskommunen, må avdrag åtnjutas i annan kommun med belopp intill den där redovisade inkomsten, i förekommande fall efter andra avdrag enligt denna paragraf som åtnjutes vid taxeringen i kommunen. Vad som sålunda ej kunnat avdragas får den skattskyldige tillgodoföra sig genom avdrag senast vid taxering för sjätte beskattningsåret efter det år då avgiften erlades. Ej heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt denna paragraf åtnjutits.

64 §

1 m o m.[4] Vid taxering till kommunal inkomstskatt skall med ägare av fastighet likställas den, för vilken ehuru han icke är ägare garantibelopp för fastighet likväl skall upptagas såsom skattepliktig inkomst i enlighet med vad därom stadgas i 47 §.	1 m o m. Vid taxering till kommunal inkomstskatt skall med ägare av fastighet likställas den, för vilken ehuru han icke är ägare garantibelopp för fastighet likväl skall upptagas såsom skattepliktig inkomst i enlighet med vad därom stadgas i 47 §. *Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om innehavare av fastighet som*

[4] Senaste lydelse 1953:400.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	användes till bostad oaktat fastigheten på den grunden enligt 5 § 2 mom. första stycket är helt eller delvis undantagen från skatteplikt.
	Anvisningar
	till 5 §
2.[5] Stadgandet om skattefrihet för staten tillhörig för försvarsändamål avsedd fastighet, i den mån den för sådant ändamål nyttjas, innebär exempelvis, att, om ett staten tillhörigt örlogsvarv mera stadigvarande användes jämväl för byggande av fartyg, som ej avse försvarsändamål, vare sig detta sker för statens eller för annans räkning, skatteplikt skall föreligga för så stor del av varvsfastighetens värde, som prövas skäligt med hänsyn till denna verksamhets genomsnittliga omfattning i förhållande till hela den å varvet bedrivna verksamheten, samt att, om ett övningsfält upplåtes för jordbruk eller därmed jämförligt ändamål, skatteplikt föreligger för den del av övningsfältets värde, som skäligen kan anses utnyttjad genom upplåtelsen. Användes fastigheten endast i ringa utsträckning för annat än försvarsändamål, föranleder detta ej skatteplikt; sålunda föreligger ej skatteplikt på den grund, att en mindre betesrätt upplåtes å en för militärövningar använd plats eller att på dylik plats sker skogsavverkning av mindre omfattning. *Kasernbyggnader och vaktstugor anses vara avsedda för försvarsändamål även i den mån i dem äro inrymda bostadslägenheter för andra än man-*	2. Stadgandet om skattefrihet för staten tillhörig för försvarsändamål avsedd fastighet, i den mån den för sådant ändamål nyttjas, innebär exempelvis, att, om ett staten tillhörigt örlogsvarv mera stadigvarande användes jämväl för byggande av fartyg, som ej avse försvarsändamål, vare sig detta sker för statens eller för annans räkning, skatteplikt skall föreligga för så stor del av varvsfastighetens värde, som prövas skäligt med hänsyn till denna verksamhets genomsnittliga omfattning i förhållande till hela den å varvet bedrivna verksamheten, samt att, om ett övningsfält upplåtes för jordbruk eller därmed jämförligt ändamål, skatteplikt föreligger för den del av övningsfältets värde, som skäligen kan anses utnyttjad genom upplåtelsen. Användes fastigheten endast i ringa utsträckning för annat än försvarsändamål, föranleder detta ej skatteplikt; sålunda föreligger ej skatteplikt på den grund, att en mindre betesrätt upplåtes å en för militärövningar använd plats eller att på dylik plats sker skogsavverkning av mindre omfattning.

[5] Senaste lydelse 1953:400.

Nuvarande lydelse

skap. Däremot anses ej andra byggnader, som i huvudsak nyttjas till tjänstebostader och uthyrningsbostäder, vara avsedda för försvarsändamål. Byggnader, avsedda för mera tillfällig inkvartering vid militära skolor, skjutfält o. dyl., anses nyttjade för försvarsändamål, i den mån de användas för dylik inkvartering, men ej i den mån de innehålla fasta bostäder för andra än vaktpersonal. Därest annan byggnad än kasernbyggnad eller vaktstuga i huvudsak nyttjas till försvarsändamål men i densamma tillika är inrymd en mera betydande tjänstebostad, är byggnaden underkastad skatteplikt för så stor del av sitt värde, som kan anses skäligen belöpa på den till tjänstebostad nyttjade delen av fastigheten. Beträffande tjänstebostäder vid militärt sjukhus skola gälla samma bestämmelser som för bostäder vid annat sjukhus (jfr punkt 5 här nedan).

Föreslagen lydelse

För fristående industriell anläggning åtnjutes ej skattefrihet. Med dylik anläggning förstås här exempelvis sådan fabrik för tillverkning av vapen eller ammunition, som ej är sammankopplad med en försvarsanläggning i egentlig mening, såsom ett örlogsvarv eller en fästning. Ett kronobageri, som levererar bröd till truppförband å orten, är ej att anse såsom fristående industriell anläggning. Ej heller anses såsom fristående industriell anläggning ett vattenverk eller ett kraftverk, som är avsett för tillgodoseende av en försvarsanläggnings behov av vatten eller elektrisk kraft.

5.[6] För att skattefrihet enligt 1 mom. d)—i) helt eller delvis skall åtnjutas för byggnad kräves, att den skall i väsentlig utsträckning nyttjas för ändamål, som föranleder skattefrihet. *Sålunda är exempelvis byggnad, som i huvudsak tjänar bostadsändamål, i sin helhet skattepliktig, även om i densamma*

5. För att skattefrihet enligt 1 mom. d)—i) helt eller delvis skall åtnjutas för byggnad kräves, att den skall i väsentlig utsträckning nyttjas för ändamål, som föranleder skattefrihet.

[6] Senaste lydelse 1954:44.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

finnes inrymd någon förvaltningslokal. Dock kan bostadsbyggnad vara att anse som sådan oskiljaktig del av en anläggning, att den frihet från skatteplikt, som åtnjutes för anläggningen, även bör gälla bostadsbyggnaden. Sålunda är exempelvis en inom ett lasaretts område uppförd läkarbostad att anse såsom en del av lasarettsanläggningen.

Föreskriften att, därest under 5 § 1 mom. d)–i) angiven fastighet jämväl användes för industriellt eller därmed jämförligt ändamål eller mot vederlag upplåtes åt annan till begagnande, fastigheten skall vara skattepliktig för däremot svarande del av dess värde, avser närmast det fall, att dylik fastighet delvis utarrenderas eller uthyres. Härmed är att jämställa exempelvis det fall, att en staten tillhörig byggnad användes dels för verksamhet, som medför frihet från skatteplikt, och dels för annan verksamhet. Om sålunda i en postverket tillhörig, huvudsakligen till postkontor avsedd fastighet vissa lokaler äro upplåtna till avdelningskontor för riksbanken, föreligger skatteplikt för en mot de upplåtna lokalerna svarande del av fastighetens värde. Upplåtas däremot i fastigheten lokaler till telegrafstation, föranleder denna upplåtelse ej skatteplikt. Det saknar härvid betydelse, huruvida upplåtelsen skett mot vederlag eller ej; så länge fastigheten användes för ägarens (i nyssnämnda fall statens) räkning, kommer det ändamål, vartill fastigheten användes, att bliva avgörande för skatteplikten. Upplåtes däremot fastighet till annan mot vederlag, medför detta skatteplikt, även om fastigheten användes till ändamål, vilket skulle föranleda skattefrihet, därest fastigheten ägdes av den, som hyrt densamma. Med det förhållande, att del av fastighet upplåtes mot ersättning, bör likställas det fall, att lokal, som eljest nyttjas för ändamål, vilket föranleder frihet från skatteplikt, tidvis uthyres. I dylikt fall skall vid bestämmandet av skatteplikten hänsyn tagas jämväl till den tidrymd, för vilken sådana upplåtelser ägt rum. Skatteplikt för viss del av fastighetens värde inträder dock endast om den användning, som skulle föranleda skatteplikten, ej är av alltför obetydlig omfattning. Den omständigheten, att i förvaltningsfastighet är inrymd bostad om ett eller annat rum för någon till vederbörande förvaltning hörande befattningshavare, medför sålunda ej skatteplikt för någon del av fastigheten. Likaså skola uthyrningar föranleda skatteplikt endast om de äga rum mera regelmässigt. Om ett missionshus någon enstaka gång upplåtes till biograf- eller liknande föreställning eller ett församlingshus tillfälligtvis uthyres till samkväm eller dyl., är detta ej tillräcklig anledning att anse skatteplikt föreligga. Ej heller föreligger skatteplikt, därest uthyrning sker på sådana villkor, att erhållet vederlag i stort sett innebär endast ersättning för de med begagnandet av den upplåtna lokalen

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
förenade särskilda kostnader såsom för uppvärmning, belysning m. m., men icke inbegriper någon ersättning för själva begagnandet av lokalen.	
6.[7] För att till kommunikationsanstalt hörande byggnad eller annan anläggning skall vara skattefri erfordras, att den skall vara avsedd för driftens omedelbara behov, d. v. s. tjäna den löpande driften. Under denna bestämmelse falla stationshus, förvaltningsbyggnader, godsmagasin, lokomotivstallar, banvaktstugor och andra vaktstugor, spårvagnshallar m. m. dyl. Däremot *äro* särskilda, för stations- eller trafikpersonalen avsedda bostadshus, som ej äro att hänföra till vaktstugor, *underkastade beskattning,* evad de ligga inom eller utom det för driften i anspråk tagna området. Skattefrihet åtnjutes icke för verkstad, där större reparationer eller nybyggnadsarbeten utföras, men väl för sådan, där allenast mindre, så att säga löpande reparations- och tillsynsarbeten utföras. Beträffande järnväg eller spårväg, som drives med elektrisk kraft, åtnjutes skattefrihet för stolpar och ledningar m. m., som höra till själva järnvägs- eller spårvägsanläggningen, men däremot ej för kraftstation eller sådan transformatorstation, som får anses höra till kraftverksanläggningen. Restaurations- eller hotellbyggnad, som tillhör en järnväg och ligger inom dess område, är frikallad från skatteplikt om genom densamma huvudsakligen tillgodoses den å järnvägen resande allmänhetens behov. Om däremot byggnaden tjänar ett mera självständigt ekonomiskt ändamål, i det den i större utsträckning	6. För att till kommunikationsanstalt hörande byggnad eller annan anläggning skall vara skattefri erfordras, att den skall vara avsedd för driftens omedelbara behov, d. v. s. tjäna den löpande driften. Under denna bestämmelse falla stationshus, förvaltningsbyggnader, godsmagasin, lokomotivstallar, banvaktstugor och andra vaktstugor, spårvagnshallar m. m. dyl. Däremot *kunna icke* särskilda, för stations- eller trafikpersonalen avsedda bostadshus, som ej äro att hänföra till vaktstugor, *anses tjäna den löpande driften,* evad de ligga inom eller utom det för driften i anspråk tagna området. Skattefrihet åtnjutes icke för verkstad, där större reparationer eller nybyggnadsarbeten utföras, men väl för sådan, där allenast mindre, så att säga löpande reparations- och tillsynsarbeten utföras. Beträffande järnväg eller spårväg, som drives med elektrisk kraft, åtnjutes skattefrihet för stolpar och ledningar m. m., som höra till själva järnvägs- eller spårvägsanläggningen, men däremot ej för kraftstation eller sådan transformatorstation, som får anses höra till kraftverksanläggningen. Restaurations- eller hotellbyggnad, som tillhör en järnväg och ligger inom dess område, är frikallad från skatteplikt om genom densamma huvudsakligen tillgodoses den å järnvägen resande allmänhetens behov. Om däremot byggnaden tjänar ett mera självständigt ekonomiskt ändamål, i det den i stör-

[7] Senaste lydelse 1953:400.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
användes av personer på platsen eller eljest andra än de resande eller för resandes uppehåll under längre tid, är den underkastad beskattning. Till kommunikationsanstalt hörande markområde, som ej upptages av någon anläggning, bör undantagas från skatteplikt i det fall, då området ej användes för uppläggning av gods under längre tid, utan allenast till förvaring under kortare tid av gods, som fraktas å kommunikationsanstalten i fråga. För grustag till järnväg åtnjutes i regel ej skattefrihet; dock skall ett invid järnvägen beläget mindre grustag, som användes allenast till grusning av någon kort närliggande sträcka av järnvägen, ej vara underkastat skatteplikt.	re utsträckning användes av personer på platsen eller eljest andra än de resande eller för resandes uppehåll under längre tid, är den underkastad beskattning. Till kommunikationsanstalt hörande markområde, som ej upptages av någon anläggning, bör undantagas från skatteplikt i det fall, då området ej användes för uppläggning av gods under längre tid, utan allenast till förvaring under kortare tid av gods, som fraktas å kommunikationsanstalten i fråga. För grustag till järnväg åtnjutes i regel ej skattefrihet; dock skall ett invid järnvägen beläget mindre grustag, som användes allenast till grusning av någon kort närliggande sträcka av järnvägen, ej vara underkastat skatteplikt.

till 25 §

5.[8] Den omständigheten att en vid inkomstberäkningen i och för sig avdragsgill omkostnad helt eller delvis guldits med bostadstillägg, som i 19 § omförmäles, må icke föranleda att avdrag vägras för omkostnaden i fråga.

Har skattskyldig erhållit eftergift å ränta eller amortering å egnahemslån eller tertiärlån eller ock annat bidrag, som avses i punkt 7 av anvisningarna till 24 §, må avdrag för ränta å lånat, i fastigheten nedlagt kapital däremot ske allenast med belopp varmed nämnda ränta överstigit beloppet av eftergiften eller bidraget.

Ränta på statligt bostadslån eller räntelån skall, till den del räntan lagts till låneskulden, anses betald då den debiterats. I den mån ränta på bostadslån eller annat statligt lån erlagts med hjälp av räntelån anses räntan betald då räntelånet betalats ut.	*I fastighet med statligt bostadslån eller räntelån skall avdraget för räntor minskas med belopp som enligt bestämmelserna för sådana lån lagts till låneskulden eller motsvarar erhållet räntelån. Överstiger nämnda belopp räntorna, skall mellanskillnaden upptagas som intäkt. Sker amortering på sådana lån, skall amorteringen i första hand anses avse belopp, för vilka*

[8] Senaste lydelse 1968:718.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	enligt vad nyss sagts avdrag tidigare icke medgivits eller som upptagits som intäkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975 och tillämpas första gången vid allmän fastighetstaxering år 1975 och vid årlig taxering år 1976. För fastighet som försetts med ny bostadsbyggnad före ikraftträdandet skall vid tillämpning av 24 § 2 mom. beräknas intäkt efter två och en halv, fem och åtta procent.

2. Förslag till
Förordning om ändring i förordningen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas att 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt (1947:576) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	4 §

1 m o m.[1] Från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor får, med iakttagande av föreskriften i 22 §, avdrag ske för

underskott, som uppkommit vid beräkning av skattskyldigs inkomst från annan förvärvskälla än fastighet och rörelse i utlandet, dock att avdrag icke får göras för underskott i den mån hänsyn därtill tagits vid beräkning av sjömansskatt eller för underskott av rederi- eller luftfartsrörelse i vidare mån än som följer av 46 § 1 mom. tredje–sjätte styckena kommunalskattelagen, samt att avdrag för realisationsförlust får göras endast från realisationsvinst eller lotterivinst;

sådan socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggspensionsavgift och avgift enligt 4 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår, varom fråga är, i den mån avdrag icke åtnjutes enligt nästföljande stycke, samt, såvitt gäller annan skattskyldig än fysisk person, oskiftat dödsbo och familjestiftelse, allmän kommunalskatt, som påförts den skattskyldige under året näst före taxeringsåret.

Skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, äger jämväl åtnjuta avdrag för periodiskt understöd eller därmed jämförlig	Skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, äger jämväl åtnjuta avdrag för periodiskt understöd eller därmed jämförlig

[1] Senaste lydelse 1973:1110 och 1973:1114.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
periodisk utbetalning, för socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggspensionsavgifter och avgift enligt 4 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift *samt* för avgifter för pensionsförsäkring och för annan personförsäkring *ävensom* för underhåll åt ej hemmavarande barn, allt i den omfattning som i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.	periodisk utbetalning, för socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggspensionsavgifter och avgift enligt 4 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, för avgifter för pensionsförsäkring och för annan personförsäkring, för underhåll åt ej hemmavarande barn *samt för årlig avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag och för hyra,* allt i den omfattning som i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.

Har sådan fusion mellan aktiebolag eller föreningar ägt rum, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen avses, äger moderbolaget eller den övertagande föreningen åtnjuta avdrag för sådan dotterbolagets eller den överlåtande föreningens skatt, vilken enligt första stycket skulle hava varit avdragsgill för dotterbolaget eller den överlåtande föreningen. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning vid fusion mellan sparbanker enligt 78 § lagen den 3 juni 1955 om sparbanker samt då ett bankaktiebolags hela bankrörelse övertagits av ett annat bankbolag eller ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd övertagits av ett annan försäkringsbolag och det överlåtande bolaget avstår från att yrka avdraget i fråga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1975 och tillämpas första gången vid 1976 års taxering.

3. Förslag till
Förordning om ändring i förordningen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom förordnas att 12 § 1 mom. förordningen (1958:295) om sjömansskatt[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §	
1 m o m.[2] Gör sjöman, som har att erlägga sjömansskatt enligt 7 §, sannolikt att han året efter beskattningsåret vid taxering enligt förordningen om statlig inkomstskatt skulle kunna påräkna avdrag för	
a) underskott å egen eller makes förvärvskälla,	
b) utbetalning av periodiskt understöd,	
c) avgift för sådan pensionsförsäkring, som avses i 46 § 2 mom. 2) kommunalskattelagen,	
d) sådant underhåll av icke hemmavarande barn, som avses i 46 § 2 mom. 4) kommunalskattelagen, *eller*	d) sådant underhåll av icke hemmavarande barn, som avses i 46 § 2 mom. 4) kommunalskattelagen,
	e) årlig avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag eller hyra, eller
e) nedsatt skatteförmåga	*f)* nedsatt skatteförmåga

må genom beslut om jämkning föreskrivas, att den eljest beskattningsbara inkomsten skall minskas med belopp motsvarande vad av sådant avdrag kan antagas icke bliva utnyttjat vid nu nämnd taxering.

Jämkning i fall som avses vid a)–d) må dock endast medgivas, om den till sjömansskatt beskattningsbara inkomsten därigenom nedsättes med minst 600 kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1975.

[1] Förordningen omtryckt 1970:933.
[2] Senaste lydelse 1973:1118.

4. Förslag till
Lag om ändring i taxeringsförordningen (1956:623)

Härigenom förordnas i fråga om taxeringsförordningen (1956:623)[1]
dels att 37 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 25 c §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 c §

Har den skattskyldige yrkat avdrag enligt 46 § 2 mom. första stycket 6) kommunalskattelagen (1928:370) skall han vid deklarationen foga intyg av hyresvärd, bostadsförening eller bostadsaktiebolag angående beloppet av den under beskattningsåret erlagda hyran eller avgiften.

37 §

Nuvarande lydelse

1 mom.[2] Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse

---

[1] Förordningen omtryckt 1971:399.

[2] Senaste lydelse 1973:435.

Föreslagen lydelse

1 m o m. Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (k o n t r o l l u p p g i f t e r) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
8. *Bostadsstyrelsen*	*Den som haft statligt bostadslån eller räntelån*	*Belopp som lagts till låneskulden eller motsvarar utgivet räntelån eller som amorterats och som avser belopp för vilket avdrag ej erhållits eller som upptagits som intäkt enligt punkt 5 tredje stycket av anvisningarna till 25 § kommunalskattelagen (1928:370).*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975 och tillämpas första gången vid 1976 års taxering.

1 Inledning

Inkomst av annan fastighet beräknas antingen enligt konventionell metod såsom skillnaden mellan faktiska intäkter och kostnader eller enligt schablonmetod. Den konventionella metoden tillämpas för enskilt ägda hyresfastigheter, medan schablonmetoden tillämpas för en- och tvåfamiljsfastigheter och för fastigheter som tillhör bostadsförening och bostadsaktiebolag eller allmännyttigt bostadsföretag. Schablonmetoden innebär, att som bruttointäkt beräknas ett belopp som motsvarar viss procent av fastighetens taxeringsvärde. Procenttalet är tre för andra fastighetskategorier än villor. För villor beräknas intäkten till 2 procent för den del av taxeringsvärdet som understiger 150 000 kr., 4 procent av den del som ligger mellan 150 000 och 225 000 kr. och 8 procent av den del som överstiger sistnämnda belopp. Avdrag medges för ränta på lånat kapital, som lagts ned i fastigheten, och tomträttsavgäld eller liknande avgäld. I fråga om villorna gäller härutöver att ägare, som är fysisk person och mantalsskriven på fastigheten, får göra ytterligare avdrag med 500 kr.

Såvitt gäller den kommunala beskattningen berörs fastighetsinnehavet även av reglerna om garantibelopp för fastighet.

Vi erhöll vårt uppdrag under förhösten 1972. Vårt uppdrag innefattas i ett anförande till statsrådsprotokollet den 8 september 1972 av chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng.

I detta erinras om att det gjorts gällande att skattereglerna har ojämna verkningar på bostadskonsumtionens område. Kritiken sammanfattas i direktiven på följande sätt.

En huvudregel i svensk beskattningsrätt är att levnadskostnader inte är avdragsgilla. Däremot är kostnader för intäkternas förvärvande regelmässigt avdragsgilla. Det allmännas omfattande engagemang i bostadsfinansieringen innebär att goda bostäder kan tillhandahållas stora grupper utan alltför omfattande krav på insats av eget kapital och eget sparande. Detta gäller även bostadskonsumenter med eget fastighetsinnehav, dvs. villaägarna. De årliga kostnaderna i nyproduktionen utgörs till avsevärd del av kapitalkostnader i synnerhet räntekostnader. Räntekostnaderna är avdragsgilla såsom kostnader för intäkternas förvärvande.

När det gäller villaägarna framstår verkningarna av det nu sagda i praktiken som en rätt till avdrag vid beskattningen för en mycket beaktansvärd del av deras levnadskostnader, åtminstone under de första decennierna av villans livslängd. Till detta kommer att avdragsrätten till följd av progressiviteten i skatteuttaget kan anses värdefullare ju högre villaägarens inkomst är. Uppfattningen att det här rör sig om en inte

oväsentlig förmån i beskattningshänseende förstärks ytterligare genom den omständigheten att intäktsschablonen, som för omkring 95 % av villabeståndet är 2 % av taxeringsvärdet och som är avsedd att representera en rimligt beräknad ränta på det egna kapitalet i fastigheten, måste anses som låg i förhållande till den räntenivå som föreligger f. n. och som bestämmer avdragsrättens omfattning. Än mer accentuerat ter sig förhållandet inom paritetslånesystemet, där avdragsrätt föreligger för det nominella räntebeloppet även om den under året gjorda räntebetalningen faktiskt varit lägre.

Resonemanget om bristande balans i ränteberäkningen på å ena sidan intäktssidan, å andra sidan kostnadssidan gäller liksom för villorna övriga fastighetskategorier som är underkastade schablonmetoden för inkomstberäkning. Men effekten blir en annan. Sådana fastighetsägare – som ju oftast är bostadsrättsföreningar eller allmännyttiga bostadsföretag – har vanligtvis inte någon inkomst utöver vad som beräknats enligt intäktsschablonen. Eftersom denna är låg i förhållande till dagens ränteläge uppstår ett underskott. För dem som bor i dessa hus innebär detta att de får till föreningen eller företaget betala räntekostnader utan möjlighet till skatteavdrag.

Vårt huvuduppdrag formuleras på följande sätt.

Utredningen har att ta upp till principdiskussion den uppkomna motsättningen mellan det generella förbudet mot avdrag i beskattningen för levnadskostnader och rätten till ränteavdrag för boendet i de olika former, där ränteavdraget enligt det nyss anförda medverkar till att bostadskostnaderna i viss utsträckning kan bestridas med obeskattade medel. Även de ojämna verkningarna av denna avdragsrätt för olika boendeformer bör tas upp i diskussionen. Med hänsyn till att avdragsrätt för räntekostnader är en genomgående princip i vår skattelagstiftning, torde ett sätt att åstadkomma större likformighet vara att söka i den skattemässiga behandlingen av intäktssidan. Viktigt att beakta är i detta sammanhang å ena sidan den utveckling som ägt rum på grund av fastighetsvärdenas höjning enligt de återkommande fastighetstaxeringarna, å andra sidan ränteutvecklingen sedan schablonsystemet infördes år 1953.

Utredningen bör vidare föreslå åtgärder i syfte att utjämna de skillnader, som här föreligger, så att beskattningseffekterna i möjligaste mån blir neutrala med avseende på boendeform. Då utredningen söker bedöma de individuella verkningarna av sina förslag för olika kategorier boende med hänsyn till förvaltningsform och inkomstnivå bör bedömningen inkludera även effekterna av bostadsfinansieringssystemets utformning och bostadstilläggen till barnfamiljer och pensionärer, vilka tillägg också påverkar bostadskostnaderna. Utredningen bör därför hålla nära kontakt med bostadsfinansieringsutredningen samt med boendeutredningen, i vars uppgifter det ingår att se över nuvarande stödåtgärder inom bostadspolitikens ram.

Utredningen kommer att möta frågan huruvida den nuvarande schablonmetoden alltjämt bör behållas som inkomstredovisningsmetod. Metoden har vissa fördelar. Framför allt är den enkel i tillämpningen. Den torde dock inte vara förenlig med kravet på full likställdhet i beskattningshänseende mellan olika boendekategorier. Det finns således anledning att undersöka om inte sättet att beräkna intäkter, dvs. i procent av taxeringsvärdet, bör kunna ersättas med någon annan form av schablon, t. ex. lokala schabloner byggda på undersökningar av hyresnivån på orten. Därmed skulle då följa motsvarande rätt till avdrag för fastighetens förvaltning och omkostnader. Utgångspunkten bör därvid alltjämt vara

att vad som skall beskattas för den som inte bedriver yrkesmässig uthyrning är en på rimligt sätt beräknad avkastning av eget kapital som lagts ned i bostaden. Jag har redan nämnt en grundläggande utgångspunkt för utredningen, nämligen att göra beskattningseffekterna i möjligaste mån neutrala med avseende på boendeform. Vidare bör – särskilt med hänsyn till villaägandets stora spridning bland hushåll med måttliga bruttoinkomster, främst barnfamiljer och pensionärer – de åtgärder som utredningen föreslår inte få leda till påtagliga generella skärpningar av boendekostnaderna för sådana hushåll.

Vi är vidare ålagda att uppmärksamma andra problem på bostadsbeskattningens område. Som exempel nämns i direktiven behandlingen i skattehänseende av lån i flerfamiljsfastighet som av skatteskäl överförts på delägare, andelsägare eller hyresgäst, frågan om beskattning vid uthyrning av schablontaxerade villor liksom frågan om behandlingen i skattehänseende av jordbruk, som innehas huvudsakligen i bostadssyfte.

Vårt arbete igångsattes i oktober 1972 med genomgång av gällande skattebestämmelser och den historiska bakgrunden till dessa, bostadspolitiska åtgärder m. m. samt tillgängligt statistiskt material. I samarbete med boendeutredningen planerades den statistiska undersökning om bostadskostnader m. m. i småhus, som redovisas i *bilaga 3*.

Vår avsikt var att i mera egentlig bemärkelse angripa huvudfrågorna först sedan vi fått tillgång till tillräckligt statistiskt material, främst resultaten av den nämnda småhusundersökningen, att grunda våra bedömanden på, vilket väntades ske i början av år 1974. Sedan den nyss nämnda genomgången avslutats inriktade vi därför vårt arbete på att finna principiella lösningar på sådana särskilda problem som vi i direktiven ålagts att uppmärksamma. För att få ett underlag för preliminära diskussioner i huvudfrågorna har vi emellertid, i avvaktan på resultaten av de statistiska undersökningarna, utarbetat exempel på hur bostadskostnader m. m. kan förväntas gestalta sig för villor av olika storlek och ålder inom olika delar av landet. Avsikten var att liknande exempel skulle utarbetas för andra fastighetskategorier.

Den 14 november 1973 anmodades vi av regeringen att framlägga förslag i de centrala frågorna senast den 15 mars 1974. Detta nödvändiggjorde en ändring av våra planer att göra våra överväganden på grundval av ett omfattande statistiskt underlag. Bl. a. fick vi uppge tanken att göra en statistisk undersökning avseende garantibeskattningen. Vi har varit tvungna att fatta våra preliminära beslut på befintligt material. Vid justeringen av betänkandet har dock en viss hänsyn kunnat tas till de preliminära resultaten av småhusundersökningen.

De särskilda frågor som vi även har att uppmärksamma, och som nämnts redan delvis behandlat, avses komma att senare upptas i ett slutligt betänkande.

Vi har avgivit remissyttranden över 1971 års fastighetstaxeringsutredningens betänkande Fastighetstaxering (SOU 1973:4), utredningens om det skatterättsliga fastighetsbegreppet promemoria angående beskattningen av vissa gemensamhetsanläggningar (Ds Fi 1972:11), promemoria angående fastighetsbegreppet i skatterätten m. m., upprättad i februari 1973 inom finansdepartementet (Ds Fi 1973:7) samt boendeutredningens

betänkande Bostäder 1974–76 (SOU 1973:50).

Ett antal skrivelser har överlämnats eller riktats till oss.

Under arbetets gång har samråd ägt rum med boendeutredningen och bostadsfinansieringsutredningen.

2 Gällande beskattningsregler

2.1 Inledning

Bostad innehas i Sverige huvudsakligen i tre rättsliga dispositionsformer, nämligen äganderätt, bostadsrätt och hyresrätt.

Äganderätt till en fastighet erhålls genom köp, arv eller på liknande sätt. Med äganderätt kan i stor utsträckning jämställas tomträtt, som är en nyttjanderätt till fastighet i allmän ägo för i princip obegränsad tid. Tomträttshavaren kan på samma sätt som en ägare disponera över rättigheten, t. ex. genom försäljning och inteckning. Den väsentligaste skillnaden är att tomträttshavaren har att utge en årlig avgäld.

Även bostadsrätt företer vissa likheter med äganderätt. Bostadsrätt är den rätt i bostadsrättsförening som tillkommer medlem på grund av upplåtelse till honom av nyttjanderätt till lägenhet i hus som tillhör föreningen. Sådan upplåtelse sker på obegränsad tid. Bostadsrättshavaren förfogar över det förmögenhetsvärde som bostadsrätten kan representera och får tillgodogöra sig detta genom överlåtelse av bostadsrätten. Vid upplåtelsen erlägger medlemmen en grundavgift. Genom årsavgifter bidrar han till att täcka föreningens löpande utgifter.

Hyresrätt till lägenhet grundar sig på avtal mellan hyresvärd och hyresgäst. Avtalet innebär att hyresgästen mot ersättning får disponera lägenheten. I motsats till vad som är fallet med äganderätt och bostadsrätt representerar hyresrätten inte något legalt förmögenhetsvärde. Hyresrätten skiljer sig även från de nämnda formerna för innehav av bostad på så sätt att hyran inte behöver motsvara kostnaderna för fastigheten. Av naturliga skäl föreligger dock ett indirekt samband mellan hyran och kostnaderna.

Skatterättsligt föreligger principiella skillnader mellan de olika bostadsformerna. Den ägda bostaden anses enligt kommunalskattelagen (KL) utgöra eller ingå i förvärvskälla. Intäkten och utgiften för bostaden skall beräknas enligt reglerna för inkomstslaget annan fastighet. Resultatet av inkomstberäkningen, och därmed bostadsinnehavet, påverkar den boendes skatt.

Även bostadsrätt är i skattelagarna principiellt sett utformad som en förvärvskälla, hänförlig till inkomstslaget kapital. Intäkten utgörs av hyresvärdet av bostaden och kostnaderna av avgifterna till föreningen utom kapitaltillskott. Medlemmen beskattas inte för hyresvärdet av

lägenheten, annat än om lägenheten är uthyrd. Däremot är bostadsrättsföreningen i princip underkastad schablonbeskattning. Hyresrätt utgör enligt KL inte förvärvskälla, utan förhyrning av bostad betraktas skattemässigt såsom helt likställd med annan konsumtion.

2.2 Fastighetstaxering

Fastighetstaxeringen har väsentlig betydelse för inkomstbeskattningen av bostadsfastigheter, främst genom att taxeringsvärdet ligger till grund för den schablonmässiga inkomstberäkning, som sker för vissa bostadsfastigheter, och genom att det bildar underlag för garantibeskattningen. Taxeringsvärdena kommer även till användning i vissa fall när det gäller att fastställa avskrivningsunderlag för byggnader och vid realisationsvinstbeskattningen samt kapitalbeskattningen.

Reglerna för fastighetstaxering, som under senare år varit föremål för en omfattande översyn, innebär följande.

Fastighet taxeras såsom jordbruksfastighet, då den används för jordbruk eller skogsbruk, och som annan fastighet, då den används för annat ändamål, t. ex. för bostadsändamål. Med fastighet förstås i KL även byggnad, som ägs av annan än markägaren och således civilrättsligt sett utgör lös egendom, om inte annat särskilt föreskrivs.

Huvudregeln är att registerfastighet utgör taxeringsenhet. Om delar av fastighet används för sinsemellan väsentligen olika ändamål, skall uppdelning ske i sekundära enheter. Även sammanföring av fastigheter eller delar av fastigheter till tertiära enheter kan förekomma. Byggnad på mark, som av byggnadens ägare innehas med tomträtt, skall sammanföras med marken till en taxeringsenhet.

Varje taxeringsenhet åsätts, med visst undantag, taxeringsvärde. Värdet skall sättas till belopp som motsvarar 75 procent av taxeringsenhetens marknadsvärde. Marknadsvärdet, dvs. det pris som taxeringsenheten sannolikt skulle betinga vid en försäljning, skall bestämmas med hänsyn till det allmänna prisläget vid ingången av året före taxeringsåret som det kommer till uttryck i den officiella fastighetsprisstatistiken. Taxeringsvärdet uttrycker taxeringsenhetens totala värde. Vid fastighetstaxeringen redovisas emellertid även särskilda delvärden. För annan fastighet redovisas delvärdena markvärde och byggnadsvärde.

Taxering av fastighet sker dels vid allmän fastighetstaxering, som skall verkställas vart femte år, och dels vid särskild fastighetstaxering, som sker de år när allmän fastighetstaxering inte äger rum. Värde som fastställs vid allmän fastighetstaxering skall, om inte särskilda omständigheter beträffande fastigheten inträffat, gälla från ingången av det taxeringsår, då allmän fastighetstaxering sker, till ingången av det taxeringsår då allmän fastighetstaxering sker nästa gång (den löpande taxeringsperioden).

Under löpande taxeringsperiod skall ny taxering ske bl. a. om

a) bebyggelse skett på taxeringsenhet, som förut varit obebyggd, eller bebyggelsen på en förut bebyggd taxeringsenhet rivits, brunnit ned eller förts bort eller

b) taxeringsenhetens värde ökat eller minskat genom förändringar i fråga om byggnadsbeståndet eller markanläggning eller till följd av markarbete.

I fråga om fall som avses i b) skall ny taxering ske endast om taxeringsvärdet bör ökas eller minskas med minst en femtedel, dock med minst 10 000 kr. Har värdet ökat på grund av nedlagda kostnader, som uppgår till minst en miljon kronor, får emellertid ny taxering ändå ske. Till sådana förändringar i fråga om byggnadsbeståndet, som avses i b), hänförs inte åtgärder, som avser reparation eller underhåll av byggnad.

Vid ny taxering uppskattas taxeringsenhetens värde efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt, som tillämpats vid den närmast föregående allmänna fastighetstaxeringen.

2.3 Beräkning av inkomst av annan fastighet

Vid beräkning av skattepliktig inkomst skall inkomst av varje särskild förvärvskälla uppskattas för sig. I fråga om annan fastighet anses såsom särskild förvärvskälla varje fastighet, fastighetsdel eller komplex av fastigheter, som är att anse som förvaltningsenhet. Till den del fastighet ingått i av ägaren bedriven rörelse skall den dock anses tillhöra förvärvskällan rörelse.

I allmänhet utgörs förvaltningsenhet av taxeringsenhet. Flera taxeringsenheter kan bilda en förvärvskälla om de brukas tillsammans. Härför krävs inte bara att de har gemensam innehavare och står under överinseende av denne, utan även att de står under gemensam förvaltning och drift på sådant sätt att de framträder, ekonomiskt sett, som en naturlig enhet. Fastighetsbolags fastighetsinnehav torde i regel utgöra en förvärvskälla.

Reglerna om beräkning av inkomst av annan fastighet finns i 24–26 §§ KL med anvisningar. Inkomstberäkningen, som i princip grundas på en kontantmässig redovisning av intäkter och utgifter, sker som redan nämnts antingen på konventionellt sätt eller enligt en särskild schablonmetod.

2.3.1 *Den konventionella metoden*

Inkomstberäkning enligt den konventionella metoden tillämpas framför allt för hyresfastigheter i enskild ägo. Beräkningen syftar såsom för förvärvskällor i allmänhet till att få fram ett netto mellan faktiska intäkter och kostnader.

Som intäkt upptas dels hyror och andra kontanta intäkter av fastigheten, dels hyresvärdet av lägenhet, som ägaren använt för sin, sin familjs eller sina personliga tjänares räkning. Hyresvärdet beräknas med ledning av i orten gällande hyrespris eller, om möjlighet till sådan jämförelse saknas, efter annan lämplig grund.

Förmån av plantering eller trädgårdsland, som är att anse som tillbehör till egen bostadslägenhet och som används företrädesvis för ägarens

personliga trevnad, beaktas vid hyresvärdets bestämmande, och avkastningen av planteringen eller trädgårdslandet skall inte särskilt redovisas. Om däremot i större utsträckning försäljning av produkter från plantering eller trädgårdsland äger rum eller ägaren för eget eller sin familjs behov i mera avsevärd omfattning tillgodogör sig sådana produkter, skall intäkterna genom försäljningen eller tillgodogörandet tas upp till beskattning.

Om fastighet används i ägarens rörelse anses fastigheten ingå i rörelsen, och någon särskild redovisning av fastighetsinkomsten sker inte. Används fastighet delvis i rörelse och delvis till egen bostad eller för uthyrning görs uppdelning mellan den del av fastigheten som används i rörelsen och den övriga delen.

Avdrag får göras för kostnader för driften av fastigheten, reparation och underhåll av byggnad, värdeminskning av byggnad och maskiner och andra inventarier som hör till fastigheten samt räntor och tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

Har skattskyldig under ett beskattningsår haft kostnader för reparation och underhåll, som uppgår till 6 000 kr. eller mer, får han efter eget val göra avdrag för kostnaderna vid taxering för beskattningsåret i fråga eller för något av de två närmast följande beskattningsåren. Avdraget får även fördelas mellan dessa tre år på sätt den skattskyldige önskar.

Avdrag för värdeminskning av byggnad beräknas enligt avskrivningsplan på byggnadens anskaffningsvärde. I anskaffningsvärdet inräknas kostnad för till- eller ombyggnad som nedlagts efter förvärvet av byggnaden. Det årliga värdeminskningsavdraget beräknas normalt efter 1,5 procent för byggnader av sten och liknande material och efter 1,75 procent för träbyggnader. För värmepannor, hissmaskinerier och jämförlig maskinell utrustning medges avdrag efter högre procenttal än för byggnaden i övrigt, nämligen, enligt anvisningar av riksskattenämnden, 5 eller 10. Även beträffande lösa inventarier medges värdeminskningsavdrag.

Avdrag för kostnad för underhåll av plantering eller trädgårdsland får inte göras i den mån planteringen eller trädgårdslandet är att anse endast såsom tillbehör till egen bostadslägenhet och används företrädesvis för ägarens personliga trevnad. I andra fall får avdrag göras högst med belopp som motsvarar intäkterna av planteringen eller trädgårdslandet.

2.3.2 *Schablonmetoden*

Inkomstberäkning enligt schablonmetoden innebär i huvudsak att intäkten av fastigheten beräknas till viss procent av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret samt att avdrag inte medges för andra kostnader än ränta på lånat kapital som nedlagts i fastigheten och för tomträttsavgäld eller liknande avgäld. Om fastigheten inte åsatts något taxeringsvärde för året närmast före taxeringsåret, skall intäkten beräknas på grundval av ett värde som uppskattats enligt de grunder som gällt för åsättande av taxeringsvärde nämnda år.

Schablonmetod för inkomstberäkningen tillämpas i fråga om fastighet som vid beskattningsårets utgång är inrättad till bostad åt en eller två

familjer med personliga tjänare samt fastighet som tillhör bostadsförening, bostadsaktiebolag eller allmännyttigt bostadsföretag. Schablonen för en- eller tvåfamiljsfastighet (villaschablonen) skiljer sig i den närmare utformningen från vad som gäller för övriga här nämnda fastigheter.

En- och tvåfamiljsfastigheter

Villaschablonen innebär följande. Som intäkt av fastigheten tas upp ett belopp som motsvarar för helt år räknat 2 procent av den del av fastighetens taxeringsvärde eller motsvarande värde som inte överstiger 150 000 kr., 4 procent av den del som överstiger 150 000 kr. men inte 225 000 kr. och 8 procent av den del som överstiger 225 000 kr.

Till grund för beräkningen av intäkt av fastighet, som delvis används i ägarens rörelse, läggs taxeringsvärdet eller motsvarande värde minskat med den del därav, som kan anses belöpa på den i rörelsen använda delen av fastigheten.

Har fastighet som är avsedd för användning under hela året på grund av eldsvåda eller därmed jämförlig händelse eller till följd av ägarens avflyttning från orten eller annan sådan särskild omständighet inte kunnat utnyttjas under viss tid, eller har i sådan fastighet för uthyrning avsedd lägenhet inte kunnat uthyras, må intäkten nedsättas med hänsyn till den omfattning, vari fastigheten inte kunnat användas eller uthyras. Har så varit fallet under endast kortare tid av beskattningsåret skall någon nedsättning dock icke ske.

Förutom för ränta på lånat, i fastigheten nedlagt kapital samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld åtnjuter fysisk person, som blivit för året näst före taxeringsåret eller för taxeringsåret mantalsskriven på fastigheten, ett extra avdrag med, för helt år räknat, 500 kr., dock högst med det belopp som skall upptas som intäkt av fastigheten. Äger den skattskyldige endast del av fastigheten skall avdraget nedsättas i motsvarande mån. Extra avdrag får åtnjutas även av oskiftat dödsbo under förutsättning att någon delägare i boet blivit mantalsskriven på fastigheten.

Har fastighet delvis använts i ägarens rörelse, skall ränta och avgäld minskas med den del därav, som kan anses belöpa på den i rörelsen använda fastighetsdelen.

Schablonmetoden är tillämplig även om fastigheten eller fastighetsdelen, utöver utrymmen för bostad åt en eller två familjer, innehåller något enstaka rum för uthyrning eller i ringa omfattning kan användas för annat ändamål än som bostad.

Schablonmässig inkomstberäkning skall tillämpas – förutom för fastighet som stadigvarande bebos av ägaren – även beträffande fastighet som nyttjas endast viss del av året eller tillfälligt, såsom sommarstuga och liknande, eller som utan att användas står till ägarens förfogande. Detsamma gäller beträffande fastighet som uthyrs till stadigvarande bostad.

Däremot är metoden inte tillämplig beträffande fastighet eller fastighetsdel, vilken i icke endast ringa omfattning brukar i förvärvssyfte

utnyttjas på annat sätt än för uthyrning till stadigvarande bostad eller såsom bostad för ägaren. På grund härav blir, under angivna förutsättning, från tillämpning av metoden undantagna exempelvis fastigheter som under somrarna brukar uthyras till sommargäster men i övrigt bebos av ägarna, sommarstugor som regelbundet uthyrs under somrarna, fastigheter vilka till viss del upplåts för upplagsplats, för rörelse e. d. samt fastigheter vilka utnyttjas för odling eller tillgodogörande av alster eller naturtillgångar från fastigheten. En fastighet anses i endast ringa omfattning utnyttjad för sådant ändamål, som här avses, om den därigenom förvärvade årliga bruttointäkten uppgår till högst 1 200 kr. eller överstiger nämnda belopp men inte 2 procent av fastighetens taxeringsvärde.

Fastigheter tillhöriga bostadsföreningar och bostadsaktiebolag samt allmännyttiga bostadsföretag

Som intäkt av fastighet som tillhör bostadsförening eller bostadsaktiebolag eller allmännyttigt bostadsföretag upptas 3 procent av fastighetens taxeringsvärde eller motsvarande värde.

Med bostadsförening eller bostadsaktiebolag förstås ekonomisk förening eller aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller huvudsakligen består i att åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare bereda bostäder i hus, som ägs av föreningen eller bolaget.

I fråga om nytillkommande bostäder blir schablonen för bostadsföreningar och bostadsaktiebolag tillämplig endast på bostadsrättsförening. Det finns emellertid en del äldre ekonomiska föreningar och aktiebolag, som upplåter bostäder till medlemmar eller delägare, beträffande vilka föreningsschablonen är tillämplig. Ett exempel härpå är Stockholms Kooperativa Bostadsförening ek. för., bildad 1916, som har till ändamål att bedriva byggnadsverksamhet för att bereda hyreslägenheter åt föreningens medlemmar.

Riksskattenämnden har meddelat anvisningar (nr 1967:7 punkt 3) om gränsdragningen mellan sådana bostadsföreningar och bostadsaktiebolag som ovan avses ("äkta" bostadsföretag) och andra ("oäkta") bostadsföretag. Anvisningarna innebär i huvudsak, att för att ett företag skall anses som "äkta" krävs dels att företagets fastighet (fastigheter) inrymmer minst tre bostadslägenheter, dels att minst 60 procent av hela taxeringsvärdet för företagets fastighet (fastigheter) belöper på de till medlemmar eller delägare med bostads- eller hyresrätt upplåtna bostadslägenheterna. Om företaget är ett "äkta" bostadsföretag skall inkomsten av samtliga dess fastigheter beräknas enligt schablon. Har företaget dessutom en villafastighet skall däremot inkomstberäkningen för denna ske efter villaschablonen.

För medlem eller delägare i bostadsförening eller bostadsaktiebolag medför bostadsinnehavet normalt inga omedelbara skattekonsekvenser bortsett från att han kan få betala förmögenhetsskatt för värdet av bostadsrätten. Om medlem eller delägare upplåter bostaden till annan skall han dock i vissa fall beskattas för inkomst av upplåtelsen. De närmare reglerna härom lämnas åsido i detta sammanhang.

Allmännyttigt bostadsföretag är bolag, förening eller stiftelse, som av bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnd erkänts som sådant företag. Enligt bostadslånekungörelsen (1967:552) får bolag eller stiftelse, som arbetar utan enskilt vinstsyfte samt under samverkan med och tillsyn av kommunen, om vissa ytterligare förutsättningar är uppfyllda, av länsbostadsnämnden godkännas som allmännyttigt bostadsföretag.

2.4 Bostad på jordbruksfastighet

Till intäkt av jordbruksfastighet hänförs bl. a. årliga värdet av bostad som den skattskyldige tillgodogjort sig för sin, sin familjs och sina personliga tjänares räkning. Till bostad hänförs även vad han använt för egen bekvämlighet och trevnad, såsom gästrum och garage för personligt behov. Värdet av bostadsförmån skall, liksom i fråga om annan fastighet, beräknas med ledning av hyrespriset i orten eller, om sådant saknas, efter annan lämplig grund, såsom hyrespriset i kringliggande orter. Är byggnaden avsevärt större än vad innehavaren med hänsyn till familjens storlek och skälig standard behöver, beaktas detta så att uppenbart rumsöverflöd inte värdesätts. Riksskatteverket meddelar årligen anvisningar för värdering av bostadsförmån på orter utan egentlig hyresmarknad.

Från bruttointäkten av jordbruksfastighet får avdrag göras för bl. a. kostnad för reparation och underhåll samt värdeminskning av bostadsbyggnad.

2.5 Garantibeskattningen

Garantibeskattningen ingår som ett led i den kommunala inkomstbeskattningen på följande sätt.

För skattepliktig fastighet beräknas garantibelopp till 2 procent av fastighetens taxeringsvärde. Garantibeloppet upptas inom den kommun där fastigheten är belägen såsom skattepliktig inkomst för fastighetens ägare. Med ägare jämställs bl. a. den som innehar fastighet med tomträtt. Vid beräkning av inkomst av förvärvskälla, vari ingår fastighet för vilken garantibelopp skall upptas som inkomst för den skattskyldige, får avdrag göras med belopp motsvarande garantibeloppet (procentavdrag). Enligt allmänna regler får vid den kommunala taxeringen avdrag för underskott av förvärvskälla göras från den skattskyldiges inkomster i samma kommun. Avdrag är emellertid inte medgivet för underskott som uppstått genom att procentavdrag överstigit nettointäkten av förvärvskällan. Om inkomsten av den skattskyldiges olika förvärvskällor inom fastighetskommunen, minskad med de allmänna avdragen, skulle resultera i ett negativt tal, tillåts sådant underskott inte reducera garantibeloppet. Den taxerade inkomsten kommer därför alltid att uppgå till minst garantibeloppets storlek.

Två exempel avseende villafastigheter kan illustrera innebörden av garantibeskattningen.

Taxeringsvärde 100 000 kr.

1) Fastigheten är belånad, räntorna utgör 5 000 kr.

Villaschablonen ger ett underskott av 3 500 kr. Eftersom procentavdrag inte får göras från underskott blir garantibeloppet (2/100 x 100 000 =) 2 000 kr. helt effektivt.

2) Fastigheten är obelånad.

Villaschablonen ger ett överskott av (2 000 – extra avdrag 500 =) 1 500 kr. Procentavdrag får göras med 1 500 kr. Garantibeloppet blir effektivt med (2 000 – 1 500 =) 500 kr.

2.6 Realisationsvinstbeskattningen

Med verkan fr. o. m. 1969 års taxering infördes en "evig" beskattning av värdestegring på fastigheter. Lagstiftningen syftade till att åstadkomma ett ökat utbud av fastigheter och därigenom motverka omotiverade prisstegringar. Den avser framför allt att träffa spekulativa investeringar i mark men lämna ordinära vinster vid avyttring av bl. a. egnahem och hyreshus utanför. Man undantog även vinster som beror på penningvärdets fall från beskattning. De angivna syftena realiserades genom följande system, som förutom på fastighet även är tillämpligt på tomträtt.

Avyttras fastighet, som innehafts mindre än två år, är hela realistationsvinsten skattepliktig. Har fastigheten innehafts två år eller mera beskattas 75 procent av vinsten. Om fastigheten förvärvats genom arv, gåva eller liknande fång, anses den förvärvad genom det köp, byte eller därmed jämförliga fång som skett närmast dessförinnan.

Vid beräkning av realisationsvinsten får avdrag ske för erlagd köpeskilling, inköps- och försäljningskostnader, stämpelskatt m. m. Avdrag får vidare ske för förbättringskostnader, dvs. kostnader för ny-, till- eller ombyggnad. I fråga om schablontaxerade fastigheter får även kostnader för reparation och underhåll av fastigheten dras av i den mån egendomen på grund därav vid avyttringen befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet. Förbättringskostnad och därmed jämförlig reparations- och underhållskostnad inräknas emellertid i de avdragsgilla omkostnaderna endast för år då de uppgått till minst 3 000 kr. Omkostnadsbeloppet skall minskas med avdrag som åtnjutits för värdeminskning av byggnad och fasta inventarier. Detta gäller dock inte för år då åtnjutet avdrag understigit 3 000 kr.

I stället för köpeskilling får den skattskyldige i tillämpliga fall vid vinstberäkningen efter eget val använda något av följande värden. Vid mer än tjugoårigt innehav 150 procent av fastighetens taxeringsvärde tjugo år före avyttringen. Vid förvärv 1914 eller tidigare 150 procent av taxeringsvärdet för 1914. Vid förvärv genom arv eller testamente eller bodelning i anledning av makes död 150 procent av boupptecknings-värdet.

Köpeskillingen eller motsvarande värde liksom avdragsgilla förbättrings- eller därmed jämförliga reparations- och underhållskostnader omräknas efter det allmänna prisläget när avyttringen skedde. Omräkningen sker med ledning av en indexserie, grundad på konsumentprisindex och levnadskostnadsindex med 1914 som basår. Omräkningstalen fastställs årligen av riksskatteverket.

Har den avyttrade fastigheten omfattat byggnad, som i huvudsak varit avsedd att användas för bostadsändamål får från försäljningsvinsten dras ytterligare ett belopp – det s. k. fasta tillägget – av 3 000 kr. för varje påbörjat kalenderår som bostadsbyggnaden funnits på fastigheten under innehavstiden. Finns det mer än en bostadsbyggnad på fastigheten beräknas avdrag endast för huvudbyggnaden.

3 Tillkomsten av schablonreglerna m. m.

3.1 Villafastigheter

Fram till år 1954 gällde den konventionella metoden för alla fastigheter som taxerats som annan fastighet. I fråga om villafastigheter ledde metoden till svårigheter i taxeringsarbetet. Svårigheterna hänförde sig framför allt till beräkningen av hyresvärde, vilket huvudsakligen berodde på att en egentlig hyresmarknad för villor, som kunde användas till ledning för bestämmande av ortens pris, saknades.

I brist på ortspris användes i stor utsträckning schablonmetoder för uppskattning av hyresvärde av villor i städer och andra tättbebyggda samhällen. I regel ansågs därvid hyresvärdet motsvara viss procent av fastighetens taxeringsvärde. Det hade även visat sig svårt att kontrollera riktigheten av i deklarationerna upptagna avdragsbelopp. Särskilt besvärligt var att skilja mellan å ena sidan avdragsgilla kostnader för underhåll av byggnad och å andra sidan icke avdragsgilla kostnader för till- eller ombyggnad.

Villaschablonen började tillämpas vid 1955 års taxering. I den promemoria av 1950 års skattelagssakkunniga som låg till grund för lagstiftningen (PM den 31 december 1951) framhölls, att erfarenheterna gav vid handen att de bestämmelser, som reglerade beskattningen av villafastigheter, behövde revideras i syfte att förenkla deklarations- och taxeringsförfarandet och för att möjliggöra ett riktigare och jämnare taxeringsresultat.

Teoretiskt motiverades villaschablonen med att innehav av villafastighet knappast kunde jämställas med innehav av förvärvskälla i egentlig mening. Villaägaren kunde snarare likställas med den som hyrde sin bostad. De sakkunniga framhöll emellertid att det förelåg en väsentlig skillnad, som hindrade att villafastigheterna helt uteslöts från skattemässig inkomstberäkning. Denna skillnad bestod i att villaägaren i regel hade ett eget kapital placerat i fastigheten, på vilket han inte behövde betala ränta. En hyresgäst däremot ägde inte någon del av det i lägenheten nedlagda kapitalet, och hans hyra inkluderade därför ränta på hela detta kapital. Med utgångspunkt från att värdet av fastighetens nyttjande sett på lång sikt motsvarade omkostnaderna för innehavet, däri inräknat skälig ränta på det egna kapitalet, borde man – för att åstadkomma likställdhet mellan hyresgäster och villaägare – beskatta

avkastningen av det i villafastigheten nedlagda egna kapitalet. Med tanke bl. a. på svårigheten att avgöra i vad mån ägarens skulder hänförde sig till fastigheten borde emellertid denna avkastning beräknas till viss i lagen angiven procent av fastighetens totala taxeringsvärde samt avdrag medges för skuldräntor.

Intäktsprocenten fastställdes ursprungligen till 3. I prop. 1953:187 anförde departementschefen, att eftersom villafastigheter knappast kunde likställas med förvärvskällor i vanlig mening, borde värdet av den förmån, som ägarna kunde anses åtnjuta av det egna kapitalet i fastigheterna, uppskattas efter ett jämförelsevis lågt procenttal. Det låg nära till hands att därvid anknyta till den avkastning ägaren skulle erhålla, om han placerade det jämförelsevis lilla kapital, som det vanligtvis rörde sig om, på ett sätt som eljest kunde ifrågakomma, exempelvis genom insättning i sparbank. Med utgångspunkt från då rådande förhållanden borde procenttalet i så fall lämpligen bestämmas till 3. Eftersom ränta på lånat kapital fick avdras med verkliga beloppet och sådan ränta i allmänhet utgick efter ett något högre procenttal blev resultatet, att den beräknade räntan på det egna kapitalet oftast kom att i realiteten understiga tre procent av detta kapital.

I propositionen anfördes även att på längre sikt borde utfallet av den nya metoden bli i stort sett detsamma som enligt den konventionella metoden.

Med verkan från och med 1958 års taxering sänktes intäktsprocenten från 3 till 2,5. Dessutom infördes ett extra avdrag om 200 kr. Åtgärderna föranleddes av en önskan att, såvitt avsåg villabeskattningen, neutralisera den höjning av taxeringsvärdena, som förväntades ske vid 1957 års allmänna fastighetstaxering. Av motsvarande skäl sänktes intäktsprocenten i samband med 1965 års allmänna fastighetstaxering från 2,5 till 2, med verkan från och med 1966 års taxering.

På grundval av förslag från villabeskattningsutredningen (stencil Fi 1966:4) infördes med verkan från och med 1968 års taxering de nuvarande differentierade procentsatserna för intäktsberäkningen. Skiktgränserna sattes så att som intäkt skulle upptas 2 procent av den del av taxeringsvärdet som inte översteg 100 000 kr., 4 procent av den del som översteg 100 000 men inte 200 000 kr. och 8 procent av den del som översteg 200 000 kr.

Som skäl för reformen åberopades i första hand, att det vid fastighetstaxering tillämpade systemet med vida säkerhetsmarginaler ledde till att vid inkomstbeskattningen ett allt större kapital blev obeskattat ju mera påkostad en villa var. Departementschefen uttalade i prop. 1966:151 att han inte kunde finna en sådan ordning godtagbar ur rättvisesynpunkt. För rena lyxvillor innebar systemet enligt departementschefen att taxeringsvärdet inte ens tillnärmelsevis återspeglade det nedlagda kapitalet.

Förutom de skattemässiga synpunkterna åberopades även bostadssociala skäl. Tillgängliga resurser skulle, ansåg man, reserveras för att bygga bostäder som tillgodosåg det mer normala bostadsbehovet, och skattereglerna borde inte vara så utformade att de direkt stimulerade uppförandet av lyxbetonade villor.

För att undvika oskäliga verkningar av taxeringsvärdenas höjning vid 1970 års allmänna fastighetstaxering justerades med verkan fr. o. m. 1971 års taxering skiktgränserna för de olika procenttalen till 150 000 kr. och 225 000 kr. Dessutom höjdes det extra avdraget från 200 till 500 kr.

3.2 Bostadsföreningar och bostadsaktiebolag

Även schablonmetoden för bostadsföreningar och bostadsaktiebolag började tillämpas vid 1955 års taxering. Dessförinnan gällde följande regler för beräkning av inkomst av fastigheter tillhöriga sådana företag samt för företagens medlemmar eller delägare (här bortses från de särskilda bestämmelserna om annan utdelning från föreningen eller bolaget än bostad).

Medlem eller delägare skulle som intäkt ta upp hyresvärdet för bostad eller annan förmån från fastigheten och fick göra avdrag för sådana avgifter och andra inbetalningar till föreningen eller bolaget, som inte var att anse som kapitaltillskott, liksom för andra omkostnader för lägenheten, i den mån de bestritts av honom själv. Föreningen eller bolaget skulle som intäkt ta upp vad som influtit från fastigheten samt avgifter och andra inbetalningar från medlemmar eller delägare, till den del de inte var att anse som kapitaltillskott. Avdrag medgavs för omkostnader för fastigheten, som bestritts av föreningen eller bolaget, och för värdeminskning av byggnad. Såväl för medlem eller delägare som för föreningen eller bolaget var ifrågavarande inkomster hänförliga till inkomstslaget annan fastighet. I fråga om procentavdrag gällde att medlem eller delägare, som innehade lägenhet med bostadsrätt eller liknande besittningsrätt, skulle tillgodonjuta den del av avdraget som belöpte på lägenheten. Återstoden av avdraget tillkom föreningen eller bolaget.

De i förarbetena till lagstiftningen om övergång till schablonmetod uttalade motiven var i huvudsak desamma, som de som åberopades för villaschablonen. De tidigare gällande bestämmelserna hade vållat betydande tillämpningssvårigheter. Medlem i bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag innehade som regel – i likhet med ägare av villafastighet – inte sin lägenhet för att förvärva inkomst utan för att tillgodose behovet av bostad. Genom schablonmetodens enklare beräkning av fastighetsinkomsten bortföll i huvudsak det invecklade deklarations- och uppgiftsförfarande som nödvändiggjorts av tillämpningen av den konventionella metoden.

Frågan om en schablonbeskattning av bostadsförenings och bostadsaktiebolags fastighet komplicerades emellertid av att fråga här var om två särskilda skattskyldiga, nämligen dels fastighetens ägare, dvs. bostadsföreningen eller bostadsaktiebolaget, och dels medlemmen eller delägaren som innehade lägenhet i fastigheten. Från principiella synpunkter framhölls som kanske riktigast att tillämpa den schablonmässiga inkomstberäkningen på medlemmen eller delägaren. Att förlägga schablonbeskattningen till bostadsföreningen eller bostadsaktiebolaget kunde sägas inne-

bära att medlemmarnas eller delägarnas inkomst av sina lägenheter upptogs till gemensam beskattning hos bostadsföretaget. Härigenom kunde hänsyn inte tas till den individuella skatteförmågan hos varje medlem eller delägare. Den statliga inkomstskatten skulle komma att beräknas inte efter den för fysisk person gällande progressiva skatteskalan utan efter den för förening resp. aktiebolag föreskrivna proportionella skattesatsen. Den mest rationella lösningen för en förenkling ansågs emellertid vara att förlägga schablonbeskattningen till bostadsföreningen eller bostadsaktiebolaget. Verkningarna av schablonmetoden framhölls även såsom gynnsamma för de skattskyldiga i jämförelse med resultatet av den konventionella metoden.

3.3 Allmännyttiga bostadsföretag

Liksom för övriga berörda fastighetskategorier började schablonmetoden för de allmännyttiga bostadsföretagen att tillämpas vid 1955 års taxering. Metoden hade till en början en något annorlunda utformning än för närvarande. Intäkten beräknades sålunda till 3 procent av det belopp varmed fastighetens taxeringsvärde översteg det lånade kapital, som företaget genomsnittligt haft nedlagt i fastigheten under beskattningsåret. Om belåningen översteg taxeringsvärdet var företaget berättigat till underskottsavdrag med 3 procent av skillnaden. Annat omkostnadsavdrag än för tomträttsavgäld eller liknande avgäld kom inte i fråga.

Skälet till införandet av schablonmetod för de allmännyttiga bostadsföretagen var i första hand att den konventionella metoden ledde till att skattemässiga överskott kunde uppkomma vissa år, trots att hyrorna författningsmässigt inte fick hållas högre än att de täckte de beräknade omkostnaderna jämnt fördelade på ett större antal år. Att överskott kunde uppkomma berodde främst på att hyrorna var avsedda att täcka låneamortering, vilken var något högre än medgivna värdeminskningsavdrag, och att underhållskostnaden de första åren var lägre än den genomsnittliga underhållskostnad, som låg till grund för fastställandet av hyrorna. Avsikten med schablonen var således att företagen inte skulle beskattas för annat än beräknad ränta på eget i fastigheterna nedlagt kapital.

Genom inträffad räntehöjning kom de allmännyttiga bostadsföretagen att framstå som missgynnade i beskattningshänseende i förhållande till bostadsföreningar och bostadsaktiebolag. Om nämligen den för dessa företag gällande schablonmetoden valts, skulle de ökade ränteutgifterna, som enligt den ursprungliga metoden inte alls påverkade taxeringen, i många fall ha kunnat utnyttjas och föranleda en lägre taxering. Med anledning härav ändrades reglerna med verkan fr. o. m. 1960 års taxering så att de kom att överensstämma med schablonen för bostadsföreningarna och bostadsaktiebolagen.

3.4 Bostadsbeskattningsutredningen

I oktober 1971 avlämnade bostadsbeskattningsutredningen ett betänkande med förslag om ändrade beskattningsregler för bostadsföreningar och bostadsaktiebolag samt deras medlemmar eller delägare (Ds Fi 1971:14). Betänkandet remissbehandlades men ledde inte till någon proposition till riksdagen.

I direktiven för utredningen framhölls, att en villaägare så gott som alltid kan dra av det underskott, som ofta uppkommer vid inkomstberäkningen av villan, från andra inkomster, medan ett underskott som uppkommer vid inkomstberäkningen för en bostadsförening däremot nästan aldrig kan utnyttjas mot andra inkomster. Utredningens uppdrag var att undersöka möjligheterna att ändra bestämmelserna om beskattning av bostadsförenings och bostadsaktiebolags fastighet så att liknande skatteeffekter skulle uppkomma för medlemmarna eller delägarna som för villaägare. Utredningen borde också pröva om de regler som den kunde komma att föreslå även borde gälla för allmännyttiga bostadsföretag.

I syfte att undanröja den nyss angivna skillnaden i beskattningseffekt föreslog utredningen att bostadsförening och bostadsaktiebolag inte skulle taxeras för den del av inkomst av annan fastighet, som belöpte på bostäder som upplåtits till medlemmarna eller delägarna. I stället skulle skattskyldigheten åvila dessa. Genom konstruktionen skulle ett underskott hos bostadsföretaget, såvitt det hänförde sig till bostäder som upplåtits till medlemmarna eller delägarna, komma att överföras på och kunna utnyttjas av dessa. Resultatet i vad det avsåg annat än upplåtelse av bostäder till medlemmar eller delägare skulle däremot alltjämt redovisas av företaget. Beträffande de allmännyttiga bostadsföretagen föreslogs inte några motsvarande bestämmelser.

För att finansiera det skattebortfall för det allmänna som skulle blivit följden av ett genomförande av förslaget, föreslog utredningen en skärpning av villabeskattningen i form av en höjning av procentsatserna för intäktsberäkningen till 2,5, 5 och 10.

Vid remissbehandlingen tillstyrktes förslaget bl. a. av LO och TCO. Mot detsamma anfördes emellertid bl. a. av SABO och Hyresgästernas riksförbund att det visserligen innebar att större likformighet skulle tillskapas mellan villa och bostadsrätt, men att det även skulle leda till att klyftan blev större mellan de mera näraliggande boendeformerna bostadsrätt och hyresrätt. Förslaget kritiserades även för att det innebar en olämplig genombrytning av civilrättsliga regler vid beskattningen och för att det inte var ägnat att tillgodose olika bostadspolitiska önskemål.

4 Bostadspolitiska åtgärder

4.1 Statlig bostadslångivning

Bostadslån enligt bostadslånekungörelsen (1967:552) är ett statligt lån som kompletterar de bottenlån som erhålls hos olika kreditinstitut. Som förutsättning för bostadslån gäller vissa krav i fråga om husets och lägenheternas standard, den yttre bostadsmiljön m. m. Om kostnaderna för byggnadsföretaget bedöms vara alltför höga beviljas inte lån.

För att fastställa bostadslånets storlek beräknas enligt vissa schabloner ett låneunderlag och för att fastställa lånets läge ur säkerhetssynpunkt ett pantvärde. Bostadslån utgår med varierande andelar av låneunderlaget till olika kategorier av låntagare. Om låntagaren är kommun eller allmännyttigt bostadsföretag utgår lån med 30 procent av låneunderlaget, och det placeras inom 100 procent av pantvärdet. Övriga kategorier får mindre lån och måste således själva tillskjuta en egen insats. För bostadsrättsföreningar med kommunal kontroll är låneandelen 28 procent av låneunderlaget, för småhus som skall bebos av ägaren 20 procent och för övriga låntagare i regel 15 procent, med placering inom 98, 90 resp. 85 procent av pantvärdet.

Räntesatsen för bostadslån fastställs årligen och skall motsvara statens kostnader för upplåning och administration av långivningen. För 1974 är bostadslåneräntan 7,25 procent.

Bostadslån till nybyggnad kan antingen vara nominellt lån, som skall återbetalas på 30 år, eller paritetslån, som kännetecknas av att kapitalkostnaderna omfördelas i tiden. Lån som avser bostäder i nybyggda flerfamiljshus och småhus, som skall hyras ut eller upplåtas med bostadsrätt, skall vara paritetslån. För bostadsrättsförening finns dock viss möjlighet att erhålla nominellt lån. I fråga om egnahem får låntagaren välja låneform.

Genom paritetslån omfördelas som antytts kostnaderna för räntor och amorteringar för bottenlån och statligt bostadslån över lånetiden. Omfördelningen åstadkommes genom utnyttjande av två faktorer, basannuiteten och paritetstalet. Basannuiteten anger den procentandel av låneunderlaget för bostäder som tas ut som kapitalkostnad det första året. Basannuiteten är sedan systemets tillkomst 5,3 procent för egnahem och 5,1 procent för övriga fastigheter. Paritetstalet fastställs årligen av Kungl. Maj:t, i princip ett tal för varje årgång av hus. Det skall ge uttryck för

utvecklingen av byggnadskostnaderna under den förflutna lånetiden med det avdrag för lägre bruksvärde som tidigare byggda lägenheter vid jämförelse med nybyggda lägenheter kan antas ha på grund av ålder och förslitning.

Bostadsstyrelsen beräknar för varje halvår låntagarens kostnad för ränta och amortering på den del av fastighetskapitalet, dvs. summan av underliggande kredit, bostadslånet och den egna insatsen, som belöper på låneunderlaget för bostäder. Beräkningen sker genom att nämnda låneunderlag multipliceras med basannuiteten och paritetstalet. Produkten benämnes baskostnad. Från baskostnaden avräknas räntor och amorteringar på den del av bottenlånet som belöper på låneunderlaget. Denna avräkning sker enligt en schablonmetod, som bl. a. innebär tillämpning av den från början gällande amorteringsplanen. Om bostadslån utgår med 30 procent av låneunderlaget skall det som efter denna avräkning återstår av baskostnaden användas till att förränta och amortera paritetslånet. Utgår bostadslån med 28, 20 eller 15 procent av låneunderlaget skall av nämnda återstod 28/30, 20/30 resp. 15/30 användas till betalning av ränta och amortering på paritetslånet.

Överstiger kostnaderna för bottenlånet baskostnaden skall – om låntagaren haft att prestera egen insats inom låneunderlaget – bristen fördelas proportionellt mellan paritetslånet och den egna insatsen efter dessa delars ursprungliga belopp. Vad som därvid faller på paritetslånet skall i första hand avräknas på ränta och amortering på annan i bostadslånet ingående lånedel (fördjupning eller lokaldel) och i övrigt betalas ut till låntagaren. Det avräknade och/eller utbetalade beloppet läggs till skulden på paritetslånet.

Så länge skillnaden mellan baskostnaden och de beräknade kostnaderna för bottenlånen – i förekommande fall proportionerad för egen insats – inte förslår till full förräntning enligt den nominella räntesatsen för bostadslånet, läggs felande belopp till paritetslånet, dvs. skulden till staten ökar. Skuldökningen skall förräntas på samma sätt som den ursprungliga låneskulden. När nämnda skillnad blir större än som motsvarar nominell förräntning av bostadslånet, utgör överskjutande belopp amortering av paritetslånet.

Det med utgången av 1967 upphörande lånesystemet innefattade subventioner av två slag: dels räntebidrag, avsett att täcka viss del av räntekostnaderna för bottenlån, dels underränta på statslånet. Ett syfte med det nuvarande lånesystemet var bl. a. att göra det möjligt att avveckla de subventioner som tidigare utgick, utan någon omedelbar höjning av hyresnivån. De nya lånereglerna trädde i kraft den 1 januari 1968. För de hus som åtnjöt räntesubventioner när de nya lånereglerna trädde i kraft infördes särskilda regler för avveckling av subventionerna. Bestämmelserna berörde flertalet av de hus som tillkommit med statligt stöd efter 1957. Räntebidraget och underräntan på statslånet omvandlades till statliga lån, räntelån. På liknande sätt som i paritetslånesystemet minskas de årliga lånebeloppen successivt. Lånen skall förräntas och betalas tillbaka så småningom. Takten i fråga om minskningen och återbetalningen bestäms av utvecklingen av paritetstalet.

4.1.1 *Den skattemässiga behandlingen av räntor som finansierats genom statligt lån*

I punkt 5, tredje stycket av anvisningarna till 25 § KL finns bestämmelser avseende räntor på statliga lån. Bestämmelserna innebär, att ränta på bostadslån eller räntelån skall, till den del räntan lagts till låneskulden, anses betald då den debiterats. I den mån ränta på bostadslån eller annat statligt lån erlagts med hjälp av räntelån anses räntan betald då räntelånet betalats ut.

I prop. 1967:153, i vilken bestämmelserna föreslogs, anförde departementschefen, att med hänsyn till konstruktionen av bostads- och räntelånen kunde tveksamhet uppkomma om vilket år avdrag borde göras vid beskattningen för ränta på sådana lån och för ränta på äldre lån som betalas med hjälp av räntelån. Enligt departementschefens mening borde räntan i dessa fall vara avdragsgill vid taxering för det beskattningsår då den debiterats eller räntelånet betalats ut. I fråga om icke statliga lån i berörda fastigheter anfördes, att räntekostnaderna blir avdragsgilla de år då de faktiskt betalas, oavsett om kostnaderna delvis kompenseras genom räntelån eller skuldökning på bostadslån.

4.2 Bostadstillägg

Bostadstillägg utgår i form av statligt bostadstillägg till barnfamiljer samt statskommunalt bostadstillägg till barnfamiljer och låginkomsttagare utan barn. Dessutom kan utgå kommunalt bostadstillägg till folkpension.

4.2.1 *Statligt och statskommunalt bostadstillägg*

Statligt bostadstillägg utgår till familj med barn under 17 år, som helt eller delvis försörjes inom familjen. Bostadstillägget är inkomstprövat. Oreducerat tillägg utgår med 75 kr. i månaden eller 900 kr. om året för varje barn. Sedan den ursprungliga anknytningen till bostadens storlek och standard upplösts år 1972 har det statliga bostadstillägget fått karaktären av en inkomstprövad komplettering till det allmänna barnbidraget.

Statsbidrag med 70 procent av kostnaderna kan utgå till kommun, som utger kompletterande bostadstillägg till barnfamiljer eller låginkomsttagare utan barn. För de statskommunala bostadstilläggen gäller följande regler.

Bostadstillägg utgår till familj med barn under 17 år, som helt eller delvis försörjes inom familjen, eller barn som åtnjuter förlängt barnbidrag eller studiehjälp, om bidrag utgick redan då barnet fyllde 17 år. Bostadstillägg till ensamstående utan barn eller makar utan barn utgår i allmänhet endast om den ensamstående eller en av makarna fyllt 20 år. Som krav för bostadstillägg gäller att sökanden skall ha egen bostad.

Inkomstprövningen för barnfamiljer sker efter samma grunder för de

statliga och statskommunala bostadstilläggen. Till grund för inkomstprövningen ligger familjeförsörjarens eller, om denne är gift, båda makarnas till statlig inkomstskatt taxerade inkomst vid taxeringen året före bidragsåret. Om det sammanlagda avdraget för underskott i förvärvskälla överstiger 4 000 kr. läggs det överskjutande beloppet till den taxerade inkomsten, och om den sammanlagda förmögenheten överstiger 50 000 kr. läggs en femtedel av det överskjutande beloppet till nämnda inkomst.

Oreducerat bostadstillägg utgår om den taxerade inkomsten inte överstiger 23 000 kr. Om den taxerade inkomsten är högre, reduceras bostadstillägget med 12 procent av den taxerade inkomsten mellan 23 000 och 26 000 kr., med 18 procent av inkomsten mellan 26 000 och 36 000 kr. och med 24 procent av inkomsten över 36 000 kr. Vid reduceringen skall de statliga och statskommunala bostadstilläggen sammanräknas och det statliga tillägget reduceras i första hand.

Statskommunalt bostadstillägg till låginkomsttagare utan barn utgår med oreducerat belopp om den taxerade inkomsten inte överstiger 18 000 kr. Är den taxerade inkomsten högre, reduceras bostadstillägget med 12 procent av den taxerade inkomsten mellan 18 000 och 21 000 kr., med 18 procent av inkomsten mellan 21 000 och 31 000 kr. och med 24 procent av inkomsten över 31 000 kr.

Det statskommunala bostadstillägget är vidare anknutet till bostadskostnaden på så sätt att statsbidrag utgår endast i den mån tillägget inte överstiger 80 procent av bostadskostnaden och denna ligger inom följande gränser.

Ensamstående	
utan barn	300–550 kr./mån.
med ett eller två barn	300–650 kr./mån.
med tre eller fyra barn	300–800 kr./mån.
med fem eller flera barn	300–925 kr./mån.
Makar	
utan barn	400– 650 kr./mån.
med ett eller två barn	400– 750 kr./mån.
med tre eller fyra barn	400– 900 kr./mån.
med fem eller flera barn	400–1 025 kr./mån.

Bostadskostnaden kan reduceras om den är oskäligt hög i förhållande till kostnadsläget på orten eller bostaden delvis disponeras av annan än sökanden och hans familj eller om dessa disponerar alltför många rum.

Bostadsstyrelsen har meddelat anvisningar angående beräkning av bostadskostnaden för egnahem. Anvisningarna innebär bl. a. att driftkostnaderna skall beräknas efter vissa schabloner samt att hänsyn skall tas till skatteminskning på grund av fastighetsinnehavet. I schablonerna ingår hänsynstagande till värdeminskning på byggnad. Beräknad ränta på eget i fastigheten nedlagt kapital medräknas inte bland kostnaderna. Om fastigheten är statligt belånad med paritetslån eller om räntelån utgår beaktas endast den ränta som faktiskt erlagts, inte den uppskjutna räntan.

Inom ett mindre antal kommuner, bl. a. Stockholm och Göteborg,

utgår ett särskilt bostadstillägg, som helt bekostas av kommunen. Detta tillägg, som anknyter till bestämmelserna för det statskommunala tillägget, utgör ett utökat stöd till familjer i lägre inkomstskikt och är avsett framför allt som ett stöd till de ensamstående föräldrarna, som dominerar i de lägre inkomstskikten.

4.2.2 *Kommunalt bostadstillägg till folkpension*

Kommunalt bostadstillägg kan utgå till den som uppbär folkpension i form av ålderspension, förtidspension eller änkepension eller som uppbär hustrutillägg. Det ankommer på kommunerna själva att bestämma om bostadstillägg skall utgå eller inte och efter vilka grunder tillägget skall utgå. Kommunerna måste dock följa vissa inkomstprövningsregler.

Alla kommuner har numera infört bostadstillägg, men de beloppsmässiga variationerna mellan de olika kommunerna är betydande. Vanligast är att tillägg utgår med dels ett grundbelopp, dels ett ytterligare belopp som anknyts till bostadskostnaden.

Inkomstprövningsreglerna innebär, att tillägg skall reduceras med hälften av den pensionsberättigades årsinkomst – utöver folkpension och vissa andra inkomster – i vad den överstiger för gift 1 500 kr. och för annan 2 000 kr. Har den pensionsberättigade förmögenhet skall till årsinkomsten läggas 10 procent av förmögenheten i vad den överstiger för den som är gift 40 000 kr. och för annan 50 000 kr. I fråga om makar fördelas deras sammanlagda årsinkomst och förmögenhet med hälften på vardera maken. Därefter sker inkomstprövningen för vardera maken för sig.

4.3 Hyressättning

I fråga om egnahem är boendekostnaden direkt avhängig av kostnaderna för fastigheten. Detsamma kan sägas om lägenheter som innehas med bostadsrätt, eftersom årsavgifterna i princip skall täcka föreningens löpande utgifter och avsättningar till utgifter som inte är av löpande karaktär. I fråga om lägenheter som innehas med hyresrätt finns i allmänhet inte samma direkta samband mellan den boendes kostnader och kostnaderna för fastigheten, ehuru fastighetskostnaderna givetvis indirekt påverkar hyrorna.

Sedan den första oktober 1972 återstår hyresreglering inom 43 orter för lägenheter som färdigställts före utgången av år 1957. Regleringen gäller dock inte lägenheter som förvaltas av kommun eller allmännyttigt bostadsföretag.

I den mån hyresreglering inte gäller råder i princip avtalsfrihet beträffande hyrans storlek. Till skydd mot hyrespolitiskt som oacceptabla bedömda anspråk på eller avtal om hyra för bostadslägenhet gäller dock regler, enligt vilka hyresgäst kan med bibehållen hyresrätt påkalla prövning av hyran – även efter uppsägning av avtalet från hyresgästens sida. Vid denna prövning skall skäligheten av anspråket bedömas. Ford-

rad hyra anses som oskälig om den väsentligt överstiger hyran för lägenheter, som med hänsyn till bruksvärdet är likvärdiga. Man har avsett, att denna hyresnivå skall påverkas i sänkande riktning genom att i jämförelsematerialet ingår hus tillhöriga allmännyttiga bostadsföretag. Hyrorna för dessa lägenheter bestäms i sin tur efter förhandlingar mellan företagen och hyresgästorganisationerna. Förhandlingarna avser dels att fastställa ett företags samlade behov av hyresinkomster, dels att fördela dessa hyror på de enskilda lägenheterna.

För lägenheter som omfattas av hyresregleringen ligger en bashyra till grund för hyressättningen. Bashyran utgörs i regel av den hyra som gällde den 30 september 1972. Bashyran kan höjas om det är påkallat med hänsyn till att lägenhetens värde ökat genom ombyggnad eller reparation eller till att förvaltningskostnaderna stigit. Utöver bashyran får avtal träffas om skälig ersättning för värme och varmvatten, för vatten och avloppsavgifter och för standardförbättringar eller underhållsarbete. I fråga om värme eller varmvatten brukar parterna i allmänhet avtala att ersättning skall utgå efter självkostnad eller enligt någon uppställd bränsleklausul. Bashyra fastställs och ändras genom avtal mellan å ena sidan hyresvärd eller organisation av fastighetsägare och å andra sidan organisation av hyresgäster. Även hyresregleringssystemet har således knutits an till en avtalsreglering. Har avtal inte träffats kan hyresnämnd pröva fastställande eller ändring av bashyran.

5 Bostadsskatt och boendekostnad

Vår uppgift i huvudfrågorna, sådan den framgår av våra direktiv, kan sammanfattas så, att vi skulle göra en grundlig undersökning av ekonomin för bostäder i olika upplåtelseformer och av skattereglernas inverkan på denna. På den grundvalen skulle vi lägga fram förslag som syftade till att göra beskattningen så neutral som möjligt för olika upplåtelseformer.

För att fylla denna uppgift hade vi påbörjat omfattande undersökningar av de allmännyttiga och kooperativa bostadsföretagens förhållanden. Beträffande egna hem hade boendeutredningen, redan innan vi tillkallades, planerat att med statistiska centralbyråns hjälp göra en större undersökning, delvis baserad på fastighets- och inkomstbanden hos skattemyndigheterna, delvis grundad på uppgifter från ett antal med statistiska metoder utvalda egnahemsägare. Vi fick tillfälle att delta i denna undersökning och att komplettera undersökningsprogrammet med uppgifter som ansågs kunna ha betydelse för vårt arbete. Avsikten var vidare att undersöka de enskilt ägda flerfamiljshusens ekonomi. I programmet ingick slutligen att göra jämförelser med förhållandena i ett antal främmande stater. För det ändamålet införskaffades material med hjälp av finansdepartementet. Med denna uppläggning kunde uppdraget – som även innefattade ett antal svårlösta skattetekniska problem – beräknas ta hela 1974 och större delen av 1975 i anspråk.

I mitten av november 1973 erhöll vi emellertid från regeringen underhandsdirektiv, som innebar att förslag i huvudfrågorna måste avges av oss i mitten av mars 1974.

Dessa underhandsdirektiv medförde en genomgripande omläggning av vårt arbete. Uppgiften att grundligt undersöka ekonomin för bostäder i olika upplåtelseformer kunde inte fullföljas. Det fanns sålunda inte tid att slutföra och bearbeta undersökningarna hos de allmännyttiga och kooperativa bostadsföretagen. Vi fick avstå från motsvarande arbete beträffande enskilt ägda flerfamiljshus. Småhusundersökningen skulle enligt planerna vara färdig vid årsskiftet 1973/74. Visst tabellmaterial erhölls i mitten av januari, det för vårt arbete mest relevanta materialet dock först i början av februari. Enligt den tidsplan som vi uppgjort var det emellertid nödvändigt att fatta preliminära beslut i huvudfrågorna redan omkring den 10 januari. Så skedde också. Småhusundersökningens resultat kunde alltså inte påverka de preliminära besluten. Även om dessa kunde jämkas i olika avseenden under arbetets fortsatta gång, ligger det i

sakens natur att i ett så pressat tidsprogram de preliminära besluten i stort sett måste bli bestämmande för uppläggningen av de slutliga. Ytterligare kan här nämnas att vi fick avstå från att bearbeta det material som vi erhållit från utlandet. De särskilda skattetekniska frågorna – t. ex. om s. k. andelshus, uthyrning av villor, gränsdragningen till rörelsebeskattning, jordbrukets bostäder – fick skjutas över till en senare etapp i vårt arbete.

För bedömning av huvudfrågan, alltså möjligheterna att åstadkomma en neutral beskattning av bostäder i olika upplåtelseformer, blev vi på detta sätt i praktiken hänvisade till det statistiska material som redan var tillgängligt. Emellertid hade vi, för att i avbidan på resultaten av småhusundersökningen preliminärt kunnat sätta oss in i huvudfrågorna, med hjälp av tillgänglig taxerings- och hyresstatistik, upprättat kalkyler för boendekostnaderna, skatteeffekterna därvid inberäknade, i egna hem av olika storlek och åldrar i ett antal representativa orter i Sverige. Även om vissa kostnadsposter fick uppskattas med hjälp av den erfarenhet som fanns i kommittén, kunde man räkna med att kalkylerna skulle ge en ungefärlig bild av kostnadsläget för egna hem och att denna bild skulle vara någorlunda rättvisande. Nu nämnda kalkyler kompletterades med kalkyler för upplåtelser av motsvarande hus med hyresrätt och bostadsrätt.

Då kalkylerna i väsentlig mån legat till grund för vår bedömning av det relativa kostnadsläget för bostäder av samma storlek, ålder och komfort i olika upplåtelseformer och därigenom även påverkat utformningen av förslagen, skall kalkylerna och de synpunkter som inom kommittén anlagts i anslutning till dem redovisas här. Kalkylerna är införda i *bilaga 1*, tabell 1–8. Det kan emellertid nämnas redan nu, att resultaten av småhusundersökningen, som i för oss relevanta delar fogats vid betänkandet som *bilaga 3*, i det stora hela kan sägas bekräfta riktigheten av de antaganden som legat till grund för kalkylerna. Till detta återkommer vi i den följande framställningen.

Kalkylerna avser egnahem om 80, 120 resp. 200 m^2 bostadsyta, färdigställda 1970, 1960 och 1950 i stockholmsområdet, Staffanstorp, Västerås och Örnsköldsvik. Hänsyn har tagits till varierande låneformer. Strävan har varit att få fram fastigheter som är av genomsnittlig typ för de olika grupperna.

Arbetet med kalkylerna gjordes för att få underlag för en jämförelse mellan resultaten av nuvarande villaschablon och av en taxering efter strikt konventionell metod, där intäkterna består i förmånsvärdet av bostaden med biutrymmen, trädgård m. m. efter hyresläget på orten och avdragen utgöres av samtliga kostnader. I samband härmed uträknades skatteeffekten av nuvarande schablonmetod. Det kan anmärkas, att den metod som tillämpades före 1954 inte i alla delar var en konventionell metod i den bemärkelse som nyss angetts. Vissa inslag av schablon fanns redan då. Sålunda kvittades förmån av produkter från trädgård med kostnader för dessa. Hänsyn togs inte till uppvärmningskostnad. Än viktigare var, att man på de flesta håll i landet uppskattade förmånsvärdet schablonmässigt med viss procent av fastighetens taxeringsvärde och

alltså inte efter individuell uppskattning.

Kostnadsposterna är i regel självklara. Eftersom bostadsbeskattningsutredningen i sitt betänkande i motsvarande kalkyler inte medtog ränta på eget insatt kapital och inte heller värdeminskning på byggnaden och dessa poster inte heller återfinnes i boendeutredningens kostnadsjämförelse i dess hösten 1973 avgivna delbetänkande (SOU 1973:50 s. 63), skall posterna i fråga här diskuteras något – givetvis endast såvitt gäller de bedömningar som är relevanta från skattesynpunkt.

När en egnahemsägare sätter in eget kapital i sin fastighet, tar han vanligen ut beloppet från bank. Han går då miste om den ränta som han skulle fått om beloppet stått kvar i banken. Enligt vår mening bör den ränta eller utdelning, som han avstått ifrån, vid en ekonomisk bedömning räknas såsom kostnad för fastigheten, dock endast med det belopp som kvarstår efter beskattning av räntan eller utdelningen efter genomsnittlig marginalskattesats, 60 procent, som gäller i inkomstskikten 35 000–70 000 kr. I den mån räntan ryms inom schablonavdraget från inkomst av kapital blir kostnaden högre.

Vid taxering av inkomst av rörelse eller av fastighet enligt konventionell metod medges alltid avdrag för värdeminskning på byggnader och inventarier med längre varaktighet. Värdeminskningsavdrag kan enligt praxis i vissa fall medges även i inkomstkällan tjänst. Anledningen till att värdeminskningsavdrag – eller i rörelse avskrivningar – medges är, att byggnaderna och inventarierna har en begränsad livslängd. Det kapital som nedlagts i dem förbrukas således successivt. Systemet med värdeminskningsavdrag innebär, att ägaren fördelar anskaffningskostnaden på de år under vilka byggnaden eller inventariet användes. Vid beräkning av nettointäkten i förvärvskällan måste denna kostnad få avdragas likaväl som övriga kostnader. – Avdrag för värdeminskning på byggnad har beaktats vid bestämmande av intäktsprocenten i nuvarande villaintäktschablon. Vid beräkning av statskommunalt bostadsbidrag åt egnahemsägare ingår värdeminskning på byggnad i en schablonmässigt bestämd kostnadspost.

Mot ett hänsynstagande till värdeminskning på byggnad på egnahemsfastighet har invänts att någon värdeminskning i verkligheten inte äger rum; ägaren kan i regel efter några år sälja fastigheten med god förtjänst. I anslutning härtill bör i första hand påpekas, att vinsten till betydande del hänför sig till tomten och således i den delen saknar intresse i sammanhanget. Självfallet beror priserna på egna hem också på olika förhållanden som påverkar tillgång och efterfrågan. Här kan särskilt erinras om att kommunernas politik i hög grad är bestämmande för möjligheterna att göra realisationsvinster på egna hem. Om kommunen håller tillbaka egnahemsbebyggelsen, leder detta erfarenhetsmässigt till höga priser och vice versa. I de fall då kommunerna subventionerar mark- och exploateringskostnader för egna hem har det stor betydelse för de berörda egnahemsägarnas ekonomi och har i många fall möjliggjort betydande försäljningsvinster. I det stora hela är emellertid de åsyftade vinsterna endast uttryck för penningvärdets fall – och dess motsvarighet i ökade byggnadskostnader – de är således nominella. Vårt skattesystem

tar, bortsett från den "eviga" realisationsvinstbeskattningen på fastigheter, inte hänsyn till penningvärdeförändringar. Möjligheterna att göra nominella realisationsvinster på egna hem har motsvarighet i fråga om rörelsefastigheter, jordbruksfastigheter och, till en viss grad, även flerfamiljshus i enskild ägo och har i fråga om dessa inte ansetts böra inverka på möjligheterna till värdeminskningsavdrag; tvärtom har möjligheterna att erhålla sådana avdrag på flerfamiljshus i enskild ägo vidgats under senare år. Den skillnaden föreligger dock att det indirekta avdrag för värdeminskning som är inbyggt i schablonmetoden inte återförs till beskattning vid realisationsvinstbeskattningen. Den omständigheten att nominella vinster kan göras på en egnahemsbyggnad under en stor del av dess livslängd hindrar inte att det i huset nedlagda kapitalet successivt förbrukas och att huset till slut når det stadium då det måste i en eller annan form renoveras eller, om så inte sker, får ett negativt värde, belastar tomtvärdet med rivningskostnaden.

Av dessa skäl har avskrivning på byggnaden medräknats i våra kalkyler över en- och tvåfamiljshusens ekonomi.

Kalkylerna visar, att nuvarande intäktsschablon är fördelaktigare än en taxering efter strikt konventionell metod. De anger också att den är fördelaktigare, om ock i mindre mån, än den i huvudsak konventionella men i vissa delar schablonmässiga inkomstberäkning som skedde före 1955. Ett undantag gäller för exemplet med en nyinköpt villa från 1950. Det beror på att tidigare ägare tagit ut den nominella värdestegring som beror på penningvärdets fall och att den nye ägaren därför har en förhållandevis hög räntekostnad. Samtidigt har han den högre kostnad för reparation och underhåll som följer med husets ålder. Beträffande övriga egnahemsfastigheter är det påfallande, att skillnaden mellan taxering efter konventionell metod och taxering enligt nuvarande schablonmetod är större ju yngre fastigheten är. Den nu gällande schablonmetoden framstår alltså vid denna jämförelse som fördelaktigare för nyare fastigheter än för äldre. Detta sammanhänger med att skuldräntorna, som är avdragsgilla, dominerar bland kostnaderna för de nyare fastigheterna, medan de på grund av amorteringar betyder mindre i fråga om de äldre; i gengäld får man beträffande dessa räkna med större reparationskostnader, och de får inte avdragas enligt schablonmetoden.

Det bör emellertid anmärkas, att skillnaderna mellan schablonmetoden och den konventionella metoden genomgående framstår som större än de skulle bli om den konventionella metoden skulle tillämpas i praktiskt taxeringsarbete. Av förarbetena till schablonmetoden framgår nämligen, att taxeringsmyndigheterna vid tillämpning av den konventionella metoden hade svårt att gentemot de skattskyldiga upprätthålla realistiska förmånsvärden. För att förmånsvärdena inte skulle bli för låga använde myndigheterna, som tidigare nämnts, schablonmässigt bestämda procenttal av taxeringsvärdet, vilka av försiktighetsskäl fick hållas låga. Material som vi inhämtat från taxeringsprocesser rörande s. k. andelshus i Stockholm – en fråga som vi återkommer till i nästa etapp av vårt arbete – bekräftar, att taxeringsmyndigheterna har svårt att vid en individuell prövning av värdet av andelarna och de därmed förenade lägenheterna i

dessa hus upprätthålla realistiska förmånsvärden. Härtill kommer erfarenheten att rätten till reparationsavdrag missbrukas av många skattskyldiga så att de försöker och ofta lyckas få avdrag för ombyggnads- eller förbättringsarbeten. Detta åberopades på sin tid som skäl för att övergå till nuvarande schablonmetod, och erfarenheter från talrika taxeringstvister om reparationer på byggnader i jordbruk, där sådana avdrag hela tiden varit tillåtna, ger bekräftelse på det. Schablonmetodens införande betraktades också på sin tid av många som en skatteskärpning, och denna uppfattning får stöd av att summan avdrag för underskott i förvärvskälla sjönk det närmaste året efter reformens införande. Att den nuvarande schablonmetoden likväl är fördelaktigare för egnahemsägarna än en konventionell metod, särskilt i fråga om nyproducerade fastigheter, är ändå oomtvistligt. En naturlig förklaring till att så blivit fallet är att räntenivån stigit men intäktsprocenten sänkts från ursprungliga 3 till 2 genom beslut 1957 och 1965 för att minska verkningarna av höjda taxeringsvärden.

Kalkylerna ger också visst material för en jämförelse mellan kostnaderna för en egnahemsfastighet och kostnaderna för en till utrymme, ålder och standard jämförlig hyreslägenhet, åtminstone i vad angår stockholmsområdet. Förmånsvärdena där är nämligen beräknade med ledning av tillgänglig hyresstatistik. Förmånsvärdet anger alltså kostnaden i hyra för en jämförlig hyreslägenhet.

Vad i fortsättningen sägs om hyreslägenheter gäller i stort sett också om lägenheter som upplåtits med bostadsrätt. En skillnad ligger däri att bostadsrättshavaren gjort en egen kapitalinsats och får avstå från räntan på detta kapital. Oftast svarar bostadsrättsinnehavarna direkt för vissa inre underhållskostnader.

Jämförelsen mellan kostnaden för egnahemsfastigheterna, sedan den med gäldränteavdraget följande skattereduktionen medräknats, och hyran för jämförliga hyreslägenheter visar en påfallande överensstämmelse. För flertalet egnahem i kalkylerna är kostnaderna något lägre än hyran för motsvarande hyreslägenhet, men det rör sig endast om något hundratal kronor. De största villorna är dock dyrare än hyreslägenheterna. Här inverkar nämligen de högre tal för intäktsprocenten som gäller för s. k. lyxvillor. Likaså är den nyinköpta äldre villan i kostnadshänseende dyrare än motsvarande hyreslägenhet av samma årgång.

I fråga om egnahemsfastigheterna från 1950 torde den nämnda överensstämmelsen, såvitt vi kunnat bedöma, motsvara de verkliga förhållandena. Däremot är jämförelsen för yngre villor behäftad med en påtaglig felkälla. Vi har nämligen i fråga om villorna i allmänhet räknat med nominella lån. I ett par exempel förekommer visserligen paritetslån, men detta inverkar inte på kalkylen, därför att minskningen i kontanta utgifter för ägaren motsvaras av en skuldökning. I ett hyreshus verkar däremot paritetslånesystemet så, att hyran sänkes med ett belopp motsvarande den amortering och den ränta som skjutits på framtiden, och nya flerfamiljhus är så gott som undantagslöst paritetsbelånade. Därför borde man för att få en korrekt jämförelse höja hyran i flerfamiljshuslägenheterna med ett belopp motsvarande paritetslåneeffek-

ten. Denna är svår att beräkna men torde inte understiga 2 000–4 000 kr. per lägenhet.

Att så måste vara fallet belyses ytterligare av de kalkyler som inom kommittén upprättats för uthyrning av villafastigheter i allmännyttiga, kooperativa eller enskilda bostadsföretags regi, *bilaga 1,* tabell 9–13. Den hyra som dessa företag måste betinga sig ligger nämligen ännu högre än för motsvarande lägenhet i flerfamiljshus. Att så måste bli fallet sammanhänger med att villafastigheterna i regel är dyrare att producera än motsvarande lägenheter i flerfamiljshus. Bl. a. är tomtkostnaden vanligen högre. Dessa merkostnader för produktionen kan egnahemsägaren kompensera sig för genom gäldränteavdraget.

Resultaten av kalkylerna och våra överväganden kring dessa kan sammanfattas på följande sätt. Den nuvarande schablonmetoden är i allmänhet fördelaktigare för egnahemsägaren än en taxering efter strikt konventionell metod och även något fördelaktigare än den taxering enligt konventionell metod med schablonmässiga inslag som tillämpades före 1954. Det sagda gäller emellertid företrädesvis nya egnahemsfastigheter. En jämförelse mellan egnahemsägarnas kostnader och kostnaderna för jämförliga lägenheter i flerfamiljshus visar i fråga om hus, som producerats 1960 och 1950 och behållits av ägaren, en påfallande överensstämmelse. Däremot är kostnaderna i nyare egna hem, i exemplen från 1970, 2 000–4 000 kr. lägre än i motsvarande lägenheter i flerfamiljshus. Och skall ett bostadsföretag hyra ut villor, blir hyran i dessa högre än i motsvarande lägenheter i flerfamiljshus. Vad som sagts om hyreslägenheter gäller i stort sett också bostadsrättslägenheter.

Av skäl som tidigare anförts har vi inte haft möjlighet att närmare analysera resultaten från småhusundersökningen. Eftersom, som redan nämnts, vissa kostnadsposter i våra kalkyler uppskattats med ledning av den erfarenhet som funnits i kommittén, vill vi emellertid redovisa de skillnader som i detta hänseende finns mellan våra kalkyler och småhusundersökningen.

Vid jämförelsen får beaktas att våra kalkyler avser förhållandena 1973 och småhusundersökningen 1972. De skillnader som kan hänföras härtill torde dock vara begränsade. En helt adekvat jämförelse är även svår att göra bl. a. av det skälet att byggnadsår och lägenhetsytor inte sammanfaller i de olika materialen. Jämförelsen inskränker sig till *stockholmsområdet,* för vilket uppgifter finns både i våra kalkyler och småhusundersökningen.

Kostnaderna för *reparation och underhåll* har i våra kalkyler beräknats till 5 kr/kvm för hus byggda år 1970, 15 kr/kvm för hus byggda år 1960 och 25 kr/kvm för hus byggda år 1950. Detta innebär för våra olika exempel följande kostnader

Byggnadsår	80 kvm	120 kvm	200 kvm
1970	400	600	1 000
1960	1 200	1 800	3 000
1950	2 000	3 000	5 000

Enligt småhusundersökningen är motsvarande kostnader följande

Byggnadsår	86–120 kvm	121–160 kvm	161–200 kvm	>200 kvm
1966–70	518	457	775	1 178
1961–65	1 383	1 705	1 540	
1951–60	2 056	2 065	1 637	2 061
–1950	2 067	2 157	2 224	

Våra antaganden visar delvis en relativt god överensstämmelse med siffrorna från småhusundersökningen. Vissa uppenbara skillnader föreligger dock. Dessa gäller framför allt villan på 120 kvm byggd 1950 och villan på 200 kvm byggd 1960 och 1950. Våra belopp synes här vara ungefär 1 000, 1 500 resp. 3 000 kr. för höga. Skillnaderna synes sammanhänga med att underhållskostnaderna enligt småhusundersökningen inte ökar med ökande ålder och yta i den omfattning som vi räknat med. I själva verket sjunker underhållskostnaderna i vissa fall med ökande yta, vilket framstår som svårförklarligt. En förklaring till att underhållskostnaderna stiger endast relativt måttligt med ökande ålder kan vara att reparationerna inte görs successivt, utan att det i stället sker en ombyggnad när förslitningen gått tillräckligt långt. I den mån detta är riktigt torde våra siffror i denna del ge en ganska realistisk bild av kostnadsläget.

Vad gäller kostnaden för *bränsle* har vi i våra kalkyler räknat med samma kostnad för lika stora hus av olika ålder. Småhusundersökningen visar att detta antagande i stort sett är realistiskt. Vi har för den minsta villan tagit upp 900 kr., vilket synes ganska väl överensstämma med småhusundersökningen. Vårt belopp för villan på 120 kvm – 1 200 kr – ligger drygt 100 kr. i överkant. För den största villan är vårt belopp 1 800 kr. ungefär 300 kr. högre än vad småhusundersökningen ger vid handen.

De belopp som vi tagit upp för *avgifter* för vatten, renhållning, m. m., visar en ganska god överensstämmelse med småhusundersökningen.

Sammanfattningsvis kan i fråga om de här diskuterade posterna sägas råda en relativt god överensstämmelse mellan våra kalkyler och småhusundersökningen men att vissa avvikelser dock förekommer, framför allt vad gäller kostnaderna för reparation och underhåll. Resultaten från småhusundersökningen i sistnämnda hänseende framstår dock i viss mån som svårtolkade.

Vi skall här också redovisa vissa resultat från småhusundersökningen i fråga om den totala boendekostnadens storlek och även ställa dessa i relation till våra kalkyler. Vi vill emellertid först påpeka följande.

Som tidigare framhållits anser vi att hänsyn till värdeminskning av byggnad bör tagas om man skall få en realistisk bild av den verkliga boendekostnaden. Värdeminskningens storlek låter sig emellertid inte direkt mätas. Amorteringarna på lån i fastigheten kan dock i viss mån sägas vara ett uttryck för värdeminskningen. Vår avsikt var att värdeminskningen på detta sätt skulle redovisas i tabellerna från småhusundersökningen. På grund av ett tekniskt missöde som stått utanför vår kontroll kom amorteringarna inte att inflyta i tabellmaterialet. Vi har därför varit nödsakade att komplettera detta i ifrågavarande hänseende.

Den möjlighet som därvid har stått oss till buds är att beräkna värdeminskningen som en procentuell andel av taxerade byggnadsvärdet. Som procentsats har i överensstämmelse med våra egna kalkyler valts 1,75, som där beräknats på anskaffningsvärdet.

Följande tabeller visar den genomsnittliga totala boendekostnaden i riket för villor av olika storlek och ålder, där ägarens egna i fastigheten nedlagda kapital är känt. Fastigheterna har inte paritets- eller räntelån.

Tabell 1. Lägenhetsyta 86–120 kvm

Byggnadsår	1951–60	1961–65	1966–70
Taxeringsvärde	83 000	100 000	98 000
Varav byggnadsvärde	68 000	87 000	87 000
Köpeskilling el produktionskostnad	100 000	100 000	120 000
Lån	59 000	66 000	87 000
Eget kapital	40 000	34 000	33 000
Ränta på lån	4 318	4 856	6 301
Bränsle, avgifter, underhåll	3 263	3 027	2 326
Värdeminskning	1 190	1 523	1 523
Nettoränta på eget kapital efter verklig skatt	1 024	794	904
Skatt på garantibelopp	392	473	470
Skatteeffekt (verklig effekt)	–1 745	–1 956	–2 528
Boendekostnad	8 442	8 717	8 996

Tabell 2. Lägenhetsyta 121–160 kvm

Byggnadsår	1951–60	1961–65	1966–70
Taxeringsvärde	110 000	138 000	142 000
Varav byggnadsvärde	91 000	119 000	123 000
Köpeskilling el. produktionskostnad	140 000	158 000	196 000
Lån	86 000	104 000	142 000
Eget kapital	54 000	54 000	53 000
Ränta på lån	6 565	7 395	10 652
Bränsle, avgifter, underhåll	3 631	3 313	2 577
Värdeminskning	1 593	2 083	2 153
Nettoränta på eget kapital efter verklig skatt	1 089	1 185	1 245
Skatt på garantibelopp	515	644	670
Skatteeffekt (verklig effekt)	–2 884	–2 935	–4 600
Boendekostnad	10 509	11 685	12 697

Tabell 3. Lägenhetsyta 161–200 kvm

Byggnadsår	1951–60	1961–65	1966–70
Taxeringsvärde	186 000	173 000	177 000
Varav byggnadsvärde	146 000	144 000	154 000
Köpeskilling el. produktionskostnad	255 000	209 000	261 000
Lån	180 000	140 000	191 000
Eget kapital	75 000	69 000	70 000
Ränta på lån	13 388	10 275	13 933
Bränsle, avgifter, underhåll	4 846	3 447	3 016
Värdeminskning	2 555	2 520	2 695
Nettoränta på eget kapital efter verklig skatt	1 363	1 324	1 427
Skatt på garantibelopp	836	801	829
Skatteeffekt (verklig effekt)	–5 988	–4 262	–6 256
Boendekostnad	17 000	14 105	15 644

Tabell 1–3 kan sammanfattas enligt följande

Tabell 4. Boendekostnad

Byggnadsår	86–120 kvm	121–160 kvm	161–200 kvm
1966–70	8 996	12 697	15 644
1960–65	8 717	11 685	14 105
1951–60	8 442	10 509	17 000

Enligt våra kalkyler för Staffanstorp, som är det av våra exempel som kan antas ligga närmast riksgenomsnittet är boendekostnaden följande.

Tabell 5. Boendekostnad

Byggnadsår	80 kvm	120 kvm	200 kvm
1970	9 068	12 894	18 727
1960	7 405	10 414	15 420
1950	6 700	9 387	13 918

Som framgår av en jämförelse mellan tabell 4 och 5 sjunker boendekostnaden enligt småhusundersökningen inte lika snabbt som i våra kalkyler. För de största villorna är den äldsta villan t. o. m. dyrast. Detta synes bl. a. sammanhänga med att vi i våra här återgivna exempel räknat med att de äldre villorna hela tiden varit i samme ägares hand, medan det i själva verket sker en tämligen snabb omsättning på villamarknaden. Sålunda omsätts en villa i genomsnitt ca vart femtonde år, vilket avspeglas i småhusundersökningen. Vid jämförelsen bör även hållas i minne att vi i våra kalkyler räknat med förmånsvärde av tomten och i konsekvens härmed även med kostnaderna för denna. Dessa kostnader torde inte komma till fullt uttryck i småhusundersökningen. Sammantaget visar emellertid beloppen i tabell 4 och 5 enligt vår uppfattning en så pass god överensstämmelse, att det finns skäl att anta att de kalkyler, som vi fått grunda våra förslag på, i stort sett är realistiska.

6 Riktlinjer för en reformerad bostadsbeskattning

6.1 *Förutsättningar*

När det gäller beskattningen kan man urskilja fyra huvudtyper av bostäder: självägda småhus, bostadsrättslägenheter, lägenheter hyrda hos allmännyttiga bostadsföretag och lägenheter hyrda hos enskilda fastighetsägare. Det finns bostäder, för vilka den juridiska konstruktionen avviker något från dessa huvudtyper eller som intar en mellanställning, t. ex. tvåfamiljshus, bostadsrättsföreningar, i vilka ansvarigheten för lånen lagts på medlemmarna, och s. k. andelshus, dvs. fastigheter som ägs av de där boende med ideella andelar. Alla dessa särskilda bostadstyper kan dock enligt gällande regler hänföras till någon av de fyra huvudtyperna och skall därför inte i detta sammanhang tas upp till särskild behandling. Vissa av dem kommer emellertid att diskuteras under vårt fortsatta arbete.

De tre först nämnda huvudgrupperna taxeras enligt schablon. Som intäkt tas upp viss procent av taxeringsvärdet, och avdrag medges endast för skuldräntor och ev. tomträttsavgäld. Egnahemmen beskattas hos ägaren, medan beskattningen av bostäder, som äges av bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag, sker hos föreningen eller företaget. Medlemmarna eller hyresgästerna beröres normalt inte av beskattningen, bortsett från att medlem av bostadsrättsförening kan få betala förmögenhetsskatt för sin andel. Han kan också få betala inkomstskatt om han hyr ut sin lägenhet. Även egnahemsägaren kan behöva betala förmögenhetsskatt. I sammanhanget kan nämnas att egnahemsägaren är underkastad en "evig" realisationsvinstbeskattning vid försäljning av villan. Reglerna är dock så generöst utformade att endast få villaförsäljningar resulterar i nämnvärda skattebelopp. Bostadsrätter kan däremot säljas skattefritt efter fem år.

Hyresgästen står i denna sin egenskap helt utanför beskattningen. Hyran betraktas enligt KL som levnadskostnad. – Det enskilt ägda flerfamiljshuset beskattas hos ägaren efter konventionell metod, dvs. med angivande av samtliga intäkter och utgifter, som i princip beräknas kontantmässigt.

Det har ålagts oss som en huvuduppgift att föreslå sådana regler, att beskattningen blir i möjligaste mån neutral för de olika boendeformerna. Två viktiga anvisningar har dock lämnats i direktiven. Rätten till

gäldränteavdrag skall kvarstå för egnahemsägarna, och förslagen får inte leda till påtagliga generella skärpningar av boendekostnaderna för hushåll med måttliga bruttoinkomster.

6.2 *Neutralitet i beskattningen*

Till en början kan det förtjäna diskuteras vad som menas med neutralitet i beskattningen av bostäder. Tydligt är, att man varken kan eller bör åstadkomma neutralitet i den meningen, att reglerna formellt blir i alla avseenden identiska. Hänsyn måste tagas till innehållet i de civilrättsliga regler som gäller för besittningen av bostaden. Den eftersträvade neutraliteten bör i stället innebära, att beskattningen inte får sådana ekonomiska verkningar att en besittningsform framstår som påtagligt mera gynnad av skattelagstiftningen än de övriga. Konkurrensen mellan olika bostadsformer bör inte styras av beskattningen, så att utfallet av skattereglerna blir avgörande för valet av bostad. Bedömningen får emellertid inte avse ett enda eller ett fåtal år utan göras i ett längre tidsperspektiv. Den bör inte heller strikt begränsas till inkomstbeskattningen av bostadsinnehavet, utan viss hänsyn får också tagas exempelvis till realisationsvinstbeskattningen och förmögenhetsbeskattningen. Viktiga i detta sammanhang är samhällets bostadssociala och bostadspolitiska åtgärder. I fråga om dessa åtgärder kan här anmärkas, att de avser alla former av bostäder, bortsett från att viss maximering skett i reglerna för de statskommunala bostadsbidragen, som begränsar möjligheterna att få sådana bidrag till mera lyxbetonade villor. Beträffande dessa bidrag kan vidare påpekas, att de är inkomstberoende och därigenom har i viss mån individuell karaktär. Däremot kan man vid beskattningens utformning inte beakta kommunernas bostadspolitik, dvs. inriktningen på småhus resp. flerfamiljshus, subventionering av mark- och exploateringskostnader o. dyl. Denna politik har stor betydelse för bostadskostnaderna men växlar från kommun till kommun. Anmärkas kan, att den subventionering av småhusbebyggelse som förekommit på många håll numera börjar ställas under debatt.

Granskar man de nuvarande bostadsbeskattningsreglerna från nu angivna utgångspunkter, finner man att beskattningen i formellt hänseende är likartad för självägda egnahem, bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag. Beskattningen sker som nämnts schablonmässigt med viss procent av taxeringsvärdet, och avdrag får ske för skuldräntor och tomträttsavgälder. Den kommunala garantibeskattningen är helt lika. Skillnaderna består i att intäktsprocenten är 2 för egnahem och 3 för bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag. Dessutom åtnjuter egnahemsägaren – dock inte sommarstugeägaren – ett schablonavdrag av 500 kr. Han kan å andra sidan bli beskattad för realisationsvinst vid försäljning av fastigheten och förmögenhetsbeskattas för skillnaden mellan taxeringsvärdet och inteckningsskulderna. Även bostadsrätten kan förmögenhetsbeskattas och vid försäljning realisationsvinstbeskattas. – Beträffande enskilt ägda flerfamiljshus gäller som nyss nämnts skatteregler som i formellt hänseende starkt avviker från de

schablonbeskattade fastigheterna.

Den bild av relativ formell överensstämmelse i beskattningen av schablonbeskattade fastigheter som här tecknats har också reell motsvarighet, när byggnadsbeståndet blivit äldre, lånen till betydande del avbetalats och egnahemsägaren, bostadsrättsföreningen eller det allmännyttiga bostadsföretaget visar taxeringsmässig vinst, dvs. den schablonmässigt beräknade intäkten är större än skuldräntan och ev. tomträttsavgälder. Detsamma kan i viss mån sägas om de sex år som förflutit innan vinst börjat uppkomma, eftersom de underskott som uppstått under dessa år får genom förlustavdrag avräknas från de efterföljande årens vinster. Såsom framgår av förarbetena till reglerna om schablonmässig inkomstberäkning av bostadsrättsföreningar, fanns det på 1950-talet åtskilliga föreningar och företag som visade vinst. Då var också hyrorna i äldre hus begränsade genom hyresreglering, vilken nu håller på att avvecklas, och betydande subventioner utgick till nyare hus fram till 1968.

Nu är bilden en annan. Den omfattande ökning och förnyelse av bostadsbeståndet som har ägt rum under de gångna 20 åren har medfört att ytterst få bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag uppvisar taxeringsmässig vinst. De har i stället betydande underskott som inte kan utnyttjas av medlemmar eller hyresgäster. De betalar ingen skatt utom den kommunala garantibeskattningen, men avsaknaden av möjlighet till underskottsavdrag leder till att räntekostnaden, som tas in i hyreskalkylen, får betalas av medlemmar och hyresgäster med beskattade medel. I realiteten bestrides en betydande del av hyra och avgifter i nyare hus av statsmedel via paritetslånesystemet. I bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag betalas genom paritetslånesystemet 35–40 kr. per m^2 och år av staten mot 19–25 kr. för villor och enskilt ägda flerfamiljshus. Men paritetslånesystemet innebär ingen subventionering i egentlig mening, endast att betalningen skjutes på framtiden. Beloppen i fråga belastar fastigheterna som en skuld.

Bilden synes i fråga om enskilt ägda flerfamiljshus vara likartad med den som gäller för de allmännyttiga företagen. De skillnader som ligger i paritetslånesystemet har nyss påpekats. Därtill kommer, att vid den kontantmässiga inkomstberäkningen enligt konventionell metod skattepliktigt överskott kan uppkomma under de första åren av den anledningen, att reparationsvolymen är låg under dessa år, medan hyran även då innefattar en periodiserad ersättning för reparationer.

När schablonbeskattningen av egna hem infördes fr. o. m. 1954 innebar den, som nämnts i kap. 5, i realiteten en skatteskärpning i jämförelse med den tidigare konventionella taxeringen, som hade vissa inslag av schablon. Intäktsprocenten blev emellertid 3, och något extra avdrag fanns inte. Detta infördes med 200 kr. 1957, varvid intäktsprocenten samtidigt sänktes till 2,5. Dessa åtgärder vidtogs för att mildra verkningarna av taxeringsvärdehöjningar. Samma motiv anfördes 1965 för att sänka intäktsprocenten till 2 och att höja det extra avdraget till 500 kr. 1970. Genom dessa åtgärder neutraliserades taxeringsvärdehöjningarna överlag för mindre egna hem, medan de höjda taxeringsvärdena delvis

slog igenom beträffande medelstora och större villor. Tendensen att behandla större villor strängare förstärktes, när den s. k. lyxvillabeskattningen infördes år 1967, varvid intäktsprocenten blev 4 för den del av taxeringsvärdet som låg närmast över gränsen för denna beskattning och 8 i det högsta skiktet. Denna skärpning medförde vikande priser på de största villorna, och trots att lyxvillagränserna, i enlighet med vad som från början förutsattes, jämkades uppåt i anslutning till 1970 års fastighetstaxering, skedde ingen nämnvärd allmän höjning av värdena för de största villorna utan i åtskilliga fall tvärtom sänkningar.

Med sänkningarna av intäktsprocenten för normala egna hem är att sammanställa den allmänna räntehöjning som ägt rum sedan 1950-talets mitt. Intäktsprocenten fastställdes då under hänsynstagande till att räntan på bankernas långa inlåningsräkningar var 3 procent. I nuvarande ränteläge är den 5 procent. Låneräntorna på egnahemslån har utvecklats t. o. m. ännu kraftigare. De höjda räntorna har visserligen medfört utgiftsökningar för egnahemsägarna, men dessa ökningar har till betydande del kunnat kompenseras genom avdragsrätten för gäldräntor. Värdet av avdragsrätten har med tiden ökat genom den skatteprogressionsökning som ägt rum i anslutning till penningvärdets fall och som endast i förhållandevis låga inkomstlägen effektivt motverkats genom ändringar i den statliga inkomstskatteskalan. I samma riktning har de ökade produktionskostnaderna verkat.

Vid tiden för villaschablonens införande torde bostäder i egna hem och villor trots förekommande direkta kapitalsubventioner ha framstått som ett dyrare alternativ, jämfört med hyresreglerade äldre flerfamiljshus eller subventionerade nyare sådana hus. Till följd av bostadsbristen hölls villapriserna uppe. Ett uttryck för bostadsbristen men också för hyres- resp. bostadsrättsalternativets relativa ekonomiska förmånlighet var de ersättningar, understundom lagstridiga, många gånger på stora belopp, som allmänt betalades till avflyttande hyresgäster och bostadsrättsinnehavare. Sådana ersättningar betalades ännu under senare delen av 1960-talet. De tycks nu vara försvunna i mindre attraktiva lägen men kvarstår i vart fall i bättre lägen i storstäderna. Här förekommer alltjämt avträdesersättningar för hyreslägenheter, trots att de är lagstridiga, och köpeskillingar för bostadsrätter i extrema fall på 100 000 kr. eller mera.

Genom den utveckling som sålunda ägt rum å ena sidan i fråga om egnahemmen och å andra sidan på marknaden för hyreslägenheter och bostadsrättslägenheter har en betydande förändring i konkurrensläget skett. Det råder inte delade meningar om att det egna hemmet i dag framstår som ett ekonomiskt fördelaktigt alternativ. Den stegrade efterfrågan på självägda småhus och den vikande efterfrågan på lägenheter i flerfamiljshus talar sitt tydliga språk, även om andra faktorer medverkat: "den gröna vågen", benägenheten att pendla dagligen långa vägar mellan bostad och arbetsplats osv.

Det har gjorts gällande, att förskjutningen i konkurrensläget främst är en följd av beskattningen, att denna är oneutral. Därvid har man främst pekat på att intäktsprocenten sänkts, medan räntan och därmed ränteavdraget höjts. Följden har blivit, har man sagt, att villaägaren till

betydande del kunnat betala sin boendekostnad med obeskattade medel. Hyresgästen och bostadsrättsinnehavaren, å andra sidan, får i allt väsentligt bestrida samma kostnad med beskattade medel. Boendeutredningens betänkande (SOU 1973:50) och även i viss mån våra direktiv ger uttryck för denna tankegång. I den allmänna diskussionen har man ytterligare pekat på en speciell följd av paritetslånesystemet. Detta innebär, att en del av räntan finansieras genom skuldökning. Avdrag får emellertid enligt uttrycklig bestämmelse i kommunalskattelagen göras redan det år då räntan debiteras. Genom att avdrag på detta sätt erhålles för räntor som betalas först senare, erhålles en likviditetsmässig favör vid sidan av den som fås genom skuldökningen. De kontanta utgifterna minskas härigenom kraftigt under de första åren.

Såsom närmare utvecklats i kap. 5 hade vi avsett att genom grundliga undersökningar av ekonomin i olika boendeformer skapa underlag för en bedömning av riktigheten av den uppfattning som här redovisats. Regeringens beslut att vårt förslag i huvudfrågan skall avges redan i mitten av mars 1974 har omöjliggjort detta. Vi har därför varit hänvisade till de kalkyler som vi förberedelsevis upprättat för villor av olika ålder, storlek och belägenhet och som i främsta rummet varit avsedda att ge underlag för en jämförelse mellan de skattemässiga resultaten av nuvarande schablonmetod och en taxering efter konventionell metod med beräkning av marknadsmässiga förmånsvärden och verkliga kostnader.

Resultaten av dessa kalkyler har redovisats i kap. 5. Som där angivits ger kalkylerna även visst material för ungefärliga jämförelser mellan kostnaderna för egna hem och för hyreslägenheter av samma storlek, ålder och standard. Sådana jämförelser ger visst stöd att antaga att man, i fråga om de egna hem som anskaffats 1950 och 1960 och som alltjämt är i samma ägares hand, inte med fog kan göra gällande att de är speciellt gynnade. Boendekostnaden, sådan vi framräknat densamma inkluderande värdeminskningsavdrag m. m., är ungefär lika hög som hyran i jämförliga flerfamiljshuslägenheter.

Beträffande nyare hus är bilden en annan. De kontanta kostnaderna för de 1970 byggda, icke paritetsbelånade husen – jämte mistad ränta på eget kapital och värdeminskning – är visserligen ungefär lika stora som hyran för jämförliga lägenheter. Men hyran för dessa lägenheter är till följd av paritetslånesystemet lägre än den eljest skulle vara. Differensen uppgår åtminstone till 2 000–4 000 kr., motsvarande 15–25 kr. per m^2 bostadsyta. Gör man en jämförelse med kalkylerna för uthyrning av motsvarande villor, blir differensen ännu något större, beroende på att produktionskostnaden per m^2 lägenhetsyta för en villa normalt är något större än för en jämförlig flerfamiljshuslägenhet. Även om man beaktar att egnahemsägaren åtminstone efter några år kan få betala förmögenhetsskatt för det kapital som innestår i villan, att han kan beskattas för realisationsvinst vid en kommande försäljning, och att han kan få kostnadsökningar vid framtida taxeringsvärdehöjningar, är det uppenbart att beskattningen, såvitt gäller de nya villorna, inte är neutral. De är gynnade. Till detta kommer som vi framhållit i kap. 5 utvecklingen av villapriserna. De jämförelser vi gjort med resultaten av en taxering efter

konventionell metod pekar i samma riktning. Det sagda gäller små och medelstora egna hem. I fråga om större villor inverkar reglerna om lyxvillabeskattning, och skillnaden är där mindre.

I boendeutredningens förut nämnda betänkande är skillnaden i boendekostnad mellan 1972 producerade statsbelånade gruppbebyggda egna hem och hyreslägenheter uppskattad till 30–40 kr. per m^2. Härav beror enligt vad vi kunnat finna omkring 10 kr. per m^2 på att räntor, vilkas betalning uppskjutes genom paritetslånesystemet, likväl får avdras redan under de år då de debiteras och sålunda minskar de kontanta utgifterna för bostaden under de första åren. Skillnaden beror i övrigt på att boendeutredningen i sin kalkyl inte medtagit ränta på eget kapital och inte heller värdeminskning men å andra sidan antagit marginalskatten vara 50 procent, medan vi räknat med en 60-procentig marginalskatt. Utjämnas dessa skillnader, blir resultatet av de båda kommittéernas beräkningar ungefär detsamma.

Att våra kalkyler ger skilda resultat beträffande villor av olika årgång beror framför allt på att de avdragsgilla gäldräntorna dominerar bland kostnaderna för en ny egnahemsfastighet, medan de icke avdragsgilla kostnaderna för reparation och underhåll är små. När fastigheten innehafts ett antal år, har reparationskostnaderna blivit högre.

Kalkylen för en nyinköpt äldre villa avviker i viss mån från det här skildrade mönstret. Årskostnaden är klart större än för en flerfamiljshuslägenhet av samma årgång. Detta beror på att ägaren fått betala säljaren för det ökade markvärde och den nominella ökning av byggnadsvärdet som uppkommit under dennes innehav. Priset har därför blivit ungefär detsamma som för en ny villa, och belåningen och räntekostnaden jämförliga. Å andra sidan har vi räknat med samma årliga reparationskostnad som för andra villor av samma årgång. Om det är riktigt att räkna med så höga reparationskostnader, kan vara föremål för delade meningar. Vid köp av äldre villor torde det nämligen inte vara ovanligt att huset repareras före inflyttningen, och kostnaden för dessa reparationer utgör då i själva verket en del av anskaffningskostnaden. Att reparationskostnader, som i verkligheten utgjorde anskaffningskostnader, betalades på en gång och ledde till höga reparationsavdrag påtalades vid 1953 års reform som en av nackdelarna med då gällande, i princip konventionella taxeringsmetod. Minst lika ofta torde det emellertid förhålla sig så, att villaköpet tagit i anspråk alla de pengar som köparen kunnat anskaffa. De erforderliga reparationskostnaderna fördelas då under ett antal år efter förvärvet. Med dessa förutsättningar blir de av oss antagna årliga reparationskostnaderna ingalunda för höga. En samlad bedömning av här angivna förhållanden leder enligt vår mening fram till att ägare av nyinköpta äldre villor inte kan anses nämnvärt gynnade i jämförelse med ägare av andra äldre villor.

Det skall slutligen anmärkas, att konstaterandet av en bristande neutralitet i beskattningen till de nyproducerade villornas förmån inte motsäges av det förhållandet att kostnaden i kronor per m^2 är högre i en nyare villa än för en äldre villa. Det beror på att äldre hus producerats i ett högre penningvärde än de nya. Förhållandet är detsamma mellan

nyare och äldre flerfamiljshus. Den ojämnhet som kan ligga häri och som kan vara väl så stor som mellan nya egna hem och nyproducerade lägenheter i flerfamiljshus, är det inte beskattningens uppgift att försöka minska.

6.3 *Våra förslag*

Om man vill motverka den ojämnhet i verkningarna av beskattningen som vi förut ansett oss kunna konstatera och åstadkomma största möjliga neutralitet hos skattereglerna, är i princip två vägar tänkbara. Den ena är att skärpa beskattningen av egna hem, den andra att åstadkomma lättnader för medlemmar av bostadsrättsföreningar och för hyresgäster. Redan här bör emellertid erinras om att vi beträffande äldre egna hem inte ansett oss kunna konstatera någon nämnvärd bristande neutralitet i skattereglerna. Ev. skärpningar bör därför i princip inte träffa dem.

Innan vi framlägger vår syn på hur neutraliteten bör åstadkommas, synes det lämpligt att ta upp två delfrågor, som i viss mån är ägnade att påverka förutsättningarna för en lösning av huvudfrågorna.

Den ena gäller *garantibeskattningen.* Vi behandlar denna fråga närmare i kap. 7. I detta sammanhang kan vi inskränka oss till att framhålla följande. Den kommunala garantibeskattningen har länge kritiserats för sina ojämna verkningar. För hyresgäster och bostadsrättsinnehavare måste det kännas stötande att de via hyror och årsavgifter skall betala sådan skatt, oaktat bostadsrättsföreningen eller bostadsföretaget visar stora taxeringsmässiga underskott som inte kan utnyttjas. Tidigare har frågan om att avskaffa garantibeskattningen fallit på grund av åtgärdens kommunalekonomiska konsekvenser. Härvidlag har förutsättningarna ändrats, i vart fall såvitt angår bostadsfastigheter för permanent boende. Vi framlägger därför förslag om att garantibeskattningen för sådana fastigheter skall avskaffas. Härigenom åstadkommes en lättnad för hyresgäster och bostadsrättsinnehavare, som för det stora flertalet motsvarar 3–4 kr. per m^2.

Den andra delfrågan avser rätten till avdrag för sådana räntor som ej betalas kontant utan finansieras genom skuldökning enligt *paritetslånesystemet.* När stadgandet om denna avdragsrätt infördes, torde man inte ha räknat med att övervältringen av räntor på framtiden skulle bli så omfattande som senare visat sig bli fallet. Man kunde därför välja en lösning som var enkel att tillämpa. Som det nu blivit framstår det som stötande att avdrag till betydande belopp medges för räntor, som skall betalas först i en oviss framtid. Någon motsvarande möjlighet att finansiera räntebetalning på privat väg torde inte finnas beträffande de högt belånade egna hem det här gäller. Avdragsrätten bör därför överflyttas till de år då räntorna verkligen betalas. Hur detta skall ske anges i kap. 8. Här skall endast nämnas, att en sådan förskjutning i en nybyggd villa om 120 m^2 betyder en ökning av de aktuella kontanta utgifterna och en däremot svarande minskning i framtiden med omkring 1 200 kr. om året eller ca 10 kr. per m^2. Då det här enbart rör sig om borttagande av en klart oberättigad förmån, har vi inte ansett oss böra föreslå

särskilda övergångsbestämmelser beträffande redan existerande paritetsbelånade villor.

Därmed är några förutsättningar angivna för beskattningen i övrigt av *egna hem*. Borttages garantibeskattningen, bör rimligtvis den lättnad som härvid uppkommer för egna hem motsvaras av höjd intäktsprocent. Lättnaden motsvarar genomsnittligt 0,8 procentenheter för fastigheter med underskott, alltså egna hem för vilka garantibeskattningen är effektiv. För de egna hem som redovisar taxeringsmässiga överskott av någon betydelse, inträder däremot inte någon nämnvärd lättnad. Tages hänsyn även till dessa egna hem, motsvarar den genomsnittliga lättnaden 0,6–0,7 procentenheter. Någon annan praktisk möjlighet än att slå ut lättnaden med samma procenttal på hela beståndet av egnahemsfastigheter torde inte finnas.

Förslaget om de på framtiden skjutna räntorna i paritetsbelånade hus medför på längre sikt inte någon ändring av skattebelastningen. Vid avvägning av skatten på egna hem får det oaktat beaktas, att ägarna av dessa hus får en tämligen kraftig likviditetsmässig försämring under de första åren av innehavet. Denna försämring kommer att inträda både för nya egna hem och för äldre, som har paritetslån eller räntelån.

Vi har i det föregående konstaterat, att äldre egna hem inte kan anses gynnade av beskattningen i nämnvärd mån i jämförelse med lägenheter i flerfamiljshus av samma storlek, ålder och standard. Beträffande dem innebär alltså nuvarande skatteregler knappast någon bristande neutralitet till ägarens förmån. Ägarna av de äldre villorna bör därför i stort sett lämnas i orubbat bo. I fråga om dem skulle det därför inte behövas annan ändring än att höja intäktsprocenten så mycket som svarar mot den lättnad som erhålles genom att garantibeskattningen avskaffas. Den genomsnittliga lättnaden har tidigare angivits till 0,6–0,7 procentenheter.

Om man inte vill frångå den enkelhet, som nu kan tillämpas i deklarationsförfarandet, kan emellertid ett ojämnt procenttal knappast förordas. En avrundning nedåt till 2,5 eller uppåt till 3 bör därför övervägas.

Vid bedömning av denna fråga anser vi oss böra ta hänsyn till att en ny allmän fastighetstaxering skall äga rum 1975. Den får verkan fr. o. m. 1976 års taxering, då även de ändringar som kan bli resultat av vårt arbete kan väntas träda i kraft. I samband med samtliga allmänna fastighetstaxeringar fr. o. m. 1957 har åtgärder vidtagits för att helt eller delvis neutralisera verkningarna av de höjda taxeringsvärdena.

Frågan huruvida motsvarande hänsyn bör tas i samband med avvägningen av våra förslag kan synas tveksam. Enligt senast tillgängliga prognoser väntas egnahemsfastigheternas taxeringsvärden stiga med omkring 30 procent bortsett från de större villorna, för vilka höjningarna kan stanna vid något lägre procenttal, 25–10 procent. Mot att särskild hänsyn tas till höjningarna talar, att egnahemmen överlag enligt vad våra kalkyler visar inte kan anses missgynnade. Att skatten på egna hem stiger något i anslutning till taxeringsvärdehöjningar som föranledes av sänkt penningvärde är något som egnahemsägarna enligt lagstiftningen har att räkna med.

Vi har därför inte funnit skäl att föreslå särskilda åtgärder för att neutralisera taxeringsvärdehöjningarna på sätt som skett vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1957, 1965 och 1970. Däremot synes det motiverat att låta de höjda taxeringsvärdena inverka på den nyss ställda frågan om intäktsprocenten för äldre villor skall avrundas nedåt till 2,5 eller uppåt till 3. Sättes intäktsprocenten till 3, får ägarna av äldre villor helt bära verkningarna av de höjda taxeringsvärdena och får dessutom en ytterligare skattehöjning motsvarande 0,2–0,4 procentenheter. Det betyder enligt våra kalkyler för egna hem i stockholmsområdet på 80 m^2, byggda 1960 och 1950, sammanlagda skattehöjningar om 640 resp. 573 kr. För motsvarande egna hem på 120 m^2 skulle skattehöjningarna bli 924 resp. 877 kr. Sådana skattehöjningar skulle knappast stå i överensstämmelse med den i våra direktiv uttalade grundsatsen att påtagliga generella skärpningar inte bör ske av boendekostnaderna för hushåll med måttliga bruttoinkomster.

Vi har därför stannat för att föreslå att intäktsprocenten för äldre egna hem efter avrundning nedåt bestämmes till 2,5. Även detta förslag innebär, att ägarna får bära huvuddelen av verkningarna av de höjda taxeringsvärdena. Men skattehöjningarna begränsas i de nyss angivna exemplen till 259, 237, 378 och 400 kr.

De höjda taxeringsvärdena aktualiserar vidare frågan om gränserna för den särskilda beskattningen av lyxvillor. Genom det ursprungliga beslutet 1967 får anses ha bestämts vilka villor som med hänsyn till storlek, standard m. m. bör anses som lyxvillor. Kategorin lyxvillor bör inte utvidgas enbart genom en allmän höjning av taxeringsvärdena, vilken i sin tur huvudsakligen är uttryck för penningvärdets fall. En uppjustering av gränserna för lyxvillabeskattningen skedde också i samband med 1970 års allmänna fastighetstaxering.

När det gäller ägare till nya villor har vi konstaterat att de till följd av skattereglernas utformning och ränteutvecklingen är gynnade både i jämförelse med hyresgäster och bostadsrättsinnehavare och i förhållande till ägare av äldre villor. En något högre beskattning är därför enligt vår mening motiverad. Därmed skapas större rättvisa inte bara i jämförelse med hyresgäster och bostadsrättsinnehavare utan också olika egnahemsägare emellan. Å andra sidan bör vid utformningen av en högre beskattning av nya villor beaktas, att förvärvet av en sådan villa åtskilliga år framöver i regel hårt ansträngер köparens ekonomi och att omläggningen av rätten till avdrag för räntor, som finansieras genom skuldökning, de första åren innebär en ytterligare likviditetsmässig påfrestning i förhållande till de villkor som nu kan erhållas. Slutligen måste det tillses, att skärpningen inte blir så kraftig att hushåll med små och måttliga bruttoinkomster hindras från att förvärva ett eget hem.

Det är de höga avdragsgilla räntorna och de låga icke avdragsgilla reparationskostnaderna som i fråga om nyare egna hem gör beskattningen oneutral till ägarnas förmån. När räntorna efter ett antal år minskat genom amorteringar och reparationskostnaderna börjat öka, verkar enligt vår mening skattereglerna åter mera neutralt. Att då forsätta med den hårdare beskattningen skulle vara omotiverat. En fortsatt högre beskatt-

ning skulle även innebära praktiska olägenheter av allvarligt slag. Det skulle bli en kategoriklyvning av villabeståndet, som skulle fortsätta obestämd tid framöver, till dess lagstiftningen på nytt ändras. Vi anser alltså, att den högre beskattningen bör upphöra efter några år. Den bör inte fortsätta när reparationskostnaderna erfarenhetsmässigt börjar växa och amorteringarna inom olika låneformer kommit i gång på allvar. En lämplig tid synes vara sex år, inbegripet det år då inflyttningen äger rum.

Även om tiden begränsas till sex år, måste av förut angivna skäl det förhöjda skatteuttaget begränsas. En lämplig avvägning synes kunna erhållas, om skatteuttaget blir en procent högre än för övriga egna hem. Det motsvarar i skatt inom stockholmsområdet 900–1 600 kr. för hus med 80–200 m^2 bostadsyta eller 8–11 kr. per m^2. Den sammanlagda fördyringen under sex år blir 5 400–9 600 kr. Beloppen blir något lägre i andra delar av landet. Det kan förtjäna påpekas, att skillnaderna enbart i fråga om reparationsvolymen såväl enligt våra kalkyler som enligt den i samarbete med boendeutredningen utförda småhusundersökningen är så betydande, att de genomsnittligt motsvarar mera än den här förordade höjningen av intäktsprocenten med en procentenhet.

Inom vår kommitté har diskuterats en teknisk lösning som skulle ge direkt uttryck för tankegången bakom differentieringen mellan nyproducerade fastigheter, å ena, samt äldre villafastigheter, å andra sidan. Denna lösning skulle innebära, att intäktsprocenten blir gemensam för alla egna hem och höjes en eller två procentenheter. I gengäld skulle ägarna av de äldre egnahemmen få ett särskilt schablonmässigt omkostnadsavdrag, beräknat på det taxerade byggnadsvärdet och avpassat med hänsyn till reparationsnivån i äldre villor men också till värdeminskningen på bostadsbyggnaden; i gengäld skulle hälften av omkostnadsavdragen återföras till beskattning vid framtida realisationsvinstberäkning. Detta alternativ har flera fördelar. Eftersom avdraget beräknas på byggnadsvärdet men intäktsprocenten på totala taxeringsvärdet, skulle de högre markvärdena i storstadsområden slå igenom i beskattningen och större rättvisa alltså åstadkommas mellan storstäderna och landet i övrigt. Med hänsyn till den jämförelsevis ringa differensen mellan reglerna för de olika villakategorierna skulle emellertid detta alternativ onödigt komplicera deklaration och taxering. Det kan därför inte förordas.

Vi har även övervägt möjligheten att i större utsträckning återgå till en taxering av villor efter konventionell metod, varvid vi också diskuterat den i våra direktiv angivna möjligheten att beräkna intäkten efter lokala schabloner med anknytning till hyresnivån i orten. En fördel med en sådan lösning skulle vara, att man fick bättre kontroll över taxeringen av dem som utför reparationer på villor. Den nyss nämnda invändningen gäller emellertid i än högre grad det nu diskuterade alternativet. En återgång till regler, som skulle innebära ett återupplivande av de talrika tvisterna om gränsdragningen mellan reparationer och förbättrings- eller ombyggnadsarbeten på villor, synes knappast kunna godtagas. Vad angår tanken på lokala schabloner för intäktsberäkningen visar såväl äldre erfarenheter och de låga schablonvärdena för bostäder i jordbruk som nu pågående tvister om taxeringen av s. k. andelshus, hur svårt det är att

finna en rättvis avvägning med anknytning till det lokala hyresläget.

Den högre beskattningen av nyproducerade villor bör alltså enligt vår mening genomföras på det sättet att en högre intäktsprocent fastställes för dem. Vi förordar i enlighet med det anförda att intäktsprocenten för egna hem i allmänhet bestämmes till 2,5 och att för nyproducerade egna hem under de första sex åren skall gälla en intäktsprocent av 3,5.

Den högre intäktsprocenten bör helt naturligt inte tillämpas i fråga om egna hem, som är färdiga för inflyttning före den nya lagstiftningens ikraftträdande. Förvärvet av ett eget hem innebär ofta en ansträngning av förvärvarens ekonomi, och han bör därför inte genom beskattningens omläggning drabbas av större utgifter för fastigheten som han inte haft anledning kalkylera med. Någon tidigare "stickdag" än dagen för de nya reglernas ikraftträdande synes inte vara försvarlig. Vi föreslår alltså, att egna hem, som är färdiga för inflyttning före ikraftträdandet, inte skall drabbas av den högre intäktsprocenten. Som förut antytts räknar vi med att de nya reglerna skall träda i kraft den 1 januari 1975 med tillämpning första gången vid 1976 års inkomsttaxering.

I fråga om villabeskattningen återstår att ta ställning till de särskilda reglerna för lyxvillor. Som tidigare nämnts bygger de nuvarande reglerna på att gränserna skall justeras i anslutning till de allmänna fastighetstaxeringarna, så att dessa regler även efter taxeringsvärdehöjningen kommer att omfatta villor av ungefär samma storlek och standard som tidigare. Då taxeringsvärdena väntas stiga med omkring 30 procent, synes det skäligt att höja den lägre gränsen från 150 000 till 200 000 kr. Med hänsyn till prisutvecklingen för de största villorna synes det vidare motiverat att sätta gränsen för det högst beskattade skiktet vid 300 000 kr. mot nuvarande 225 000 kr. I gengäld synes förhöjningen av intäktsprocenten i det lägre skiktet skäligen kunna bli 2,5 procentenheter mot nu 2 procentenheter. Vi förordar i enlighet härmed att för äldre villor intäktsprocenten blir 5 för den del av taxeringsvärdet som överstiger 200 000 men inte 300 000 kr. samt 8 för överskjutande del. I fråga om nya villor bör motsvarande procenttal bli 6 resp. 9.

Genom de förslag som framlagts i det föregående åstadkommes en relativ förskjutning i kostnadsläget för egna hem samt *hyres- och bostadsrättslägenheter.* Om garantiskatten slopas, går kostnaderna i hyres- och bostadsrättslägenheter ned med 3–4 kr. per m^2 och år. Taxeringsvärdehöjningarna kommer inte att drabba hyresgäster och bostadsrättsinnehavare men ökar skatten för villaägarna. Fastigheter med 100 000–150 000 kr. i taxeringsvärde får höjningar av taxeringsvärdena med 30 000–45 000 kr. Med den föreslagna intäktsprocenten 2,5 innebär detta för vanligen förekommande egna hem av olika storlek en ökad skatt med 200–1 200 kr., motsvarande 2–6 kr. per m^2, i landsorten med något lägre belopp. För nyproducerade villor tillkommer som förut angivits 8–11 kr. per m^2. De individuella verkningarna framgår vidare av efterföljande uppställningar. En sammanlagd förskjutning av konkurrensläget kommer således att ske, såvitt angår äldre villor och motsvarande äldre flerfamiljshus, med 5–10 kr. per m^2 och, såvitt angår nya villor och nyare flerfamiljshus, med ca 12–20 kr. per m^2. Beträffande paritets-

Skatteeffekten – frånsett ränteavdragen – för villor, dels enligt nuvarande regler, dels enligt vårt förslag. (= extra avdrag på 500 kr samt intäktsprocent för "gamla" villor på 2,5 %, 5 % och 8 % vid taxeringsvärde <200 000 kr., 200 000–300 000 kr. resp. >300 000 kr. och intäktsprocent för "nya" villor på 3,5 %, 6 % resp. 9 %).

1. Nuvarande taxeringsvärde, kr.	25 000	50 000	75 000	100 000	125 000	150 000	175 000	200 000	225 000	250 000	300 000	400 000
2. Taxeringsvärde år 1975, kr.	32 500	65 000	97 500	130 000	162 500	195 000	220 000	245 000	270 000	295 000	345 000	445 000
3. Taxeringsvärdehöjning, kr.	7 500	15 000	22 500	30 000	37 500	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Skatteeffekten – frånsett ränteavdragen – för villor:												
A. med helt effektiva garantibelopp												
4. Enligt nuvarande regler och taxeringsvärden	120	540	960	1 380	1 800	2 220	2 940	3 660	4 380	5 700	8 340	13 620
5. Enligt nuvarande regler och höjda taxeringsvärden	246	792	1 338	1 884	2 580	3 516	4 236	5 436	6 756	8 076	10 716	15 996
6. Ökning (r5–r4)	126	252	378	504	780	1 296	1 296	1 776	2 376	2 376	2 376	2 376
7. Enligt vårt förslag för "nya" villor	382	1 065	1 747	2 430	3 112	3 795	4 620	5 520	6 420	7 320	9 930	15 330
8. Ökning (r7–r4)	262	525	787	1 050	1 312	1 575	1 680	1 860	2 040	1 620	1 590	1 710
9. Enligt vårt förslag för "gamla" villor	187	675	1 162	1 650	2 137	2 625	3 300	4 050	4 800	5 550	7 860	12 660
10. Ökning (r9–r4)	67	135	202	270	337	405	360	390	420	– 150	– 480	– 960
B. utan effektiva garantibelopp[1]												
11. Enligt nuvarande regler och taxeringsvärden	120	420	720	1 020	1 320	1 620	2 100	2 700	3 300	4 500	6 900	11 700
12. Enligt nuvarande regler och höjda taxeringsvärden	210	600	990	1 380	1 860	2 580	3 180	4 260	5 460	6 660	9 060	13 860
13. Ökning (r12–r11)	90	180	270	360	540	960	1 080	1 560	2 160	2 160	2 160	2 160
14. Enligt vårt förslag för "nya" villor	382	1 065	1 747	2 430	3 112	3 795	4 620	5 520	6 420	7 320	9 930	15 330
15. Ökning (r14–r11)	262	645	1 027	1 410	1 792	2 175	2 520	2 820	3 120	2 820	3 030	3 630
16. Enligt vårt förslag för "gamla" villor	187	675	1 162	1 650	2 137	2 625	3 300	4 050	4 800	5 550	7 860	12 660
17. Ökning (r16–r11)	67	255	442	630	817	1 005	1 200	1 350	1 500	1 050	960	960

[1] Såsom villor utan effektivt garantibelopp har vi räknat även villor som visserligen är helt obelånade men till följd av det extra avdraget om 500 kr. har effektiv garantibeskattning med detta belopp. En del av exemplen under B. är mera teoretiska; villor med höga taxeringsvärden är så gott som undantagslöst belånade.

Skatteffekten av vårt förslag enligt våra kalkyler för villor i stockholmsområdet och Staffanstorp

Regler som tillämpats	Exempel	Byggnads-år	Lägenhets-yta	Nuvarande taxerings-värde	Taxerings-värde år 1975	Räntor	Skatteffekter enligt				
							nuvarande regler och taxerings-värden	nuvarande regler och höjda taxe-ringsvärden	ökning (kol 9 – kol 8)	vårt förslag	ökning (kol 11 – kol 8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					Stockholmsområdet						
Reglerna för "nya" villor	1b	1970	80	112 000	146 000	10 027	–4 434	–3 863	+ 571	–3 250	+1 184
	2	1970	120	161 000	206 000	13 420	–5 515	–4 219	+1 296	–3 936	+1 579
	3	1970	200	223 000	268 000	19 160	–7 174	–4 846	+2 328	–5 148	+2 026
Reglerna för "gamla" villor	1b	1970	80	112 000	146 000	10 027	–4 434	–3 863	+ 571	–4 126	+ 308
	2	1970	120	161 000	206 000	13 420	–5 515	–4 219	+1 296	–5 172	+ 343
	3	1970	200	223 000	268 000	19 160	–7 174	–4 846	+2 328	–6 756	+ 418
	4	1960	80	98 000	127 000	3 930	–1 012	– 524	+ 488	– 753	+ 259
	5	1960	120	140 000	182 000	5 540	–1 272	– 182	+1 090	– 894	+ 378
	6	1960	200	193 000	238 000	8 050	–1 372	+ 236	+1 608	– 990	+ 382
	7	1950	80	86 000	112 000	1 210	+ 417	+ 729	+ 312	+ 654	+ 237
	8	1950	120	122 000	159 000	1 670	+ 683	+1 191	+ 508	+1 083	+ 400
	9	1950	120	122 000	159 000	10 172	–4 352	–3 623	+ 729	–4 017	+ 335
	10	1950	200	168 000	213 000	2 510	+1 062	+1 926	+ 864	+1 584	+ 522
					Staffanstorp						
Reglerna för "nya" villor	1b	1970	80	82 000	107 000	7 342	–3 327	–2 907	+ 420	–2 458	+ 869
	2	1970	120	120 000	156 000	10 080	–4 332	–3 655	+ 677	–3 072	+1 260
	3	1970	200	166 000	211 000	14 730	–6 157	–4 861	+1 296	–4 542	+1 615
Reglerna för "gamla" villor	1b	1970	80	82 000	107 000	7 342	–3 327	–2 907	+ 420	–3 100	+ 227
	2	1970	120	120 000	156 000	10 080	–4 332	–3 655	+ 677	–4 008	+ 324
	3	1970	200	166 000	211 000	14 730	–6 157	–4 861	+1 296	–5 808	+ 349
	4	1960	80	71 000	92 000	2 820	– 799	– 446	+ 353	– 612	+ 187
	5	1960	120	102 000	133 000	4 060	–1 022	– 502	+ 520	– 741	+ 281
	6	1960	200	142 000	185 000	6 150	–1 604	– 462	+1 142	–1 215	+ 389
	7	1950	80	60 000	78 000	850	+ 198	+ 450	+ 252	+ 360	+ 162
	8	1950	120	87 000	113 000	1 210	+ 429	+ 740	+ 311	+ 669	+ 240
	9	1950	120	87 000	113 000	7 270	–3 200	–2 764	+ 436	–2 967	+ 233
	10	1950	200	121 000	157 000	1 850	+ 606	+1 089	+ 483	+ 945	+ 339

Skatteeffekten av vårt förslag enligt våra kalkyler för villor i Västerås och Örnsköldsvik

Regler som tillämpats	Exempel	Byggnads-år	Lägenhets-yta	Nuvarande taxerings-värde	Taxerings-värde år 1975	Räntor	Skatteffekter enligt				
							nuvarande regler och taxerings-värden	nuvarande regler och höjda taxe-ringsvärden	ökning (kol 9–kol 8)	vårt förslag	ökning (kol 11–kol 8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					Västerås						
Reglerna för	1b	1970	80	86 000	112 000	7 727	–3 491	–3 054	+ 437	–2 584	+ 907
"nya" villor	2	1970	120	124 000	161 000	10 300	–4 397	–3 643	+ 754	–3 099	+1 298
	3	1970	200	173 000	218 000	14 950	–6 088	–4 792	+1 296	–4 422	+1 666
Reglerna för	1b	1970	80	86 000	112 000	7 727	–3 491	–3 054	+ 437	–3 256	+ 235
"gamla"	2	1970	120	124 000	161 000	10 300	–4 397	–3 643	+ 754	–4 065	+ 332
villor	3	1970	200	173 000	218 000	14 950	–6 088	–4 792	+1 296	–5 730	+ 358
	4	1960	80	70 000	91 000	2 830	– 822	– 469	+ 353	– 633	+ 189
	5	1960	120	101 000	131 000	3 990	– 998	– 493	+ 505	– 729	+ 269
	6	1960	200	140 000	182 000	6 100	–1 608	– 518	+1 090	–1 230	+ 378
	7	1950	80	56 000	73 000	790	+ 167	+ 411	+ 244	+ 321	+ 154
	8	1950	120	81 000	105 000	1 110	+ 393	+ 680	+ 287	+ 609	+ 216
	9	1950	120	81 000	105 000	6 760	–2 995	–2 592	+ 403	–2 781	+ 214
	10	1950	200	113 000	147 000	1 700	+ 564	+ 972	+ 408	+ 885	+ 321
					Örnsköldsvik						
Reglerna för	1b	1970	80	72 000	94 000	6 435	–2 951	–2 582	+ 369	–2 187	+ 764
"nya" villor	2	1970	120	107 000	139 000	8 920	–3 854	–3 317	+ 537	–2 733	+1 121
	3	1970	200	150 000	195 000	12 840	–5 484	–4 188	+1 296	–3 909	+1 575
Reglerna för	1b	1970	80	72 000	94 000	6 435	–2 951	–2 582	+ 369	–2 751	+ 200
"gamla"	2	1970	120	107 000	139 000	8 920	–3 854	–3 317	+ 537	–3 567	+ 287
villor	3	1970	200	150 000	195 000	12 840	–5 484	–4 188	+1 296	–5 079	+ 405
	4	1060	80	63 000	82 000	2 520	– 754	– 434	+ 320	– 582	+ 172
	5	1960	120	92 000	120 000	3 650	– 944	– 474	+ 470	– 690	+ 254
	6	1960	200	128 000	166 000	5 650	–1 540	– 709	+ 831	–1 200	+ 340
	7	1950	80	53 000	69 000	720	+ 158	+ 389	+ 231	+ 303	+ 145
	8	1950	120	79 000	103 000	1 110	+ 361	+ 656	+ 295	+ 579	+ 218
	9	1950	120	79 000	103 000	6 540	–2 897	–2 494	+ 403	–2 679	+ 218
	10	1950	200	110 000	143 000	1 730	+ 510	+ 913	+ 403	+ 807	+ 297

belånade egna hem betyder omläggningen i tiden av rätten till avdrag för skuldfinansierade räntor en likviditetsmässig belastning motsvarande ca 10 kr. per m^2.

Som tidigare nämnts har vi beträffande det äldre beståndet av egna hem kunnat konstatera att de är jämförelsevis gynnsamt behandlade i skattehänseende men att någon egentlig oneutralitet i beskattningen inte kunnat påvisas för deras vidkommande. Genomföres våra förslag, torde dessa egna hem inte längre kunna anses mera gynnsamt behandlade än bostäder i flerfamiljshus. Vad gäller nya villor har vi, som ovan framhållits, funnit, att kostnaderna i dessa till följd av beskattningen var 15–25 kr. per m^2 lägre än i jämförliga flerfamiljshus. Denna skillnad utjämnas till större delen, om våra förslag genomföres. Men en kostnadsskillnad på ca 5 kr. per m^2 kvarstår till de nya villornas förmån och därmed en bristande neutralitet. Därtill kommer också att det även efter ett genomförande av förslagen blir praktiskt taget omöjligt för allmännyttiga, kooperativa och enskilda byggnadsföretag att till konkurrenskraftiga priser uppföra småhus för uthyrning eller upplåtelse med bostadsrätt. Vad som ytterligare skulle erfordras för att åstadkomma fullständig utjämning är svårt att uppskatta men torde röra sig om tämligen betydande belopp.

Enligt vår mening bör den kvarstående bristen i neutralitet undanröjas. Eftersom vi genom våra direktiv har blivit ålagda att försöka föreslå åtgärder för att åstadkomma största möjliga neutralitet i beskattningen, har det varit en naturlig ambition för oss att inom beskattningens ram försöka åstadkomma den ytterligare utjämning som kan vara erforderlig.

Förutsättningarna för att verkställa en sådan utjämning är i och för sig olika beträffande hyresrätt och bostadsrätt. För hyresgästen är bostadskostnaden enligt skattelagstiftningen en ren konsumtionsutgift. När han avflyttar efter uppsägning upphör alla rättigheter och skyldigheter å ömse sidor. Att han dessförinnan civilrättsligt intar en stark ställning och i kraft härav stundom kunnat betinga sig stora lagstridiga avträdesersättningar rubbar inte giltigheten av det sagda. Bostadsrättshavaren däremot har gjort en insats och är alltså medelbar delägare i bostadsrättsföreningens fastigheter. Han är såtillvida likställd med en egnahemsägare, att han kan få vinst om bostadsrätten stiger i värde men också riskerar förlust vid värdefall. Han har alltså en förvärvskälla i skattelagarnas mening och behandlades helt i enlighet härmed i den lagstiftning, som gällde före år 1954 och behandlas alltjämt på samma sätt om han hyr ut sin lägenhet. Även bostadsbeskattningsutredningens förslag om att vinster och förluster på en bostadsrättsförenings bostadsbestånd skulle skattemässigt skiftas ut på delägarna bygger på att bostadsrättshavaren innehar en förvärvskälla. Denna utrednings förslag omfattade i enlighet härmed endast bostadsrättshavarna; hyresgästerna lämnades utanför. Att förslaget inte lett till proposition till riksdagen visar emellertid, att det inte är en framkomlig väg att i nu aktuella sammanhang göra reell åtskillnad mellan bostadsrättshavare och hyresgäster.

Inom vår kommitté har framförts ett uppslag, som innebär, att både bostadsrättshavare och hyresgäster skulle likställas med egnahemsägare på

så sätt att viss procent av lägenhetens andel av fastighetens taxeringsvärde skulle tas upp som intäkt. Avdrag skulle medges för hyra eller årsavgift, den sistnämnda till den del den inte avser kapitaltillskott. Detta förslag skulle, i vad angår bostadsrätter, i och för sig vara möjligt att genomföra; det skulle anknyta till vad som tidigare gällt i fråga om bostadsrättsföreningar. Beträffande hyresrätterna skulle det däremot innebära, att man tillskapade en förvärvskälla som inte har någon motsvarighet i nuvarande skattesystem. Vi ansåg oss därför inte kunna arbeta vidare på detta uppslag.

Under våra diskussioner framkom emellertid ett annat uppslag, som vi ansett värt att pröva närmare. Det bygger på tanken att genom ett allmänt avdrag reducera hyror och årsavgifter och därmed skapa en viss motsvarighet till gäldränteavdraget för villaägare. Avdragets storlek skulle ställas i relation till årsinkomsten och maximeras.

Från principiella utgångspunkter skulle det kunna sägas att avdraget för hyresgästernas del avser en ren konsumtionsutgift och alltså står i strid med det allmänna förbudet mot avdrag för sådana utgifter i 20 § KL. Men i realiteten är skillnaden inte så stor mellan hyra och villaägarnas gäldräntor. Hyran används ju till större delen för att finansiera kapitalutgifter.

Om avdraget inte skall verka segregerande, dvs. hänvisa låginkomsttagare till flerfamiljshus och höginkomsttagare till villor, måste det kunna åtnjutas i alla inkomstlägen i samma ordning som gäller gäldränteavdraget för villaägare.

Med ledning av de här redovisade synpunkterna har vi kommit fram till att en lättnad för hyresgäster och bostadsrättsinnehavare bör åstadkommas inom beskattningens ram och att denna bör få formen av ett allmänt avdrag för hyra och årsavgift. Avdraget bör avse den del av hyran som överstiger viss andel av den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, dvs. den sammanräknade inkomsten från olika förvärvskällor före underskottsavdrag och andra allmänna avdrag. Om den skattskyldige är gift och sammanbor med maken, bör man räkna med den högsta av makarnas årsinkomster och avdraget göras från denna. Avdraget bör avse den del av hyran eller årsavgiften, som överstiger 10 procent av den sammanräknade inkomsten av olika förvärvskällor. Nämnda relation torde genomsnittligt ge den effekten att den kvarstående förmånen i villaboendet neutraliseras. Avdraget bör maximeras till 4 000 kr. för att det skall få godtagbara finansiella konsekvenser för stat och kommun och för att inte uppmuntra till bosättning i utpräglade lyxbostäder. Om en skattskyldig har en årsinkomst om 36 000 kr. och en hyra av 7 200 kr., får han dra av 3 600 kr., och skattelättnaden blir ca 2 000 kr. Om inkomsten är 60 000 kr. och hyran 9 000 kr., blir avdraget 3 000 kr. och skattelättnaden ca 1 900 kr. Som ett tredje exempel kan anföras en skattskyldig med 90 000 kr. i årsinkomst och en hyra av 15 000 kr. Han får på grund av maximeringsregeln endast dra av 4 000 kr. Skattelättnaden blir ca 2 800 kr. Som av exemplen framgår blir den faktiska boendekostnaden alltjämt vid likvärdiga lägenheter högre vid högre inkomst.

Vi förutsätter att reglerna om statskommunalt bostadsbidrag jämkas,

så att avdraget för hyra och årsavgift beaktas på samma sätt som villaägarnas gäldränteavdrag.

Författningsmässigt innebär det ifrågasatta avdraget inte större svårigheter. Taxeringsmässigt torde inte heller nämnvärda svårigheter uppkomma, om, såsom vi föreslår, utredningen skall verkställas av den som yrkar avdraget.

Det kan anmärkas, att vi försökt ge avdraget sådan utformning, att det i det väsentligaste tillgodoser intresset av att progressiviteten i beskattningen skall bestämmas enbart av den statliga inkomstskatteskalan och inte alltför mycket påverkas av regler på andra områden. En ännu bättre anpassning i detta hänseende skulle erhållas, om de statskommunala bostadsbidragen efter mönster av sjukpenningförsäkringen kunde höjas och beskattas. Vi avser att diskutera denna fråga i den fortsatta etappen av vårt arbete.

Som tidigare framhållits är det angeläget att avlägsna den kvarstående bristen i neutralitet i beskattningen. Det här diskuterade systemet med ett allmänt avdrag för hög hyra eller årsavgift är enligt vår mening överlägset andra tänkbara alternativ. Vi föreslår därför att detta avdrag införes.

6.4 *Finansiella konsekvenser för stat och kommun*

Det ligger i sakens natur, att en för praktiskt taget alla medborgare så betydelsefull fråga som bostadsbeskattningen inte kan lösas på ett tillfredsställande sätt utan att statens och kommunernas inkomster påverkas. Något krav på att inkomstökningar och inkomstminskningar för det allmänna skall balansera mot varandra kan inte uppställas. Direktivens tystnad i denna fråga får å andra sidan tolkas så, att förändringarna bör bli måttliga. I den mån våra förslag har den innebörden, att skatten ökar något för egnahemsägare och minskar för hyresgäster och bostadsrättshavare, är detta inte något som vi funnit i och för sig önskvärt. Det är en följd av kravet på bättre neutralitet i beskattningen och nödvändigheten att hålla skattebortfallet inom rimliga gränser.

Förslaget att avskaffa garantibeskattningen på bostadsfastigheter innebär ett skattebortfall för kommunerna på ca 700 milj. kr., varav hälften avser villafastigheter.

Omläggningen av rätten till avdrag för skuldräntor, som finansieras genom skuldökning enligt paritetslånesystemet, innebär på längre sikt ingen förändring. De första åren ökar emellertid det allmännas intäkter med 200 à 300 milj. kr., varav huvudparten hänför sig till villorna. Ca 100 milj. kr. kommer på kommunerna.

Omläggningen av villabeskattningen i övrigt samt höjningarna av taxeringsvärdena tillför det allmänna sammanlagt omkring 1 miljard kr. Av dessa tillfaller ca 400 milj. kr. kommunerna. Under det första året begränsas emellertid de ökade intäkterna på grund av övergångsregeln till ca 800 milj. kr., varav kommunerna får ca 300 milj. kr.

Verkningarna av den föreslagna nya avdragsrätten för hyresgäster och

bostadsrättsinnehavare är svåra att beräkna, eftersom senast tillgängliga statistik över hyra i kombination med inkomst är från år 1970. Vi har gjorts den uppskattningen att skattebortfallet skulle bli omkring 1 miljard kr. Av skattebortfallet skulle omkring 40 procent avse kommunalskatt.

7 Garantibeskattningen

7.1 Tidigare åtgärder och uttalanden rörande en avveckling av garantibeskattningen

Beträffande innehållet i gällande regler om skatt på garantibelopp hänvisas till redogörelsen under 2.5. Garantibeskattningen erhöll sin nuvarande tekniska konstruktion år 1953 genom att den tidigare fristående fastighetsskatten inarbetades i inkomstskatten. Samtidigt sänktes repartitionstalet från 5 till 4. I samband härmed anförde departementschefen (prop. 1953:186), att ett avskaffande av fastighetsskatten skulle vara ägnat att undanröja den orättvisa fastighetsägarna emellan, som följde av att fastighetsskattens belastande inverkan i de särskilda fallen var beroende av om fastigheten lämnat avkastning av viss storleksordning. Med hänsyn till bl. a. kommunalekonomiska konsekvenser ansåg sig departementschefen emellertid inte kunna förorda en omedelbar avveckling av fastighetsskatten. Han framhöll att de föreslagna åtgärderna kunde betraktas som ett led i en successiv avveckling av garantiskattesystemet. Liknande synpunkter anfördes av bevillningsutskottet (BeU 1953:49), som även framhöll att fastighetsbeskattningen inte längre kunde anses fylla sin tidigare funktion att utgöra garanti för tillräckligt skatteunderlag i kommunerna.

I samband med den allmänna fastighetstaxeringen år 1957 togs ett ytterligare steg mot en avveckling av garantibeskattningen genom att repartitionstalet sänktes till 2,5. Vid behandlingen av frågan i riksdagen underströks angelägenheten av att garantibeskattningen avskaffades så snart förutsättningar därför förelåg (BeU 1957:32).

Med anledning härav tillsattes en utredning med uppdrag att utreda frågan om en avveckling av garantibeskattningen. De sakkunniga, som antog benämningen 1957 års fastighetsskattesakkunniga, avlämnade betänkandet Fastighetsbeskattningen (SOU 1960:4). De sakkunnigas förslag, som remissbehandlades men inte ledde till någon proposition till riksdagen, innebar följande.

En total avveckling av garantibeskattningen skulle medföra att skillnaderna i skattetryck mellan kommunerna skulle komma att kraftigt skärpas samt att i vissa kommuner en betydande omfördelning av skattebördan från juridiska personer till fysiska personer skulle komma att äga rum. De sakkunniga övervägde om de antalsmässigt ganska få

kommuner, där garantibeskattningen var av större praktisk betydelse, skulle kunna kompenseras genom statsbidrag men fann, att ett system med statsbidrag inte var en lämplig anordning. De sakkunniga begränsade därför sitt förslag till att avse en partiell avveckling. Förslaget gick ut på att garantibeskattningen skulle avvecklas dels för samtliga fastigheter som ägdes av fysiska personer, dels beträffande fastigheter som tillhörde bostadsföreningar, bostadsaktiebolag och allmännyttiga bostadsföretag. Om förslaget genomförts skulle således garantibeskattningen behållits för fastigheter tillhörande övriga juridiska personer och för det allmännas fastighetsinnehav.

Beträffande sommarstugefastigheter föreslogs av förenklingsskäl att de skulle deklareras och inkomstbeskattas endast på ett ställe, nämligen i ägarens hemortskommun. För att tillgodose sommarstugekommunernas anspråk på visst skatteunderlag från sommarstugorna föreslog de sakkunniga, att dessa kommuner skulle få tillgodoräkna sig ett skatteunderlag, som i princip motsvarade garantibelopp för fastigheterna. Skatten på detta belopp skulle tillföras kommunerna i samband med statsverkets utbetalning av kommunalskatt. I gengäld skulle staten behålla den kommunalskatt, som i hemortskommunen belöpte på sommarstugor. I ett hänseende innebar förslaget även en materiell ändring av beskattningsreglerna, nämligen genom att avdrag för gäldränta hänförlig till sommarstugor skulle få göras i hemortskommunen.

Någon oenighet bland remissinstanserna om att en avveckling av garantibeskattningen i princip borde ske förelåg inte. Från kommunhåll invändes emellertid att kommunalekonomiska förutsättningar för ett genomförande av förslaget då inte förelåg. Vidare framställdes erinringar bl. a. mot att den föreslagna skattefriheten anknöt till vem som ägde fastigheten, vilket man menade kunde leda till ojämnheter i beskattningen. Som ett alternativ till den föreslagna gränsdragningen framfördes tanken att man i stället direkt kunde anknyta till fastigheternas användningssätt.

Även det särskilda förslaget beträffande sommarstugorna föranledde en del erinringar under remissbehandlingen. De huvudsakliga invändningarna innebar, att det ansågs principiellt olämpligt att vid den kommunala beskattningen taxera förvärvskälla i annan kommun än där den är belägen och att det var förenat med olägenheter att inkomst av sommarstugefastighet och realisationsvinst vid överlåtelse av sådan fastighet skulle beskattas kommunalt i olika kommuner. Det ifrågasattes även om det verkligen förelåg något behov av kompensation för sommarstugekommunerna och om det föreslagna systemet skulle medföra någon arbetsbesparing av betydelse.

I samband med 1965 års allmänna fastighetstaxering sänktes repartitionstalet ytterligare, från 2,5 till 2. Åtgärden dikterades av en önskan att motverka effekten på garantibeskattningen av den väntade höjningen av taxeringsvärdena.

Även i samband med 1970 års allmänna fastighetstaxering aktualiserades frågan om en sänkning av repartitionstalet. Departementschefen uttalade härom i prop. 1970:49, att enligt hans mening var repartitionsta-

let redan så lågt att en ytterligare sänkning borde undvikas. Vid riksdagsbehandlingen av nämnda proposition yrkades i motioner dels att garantibeskattningen borde helt avvecklas eller i vart fall repartitionstalet sänkas till 1, dels att repartitionstalet för villafastigheter borde bestämmas till 1,5. Bevillningsutskottet (BeU 1970:34), som avstyrkte motionerna, anförde att det fick antas att för vissa kommuner av speciell karaktär – exempelvis kommuner med stora kraftverksanläggningar och utpräglade fritidskommuner – en avveckling av garantibeskattningen skulle medföra ett betydande inkomstbortfall. Därtill ansåg utskottet att varje differentiering av repartitionstalet var ägnad att komplicera deklarations- och taxeringsförfarandet.

Vid 1971 års riksdag motionerades om sänkning av repartitionstalet till 1,5. Motionsyrkandet avstyrktes av skatteutskottet (SkU 1971:29), som åberopade de av 1970 års bevillningsutskott anförda kommunalekonomiska skälen för att bibehålla garantibeskattningen vid nuvarande höjd. Även 1973 års skatteutskott (SkU 1973:53) avvisade med anledning av motionsyrkande tanken på en sänkning av repartitionstalet.

7.2 Bedömning och förslag

I de riktlinjer för den framtida bostadsbeskattningen som vi föreslagit i kap. 6 ingår att garantibeskattningen skall slopas beträffande bostadsfastigheter. Vi skall nu närmare redovisa våra överväganden i den frågan.

Den nyss lämnade redogörelsen visar, att garantiskattesystemet sedan länge varit föremål för kritik, grundad på att garantiskatt endast utgår för fastigheter som visat underskott eller obetydligt överskott och att systemet därigenom innebär en orättvisa mellan olika fastighetsägare.

Vi delar denna kritiska uppfattning. Kritiken synes ha särskild tyngd såvitt avser bostadsfastigheter. För sådana fastigheter innebär systemet ojämnheter i beskattningen, dels mellan olika fastighetskategorier, dels inom de olika kategorierna.

Garantibeloppet kan i stort sett sägas vara effektivt till den del det överstiger nettointäkten av fastigheten. Ojämnheten mellan fastighetskategorierna framgår av att effektiviteten är olika för olika kategorier. Vi har på grund av tidsbrist inte haft tillfälle att göra en närmare undersökning av effektiviteten. Den kan emellertid grovt uppskattas till för villor ca 85 procent, flerfamiljsfastigheter innehavda av allmännyttiga bostadsföretag och bostadsrättsföreningar ca 95 procent samt enskilt ägda hyresfastigheter ca 60 procent.

Inom de olika fastighetskategorierna föreligger skillnader främst mellan olika åldersgrupper av fastigheter. Denna skillnad är för schablontaxerade fastigheter hänförlig till det förhållandet att skillnaden mellan taxeringsvärde och lån i fastigheten typiskt sett är större för äldre fastigheter än för nyare och att äldre fastigheter således i större utsträckning visar skattemässiga överskott, med därav följande minskning eller bortfall av effektiviteten i garantibeskattningen. För icke schablontaxerade fastigheter är förhållandet mera svårbedömt, men tendensen

torde vara densamma.

Garantiskatten sedd för sig har således ojämna verkningar såvitt avser olika bostadsformer och även inom de olika bostadsformerna. Redan detta utgör ett skäl att ifrågasätta om garantibeskattningen bör bibehållas för bostadsfastigheter. Till detta kommer emellertid en särskild synpunkt.

Vårt uppdrag är att föreslå åtgärder för att i möjligaste mån utjämna skillnader i beskattningseffekter mellan olika boendeformer. Genom en avveckling av garantibeskattningen för bostadsfastigheter har man möjlighet att i viss utsträckning åstadkomma en utjämning i beskattningshänseende mellan å ena sidan villaägare och å andra sidan hyresgäster och bostadsrättshavare. Om nämligen effekterna av en avveckling beträffande villorna kompenseras genom en skärpning av inkomstbeskattningen av dessa, kommer för hyres- och bostadsrättsfastigheter att uppkomma – förutom en absolut skattelättnad – även en relativ lättnad i förhållande till villorna. Skattelättnaden kan för de allmännyttiga bostadsföretagens och bostadsrättsföreningarnas fastighetsbestånd uppskattas till 3 à 4 kr./kvm.

En avveckling av garantibeskattningen för bostadsfastigheter efter de här uppdragna linjerna innebär en tekniskt framkomlig väg att åstadkomma en lättnad i beskattningen av flerfamiljshusen, som vi bedömer som önskvärd. Vi föreslår därför att en sådan åtgärd kommer till stånd. Ett genomförande av förslaget skulle även innebära att ytterligare ett steg tas mot den av statsmakterna i tidigare sammanhang förordade totala avvecklingen av garantibeskattningen.

En icke oviktig fördel med att ta bort garantibeskattningen för de närmare 2 milj. bostadsfastigheterna i landet är att man skulle åstadkomma en avsevärd förenkling av deklaration och taxering. Man skulle vidare ta bort ett inslag i skattesystemet som, trots att det varit i kraft närmare 20 år, för många skattskyldiga på grund av den tekniska konstruktionen ter sig svårbegripligt.

Avvägningen av procentsatserna i den av oss föreslagna ändrade villaschablonen har skett under hänsynstagande till att någon lättnad i beskattningen av villaägarna inte skall uppkomma genom en avveckling av garantibeskattningen.

Att vårt förslag endast avser bostadsfastigheter sammanhänger med att vårt uppdrag är begränsat till reglerna om beskattning av bostäder. På denna sektor har vi också kunnat förvissa oss om att mera beaktansvärt skattebortfall inte skall behöva uppkomma för någon kommun. Som framgår av kommentaren till tabell 17 i bilaga 2 har skatteunderlagsbortfallet för hela riket beräknats till 3,4 procent. Procenttalet anger den reduktion av det totala skatteunderlaget (inklusive skatteutjämningsbidrag) som kommuner med brist på skattekraft får vidkännas. Tabell 17 visar skattebortfallet för kommuner med skattekraft större än skattekraftsgarantin. Det största skattebortfallet skulle bli 4,6 procent. Det verkliga skattebortfallet skulle emellertid bli mindre än vad siffrorna utvisar genom att vid beräkningarna hänsyn inte tagits till att garantibeloppen endast delvis är effektiva.

En särskild fråga är om förslaget bör omfatta fastigheter som inte används som stadigvarande bostad. Även om en sådan fastighet inte kan anses utgöra bostadsfastighet i egentlig mening, skulle det i och för sig vara av värde om villorna och fritidsfastigheterna kunde behandlas enhetligt, så att man inte behövde göra åtskillnad mellan dem. I fråga om fritidsfastigheterna gör sig emellertid särskilda förhållanden gällande.

Enligt de fram till den 1 januari 1974 gällande reglerna om skatteutjämningsbidrag till kommunerna räknades garantibelopp på fritidsfastigheter in i kommunens skatteunderlag vid bestämmandet av tillskjutet skatteunderlag. Ägarna av fastigheterna räknades däremot inte in i det befolkningstal som låg till grund för beräkningen. Eftersom de kommuner, för vilka dessa fastigheter har betydelse, nästan genomgående hade brist på skatteunderlag, fick de inte några intäkter – bortsett från va-avgifter och liknande – att bekosta de utgifter fastigheterna för med sig. Mot bakgrund härav gjordes vid den översyn av skatteutjämningssystemet som lett till den nu gällande lagen (1973:433) om skatteutjämningsbidrag den ändringen, att garantibelopp för fritidsfastigheter inte skall medräknas vid beräkning av kommuns skatteunderlag. Härigenom kommer skatteintäkterna från dessa fastigheter fritidskommunerna till godo.

Ett upphävande av garantibeskattningen för fritidsfastigheterna skulle, om inte särskilda åtgärder för att kompensera de berörda kommunerna vidtogs, stå i strid med grunden för det nyss redovisade, av statsmakterna nyligen gjorda ställningstagandet. Man skulle vara tillbaka i den situation som föranledde den särskilda regeln för fritidsfastigheter i lagen om skatteutjämningsbidrag.

Flera statliga utredningar har tidigare varit inne på frågan om att i andra former ge fritidskommunerna kompensation för de utgifter som föranledes av fritidsfastigheterna för brandförsvar m. m. Något resultat har dessa utredningar inte givit. I den mån det skulle vara möjligt att åstadkomma en sådan kompensation i andra former än genom de 1973 antagna reglerna om skatteutjämningsbidrag, har det inte varit möjligt för oss att inom den korta tid som stått oss till buds utarbeta förslag i ämnet. Vi föreslår därför att garantibeskattningen bibehålls för fritidsfastigheter.

Vissa fastigheter används både för bostadsändamål och annat ändamål. Detta gäller praktiskt taget undantagslöst för jordbruksfastigheter. Villafastighet kan delvis användas i ägarens rörelse eller delvis hyras ut för annat ändamål än som bostad. Hyres- eller bostadsrättsfastighet kan inrymma affärs- eller kontorslokaler. På rörelsefastighet kan finnas personalbostad.

Frågan om beskattning av jordbrukets bostäder tas inte upp i detta betänkande. Vi föreslår därför inte nu någon ändring av garantibeskattningen i fråga om jordbrukets bostäder. Frågan härom kan tas upp i vårt fortsatta arbete.

I fråga om övriga fastigheter med delad användning kan man tänka sig två principer. Den ena innebär att man bedömer frågan om garantibelopp skall upptas för fastigheten med hänsyn till fastighetens huvudsakliga användningssätt, den andra att man gör en uppdelning, så att garantibe-

skattningen bibehålls för den del av fastigheten som används på annat sätt än som bostad.

Ett huvudsaklighetskriterium skulle ställa sig enklast från taxeringssynpunkt. Det skulle emellertid även kunna få icke önskvärda verkningar. I nya bostadsområden är det vanligt att lokaler för servicefunktioner – affärer o. dyl. – förläggs till särskilda fastigheter, medan i äldre bebyggelse sådana lokaler i allmänhet är inrymda i bostadshus. Med ett huvudsaklighetskriterium skulle i det förra fallet garantibelopp beräknas för lokalerna, i det senare inte. Det får anses olämpligt att stadsplanemässiga överväganden på sådant sätt får skattemässiga konsekvenser. Ett huvudsaklighetskriterium skulle även innebära att garantibelopp i vissa fall alltjämt skulle beräknas för bostäder, nämligen om fastigheten till övervägande del används för affärs- eller kontorsändamål. Vi har därför stannat vid att förorda att en uppdelning bör ske av fastigheter med olika användningssätt så att endast den del som används för bostadsändamål befrias från garantiskatt.

Frågan om och i vad mån en fastighet skall vara skattepliktig, dvs. om garantibelopp skall beräknas för fastigheten, bestäms enligt 4 § KL vid fastighetstaxering. I 5 § KL uppräknas olika fall där undantag från skatteplikt föreligger.

Vårt förslag innebär, att i 5 § KL bör införas en bestämmelse om att fastighet undantas från skatteplikt till den del den används för bostadsändamål. Taxeringsvärde skall likväl, enligt förslag till ändring i 9 §, åsättas i vanlig ordning.

Den av oss här föreslagna reformen kan beräknas medföra ett skattebortfall för kommunerna på ca 700 milj. kr., räknat på gällande taxeringsvärden och uppskattat fastighetsbestånd 1975. Härav belöper ca 350 milj. kr. på villafastigheter och lika mycket på övriga bostadsfastigheter. De sammanlagda finansiella konsekvenserna för kommunerna har behandlats under 6.4.

8 Beskattningsår för avdrag för gäldräntor som finansierats genom räntelån eller skuldökning vid paritetslån

Redogörelse för paritets- och räntelånesystemet samt därmed sammanhängande skattebestämmelser har lämnats i avsnitt 4.1. Lånesystemet innebär bl. a. att en del av räntekostnaderna för en fastighet inte drabbar fastighetsägaren som en utgift omedelbart, utan först vid ett framtida tillfälle. I beskattningshänseende gäller, att ränta på paritetslån eller räntelån är avdragsgill även om den inte betalats kontant utan lagts till låneskulden. Detsamma gäller för ränta på enskilt lån eller annat statligt lån om räntan finansierats genom räntelån eller utbetalning av eller avräkning mot belopp som lagts till paritetslåneskuld.

Från rent skatteteoretisk synpunkt kan skäl anföras till förmån för den nuvarande ordningen. Det kan synas vara fastighetsägarens ensak om han finansierar de räntor som debiterats honom med egna disponibla medel eller genom ökad skuldsättning. Även den fastighetsägare som inte har statliga lån har en åtminstone teoretisk möjlighet att finansiera sina räntebetalningar genom att ta upp nya lån. Praktiskt sett är dock möjligheterna härtill små, eftersom kreditinstituten är obenägna att gå in på sådana lånetransaktioner.

Från teoretiska utgångspunkter kan emellertid i fråga om villafastigheter även riktas invändningar mot den nuvarande ordningen. Inkomsttaxeringen av annan fastighet bygger åtminstone i princip på kontantprincipen. Det förhållandet att avdrag medges för räntor som inte kontant bestritts under beskattningsåret kan i viss mån sägas strida mot nämnda princip. En regel av innebörd att avdrag för sådana räntor fick göras först när fastighetsägaren verkligen belastats med utgiften skulle alltså stå i bättre överensstämmelse med grunderna för inkomstberäkningen av annan fastighet.

De gällande reglerna innebär för en villaägare att han under ett antal år får avdrag för räntor som han reellt sett inte betalar. Den härigenom uppkomma skattelättnaden, som i våra i *bilaga 1*, tabell 1–8 återgivna exempel avseende 1970 producerade villor med en yta av 80 och 120 kvm varierar mellan 800 och 1 600 kr. framstår som materiellt obefogad. Å andra sidan får den framtida kontanta betalningen av de uppskjutna räntorna ske med beskattade medel. Ur skatteförmågosynpunkt synes den omvända ordningen riktigare.

För de schablonbeskattade bostadsföretagen – bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag – medför reglerna en särskild nackdel i

konkurrensen med de självvägda småhusen. Medan villaägaren kan utnyttja avdragen för de av staten finansierade räntorna till ett underskottsavdrag, som avräknas mot tjänsteinkomst eller annan inkomst, saknar bostadsföretagen i allmänhet denna möjlighet. Under senare år, när de skulder som svarar mot de av staten finansierade räntorna skall återbetalas, kan bostadsföretaget vara i den situationen att det redovisar inkomst, men då erhålls inte avdrag för den uppskjutna räntebetalningen.

Den gällande ordningen för avdrag för ifrågavarande räntor är således diskutabel från teoretiska utgångspunkter, och dess materiella verkningar framstår som orättvisa. Enligt vår uppfattning bör därför beskattningsreglerna ändras, så att avdrag för räntor som finansierats genom statslån inte erhålls vid debiteringstillfället, utan först när de belastar fastighetsägaren i form av återbetalning av lånet. Att i praktiken avsteg från denna princip måste kunna göras i bostadsföretag, som enligt praxis medges inkomstberäkning enligt bokföringsmässiga grunder, ligger i sakens natur.

En skuldökning på paritetslån, som motsvaras av utbetalning eller avräkning avseende kostnader för underliggande kredit, kan avse både ränta och amortering, och någon uppdelning är inte möjligt att göra. Den underliggande krediten utgörs emellertid normalt av ett annuitetslån, där amorteringsdelen av annuiteten är obetydlig under de första åren. Någon nämnvärd olägenhet kan därför inte anses vara förenad med en ordning, innebärande att avdrag för räntor schablonmässigt vägras med belopp som motsvarar hela ökningen av paritetslåneskulden. Om man så vill kan detta uttryckas så, att i beskattningshänseende skall utbetalning eller avräkning för kostnad för underliggande kredit anses avse räntor. En utjämning kommer i vart fall till stånd i ett senare skede när amortering sker, genom att avdrag då får göras för hela skuldökningen.

Den av oss föreslagna ordningen innebär således följande. Om räntelån utgått eller skuldökning av paritetslån skett under beskattningsåret, är fastighetsägaren berättigad till avdrag för endast den del av räntorna för lån i fastigheten som överskjuter räntelånet eller skuldökningen. De belopp för vilka avdrag inte erhållits ackumuleras successivt. När amortering av statslånet sedan kommer i gång erhålls – utöver för de årliga räntorna – avdrag även för amorteringarna. Amortering av paritetslån anses i första hand avse skuldökning. Avdragsrätten hänför sig givetvis endast till räntelån eller skuldökning av paritetslån som uppkommit efter ikraftträdandet av vårt förslag. I fråga om lån som beviljats före tidpunkten för ikraftträdandet upphör således avdragsrätten för amorteringar när skulden nedamorterats till det belopp den löd på vid denna tidpunkt. Självfallet får inte i något fall avdrag åtnjutas för amortering av ursprungligt paritetslånebelopp.

En särskild fråga är hur de ackumulerade skuldbelopp, för vilka rätt till avdrag föreligger när de så småningom amorteras, skall behandlas när fastighet överlåts och lånet övertas av köparen. En i princip tänkbar lösning vore att medge säljaren avdrag för ifrågavarande belopp för det beskattningsår under vilket överlåtelsen sker, eventuellt med rätt till fördelning mellan flera års taxeringar. Motiveringen för detta skulle vara att säljaren, genom den minskning av den kontanta köpeskillingen som

uppkommer genom att skulden avräknats från denna, fått vidkännas en ekonomisk belastning, som kan sägas vara jämförlig med en återbetalning av lånet.

Ett annat sätt att lösa frågan är att köparen övertar säljarens rätt till framtida avdrag, dvs. att låta avdragsrätten tillkomma innehavaren av lånet. Denna lösning är enligt vår uppfattning naturligare än den nyss nämnda, som i viss mån bygger på en konstruktion. Man får en enhetlig regel för när de uppskjutna ränteutgifterna får dras av, nämligen när den däremot svarande delen av statslåneskulden amorteras. En lösning enligt det förstnämnda alternativet skulle dessutom komplicera den redovisning av storleken av skuldökningen, som enligt vad nedan föreslås bör ankomma på bostadsstyrelsen. Vi förordar således det senare alternativet.

Debitering avseende räntelån och paritetslån eller utbetalning/avräkning mot ränta på andra statliga lån sker per utgången av kalenderhalvår genom bostadsstyrelsens försorg. Om således fastighet överlåts under senare delen av ett år, hänförs räntelån eller skuldökning på paritetslån den 30 juni till säljaren och den 31 december till köparen. Det kan emellertid ändå inträffa, att säljaren haft kostnad för bottenlånet medan utbetalning från statslånet, som avser sådan kostnad, tillfaller köparen. För att man skall undvika en diskontinuitet i beskattningen bör i sådana fall utbetalningen utgöra skattepliktig intäkt för köparen, i den mån avräkning mot andra räntor för fastigheten inte kan ske. En särskild regel av denna innebörd bör införas.

För att det här föreslagna systemet inte skall medföra alltför stor belastning vid deklaration och taxeringskontroll torde erfordras att kontrolluppgifter lämnas av bostadsstyrelsen. Sådan kontrolluppgift bör, med hänsyn till överlåtelsefallen, avse varje debiterings-/utbetalningstillfälle. Upplysning bör lämnas om utgivet räntelån och belopp som lagts till paritets- eller räntelåneskuld samt om amortering av räntelån eller skuldökning av paritetslån i den mån räntelånet utgått eller skuldökningen uppkommit efter ikraftträdandet av vårt förslag.

För att underlätta för de skattskyldiga att bedöma storleken av det belopp för vilket rätt till framtida avdrag föreligger, bör kontrolluppgiften även innehålla upplysning om ursprungligt paritetslån samt, i förekommande fall, paritets- eller räntelåneskuld vid tidpunkten för ikraftträdandet av förslaget.

Ett genomförande av den här föreslagna reformen medför en förskjutning i skatteintäkterna. Sålunda erhåller det allmänna ökade skatteintäkter för beskattningsåret 1975 på mellan 200 och 300 milj. kr., varav huvudparten avser villorna. När amortering av belopp som motsvarar uppskjutna ränteutgifter sker, så kommer ett motsvarande skattebortfall att uppkomma.

Eftersom det här är fråga om borttagande av en klart oberättigad förmån, anser vi att de föreslagna reglerna bör omfatta även befintliga fastigheter med paritets- eller räntelån. Några särskilda övergångsbestämmelser med avseende på dessa föreslår vi därför inte.

9 Specialmotivering

Kommunalskattelagen

5 § 2 mom. Momentet innehåller f. n. bestämmelser om att skatteplikt inte föreligger för vissa farvägar m. m. Vårt förslag om avveckling av garantibeskattningen för bostadsfastigheter utom fritidsfastigheter har kommit till uttryck i ett nytt första stycke, i vilket föreskrivs att sådan fastighet är undantagen från skatteplikt. Av 47 § följer motsättningsvis att vid sådant förhållande garantibelopp inte skall beräknas för fastigheten. De nuvarande bestämmelserna i momentet har överförts till ett andra stycke.

Frågan om till vilken del en fastighet används till bostad kan bedömas med ledning av antingen ytan av de utrymmen i byggnaden (byggnaderna) på fastigheten som används för olika ändamål eller storleken av den avkastning som de för olika ändamål disponerade delarna av fastigheten lämnar. Vilken metod som skall användas är en lämplighetsfråga. Vi vill för vår del förorda att ytan i samtliga fall där det är möjligt lägges till grund för fördelningen. Härvid bör biutrymmen till bostäder, såsom tvättstugor och garage, räknas till bostadsdelen även om de ligger i en annan byggnad, t. ex. i en gemensam servicebyggnad. Från helt obetydliga lokaler som används för annat ändamål än bostad, torde man kunna bortse. Gemensamhetsanläggning som utgör särskild taxeringsenhet bör anses använd för samma ändamål som de fastigheter för vilka den inrättats.

Användning till hotell eller pensionat anses inte i förevarande sammanhang som användning till bostad. Den omständigheten att en industrifastighet innehåller någon enstaka bostadsbyggnad bör inte föranleda att den delen utbryts som bostadsdel.

Enligt 7 § taxeras fastighet som jordbruksfastighet då den används för jordbruk eller skogsbruk och som annan fastighet då den används för annat ändamål. Riksskatteverket utfärdar anvisningar om hur i tveksamma fall gränsen skall dras mellan jordbruksfastigheter och villafastigheter. Användningssättet bedöms enligt nämnda anvisningar utifrån vissa schabloner baserade på bl. a. storleken av arealen och ägoslagsfördelningen. I och med att vid fastighetstaxeringen en fastighet med ledning av

anvisningarna bedöms vara jordbruksfastighet får även anses avgjort att fastigheten inte i nu aktuella sammanhang skall behandlas som bostad.

Bestämmelsen i tredje meningen avser en- eller tvåfamiljsfastigheter som inte används till stadigvarande bostad för ägaren eller uthyrs som bostad till annan. Frågan om ägaren använder fastigheten till stadigvarande bostad eller ej får i tveksamma fall bedömas med ledning av om han är mantalsskriven på fastigheten eller inte.

Fråga huruvida fastighet skall vara helt eller delvis undantagen från skatteplikt bedöms i anslutning till regeln i 4 § tredje stycket efter förhållandena vid taxeringsårets ingång. Förändring under den löpande taxeringsperioden avseende skatteplikten utgör i vissa fall grund för ny taxering enligt 13 § 1 mom.

9 §. I tredje stycket stadgas f. n. att taxeringsvärde inte skall åsättas taxeringsenhet, som innefattar endast från skatteplikt undantagen egendom. Att bostadsfastigheter undantas från skatteplikt innebär inte att taxeringsvärden för sådana fastigheter blir obehövliga. De behövs bl. a. för den schablonmässiga inkomstberäkningen och vid kapitalbeskattningen. I nämnda stycke har därför intagits en bestämmelse av innebörd att bostadsfastigheter, oaktat de är undantagna från skatteplikt, likväl skall åsättas taxeringsvärde.

24 § 2 mom. De föreslagna reglerna för beräkning av intäkt av villafastigheter har kommit till uttryck genom ändringar i första stycket.

Med ny bostadsbyggnad avses, utom sådan byggnad som tillkommit på förut obebyggd fastighet, även byggnad som ersatt tidigare byggnad vilken brunnit ned, rivits eller förts bort. Däremot medför i princip inte reparation eller till- eller ombyggnad att byggnaden skall anses som ny. Om på fastighet med bostadsbyggnad tillkommit ytterligare en sådan byggnad, skall fastigheten anses ha försetts med ny byggnad, såvida inte värdet av den tillkommande byggnaden understiger den ursprungliga byggnadens värde. Motsvarande betraktelsesätt torde få anläggas, om en till- eller ombyggnad är så omfattande att det kan ifrågasättas om det inte i själva verket föreligger en ny byggnad.

De högre procentsatserna skall tillämpas fr. o. m. det beskattningsår under vilket den nya byggnaden tillkommit. Avgörande blir därvid om ägaren flyttat in eller byggnaden under året blivit klar för inflyttning. På samma sätt avgörs om en villa tillkommit före den 1 januari 1975 och alltså enligt övergångsbestämmelserna skall följa reglerna för gamla villor, oaktat den i och för sig är ny.

46 § 2 mom. De föreslagna reglerna om avdrag för hyra eller avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag har införts i ett nytt sjätte led i första stycket.

Med avgift avses endast löpande avgifter. I fråga om avgift till bostadsrättsförening får således avdrag göras för årsavgift, däremot inte för grundavgift eller upplåtelseavgift.

Till grund för beräkningen av avdraget bör av praktiska skäl läggas det till hyresvärden eller bostadsföreningen eller bostadsaktiebolaget erlagda beloppet. Om den skattskyldige genom uthyrning i andra hand nedbringat sina faktiska kostnader för bostaden eller om i hyran eller avgiften

ingår kostnad för garage e. d. föranleder detta således inte att hyran eller avgiften skall reduceras. Å andra sidan får skattskyldig som haft kostnad för lägenheten utöver hyran eller avgiften, t. ex. för uppvärmning, inte medräkna kostnaden vid beräkningen av avdraget.

Avdraget är för den skattskyldige eller, om han är gift, för makarna maximerat till 4 000 kr. Detta belopp får således inte överskridas om vederbörande har flera bostäder.

Till den skattskyldiges eller makes sammanräknade inkomster bör i förekommande fall läggas inkomst för vilken sjömansskatt skolat erläggas.

Enligt vårt förslag till ändring i 12 § 1 mom. sjömansskatteförordningen (1958:295) kan sjöman erhålla jämkning för hyra eller motsvarande avgift. Med anledning härav har till de utgifter som nämns i andra stycket, och för vilka avdrag får åtnjutas endast i den mån hänsyn till dem inte tagits vid beräkning av sjömansskatt, fogats hyra eller avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag. Åtgärden har föranlett jämväl ändringar av redaktionell natur.

64 § 1 mom. I momentet stadgas f. n. att den, för vilken, ehuru han inte är ägare, garantibelopp för fastighet likväl skall upptas som skattepliktig inkomst enligt 47 §, skall likställas med ägare vid taxering till kommunal inkomstskatt. För att inte innehav av bostadsfastighet genom att sådan fastighet undantas från skatteplikt skall falla utanför tillämpningsområdet för bestämmelsen, har fogats en andra mening till momentet av innebörd, att bestämmelsen skall äga motsvarande tillämpning i fråga om innehavare av bostadsfastighet.

Punkterna 2, 5 och 6 av anvisningarna till 5 §. I punkterna har gjorts ändringar av redaktionell natur.

Punkt 5 av anvisningarna till 25 §. Det i kapitel 8 föreslagna systemet i fråga om avdrag för vissa räntor för fastigheter med paritets- eller räntelån har kommit till uttryck genom ändrade regler i tredje stycket.

Förordningen om statlig inkomstskatt

4 § 1 mom. I andra stycket har i överensstämmelse med ändringen i 46 § KL intagits bestämmelse om rätt till avdrag för hyra eller avgift till bostadsförening eller bostadsaktiebolag.

Förordningen om sjömansskatt

12 § 1 mom. I momentet föreskrivs att den eljest beskattningsbara inkomsten må jämkas på grund av underskott i förvärvskälla m. m. Detta bör gälla även i fråga om hyra eller motsvarande avgift. Bestämmelse härom har intagits under e).

Taxeringsförordningen

25 c §. För att kontrollen av det föreslagna avdraget för hyra eller motsvarande avgift inte onödigtvis skall betunga taxeringsorganisationen synes det lämpligt att de skattskyldiga, som yrkar sådant avdrag, vid deklarationen fogar intyg från hyresvärd eller bostadsförening eller bostadsaktiebolag om storleken av hyran respektive avgiften. En bestämmelse härom har upptagits i paragrafen. Det får förutsättas, att bostadsföretagen utan särskild begäran tillställer de boende sådana intyg.

37 § 1 mom. I en ny punkt, 8, har föreskrivits skyldighet för bostadsstyrelsen att lämna kontrolluppgift avseende den som haft statligt bostadslån eller räntelån. Den närmare innebörden av bestämmelserna framgår av kapitel 8.

Bilaga 1. Inom kommittén upprättade kalkyler avseende skatteeffekter och boendekostnader för villor i vissa orter m. m.

Tabell 1. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i stockholmsområdet.

	Ex. 1a	Ex. 1b	Ex. 2a	Ex 2b	Ex. 1	Ex. 2	Ex. 3
1. Byggnadsår	1970	1970	1970	1970	1970	1970	1970
2. Standardklass	6	6	6	6	6	6	6
3. Lägenhetsyta, m^2	80	80	120	120	80	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	82 000	82 000	121 000	121 000	82 000	121 000	173 000
5. Taxeringsvärde, mark	30 000	30 000	40 000	40 000	30 000	40 000	50 000
6. Totalt taxeringsvärde	112 000	112 000	161 000	161 000	112 000	161 000	223 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	149 000	149 000	215 000	215 000	149 000	215 000	322 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	109 100	109 100	161 600	161 600	109 100	161 600	249 800
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	107 200	107 200	145 000	145 000	101 000	144 000	206 000
10. Bottenlån år 1973	112 051	105 271	151 567	142 390	97 800	139 500	199 600
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	30 000	30 000	41 000	41 000	30 000	41 000	58 000
12. Tilläggslån år 1973	24 000	24 000	32 800	32 800	24 000	32 800	46 400
13. Uppskattat saluvärde år 1973	157 000	157 000	225 000	225 000	157 000	225 000	312 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	11 800	11 800	29 000	29 000	18 000	30 000	58 000
15. Under åren verkställda amorteringar	1 149[1]	7 929	1 633[2]	10 810	9 200	12 700	18 000
16. Insatt eget kapital	12 949	19 729	30 633	39 810	27 200	42 700	76 000
17. Värdestegring	8 000	8 000	10 000	10 000	8 000	10 000	– 10 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	8 400	8 400	12 400	12 400	8 400	12 400	17 700
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	400	400	600	600	400	600	900
20. Hyresvärdet av garage	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 800
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	1 500	2 000	2 000	1 500	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	400	400	600	600	400	600	1 000
23. Värdeminskning på byggnader	1 910	1 910	2 830	2 830	1 910	2 830	4 370
24. Värme	900	900	1 200	1 200	900	1 200	1 800
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 000	1 200	1 200	1 000	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 200	1 600	1 600	1 200	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	8 286	7 947	11 208	10 748	7 420	10 580	15 140
28. Ränta på tilläggslån	2 080	2 080	2 840	2 840	2 080	2 840	4 020
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	647	986	1 532	1 990	1 360	2 130	3 800
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	– 4 276	– 3 937	– 5 278	– 4 818	– 3 410	– 4 650	– 6 930
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 6 396	– 6 057	– 8 213	– 7 753	– 5 530	– 7 585	– 11 535
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 8 626	– 8 287	– 11 108	– 10 648	– 7 760	– 10 480	– 13 740
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 5 176	– 4 972	– 6 665	– 6 389	– 4 656	– 6 288	– 8 244
35. Garantiskatt	538	538	773	773	538	773	1 070
36. Summa förmåner	11 500	11 500	16 200	16 200	11 500	16 200	22 900
37. Boendekostnad	11 397	11 397	16 198	16 198	11 336	16 187	24 176
38. Skuldökning	1 996	–	2 701	–	–	–	–
39. Boendekostnad, kontant	9 401	11 397	13 497	16 198	11 336	16 187	24 176

[1] Nettobelopp = under åren verkställda amorteringar – under åren sammanlagd skuldökning = 9 566–8 417.
[2] Dito = 13 022–11 389.

Tabell 2. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i stockholmsområdet.

	Ex. 4	Ex. 5	Ex. 6	Ex. 7	Ex. 8	Ex. 9	Ex. 10
1. Byggnadsår	1960	1960	1960	1950	1950	1950	1950
2. Standardklass	5	5	5	4	4	4	4
3. Lägenhetsyta, m^2	80	120	200	80	120	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	68 000	100 000	143 000	56 000	82 000	82 000	118 000
5. Taxeringsvärde, mark	30 000	40 000	50 000	30 000	40 000	40 000	50 000
6. Totalt taxeringsvärde	98 000	140 000	193 000	86 000	122 000	122 000	168 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	90 000	129 000	198 000	54 000	77 000	163 000[1]	122 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	62 400	92 100	146 700	35 200	51 800	109 600[1]	85 700
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	61 000	86 000	125 000	37 000	51 000	109 000[1]	77 000
10. Bottenlån, år 1973	47 200	66 600	96 800	14 600	20 100	105 600	30 300
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	18 000	25 000	36 000	11 000	15 000	31 000[1]	22 000
12. Tilläggslån år 1973	2 400	3 300	4 800	–	–	24 800	–
13. Uppskattat saluvärde år 1973	137 000	196 000	270 000	120 000	171 000	171 000	235 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	11 000	18 000	37 000	6 000	11 000	23 000[1]	23 000
15. Under åren verkställda amorteringar	29 400	41 100	59 400	33 400	45 900	9 600	68 700
16. Insatt eget kapital	40 400	59 100	96 400	39 400	56 900	32 600	91 700
17. Värdestegring	47 000	67 000	72 000	66 000	94 000	8 000	113 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	7 000	10 200	14 600	5 700	8 400	8 400	12 100
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	300	500	700	300	400	400	600
20. Hyresvärdet av garage	1 200	1 200	1 800	1 200	1 200	1 200	1 200
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	2 000	2 500	1 500	2 000	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	1 200	1 800	3 000	2 000	3 000	3 000	5 000
23. Värdeminskning på byggnader	1 090	1 610	2 570	620	910	1 920	1 500
24. Värme	900	1 200	1 800	900	1 200	1 200	1 800
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 200	1 500	1 000	1 200	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 600	2 000	1 200	1 600	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	3 640	5 140	7 470	1 210	1 704	8 020	2 510
28. Ränta på tilläggslån	290	400	580	–	–	2 150	–
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	2 020	2 950	4 820	1 970	2 840	1 630	4 580
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	+ 680	+ 950	+ 680	+ 1 770	+ 2 386	– 7 090	+ 2 090
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 850	– 1 050	– 2 575	+ 760	+ 1 116	– 8 360	+ 410
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 2 470	– 3 240	– 3 830	+ 10	+ 236	– 8 230	+ 710
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 1 482	– 1 944	– 2 298	+ 4	+ 85	– 4 938	+ 256
35. Garantiskatt	470	672	926	413	586	586	806
36. Summa förmåner	10 000	13 900	19 600	8 700	12 000	12 000	16 400
37. Boendekostnad	9 116	12 858	19 476	8 135	11 421	15 390	17 204

[1] År 1970.

Tabell 3. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i Västerås.

	Ex. 1a	Ex. 1b	Ex. 2a	Ex. 2b	Ex. 1	Ex. 2	Ex. 3
1. Byggnadsår	1970	1970	1970	1970	1970	1970	1970
2. Standardklass	6	6	6	6	6	6	6
3. Lägenhetsyta, m²	80	80	120	120	80	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	74 000	74 000	108 000	108 000	74 000	108 000	153 000
5. Taxeringsvärde, mark	12 000	12 000	16 000	16 000	12 000	16 000	20 000
6. Totalt taxeringsvärde	86 000	86 000	124 000	124 000	86 000	124 000	173 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	115 000	115 000	165 000	165 000	115 000	165 000	246 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	99 000	99 000	143 700	143 700	99 000	143 700	217 600
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	82 700	82 700	111 300	111 300	78 200	111 000	162 000
10. Bottenlån år 1973	86 400	81 300	116 300	109 300	75 700	107 500	157 000
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	23 000	23 000	31 000	31 000	23 000	31 000	44 000
12. Tilläggslån år 1973	18 400	18 400	24 800	24 800	18 400	24 800	35 200
13. Uppskattat saluvärde år 1973	120 000	120 000	174 000	174 000	120 000	174 000	242 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	9 300	9 300	22 700	22 700	13 800	23 000	40 000
15. Under åren verkställda amorteringar	900[1]	6 000	1 200[2]	8 200	7 100	9 700	13 800
16. Insatt eget kapital	10 200	15 300	23 900	30 900	20 900	32 700	53 800
17. Värdestegring	5 000	5 000	9 000	9 000	5 000	9 000	– 4 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	7 600	7 600	11 100	11 100	7 600	11 100	15 700
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	400	400	600	600	400	600	800
20. Hyresvärdet av garage	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 600
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	1 500	2 000	2 000	1 500	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	400	400	500	500	400	500	900
23. Värdeminskning på byggnader	1 730	1 730	2 510	2 510	1 730	2 510	3 810
24. Värme	900	900	1 200	1 200	900	1 200	1 800
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 000	1 200	1 200	1 000	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 200	1 600	1 600	1 200	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	6 389	6 137	8 600	8 250	5 740	8 150	11 900
28. Ränta på tilläggslån	1 590	1 590	2 150	2 150	1 590	2 150	3 050
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	510	765	1 195	1 545	1 040	1 630	2 690
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	– 2 609	– 2 357	– 2 960	– 2 610	– 1 960	– 2 510	– 4 360
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 5 949	– 5 697	– 7 520	– 7 170	– 5 300	– 7 070	– 10 780
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 6 759	– 6 507	– 8 770	– 8 420	– 6 110	– 8 320	– 11 530
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 4 055	– 3 904	– 5 262	– 5 052	– 3 666	– 4 992	– 6 918
35. Garantiskatt	413	413	595	595	413	595	830
36. Summa förmåner	10 600	10 600	14 800	14 800	10 600	14 800	20 600
37. Boendekostnad	9 771	9 772	13 571	13 571	9 723	13 565	19 948
38. Skuldökning	1 540	–	2 073	–	–	–	–
39. Boendekostnad, kontant	8 231	9 772	11 498	13 571	9 723	13 565	19 948

[1] Nettobelopp = under åren verkställda amorteringar – under åren sammanlagd skuldökning = 7 345–6 445.
[2] Dito = 9 901–8 701.

Tabell 4. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i Västerås.

	Ex. 4	Ex. 5	Ex. 6	Ex. 7	Ex. 8	Ex. 9	Ex. 10
1. Byggnadsår	1960	1960	1960	1950	1950	1950	1950
2. Standardklass	5	5	5	4	4	4	4
3. Lägenhetsyta, m²	80	120	200	80	120	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	58 000	85 000	120 000	44 000	65 000	65 000	93 000
5. Taxeringsvärde, mark	12 000	16 000	20 000	12 000	16 000	16 000	20 000
6. Totalt taxeringsvärde	70 000	101 000	140 000	56 000	81 000	81 000	113 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	64 000	93 000	144 000	35 000	51 000	108 000[1]	79 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	53 000	78 300	123 400	27 500	40 900	86 700[1]	65 000
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	44 000	62 000	95 000	24 000	34 000	72 000[1]	52 000
10. Bottenlån år 1973	34 000	48 000	73 600	9 500	13 400	69 800	20 500
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	13 000	18 000	26 000	7 000	10 000	21 000[1]	14 000
12. Tilläggslån år 1973	1 700	2 400	3 500	–	–	16 800	–
13. Uppskattat saluvärde år 1973	98 000	141 000	196 000	78 000	113 000	113 000	158 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	7 000	13 000	23 000	4 000	7 000	15 000[1]	13 000
15. Under åren verkställda amorteringar	21 300	29 600	43 900	21 500	30 600	6 400	45 500
16. Insatt eget kapital	28 300	42 600	66 900	25 500	37 600	21 400	58 500
17. Värdestegring	34 000	48 000	52 000	43 000	62 000	5 000	79 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	5 900	8 700	12 300	4 500	6 700	6 700	9 500
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	300	400	600	200	300	300	500
20. Hyresvärdet av garage	1 100	1 100	1 600	1 100	1 100	1 100	1 100
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	2 000	2 500	1 500	2 000	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	1 100	1 600	2 700	1 800	2 700	2 700	4 500
23. Värdeminskning på byggnader	930	1 370	2 160	480	720	1 520	1 140
24. Värme	900	1 200	1 800	900	1 200	1 200	1 800
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 200	1 500	1 000	1 200	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 600	2 000	1 200	1 600	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	2 620	3 700	5 680	790	1 110	5 300	1 700
28. Ränta på tilläggslån	210	290	420	–	–	1 460	–
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	1 410	2 130	3 340	1 270	1 880	1 070	2 920
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	+ 840	+ 1 240	+ 740	+ 1 130	+ 1 570	– 4 880	+ 960
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 1 660	– 2 100	– 4 060	– 710	– 870	– 7 320	– 2 060
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 1 930	– 2 470	– 3 800	– 170	+ 10	– 5 640	+ 60
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 1 158	– 1 482	– 2 280	– 102	+ 4	– 3 384	+ 22
35. Garantiskatt	336	484	672	269	389	389	542
36. Summa förmåner	8 800	12 200	17 000	7 300	10 100	10 100	13 600
37. Boendekostnad	7 702	10 814	15 988	6 845	9 675	12 413	14 372

[1] År 1970.

Tabell 5. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i Staffanstorp.

	Ex. 1a	Ex. 1b	Ex. 2a	Ex. 2b	Ex. 1	Ex. 2	Ex. 3
1. Byggnadsår	1970	1970	1970	1970	1970	1970	1970
2. Standardklass	6	6	6	6	6	6	6
3. Lägenhetsyta, m²	80	80	120	120	80	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	67 000	67 000	100 000	100 000	67 000	100 000	141 000
5. Taxeringsvärde, mark	15 000	15 000	20 000	20 000	15 000	20 000	25 000
6. Totalt taxeringsvärde	82 000	82 000	120 000	120 000	82 000	120 000	166 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	109 000	109 000	160 000	160 000	109 000	160 000	236 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	89 100	89 100	133 300	133 300	89 100	133 300	200 500
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	78 400	78 400	107 900	107 900	74 000	107 000	156 000
10. Bottenlån år 1973	81 948	76 989	112 787	105 958	71 700	103 700	151 200
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	22 000	22 000	31 000	31 000	22 000	32 000	47 000
12. Tilläggslån år 1973	17 600	17 600	24 800	24 800	17 600	25 600	37 600
13. Uppskattat saluvärde år 1973	115 000	115 000	167 000	167 000	115 000	167 000	232 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	8 600	8 600	21 100	21 100	13 000	21 000	33 000
15. Under åren verkställda amorteringar	852[1]	5 811	1 313[2]	8 142	6 700	9 700	14 200
16. Insatt eget kapital	9 452	14 411	22 413	29 242	19 700	30 700	47 200
17. Värdestegring	6 000	6 000	7 000	7 000	6 000	7 000	– 4 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	6 900	6 900	10 200	10 200	6 900	10 200	14 400
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	350	350	500	500	350	500	700
20. Hyresvärdet av garage	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	1 500	2 000	2 000	1 500	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	350	350	500	500	350	500	800
23. Värdeminskning på byggnader	1 560	1 560	2 330	2 330	1 560	2 330	3 510
24. Värme	700	700	900	900	700	900	1 400
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 000	1 200	1 200	1 000	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 200	1 600	1 600	1 200	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	6 060	5 812	8 340	8 000	5 440	7 860	11 470
28. Ränta på tilläggslån	1 530	1 530	2 150	2 150	1 530	2 220	3 260
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	473	721	1 121	1 462	980	1 540	2 360
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	– 2 650	– 2 402	– 3 320	– 2 980	– 2 030	– 2 910	– 4 840
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 5 870	– 5 622	– 8 020	– 7 680	– 5 250	– 7 610	– 11 600
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 6 450	– 6 202	– 8 590	– 8 250	– 5 830	– 8 180	– 11 590
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 3 870	– 3 721	– 5 154	– 4 950	– 3 498	– 4 908	– 6 954
35. Garantiskatt	394	394	576	576	394	576	797
36. Summa förmåner	9 750	9 750	13 700	13 700	9 750	13 700	19 100
37. Boendekostnad	9 113	9 113	12 890	12 891	9 068	12 894	18 727
38. Skuldökning	1 460	–	2 010	–	–	–	–
39. Boendekostnad, kontant	7 653	9 113	10 880	12 891	9 068	12 894	18 727

[1] Nettobelopp = under åren verkställda amorteringar – under åren sammanlagd skuldökning = 7 006–6 154.
[2] Dito = 9 785–8 472.

Tabell 6. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i Staffanstorp.

	Ex. 4	Ex. 5	Ex. 6	Ex. 7	Ex. 8	Ex. 9	Ex. 10
1. Byggnadsår	1960	1960	1960	1950	1950	1950	1950
2. Standardklass	5	5	5	4	4	4	4
3. Lägenhetsyta, m^2	80	120	200	80	120	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	56 000	82 000	117 000	45 000	67 000	67 000	96 000
5. Taxeringsvärde, mark	15 000	20 000	25 000	15 000	20 000	20 000	25 000
6. Totalt taxeringsvärde	71 000	102 000	142 000	60 000	87 000	87 000	121 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	65 000	94 000	146 000	38 000	55 000	116 000[1]	86 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	51 300	75 600	120 300	28 500	42 400	89 300[1]	68 200
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	44 000	63 000	96 000	26 000	37 000	78 000[1]	57 000
10. Bottenlån år 1973	34 000	48 800	74 300	10 300	14 600	75 600	22 400
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	13 000	18 000	26 000	8 000	10 000	22 000[1]	15 000
12. Tilläggslån år 1973	1 700	2 400	3 500	–	–	17 600	–
13. Uppskattat saluvärde år 1973	99 000	143 000	199 000	84 000	122 000	122 000	169 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	8 000	13 000	24 000	4 000	8 000	16 000[1]	14 000
15. Under åren verkställda amorteringar	21 300	29 800	44 200	23 700	32 400	6 800	49 600
16. Insatt eget kapital	29 300	42 800	68 200	27 700	40 400	22 800	63 600
17. Värdestegring	34 000	49 000	53 000	46 000	67 000	6 000	83 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	5 700	8 400	12 000	4 600	6 900	6 900	9 800
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	300	400	600	200	300	300	500
20. Hyresvärdet av garage	1 000	1 000	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	2 000	2 500	1 500	2 000	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	1 000	1 500	2 500	1 700	2 500	2 500	4 100
23. Värdeminskning på byggnader	900	1 320	2 110	500	740	1 560	1 190
24. Värme	700	900	1 400	700	900	900	1 400
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 200	1 500	1 000	1 200	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 600	2 000	1 200	1 600	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	2 620	3 770	5 730	850	1 210	5 740	1 850
28. Ränta på tilläggslån	200	290	420	–	–	1 530	–
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	1 460	2 140	3 410	1 380	2 020	1 140	3 180
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	+ 880	+ 1 220	+ 940	+ 1 350	+ 2 050	– 4 830	+ 1 760
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 880	– 1 300	– 2 580	+ 1 050	+ 1 530	– 5 350	+ 1 800
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 1 900	– 2 520	– 3 810	– 150	+ 30	– 6 030	+ 70
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 1 140	– 1 512	– 2 286	– 90	+ 11	– 3 618	+ 25
35. Garantiskatt	341	490	682	288	418	418	581
36. Summa förmåner	8 500	11 800	16 600	7 300	10 200	10 200	13 800
37. Boendekostnad	7 405	10 414	15 420	6 700	9 387	12 286	13 918

[1] År 1970.

Tabell 7. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i Örnsköldsvik.

	Ex. 1a	Ex. 1b	Ex. 2a	Ex. 2b	Ex. 1	Ex. 2	Ex. 3
1. Byggnadsår	1970	1970	1970	1970	1970	1970	1970
2. Standardklass	6	6	6	6	6	6	6
3. Lägenhetsyta, m^2	80	80	120	120	80	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	66 000	66 000	99 000	99 000	66 000	99 000	140 000
5. Taxeringsvärde, mark	6 000	6 000	8 000	8 000	6 000	8 000	10 000
6. Totalt taxeringsvärde	72 000	72 000	107 000	107 000	72 000	107 000	150 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	96 000	96 000	143 000	143 000	96 000	143 000	215 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	88 000	88 000	132 300	132 300	88 000	132 300	200 700
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	69 000	69 000	96 400	96 400	65 000	96 000	138 000
10. Bottenlån år 1973	72 122	67 758	100 766	94 665	62 900	93 000	133 700
11. Tilläggslån ursprungligt belopp	19 000	19 000	27 000	27 000	19 000	27 000	39 000
12. Tilläggslån år 1973	15 200	15 200	21 600	21 600	15 200	21 600	31 200
13. Uppskattat saluvärde år 1973	101 000	101 000	150 000	150 000	101 000	150 000	210 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	8 000	8 000	19 600	19 600	12 000	20 000	38 000
15. Under åren verkställda amorteringar	678[1]	5 042	1 034[2]	7 135	5 900	8 400	12 100
16. Insatt eget kapital	8 678	13 042	20 634	26 735	17 900	28 400	50 100
17. Värdestegring	5 000	5 000	7 000	7 000	5 000	7 000	– 5 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	6 800	6 800	10 100	10 100	6 800	10 100	14 300
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	350	350	500	500	350	500	700
20. Hyresvärdet av garage	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	1 500	2 000	2 000	1 500	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	350	350	500	500	350	500	800
23. Värdeminskning på byggnader	1 540	1 540	2 320	2 320	1 540	2 320	3 510
24. Värme	1 100	1 100	1 500	1 500	1 100	1 500	2 200
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 000	1 200	1 200	1 000	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 200	1 600	1 600	1 200	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	5 333	5 115	7 451	7 146	4 770	7 050	10 140
28. Ränta på tilläggslån	1 320	1 320	1 870	1 870	1 320	1 870	2 700
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	434	652	1 032	1 337	900	1 420	2 500
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	– 2 193	– 1 975	– 2 841	– 2 536	– 1 630	– 2 440	– 3 850
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 4 523	– 4 305	– 6 121	– 5 816	– 3 960	– 5 720	– 8 750
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 5 713	– 5 495	– 7 681	– 7 376	– 5 150	– 7 280	– 10 340
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 3 428	– 3 297	– 4 609	– 4 426	– 3 090	– 4 368	– 6 204
35. Garantiskatt	346	346	514	514	346	514	720
36. Summa förmåner	9 650	9 650	13 600	13 600	9 650	13 600	19 000
37. Boendekostnad	8 935	8 935	12 759	12 759	8 896	12 754	18 366
38. Skuldökning	1 285	–	1 796	–	–	–	–
39. Boendekostnad, kontant	7 650	8 935	10 963	12 759	8 896	12 754	18 366

[1] Nettobelopp = under åren verkställda amorteringar – under åren sammanlagd skuldökning = 6 109–5 431.
[2] Dito = 8 506–7472.

Tabell 8. Nettointäkt enligt konventionell metod och schablon för villa i Örnsköldsvik.

	Ex. 4	Ex. 5	Ex. 6	Ex. 7	Ex. 8	Ex. 9	Ex. 10
1. Byggnadsår	1960	1960	1960	1950	1950	1950	1950
2. Standardklass	5	5	5	4	4	4	4
3. Lägenhetsyta, m^2	80	120	200	80	120	120	200
4. Taxeringsvärde, byggnad	57 000	84 000	118 000	47 000	71 000	71 000	100 000
5. Taxeringsvärde, mark	6 000	8 000	10 000	6 000	8 000	8 000	10 000
6. Totalt taxeringsvärde	63 000	92 000	128 000	53 000	79 000	79 000	110 000
7. Anskaffningskostnad inkl. tomt	58 000	85 000	133 000	33 000	50 000	105 000[1]	80 000
8. Anskaffningskostnad exkl. tomt	52 500	77 600	122 600	29 300	44 900	94 400[1]	72 700
9. Bottenlån, ursprungligt belopp	39 000	57 000	88 000	22 000	34 000	70 000[1]	53 000
10. Bottenlån år 1973	30 200	44 100	68 100	8 700	13 400	67 800	20 900
11. Tilläggslån, ursprungligt belopp	12 000	16 000	24 000	7 000	10 000	20 000[1]	14 000
12. Tilläggslån år 1973	1 600	2 100	3 200	–	–	16 000	–
13. Uppskattat saluvärde år 1973	88 000	129 000	179 000	74 000	111 000	111 000	154 000
14. Ursprungligt investerat eget kapital	7 000	12 000	21 000	4 000	6 000	15 000[1]	13 000
15. Under åren verkställda amorteringar	19 200	26 800	40 700	20 300	30 600	6 200	46 100
16. Insatt eget kapital	26 200	38 800	61 700	24 300	36 600	21 200	59 100
17. Värdestegring	30 000	44 000	46 000	41 000	61 000	6 000	74 000
18. Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet	5 800	8 600	12 100	4 800	7 300	7 300	10 200
19. Hyresvärdet av gillestuga m. m.	300	400	600	200	400	400	500
20. Hyresvärdet av garage	1 000	1 000	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000
21. Förmån av tomt m. m.	1 500	2 000	2 500	1 500	2 000	2 000	2 500
22. Reparation och underhåll av byggnader	1 000	1 500	2 500	1 600	2 500	2 500	4 100
23. Värdeminskning på byggnader	920	1 360	2 150	510	790	1 650	1 270
24. Värme	1 100	1 500	2 200	1 100	1 500	1 500	2 200
25. Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 000	1 200	1 500	1 000	1 200	1 200	1 500
26. Normalt underhåll av tomt m. m.	1 200	1 600	2 000	1 200	1 600	1 600	2 000
27. Ränta på bottenlån	2 330	3 400	5 260	720	1 110	5 150	1 730
28. Ränta på tilläggslån	190	250	390	–	–	1 390	–
29. Tomträttsavgäld	–	–	–	–	–	–	–
30. Ränta på insatt kapital	1 310	1 940	3 080	1 220	1 830	1 060	2 960
31. Nettointäkt enligt konventionell metod	+ 860	+ 1 190	+ 700	+ 1 370	+ 2 000	– 4 290	+ 1 400
32. Nettointäkt enligt tidigare tillämpad metod	– 960	– 1 390	– 3 220	+ 50	– 60	– 6 350	– 1 100
33. Nettointäkt enligt schablonmetod	– 1 760	– 2 310	– 3 590	– 160	– 30	– 5 460	– 30
34. Skatteeffekt exkl. garantiskatt	– 1 056	– 1 386	– 2 154	– 96	– 18	– 3 276	– 18
35. Garantiskatt	302	442	614	254	379	379	528
36. Summa förmåner	8 600	12 000	16 700	7 500	10 700	10 700	14 200
37. Boendekostnad	7 510	10 642	15 692	6 776	9 793	12 517	14 494

[1] År 1970.

Tabell 9. Hyreskalkyl för exempel 2a utförd inom SABO. Paritetslån

Rad		Kap.-kostn. %	Stockholmsområdet Belopp	Kostnader		Staffanstorp Belopp	Kostnader	
	Kapitalkostnader							
	Bottenlån (70 %)		130 200			97 200		
	Bostadslån (30 %)		55 800			41 700		
9+11	Pantvärde (100 %)	5,457	186 000	10 150		138 900	7 580	
14	Egen insats	8,0	29 000	2 320	12 470	21 100	1 688	9 268
7	Anskaffningskostnad		215 000			160 000		
	Underhåll							
22	Byggnad			600			500	
26	Tomt			1 600	2 200		1 600	2 100
	Driftkostnader							
24	Värme			1 200			900	
25	Vatten, sotn., renhålln., försäkr.			1 200			1 200	
35	Skatt på gar.belopp			773	3 173		576	2 676
	Erforderlig hyra				17 843			14 044
38	Skuldökn., par.-lån				2 701			2 010
	S:a kostnad				20 544			16 054

Rad		Kap.-kostn. %	Västerås Belopp	Kostnader		Örnsköldsvik Belopp	Kostnader	
	Kapitalkostnader							
	Bottenlån (70 %)		99 600			86 400		
	Bostadslån (30 %)		42 700			37 000		
9+11	Pantvärde (100 %)	5,457	142 300	7 765		123 400	6 733	
14	Egen insats	8,0	22 700	1 816	9 581	19 600	1 568	8 301
7	Anskaffningskostnad		165 000			143 000		
	Underhåll							
22	Byggnad			500			500	
26	Tomt			1 600	2 100		1 600	2 100
	Driftkostnader							
24	Värme			1 200			1 500	
25	Vatten, sotn., renhålln., försäkr.			1 200			1 200	
35	Skatt på gar.belopp			595	2 995		514	3 214
	Erforderlig hyra				14 676			13 615
38	Skuldökn., par.-lån				2 073			1 796
	S:a kostnad				16 749			15 411

Tabell 10. Hyreskalkyl för exempel 2 utförd inom SABO. Annuitetslån

Rad		Kap.-kostn. %	Stockholmsområdet Lånebel. egen insats	Kostnader		Staffanstorp Lånebel. egen insats	Kostnader	
	Kapitalkostnader							
9	Bottenlån	8,46	144 000	12 180		107 000	9 050	
11	Tilläggslån	11,0	41 000	4 510		32 000	3 520	
14	Egen insats	8,0	30 000	2 400	19 010	21 000	1 680	14 250
7	S:a anskaffningskostnader		215 000			160 000		
22	*Underhåll*, byggn.			600			500	
26	*Underhåll*, tomt			1 600	2 200		1 600	2 100
	Driftkostnader							
24	Värme			1 200			900	
25	Vatten, sotn., renhålln., försäkr.			1 200			1 200	
35	Skatt på gar.belopp			773	3 173		576	2 676
	Summa = erforderlig hyra				24 463			19 026

Rad		Kap.-kostn. %	Västerås Lånebel. egen insats	Kostnader		Örnsköldsvik Lånebel. egen insats	Kostnader	
	Kapitalkostnader							
9	Bottenlån	8,46	111 000	9 390		96 000	8 120	
11	Tilläggslån	11,0	31 000	3 410		27 000	2 970	
14	Egen insats	8,0	23 000	1 840	14 640	20 000	1 600	12 690
7	S:a anskaffningskostnader		165 000			143 000		
22	*Underhåll*, byggn.			500			500	
26	*Underhåll*, tomt			1 600	2 100		1 600	2 100
	Driftkostnader							
24	Värme			1 200			1 500	
25	Vatten, sotn., renhålln., försäkr.			1 200			1 200	
35	Skatt på gar.belopp			595	2 995		514	3 214
	Summa = erforderlig hyra				19 735			18 004

Tabell 11. Kalkyl över exempel 2a med bostadsrätt utförd inom HSB. Paritetslån

	Stockholm	Västerås	Staffanstorp	Örnsköldsvik
Anskaffningskostnad inkl. tomt	215 000	165 000	160 000	143 000
Pantvärde (enligt slutligt lånebeslut)	186 000	142 300	138 900	123 400
Därav bottenlån 70 %	130 200	99 600	97 200	86 400
Därav bostadslån 28 %	52 100	39 800	38 900	34 600
Egen insats (inkl. överkostnad)	32 700	25 600	23 400	22 000
Kapitalkostnad, 5,457 % av pantvärdet	10 150	7 765	7 580	6 733
Yttre och inre underhåll	1 290	990	960	860
Värme	1 200	1 200	900	1 500
Vatten, renhållning, sotning, försäkringar	1 200	1 200	1 200	1 200
Diverse	360	345	355	350
Skatt på garantibelopp	800	600	575	510
Summa kostnader (= erforderlig hyra)	15 000	12 100	11 570	11 153
Skuldökning i paritetslån	2 650	2 000	1 970	1 760
Summa kostnader	17 650	14 100	13 540	12 913

Tabell 12. Hyreskalkyl för exempel 2 utförd inom Sveriges fastighetsägareförbund. Annuitetslån.

	Stockholm	Västerås	Staffanstorp	Örnsköldsvik
Anskaffningskostnad inkl. tomt	215 000	165 000	160 000	143 000
Bottenlån	144 000[1]	111 000[4]	107 000[4]	96 000[4]
Tilläggslån	41 000[2]	31 000[2]	32 000[2]	27 000[2]
Egen insats	30 000[3]	23 000[3]	21 000[3]	20 000[3]
Kapitalkostnad, bottenlån	10 702	8 769	8 453	7 584
Kapitalkostnad, tilläggslån	3 690	2 790	2 880	2 430
Kapitalkostnad, egen insats	2 400	1 840	1 680	1 600
Underhåll av tomt och byggnad	2 200	2 100	2 100	2 100
Värme	1 200	1 200	900	1 500
Vatten m. m.	1 200	1 200	1 200	1 200
Skatt på garantibelopp	773	595	576	514
Summa årliga utgifter	22 165	18 494	17 789	16 928

[1] 50-årigt annuitetslån, årskostnad 7,432 %.
[2] 25-årigt annuitetslån, årskostnad 9 %.
[3] Årskostnad 8 %.
[4] 40-årigt annuitetslån, årskostnad 7,9 %.

Tabell 13. Hyreskalkyl för exempel 2a utförd inom Sveriges fastighetsägareförund. Paritetslån.

	Stockholm	Västerås	Staffanstorp	Örnsköldsvik
Anskaffningskostnad inkl. tomt	215 000	165 000	160 000	143 000
Pantvärde	186 000	142 300	138 900	123 400
Bottenlån	130 200	99 600	97 200	86 400
Bostadslån	27 900	21 350	20 850	18 500
Egen insats	56 900	44 050	41 950	38 100
Kapitalkostnad, bottenlån och bostadslån[1]	8 628	6 600	6 442	5 724
Kapitalkostnad, egen insats[2]	4 552	3 524	3 356	3 048
Underhåll av tomt och byggnad	2 200	2 100	2 100	2 100
Värme	1 200	1 200	900	1 500
Vatten m. m.	1 200	1 200	1 200	1 200
Skatt på garantibelopp	773	595	576	514
Summa årliga utgifter	18 553	15 219	14 574	14 086
Skuldökning i paritetslån	1 351	1 037	1 005	898
Summa kostnader	19 904	16 256	15 579	14 984

[1] Årskostnad 5,457 % av bottenlån och bostadslån.
[2] Årskostnad 8 %.

Bilaga 2. Sammanställning av tillgänglig statistik. Garantibeskattningens betydelse för vissa kommuner.

Tabell 1. Taxeringsvärden, antal taxeringsenheter och genomsnittligt taxeringsvärde för skattepliktiga fastigheter åren 1970 och 1973

Fastighetsslag	Totalt taxeringsvärde, mkr.		Antal taxeringsenheter		Genomsnittligt taxeringsvärde, 1 000 kr.	
	1970	1973	1970	1973	1970	1973
1	2	3	4	5	6	7
Annan fastighet	224 660	262 671	1 726 999	1 888 552	130	139
Villafastigheter m. fl.	78 628	91 412	1 512 235	1 667 972	52	55
Tomter för permanent bostad	1 196	1 102	82 887	84 762	14	13
Tomter för fritidsändamål	772	871	63 420	79 593	12	11
Småhusfastighet för fler än två familjer	424	452	2 330	2 325	182	194
Enfamiljsvilla	74 840	87 599	762 741	845 150	57	60
Tvåfamiljsvilla			83 623	82 744		
Rad/Kedjehus			54 826	81 542		
Fritidshus			420 418	449 899		
Annan småhusfastighet	935	954	14 475	14 452	65	66
Okänd användning	461	436	27 515	27 505	17	16
Hyres- och affärsfastigheter	91 628	106 941	114 555	114 421	800	935
Tomter	1 073	826	7 864	6 889	136	120
Bebyggda med bostadshus	55 752	66 432	65 048	65 915	857	1 008
Bebyggda med kombinerat hus	17 993	19 569	22 842	22 628	788	865
Bebyggda med kontors- och affärshus	15 924	19 206	15 144	15 660	1 052	1 226
Okänd användning	885	907	3 657	3 329	242	272
Industrifastigheter m.fl.	51 966	61 602	67 055	72 339	775	852
Exploateringsfastigheter	2 438	2 716	33 154	33 820	74	80

Tabell 2. Taxeringsvärden för skattepliktiga fastigheter och antal taxeringsenheter fördelade efter ägarekategori åren 1970 och 1973

Ägarekategori		Totalt taxeringsvärde, mkr.					Antal taxeringsenheter				
		Villa-fastig-heter m. fl.	Hyres- och af-färsfas-tigheter	Industri-fastig-heter m. fl.	Exploa-terings-fastig-heter	Summa annan fastig-het	Villa-fastig-heter m. fl.	Hyres- och af-färsfas-tigheter	Industri-fastig-heter m. fl.	Exploa-terings-fastig-heter	Summa annan fastig-het
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Fysisk person	1973	83 948	17 259	2 146	201	103 554	1 468 812	46 335	19 577	9 234	1 543 958
	1970	71 590	17 368	2 114	226	91 298	1 329 257	47 877	19 570	9 103	1 405 807
Staten	1973	211	515	5 201	217	6 144	4 928	1 118	1 712	451	8 209
	1970	201	486	4 677	157	5 521	4 862	1 139	1 642	461	8 104
Borgerlig kommun	1973	1 561	4 400	3 693	1 266	10 921	58 643	14 833	14 425	15 533	103 434
	1970	1 487	4 007	3 105	1 198	9 797	55 354	15 173	12 474	15 045	98 046
Kyrkan	1973	91	69	8	6	174	2 499	274	152	245	3 170
	1970	91	71	8	7	177	2 437	281	150	247	3 115
Dödsbo	1973	2 456	1 439	74	23	3 992	66 733	3 892	1 052	1 701	73 378
	1970	2 262	1 280	86	28	3 656	61 060	4 234	917	1 660	67 871
Svenskt aktiebolag	1973	2 135	36 267	46 189	715	85 307	49 658	21 283	27 899	4 238	103 078
	1970	2 037	28 776	38 580	574	69 967	43 617	20 125	25 271	4 318	93 331
Bostadsrättsförening	1973	308	21 681	104	25	22 117	1 269	9 938	146	193	11 546
	1970	313	19 711	77	35	20 137	1 244	9 983	114	184	11 525
Annan juridisk person	1973	702	25 309	4 185	264	30 460	15 363	16 745	7 369	2 180	41 657
	1970	638	19 928	3 316	211	24 093	14 281	15 741	6 912	2 097	39 031
Ägare okänd	1973	0	0	2	0	4	67	3	7	45	122
	1970	9	0	3	3	15	123	2	5	39	169
Samtliga ägare-kategorier	1973	91 412	106 941	61 602	2 716	262 671	1 667 972	114 421	72 339	33 820	1 888 552
	1970	78 628	91 628	51 966	2 438	224 660	1 512 235	114 555	67 055	33 154	1 726 999

Tabell 3. Antal villa- och fritidsfastigheter enligt 1970 års allmänna fastighetstaxering fördelade efter taxeringsvärde samt summa taxeringsvärde, mkr.

Taxeringsvärde, tkr.	Villafastigheter				Fritidsfastigheter				Samtliga fastigheter			
	Antal	%	Taxerings-värde, mkr.	%	Antal	%	Taxerings-värde, mkr.	%	Antal	%	Taxerings-värde, mkr.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
– 20,0	91 548	10,2	1 287,1	2,0	209 244	49,7	2 510,9	21,8	300 792	22,8	3 798,0	5,1
20,1– 35,0	125 775	14,0	3 530,7	5,6	104 490	24,8	2 925,7	25,4	230 265	17,4	6 456,4	8,6
35,1– 50,0	132 446	14,7	5 711,3	9,0	60 463	14,4	2 599,9	22,6	192 909	14,6	8 311,2	11,1
50,1–100,0	372 419	41,3	27 755,0	43,9	41 698	9,9	2 752,1	23,9	414 117	31,3	30 507,1	40,8
100,1–125,0	92 518	10,3	10 387,5	16,4	2 425	0,6	271,6	2,4	94 943	7,2	10 659,1	14,3
125,1–150,0	43 405	4,8	5 982,1	9,5	1 096	0,3	151,2	1,3	44 501	3,4	6 133,3	8,2
150,1–200,0	29 960	3,3	5 150,3	8,1	788	0,2	136,3	1,2	30 748	2,3	5 286,6	7,1
200,1–225,0	5 465	0,6	1 163,8	1,8	145	0,0	30,9	0,3	5 610	0,4	1 194,7	1,6
225,1–300,0	6 032	0,7	1 537,0	2,4	191	0,0	49,5	0,4	6 223	0,5	1 586,5	2,1
300,1–400,0	1 035	0,1	351,5	0,6	86	0,0	30,4	0,3	1 121	0,1	381,9	0,5
400,1–	456	0,0	371,9	0,6	70	0,0	50,7	0,4	526	0,0	422,6	0,6
Summa	901 059	100	63 228,2	100	420 696	100	11 509,2	100	1 321 755	100	74 737,4	100

Tabell 4. Antal villafastigheter enligt 1970 års allmänna fastighetstaxering i olika regioner fördelade efter taxeringsvärde

Taxeringsvärde, tkr.	AB-län		O-län		M-län		Sa Storstadslän		Skogslän[1]		Övriga län	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
– 20,0	591	0,6	2 726	4,3	5 395	7,2	8 712	3,6	38 037	16,7	44 799	10,5
20,1– 35,0	2 284	2,1	6 020	9,6	9 234	12,4	17 538	7,2	44 511	19,5	63 726	14,9
35,1– 50,0	4 461	4,2	6 971	11,1	9 435	12,6	20 867	8,5	41 575	18,3	70 004	16,3
50,1–100,0	37 135	34,6	24 728	39,3	30 857	41,4	92 720	37,9	86 233	37,9	193 466	45,2
100,1–125,0	23 604	22,0	9 812	15,6	11 433	15,3	44 849	18,3	11 643	5,1	36 026	8,4
125,1–150,0	17 545	16,3	5 479	8,7	4 169	5,6	27 193	11,1	3 737	1,6	12 475	2,9
150,1–200,0	14 325	13,3	4 986	7,9	2 798	3,8	22 109	9,0	1 626	0,7	6 225	1,5
200,1–225,0	3 062	2,9	1 011	1,6	507	0,7	4 580	1,9	145	0,1	740	0,2
225,1–300,0	3 495	3,3	1 096	1,7	609	0,8	5 200	2,1	143	0,1	689	0,2
300,1–400,0	616	0,6	132	0,2	111	0,1	859	0,4	55	0,0	121	0,0
400,1–	223	0,2	40	0,1	52	0,1	315	0,1	47	0,0	94	0,0
Summa	107 341	100	63 001	100	74 600	100	244 942	100	227 752	100	428 365	100

[1] Värmlands och Kopparbergs län samt norrlandslänen.

Tabell 5. Inkomsttagarna fördelade efter storleken på underskottsavdragen inkomståren 1971 och 1972

Underskottsavdrag, kr.	Antal inkomsttagare			
	1971		1972	
1	2		3	
0	3 778 948		3 566 682	
1– 1 999	1 019 413		1 064 529	
2 000– 3 999	178 392		184 034	
4 000– 5 999	102 870		106 594	
6 000– 7 999	71 940		84 501	
8 000– 9 999	40 527		48 533	
10 000–11 999	19 888	33 475	..	37 473
12 000–14 999	13 587		..	
15 000–19 999	..	16 231	8 991	17 057
20 000–24 999	..		3 105	
25 000–	..		4 961	
Summa inkomsttagare	5 241 796		5 109 403	
Därav med underskottsavdrag	1 462 848		1 542 721	
Summa underskottsavdrag, mkr.	3 382,1		3 643,5	
Genomsnittligt avdrag, kr.	2 312		2 362	

Anm. Icke deklaranter samt 0-taxerade ingår ej. På grund av ändrade deklarationspliktsgränser för folkpensionärer har antalet inkomsttagare minskat med ca 168 000 från inkomståret 1971 till 1972. Endast ett fåtal av dessa inkomsttagare torde ha haft något underskottsavdrag och då avdrag förekommit torde det nästan undantagsvis ha varit av ringa storlek.

Tabell 6. Inkomsttagare med underskottsavdrag fördelade efter civilstånd, ålder och sammanräknad inkomst inkomståren 1971 och 1972

Civilstånd, ålder, sammanräknad inkomst	Antal inkomsttagare med avdrag			Summa underskottsavdrag, mkr.		Genomsnittligt underskottsavdrag, kr.	
	absoluta tal		%				
	1971	1972	1972	1971	1972	1971	1972
1	2	3	4	5	6	7	8
Män och kvinnor							
Ogifta	240 624	277 320	21,5	200,9	241,7	835	872
Gifta	1 102 144	1 134 361	34,9	3 015,4	3 217,0	2 736	2 836
Förut gifta	117 235	128 900	23,9	161,4	178,3	1 377	1 383
Summa män och kvinnor	1 460 003	1 540 581	30,3	3 377,8	3 637,1	2 314	2 361
–19	13 975	..	..	5,6	..	401	..
20–34	474 219	..	..	926,2	..	1 953	..
35–49	474 944	..	..	1 470,0	..	3 095	..
50–66	395 579	..	..	838,9	..	2 121	..
67–	101 286	..	..	137,1	..	1 354	..
Sammanräknad inkomst							
1– 9 999	126 916	113 489	9,4	79,9	70,9	629	625
10 000–19 999	217 306	210 449	18,3	218,1	204,2	1 004	970
20 000–29 999	401 336	364 303	32,7	594,7	510,0	1 482	1 400
30 000–39 999	384 717	439 726	47,4	818,7	901,2	2 128	2 050
40 000–59 999	225 892	284 394	57,9	784,0	950,0	3 471	3 340
60 000–99 999	80 272	100 197	69,6	485,7	591,1	6 051	5 899
100 000–	23 564	28 023	73,7	396,7	409,6	16 835	14 617
Icke mantalsskrivna personer[1]	2 845	2 140	6,8	4,4	6,4	1 530	2 991
Samtliga fysiska personer	1 462 848	1 542 721	30,2	3 382,1	3 643,5	2 312	2 362

[1] Inkl. skattskyldiga som saknar hemortskommun i riket.

Tabell 7. Sammanräknad inkomst och underskott i förvärvskälla vid taxeringen till statlig inkomstskatt av fysiska personer m. fl. inkomståren 1953–1972, mkr.

Inkomstår	Sammanräknad inkomst, mkr.	Underskott i förvärvskälla	
		Mkr.	I % av sammanräknad inkomst
1	2	3	4
1953	28 002,5	202,7	0,7
1954	29 829,7[1]	136,5	0,5
1955	32 627,8	180,1	0,6
1956	34 550,7	211,1	0,6
1957	36 817,7	303,2	0,8
1958	38 509,5	357,5	0,9
1959	40 349,0	405,2	1,0
1960	44 654,3	454,6	1,0
1961	48 825,2	503,9	1,0
1962	53 165,1	523,4	1,0
1963	57 689,3	577,7	1,0
1964	64 032,9	743,5	1,2
1965	70 967,4	973,8	1,4
1966	78 215,6	1 242,3	1,6
1967	82 986,5	1 365,2	1,7
1968	88 128,3	1 762,6	2,0
1969	95 796,2	2 348,7	2,5
1970	106 932,5	2 962,6	2,8
1971	115 943,5	3 391,8	2,9
1972	124 145,5	3 653,4	2,9

[1] Exkl. eftertaxeringar för Stockholms stad uppgående till 2,5 mkr.

Tabell 8. Antal fysiska personer med schablontaxerad villafastighet (villa eller fritidshus) vid 1973 års taxering fördelade efter fastighetens taxeringsvärde (schablonintäkt)

Schablonintäkt, kr.	Motsvarande taxeringsvärde i kr., för personer med endast en schablontaxerad villafastighet	Antal fastighetsägare
– 1 000	– 50 000	661 989
1 000– 2 000	50 000–100 000	380 799
2 000– 3 000	100 000–150 000	148 672
3 000– 4 000	150 000–175 000	24 819
4 000– 5 000	175 000–200 000	11 136
5 000–10 000	200 000–275 000	12 350
10 000–	275 000–	2 535
Summa	Summa	1 242 300

Tabell 9. Antal fysiska personer med schablontaxerad villafastighet (villa eller fritidshus) vid 1973 års taxering fördelade efter ränteavdraget å fastigheten

Ränteavdrag, kr.	Antal fastighetsägare
0	391 826
1– 1 000	219 355
1 000– 2 000	151 229
2 000– 3 000	91 344
3 000– 4 000	78 113
4 000– 5 000	57 105
5 000–10 000	185 866
10 000–	67 462
Summa	1 242 300

Tabell 10. Antal fysiska personer med schablontaxerad villafastighet (villa eller fritidshus) vid 1973 års taxering fördelade efter fastighetens resultat (=schablonintäkt – räntor – tomträttsavgäld – extra avdrag)

Fastighetens resultat, kr.	Antal fastighetsägare	S:a överskott resp. underskott, mkr.
A. Fastigheter med överskott		
5 000–	1 097	+ 17,4
3 000–5 000	1 780	+ 6,8
2 000–3 000	4 631	+ 11,0
1 000–2 000	31 336	+ 42,3
–1 000	403 831	+ 137,2
Summa	442 675	+ 214,7
B. Fastigheter som varken har över- eller underskott		
0	35 869	–
C. Fastigheter med underskott		
–1 000	247 929	– 109,7
1 000–2 000	118 529	– 173,1
2 000–3 000	96 188	– 239,0
3 000–4 000	62 105	– 215,9
4 000–5 000	51 485	– 228,9
5 000–6 000	40 278	– 223,7
6 000–7 000	40 681	– 262,8
7 000–	106 561	– 1 031,5
Summa	763 756	– 2 484,7
Samtliga fastigheter	1 242 300	– 2 270,0

Tabell 11. Antal hushåll i flerfamiljshus med hushållsföreståndare under 65 år fördelade efter disponibel inkomst och hushållstyp, år 1970

Hushållstyp	Disponibel inkomst, kr.												Summa
	0	1– 5 000	5 000– 10 000	10 000– 15 000	15 000– 20 000	20 000– 25 000	25 000– 30 000	30 000– 35 000	35 000– 40 000	40 000– 50 000	50 000– 60 000	60 000–	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Gifta samboende utan barn	5 810	471	4 917	14 805	37 677	60 655	65 703	45 096	20 790	14 029	4 084	3 316	277 353
Gifta samboende med 1 barn	1 234	3 389	2 067	7 319	23 307	43 680	43 674	31 007	15 550	9 845	2 394	1 693	185 159
Gifta samboende med 2 barn	369	3 584	804	3 640	13 749	40 826	39 607	25 568	12 327	8 025	2 178	1 431	152 108
Gifta samboende med 3+ barn	75	1 353	974	1 237	3 839	11 827	15 788	10 849	5 335	3 178	961	752	56 168
Ensamstående män med eller utan barn	11 206	2 276	14 584	27 581	39 071	15 401	5 383	2 256	1 079	947	344	427	120 555
Ensamstående kvinnor utan barn	11 145	2 580	30 245	53 969	35 577	10 904	3 039	902	385	240	93	111	149 190
Ensamstående kvinnor med 1+ barn	1 263	9 849	3 374	9 841	17 063	8 572	1 971	475	127	69	29	18	52 651
Övriga hushåll	9 840	7 351	20 664	42 700	40 841	13 769	3 804	1 295	588	427	202	187	141 668
Samtliga hushåll	40 942	30 853	77 629	161 092	211 124	205 634	178 969	117 448	56 181	36 760	10 285	7 935	1 134 852

Tabell 12. Genomsnittlig årshyra/årsavgift år 1970 för hushåll i flerfamiljshus med hushållsföreståndare under 65 år fördelade efter disponibel inkomst och hushållstyp

Hushållstyp	Disponibel inkomst, kr.												Samtliga
	0	1–5 000	5 000–10 000	10 000–15 000	15 000–20 000	20 000–25 000	25 000–30 000	30 000–35 000	35 000–40 000	40 000–50 000	50 000–60 000	60 000–	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Gifta samboende utan barn	4 400	4 404	3 958	3 903	3 900	4 116	4 437	4 819	5 309	5 993	6 812	7 765	4 537
Gifta samboende med 1 barn	5 255	5 223	4 766	4 717	4 611	4 778	5 000	5 284	5 702	6 378	7 272	8 181	5 129
Gifta samboende med 2 barn	6 032	5 679	5 321	5 245	5 044	5 101	5 405	5 653	6 050	6 687	7 543	8 372	5 515
Gifta samboende med 3+ barn	6 979	5 896	6 421	5 828	5 700	5 601	5 878	6 150	6 468	7 059	7 806	8 725	6 064
Ensamstående män med eller utan barn	2 754	2 897	2 602	2 781	3 060	3 604	4 181	4 478	4 942	5 102	6 107	6 356	3 109
Ensamstående kvinnor utan barn	2 898	2 959	2 800	3 029	3 379	3 912	4 450	4 935	5 270	5 668	6 356	6 117	3 174
Ensamstående kvinnor med 1+ barn	4 067	4 620	5 112	4 283	4 597	5 175	5 742	6 141	6 980	6 887	7 724	6 482	4 725
Övriga hushåll	4 150	4 729	4 096	4 303	4 664	5 220	5 723	6 264	6 269	6 727	6 945	7 462	4 557
Samtliga hushåll	3 515	4 622	3 406	3 629	4 047	4 606	4 950	5 262	5 697	6 325	7 144	7 945	4 520

Tabell 13. Antal hushåll efter sammanräknad inkomst, hushållstyp, hustyp och antal boende år 1970

Sammanräknad inkomst	Antal hushåll		Därav i småhus, %		Antal boende				Därav i småhus, %			
	A[1]	B[2]	A[1]	B[1]	−2	3	4	5+	−2	3	4	5+
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
0	66 125	164 374	59,2	34,4	164 354	31 481	19 450	15 214	38,2	45,3	49,1	60,2
1– 5 000	1 287	5 562	59,5	37,4	4 288	1 357	704	500	41,0	36,1	45,2	55,8
5 000–10 000	24 937	261 580	66,9	43,0	255 060	19 643	7 216	4 598	42,3	66,0	68,3	73,3
10 000–15 000	146 659	179 380	65,1	27,9	254 985	40 988	17 528	12 538	39,4	60,5	63,6	71,9
15 000–20 000	116 799	144 193	59,4	23,9	182 006	40 286	22 021	16 679	31,7	51,6	60,5	72,2
20 000–25 000	148 072	151 630	57,7	20,7	186 105	52 528	35 473	25 596	28,3	48,0	58,1	71,0
25 000–30 000	205 051	122 189	53,0	19,6	166 599	66 597	57 495	36 549	28,2	45,7	53,2	67,3
30 000–35 000	222 541	71 647	48,3	19,0	121 103	68 512	66 985	37 588	28,8	42,7	50,0	62,8
35 000–40 000	204 282	37 737	45,5	18,9	86 668	62 431	60 977	31 943	29,6	40,9	49,1	59,5
40 000–50 000	320 409	31 444	43,9	21,7	119 411	96 851	91 317	44 274	30,5	40,5	50,0	58,9
50 000–60 000	180 080	11 451	45,0	25,7	64 086	53 118	50 887	23 440	31,0	41,6	53,9	62,3
60 000–	219 563	13 096	57,5	32,4	69 026	56 536	67 049	40 048	37,8	51,8	66,4	76,6
Samtliga	1 855 805	1 194 283	51,9	28,9	1 673 691	590 328	497 102	288 967	34,3	46,5	54,6	66,0

[1] Hushåll med gift samboende man som husföreståndare
[2] Övriga hushåll

Tabell 14. Antal hushåll efter sammanräknad inkomst, hushållstyp och upplåtelseform år 1970

Sammanräknad inkomst	Hushållsföreståndaren innehar lägenheten med								Summa	
	Äganderätt		Bostadsrätt		Hyresrätt		Övrigt			
	A[1]	B[2]	A[1]	B[2]	A[1]	B[2]	A[1]	B[2]	A[1]	B[2]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
0	32 605	37 200	5 876	11 958	22 849	93 429	4 795	21 787	66 125	164 374
1– 5 000	707	1 615	86	565	411	2 650	83	732	1 287	5 562
5 000–10 000	14 261	88 476	1 452	25 754	7 480	125 107	1 744	22 243	24 937	261 580
10 000–15 000	82 684	38 264	12 352	25 291	43 753	100 031	7 870	15 794	146 659	179 380
15 000–20 000	59 841	24 702	11 127	20 312	39 865	82 269	5 966	16 910	116 799	144 193
20 000–25 000	71 288	21 247	15 474	23 151	53 615	87 913	7 695	19 319	148 072	151 630
25 000–30 000	90 916	16 559	25 799	19 857	78 407	70 744	9 929	15 029	205 051	122 189
30 000–35 000	90 816	9 711	32 677	12 353	88 858	40 993	10 190	8 590	222 541	71 647
35 000–40 000	79 002	5 172	32 483	6 519	83 414	21 754	9 383	4 292	204 282	37 737
40 000–50 000	119 920	5 129	54 834	5 296	131 304	17 603	14 351	3 416	320 409	31 444
50 000–60 000	69 471	2 370	30 416	1 775	71 593	6 145	8 600	1 161	180 080	11 451
60 000–	109 332	3 597	25 803	1 585	73 134	6 594	11 294	1 320	219 563	13 096
Samtliga	820 843	254 042	248 379	154 416	694 683	655 232	91 900	130 593	1 855 805	1 194 283
Medianinkomst	34 095	12 395	38 430	19 830	36 410	18 230	35 040	19 625	35 720	17 375

[1] Hushåll med gift samboende man som husföreståndare
[2] Övriga hushåll

Tabell 15. Genomsnittlig årsavgift i bostadsrättslägenheter år 1969 efter region, byggnadsperiod och lägenhetsstorlek

Region Byggnadsperiod	Lägenhetsstorlek						Samtliga
	1 rum o kök	2 rum o kök	3 rum o kök	4 rum o kök	5+ rum o kök	Övriga	
1	2	3	4	5	6	7	8
Region A							
–1940	1 346	2 094	2 944	3 517	4 881	1 733	1 974
1941–1950	2 219	2 977	3 427	4 241	5 275	2 063	2 982
1951–1960	2 823	3 980	4 612	5 695	6 853	2 565	4 315
1961–1965	3 085	4 207	5 425	6 634	7 614	3 050	4 988
1966–1968	3 804	5 338	6 756	7 323	9 254	3 645	6 550
Samtliga	1 991	3 367	4 961	6 268	6 910	2 206	3 936
Region B							
–1940	1 283	1 798	2 326	2 904	4 854	1 417	1 708
1941–1950	2 190	2 872	3 946	4 187	7 600	2 885	2 998
1951–1960	2 728	3 604	4 304	5 355	7 070	2 353	3 909
1961–1965	3 327	4 254	4 931	6 379	7 800	2 841	4 843
1966–1968	3 656	5 120	6 107	7 556	9 937	3 233	5 806
Samtliga	2 182	3 440	4 786	6 132	8 156	2 589	4 025
Region C							
–1940	1 404	1 890	2 496	3 362	4 653	1 404	1 808
1941–1950	1 927	2 539	3 417	4 167	5 508	1 615	2 648
1951–1960	2 476	3 235	4 108	4 916	6 296	2 053	3 532
1961–1965	2 757	3 849	4 636	5 656	7 155	2 466	4 351
1966–1968	3 353	4 615	5 817	6 824	8 204	3 042	5 554
Samtliga	2 059	3 059	4 506	5 480	6 704	1 983	3 587
Region D							
–1940	1 492	1 882	2 324	2 887	4 547	1 572	1 839
1941–1950	1 962	2 606	3 289	4 028	5 152	1 988	2 693
1951–1960	2 447	3 262	4 107	5 059	5 897	1 939	3 389
1961–1965	2 768	3 772	4 501	5 529	6 653	2 290	3 985
1966–1968	3 184	4 391	5 472	6 438	7 968	3 107	4 987
Samtliga	2 427	3 318	4 328	5 375	6 203	2 079	3 573
Hela riket							
–1940	1 370	1 966	2 660	3 387	4 803	1 615	1 880
1941–1950	2 006	2 669	3 396	4 136	5 424	1 893	2 750
1951–1960	2 515	3 350	4 218	5 180	6 414	2 088	3 604
1961–1965	2 850	3 898	4 781	5 980	7 260	2 566	4 374
1966–1968	3 375	4 694	5 881	6 984	8 783	3 185	5 580
Samtliga	2 189	3 252	4 552	5 739	6 816	2 119	3 691
Antal lägenheter 1 000-tal	52,5	150,0	120,8	32,7	8,4	33,4	397,8

Tabell 16. Antal hyreslägenheter efter ägarekategori, årshyra i kr. per m² år 1972 samt byggnadsperiod

Ägarekategori / Årshyra i kr. per m²	Byggnadsperiod								Samtliga
	–1900	1901–1920	1921–1940	1941–1950	1951–1960	1961–1965	1966–1971	1966–1970	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Allmännyttiga									
– 49	662	1 375	1 272	–	–	–	–	–	3 309
50– 54	89	688	1 071	1 628	135	–	–	–	3 612
55– 59	310	361	2 144	1 672	1 870	219	–	–	6 576
60– 64	135	191	1 242	3 978	9 454	825	–	–	15 825
65– 69	126	244	1 056	7 258	20 079	6 339	4 443	4 378	39 543
70– 74	–	74	3 175	11 898	30 811	11 893	9 579	7 986	67 430
75– 79	–	92	1 737	7 653	36 283	24 987	28 074	23 627	98 827
80– 84	–	–	265	7 759	33 780	28 141	42 999	37 689	112 944
85– 89	15	393	–	2 031	20 696	19 669	34 613	29 270	77 417
90– 94	75	24	619	144	8 262	13 105	29 739	23 126	51 967
95– 99	–	146	116	–	1 899	4 354	30 555	24 922	37 069
100–104	30	–	–	257	870	2 351	13 550	10 148	17 059
105–109	30	–	–	30	542	1 436	7 954	5 155	9 991
110–114	–	–	–	–	508	654	3 110	2 101	4 272
115–119	–	–	–	–	378	132	1 848	1 245	2 358
120–124	–	–	–	–	–	219	936	277	1 155
125–	–	–	–	–	44	82	3 067	1 825	3 192
Samtliga	1 471	3 589	12 697	44 307	165 609	114 406	210 466	171 748	552 546
Enskilda									
– 29	2 066	3 349	1 541	–	135	–	–	–	7 091
30– 34	4 007	4 859	3 589	836	63	–	–	–	13 354
35– 39	5 974	7 439	7 105	1 396	–	–	–	–	21 914
40– 44	7 275	10 659	18 228	3 395	584	41	–	–	40 182
45– 49	8 928	12 086	20 923	6 614	929	–	–	–	49 481
50– 54	7 020	8 597	21 940	9 672	2 365	166	–	–	49 760
55– 59	3 570	7 340	23 859	21 638	4 919	556	–	–	61 883
60– 64	3 129	5 069	18 226	21 972	10 979	1 316	300	300	60 992
65– 69	1 604	4 107	15 606	21 337	14 682	5 004	257	257	62 596
70– 74	1 864	2 386	14 195	18 333	15 404	9 274	1 117	1 106	62 575
75– 79	1 445	1 534	9 734	7 753	16 183	10 820	6 472	6 186	53 942
80– 84	732	1 515	7 703	3 326	11 942	9 987	10 878	9 467	46 083
85– 89	212	934	5 400	1 966	2 922	6 417	12 338	10 215	30 189
90– 94	651	1 137	2 422	2 180	1 619	3 785	9 591	8 007	21 385
95– 99	189	335	4 228	710	1 286	2 889	8 417	7 363	18 053
100–104	335	260	834	420	305	1 315	8 091	6 861	11 561
105–109	324	426	683	76	658	1 516	3 494	2 670	7 176
110–114	34	168	795	82	241	1 069	2 788	2 180	5 176
115–119	119	183	–	257	521	456	3 064	1 703	4 600
120–124	30	108	127	–	56	389	1 412	1 109	2 122
125–129	118	125	–	–	–	850	995	461	2 088
130–134	89	106	–	257	–	181	1 315	841	1 948
135–	192	515	1 237	–	56	175	3 563	2 119	5 740
Samtliga	49 908	73 239	178 375	122 222	85 849	56 205	74 094	60 845	639 891

Ägarekategori Årshyra i kr. per m²	Byggnadsperiod								Samtliga
	–1900	1901–1920	1921–1940	1941–1950	1951–1960	1961–1965	1966–1971	1966–1970	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Övriga									
– 34	1 521	1 586	797	343	263	–	–	–	4 509
35– 39	1 631	967	818	142	584	88	–	–	4 230
40– 44	1 757	1 837	1 016	426	473	–	–	–	5 510
45– 49	989	1 905	957	858	202	–	–	–	4 911
50– 54	1 416	1 184	1 119	1 906	381	13	–	–	6 020
55– 59	366	1 415	1 209	427	1 402	219	293	293	5 331
60– 64	913	497	975	793	890	42	–	–	4 110
65– 69	434	787	450	2 346	486	219	–	–	4 722
70– 74	119	73	–	2 830	753	265	–	–	4 041
75– 79	240	–	331	587	840	378	767	744	3 144
80– 84	290	73	192	422	22	–	621	621	1 620
85– 89	170	227	83	607	92	44	399	88	1 621
90– 94	–	–	1 079	257	120	501	497	497	2 455
95–	76	333	257	–	–	64	741	456	1 471
Samtliga	9 922	10 885	9 283	11 944	6 509	1 834	3 317	2 698	53 694
Samtliga ägarekategorier	61 302	87 713	200 355	178 472	257 967	172 445	287 877	235 292	1 246 131
Antal rum									
1 rum o kök	18 897	28 552	69 472	29 379	24 464	16 282	23 805	19 418	210 851
2 rum o kök	19 301	28 047	62 783	82 495	101 098	49 062	79 834	63 659	422 618
3 rum o kök	8 745	12 670	23 761	32 902	71 778	63 997	117 221	96 360	331 074
4 rum o kök	3 747	5 311	9 044	8 288	20 408	17 599	32 099	27 865	96 497
5+ rum o kök	4 512	6 898	4 955	2 092	5 696	4 640	6 085	5 590	34 878
Övriga	6 100	6 234	30 340	23 316	34 523	20 866	28 834	22 399	150 214

Tabell 17. Garantibeskattningens betydelse för kommuner med skattekraft över skattkraftsgarantin[1]

Län	Nr.	Kommunblock	Folkmängd 73-01-01	Egen skattekraft i % av medelskattekraften	Skattekraftsgaranti i % av medelskattekraften	Totalt skatteunderlag enligt 1973 års taxering, skr.	Därav garantibelopp för fastighet				Skattebortfall i %
							Totalt		För villor och flerfamiljshus		
							Skr.	%	Skr.	%	
		1	2	3	4	5	6	7	8		9
01	01	Stockholm	699 238	156,67	95,08	147 047 317	5 851 141	4,0	4 782 489		3,3
	05	Sigtuna	27 492	104,46	95,20	3 854 725	196 034	5,1	145 174		3,8
	06	Vallentuna	13 881	96,29	95,78	1 794 065	109 819	6,1	73 786		3,9
	09	Upplands-Väsby	22 874	99,09	95,13	3 042 385	180 889	5,9	148 005		4,0
	10	Järfälla	52 166	127,63	95,11	8 936 984	395 090	4,4	319 081		3,6
	11	Sollentuna	40 020	125,08	95,23	6 719 220	329 942	4,9	273 314		4,1
	12	Solna/Sundbyberg	84 419	148,81	95,11	16 862 390	741 114	4,4	587 645		3,5
	13	Ekerö	13 900	108,87	96,68	2 031 326	134 349	6,6	79 638		3,9
	14	Täby	38 991	132,56	95,38	6 937 771	347 434	5,0	296 895		4,3
	15	Danderyd	27 867	164,47	95,04	6 152 110	277 715	4,5	255 530		4,2
	16	Lidingö	35 485	163,84	95,35	7 804 027	309 594	4,0	254 442		3,3
	18	Nacka	51 776	133,51	95,76	9 278 682	505 904	5,5	365 032		3,9
	19	Tyresö	28 884	103,88	95,94	4 027 620	226 025	5,6	178 377		4,4
	21	Huddinge	56 391	112,51	95,58	8 516 526	453 439	5,3	356 642		4,2
	23	Nynäshamn	18 588	106,80	96,18	2 664 779	172 488	6,5	119 693		4,5
	24	Södertälje	77 875	109,20	95,16	11 414 341	573 701	5,0	422 519		3,7
	26	Upplands-Bro	12 755	98,78	95,63	1 691 189	104 616	6,2	55 031		3,2
03	03	Uppsala	135 409	101,75	95,09	18 493 968	920 923	5,0	718 097		3,9
04	02	Oxelösund	14 560	109,53	95,21	2 140 735	195 971	9,2	71 355		3,3
05	08	Linköping	106 628	105,59	95,03	15 113 172	732 539	4,8	545 159		3,6
06	01	Jönköping	108 429	95,82	95,04	13 946 234	683 383	4,9	515 207		3,7
07	05	Växjö	60 892	96,84	95,07	7 915 512	428 462	5,4	307 876		3,9
12	02	Helsingborg	101 176	102,01	95,04	13 854 250	685 609	4,9	439 977		3,2
	04	Landskrona	38 134	96,45	95,09	4 937 026	277 696	5,6	174 482		3,5
	07	Lund	85 983	95,70	95,09	11 045 191	629 814	5,7	466 094		4,0
	09	Malmö	283 463	111,30	95,04	42 347 623	2 025 105	4,8	1 482 713		3,5
14	02	Partille	26 484	101,06	95,22	3 592 613	201 335	5,6	164 186		4,6
	03	Mölndal	46 288	105,39	95,17	6 547 919	350 601	5,4	243 819		3,7
	04	Göteborg	457 837	117,65	95,06	72 301 322	3 621 702	5,0	2 694 209		3,7
15	05	Vänersborg	33 102	95,98	95,16	4 264 580	213 713	5,0	129 610		3,0
	06	Trollhättan	49 090	97,35	95,07	6 414 653	303 998	4,7	210 428		3,3
	13	Ulricehamn	21 266	99,42	95,10	2 838 055	117 227	4,1	67 492		2,4
	14	Tranemo	11 603	105,01	95,09	1 635 504	59 757	3,7	32 592		2,0
16	13	Skövde	44 721	95,06	95,03	5 706 632	279 921	4,9	178 335		3,1
17	04	Karlstad	72 488	100,71	95,04	9 798 790	494 087	5,0	378 227		3,9
18	01	Örebro	118 147	98,75	95,06	15 661 348	806 867	5,2	604 371		3,9
	08	Karlskoga	38 536	100,99	95,01	5 223 754	256 150	4,9	170 149		3,3
19	01	Västerås	117 946	103,25	95,04	16 346 834	825 721	5,1	605 265		3,7
	02	Hallstahammar	19 056	95,10	95,03	2 432 495	108 758	4,5	72 149		3,0
	04	Köping	28 474	95,31	95,06	3 642 860	201 505	5,5	115 804		3,2
	07	Fagersta	16 495	102,03	95,08	2 259 142	132 301	5,9	66 741		3,0
20	01	Falun	47 070	95,83	95,11	6 054 910	299 302	4,9	217 292		3,6
21	01	Gävle	84 537	98,69	95,00	11 198 877	592 433	5,3	400 441		3,6

[1] För samtliga övriga kommuner blir skattebortfallet 3,4 %.

Bilaga 3. Tabeller från småhusundersökningen

Tabell 1. Antal hus efter totalt taxeringsvärde, hushållstyp och sammanräknad inkomst

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Makar, 0 barn								
0–19 900	42 148	12 376	3 455	904	353	113	9	59 360
20 000–29 900	19 394	10 758	3 962	2 095	828	354	22	37 414
30 000–39 900	12 202	17 264	6 957	3 258	631	447	5	40 764
40 000–49 900	7 433	8 733	8 213	4 432	1 048	699	11	30 569
50 000–59 900	6 115	9 082	9 865	3 509	1 414	720	49	30 754
60 000–99 900	2 987	4 825	9 436	8 137	3 654	4 037	401	33 479
100 000–	651	114	1 204	1 651	1 622	3 849	933	10 025
Summa	90 931	63 152	43 092	23 988	9 551	10 220	1 432	242 365
Makar, 1 barn								
0–19 900	1 649	1 349	553	62	195	68	65	3 942
20 000–29 900	3 415	3 030	1 027	818	55	178	–	8 524
30 000–39 900	4 859	3 212	5 467	1 306	343	313	14	15 515
40 000–49 900	3 408	5 893	7 017	3 337	1 099	287	20	21 061
50 000–59 900	1 691	3 532	5 531	3 135	1 610	978	14	16 491
60 000–99 900	3 206	3 813	6 485	4 583	3 540	2 346	142	24 116
100 000–	–	–	543	829	1 384	1 923	418	5 097
Summa	18 230	20 830	26 623	14 071	8 226	6 095	673	94 748
Makar, 2 barn								
0–19 900	1 027	992	825	180	386	54	7	3 473
20 000–29 900	1 919	1 878	2 639	838	441	107	14	7 836
30 000–39 900	4 091	6 308	9 755	4 283	748	354	10	25 550
40 000–49 900	3 421	5 587	8 074	6 785	1 350	320	–	25 537
50 000–59 900	2 022	2 135	7 522	5 521	2 477	590	29	20 297
60 000–99 900	449	3 586	7 113	10 370	4 953	2 966	216	29 653
100 000–	–	–	1 153	1 717	2 716	3 096	654	9 336
Summa	12 929	20 487	37 082	29 695	13 071	7 487	930	121 682
Makar, 3+barn								
0–19 900	114	832	5	208	350	117	4	1 630
20 000–29 900	732	1 787	1 477	515	109	148	51	4 819
30 000–39 900	2 891	4 166	3 618	2 015	328	199	7	13 225
40 000–49 900	839	3 432	2 683	3 061	599	180	5	10 801
50 000–59 900	740	555	2 743	1 578	752	385	18	6 771
60 000–99 900	34	2 329	2 207	4 123	1 739	2 265	205	12 901
100 000–	–	–	641	1 222	1 099	1 801	571	5 334
Summa	5 350	13 100	13 374	12 723	4 976	5 096	861	55 481

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Makar, samtliga								
0–19 900	44 939	15 550	4 839	1 355	1 284	353	85	68 405
20 000–29 900	25 461	17 453	9 105	4 266	1 433	787	87	58 592
30 000–39 900	24 044	30 951	25 798	10 862	2 051	1 312	37	95 054
40 000–49 900	15 101	23 645	25 987	17 616	4 096	1 486	36	87 968
50 000–59 900	10 568	15 303	25 660	13 744	6 252	2 674	110	74 313
60 000–99 900	6 676	14 553	25 241	27 214	13 886	11 614	964	100 150
100 000–	651	114	3 541	5 419	6 821	10 670	2 576	29 793
Summa	127 440	117 569	120 172	80 477	35 825	28 897	3 896	514 276
Övriga hh, 0 barn								
0–19 900	31 701	5 612	3 326	1 083	441	298	11	42 473
20 000–29 900	8 643	3 177	1 897	771	307	106	22	14 924
30 000–49 900	4 194	3 403	1 326	1 585	203	410	–	11 122
50 000–	–	894	516	1 286	285	379	52	3 412
Summa	44 538	13 087	7 065	4 725	1 236	1 194	85	71 931
Övriga hh, 1 barn								
0–19 900	1 592	865	36	74	–	–	–	2 566
20 000–29 900	760	705	186	314	85	4	–	2 053
30 000–49 900	109	752	376	492	109	118	62	2 018
50 000–	–	–	145	555	196	39	5	939
Summa	2 461	2 321	743	1 434	390	160	67	7 576
Övriga, hh 2+barn								
0–19 900	601	4	36	120	110	68	–	939
20 000–29 900	–	26	50	112	44	45	–	276
30 000–49 900	651	66	26	497	209	214	–	1 664
50 000–	–	–	30	121	209	231	15	605
Summa	1 252	95	143	850	572	558	15	3 484
Övriga hh, samtliga								
0–19 900	33 894	6 481	3 398	1 278	550	366	11	45 977
20 000–29 900	9 403	3 908	2 134	1 196	435	155	22	17 253
30 000–49 900	4 955	4 221	1 729	2 574	522	742	62	14 803
50 000–	–	894	691	1 961	690	649	72	4 957
Summa	48 251	15 503	7 951	7 009	2 198	1 913	166	82 991
Samtliga hh, 0 barn								
0–19 900	73 849	17 989	6 781	1 987	794	412	20	101 832
20 000–29 900	28 038	13 935	5 859	2 866	1 134	461	44	52 338
30 000–39 900	15 169	20 216	8 065	4 326	739	638	5	49 159
40 000–49 900	8 660	9 184	8 431	4 950	1 143	918	11	33 296
50 000–59 900	6 115	9 911	10 248	4 649	1 475	763	49	33 211
60 000–99 900	2 987	4 890	9 569	8 284	3 852	4 321	447	34 350
100 000–	651	114	1 204	1 651	1 649	3 901	940	10 110
Uppg. saknas	3 065	1 941	2 030	575	303	323	26	8 264
Summa	138 535	78 180	52 188	29 288	11 090	11 737	1 543	322 560

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Samtliga hh, 1 barn								
0–19 900	3 241	2 214	589	136	195	68	65	6 509
20 000–29 900	4 175	3 735	1 213	1 132	140	182	–	10 577
30 000–39 900	4 969	3 729	5 771	1 523	343	403	25	16 764
40 000–49 900	3 408	6 128	7 089	3 612	1 208	314	70	21 830
50 000–59 900	1 691	3 532	5 632	3 424	1 726	978	19	17 003
60 000–99 900	3 206	3 813	6 529	4 849	3 563	2 385	142	24 488
100 000–	–	–	543	829	1 440	1 923	418	5 153
Uppg. saknas	61	1 261	629	1 350	196	153	55	3 704
Summa	20 752	24 412	27 995	16 855	8 812	6 408	794	106 028
Samtliga hh, 2 barn								
0–19 900	1 628	992	861	266	428	122	7	4 305
20 000–29 900	1 919	1 903	2 689	949	471	142	14	8 089
30 000–39 900	4 742	6 308	9 755	4 307	930	373	10	26 427
40 000–49 900	3 421	5 587	8 074	6 874	1 377	400	–	25 734
50 000–59 900	2 022	2 135	7 522	5 521	2 545	590	29	20 365
60 000–99 900	449	3 586	7 143	10 442	5 095	3 123	216	30 054
100 000–	–	–	1 153	1 717	2 716	3 135	654	9 375
Uppg. saknas	709	109	1 327	1 127	703	113	34	4 123
Summa	14 891	20 622	38 526	31 204	14 265	8 001	964	128 472
Samtliga hh, 3+barn								
0–19 900	114	835	5	243	418	117	4	1 737
20 000–29 900	732	1 787	1 477	515	123	157	51	4 842
30 000–39 900	2 891	4 232	3 618	2 399	328	299	7	13 775
40 000–49 900	839	3 432	2 710	3 061	599	194	5	10 841
50 000–59 900	740	555	2 743	1 627	752	400	22	6 838
60 000–99 900	34	2 329	2 207	4 123	1 739	2 284	215	12 931
100 000–	–	–	641	1 222	1 099	1 801	571	5 334
Uppg. saknas	1 123	1 213	491	711	410	232	27	4 209
Summa	6 474	14 383	13 892	13 901	5 468	5 486	902	60 507
Samtliga hh, summa								
0–19 900	78 833	22 030	8 237	2 633	1 835	719	96	114 383
20 000–29 900	34 864	21 361	11 238	5 462	1 868	943	109	75 846
30 000–39 900	27 771	34 485	27 210	12 555	2 341	1 714	48	106 124
40 000–49 900	16 328	24 330	26 304	18 498	4 328	1 826	86	91 701
50 000–59 900	10 568	16 133	26 145	15 221	6 498	2 733	119	77 418
60 000–99 900	6 676	14 618	25 447	27 698	14 248	12 113	1 021	101 822
100 000–	651	114	3 541	5 419	6 904	10 761	2 583	29 973
Uppg. saknas	4 959	4 525	4 478	3 761	1 613	822	141	20 299
Summa	180 651	137 596	132 601	91 248	39 635	31 631	4 204	617 567

Tabell 2. Genomsnittlig bostadsutgift (exkl. amort.) kr. efter totalt taxeringsvärde, hushållstyp och sammanräknad inkomst

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Makar, 0 barn								
0–19 900	2 568	3 503	5 371	5 806	5 624	5 588	10 166	3 000
20 000–29 900	2 907	4 723	5 677	5 684	4 831	8 829	4 201	3 978
30 000–39 900	3 760	4 309	6 300	7 055	6 869	9 523	9 802	4 801
40 000–49 900	3 735	4 720	6 037	7 340	8 035	11 059	6 769	5 474
50 000–59 900	3 462	5 832	7 307	7 004	8 216	11 015	12 129	6 208
60 000–99 900	7 728	4 884	7 565	9 137	10 109	11 072	16 477	8 383
100 000–	4 569	3 248	7 809	10 186	9 362	13 384	16 991	11 185
Summa	3 139	4 539	6 668	7 855	8 637	11 731	16 333	5 255
Makar, 1 barn								
0–19 900	2 857	4 860	10 752	7 866	11 227	8 976	18 950	5 514
20 000–29 900	4 035	4 495	5 527	9 044	5 957	16 207	–	5 126
30 000–39 900	5 397	5 739	7 724	9 822	10 929	13 408	17 006	6 955
40 000–49 900	3 796	6 244	7 859	7 917	12 594	10 325	24 417	7 055
50 000–59 900	5 959	6 123	8 018	9 616	11 880	11 455	18 532	8 295
60 000–99 900	2 770	8 243	8 702	10 493	12 206	15 957	18 244	9 457
100 000–	–	–	9 335	9 510	13 485	17 046	23 487	14 560
Summa	4 203	6 168	8 070	9 471	12 290	15 111	21 730	8 032
Makar, 2 barn								
0–19 900	6 261	6 698	6 574	9 161	11 934	13 347	26 159	7 393
20 000–29 900	2 944	8 074	8 486	9 753	12 809	11 685	21 689	7 476
30 000–39 900	4 605	6 438	8 591	10 598	11 683	16 320	14 198	7 957
40 000–49 900	5 444	6 457	8 951	9 782	12 816	14 076	–	8 425
50 000–59 900	4 486	7 080	8 231	11 234	12 496	15 462	22 837	9 305
60 000–99 900	8 865	7 269	9 803	11 291	12 660	15 394	19 748	11 112
100 000–	–	–	7 794	11 538	13 163	17 523	24 001	14 406
Summa	4 841	6 818	8 752	10 793	12 677	16 200	22 848	9 497
Makar, 3+barn								
0–19 900	7 936	6 169	6 822	10 841	9 769	15 354	9 734	8 332
20 000–29 900	7 827	6 772	7 434	9 670	11 060	8 502	13 973	7 671
30 000–39 900	7 977	7 120	9 143	10 868	10 234	12 783	19 783	8 601
40 000–49 900	5 712	6 363	8 654	11 488	12 112	11 225	10 187	8 736
50 000–59 900	6 061	8 821	8 760	11 742	14 042	13 119	22 180	10 035
60 000–99 900	6 866	10 241	8 276	11 538	13 070	16 300	20 701	11 922
100 000–	–	–	9 091	11 123	14 168	19 266	23 824	15 617
Summa	7 328	7 441	8 631	11 318	12 881	16 543	22 285	10 160
Makar, samtliga								
0–19 900	2 676	3 968	6 193	7 121	9 501	10 671	18 180	3 495
20 000–29 900	3 203	5 254	6 759	7 608	7 804	10 827	12 720	4 916
30 000–39 900	4 742	5 270	7 867	9 492	9 844	12 775	15 686	6 530
40 000–49 900	4 246	5 749	7 705	9 111	11 430	11 587	17 005	7 110
50 000–59 900	4 239	6 181	7 886	9 843	11 555	12 461	17 382	7 866
60 000–99 900	5 419	7 209	8 550	10 550	11 924	14 182	18 367	9 905
100 000–	4 569	3 248	8 270	10 722	12 486	16 238	21 339	13 565
Summa	3 640	5 548	7 840	9 769	11 539	14 450	20 136	7 300

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Övriga hh, 0 barn								
0–19 900	2 194	2 988	5 015	4 112	9 031	7 317	16 431	2 679
20 000–29 900	2 486	3 836	5 229	7 322	7 106	7 538	6 097	3 508
30 000–49 900	3 374	5 679	5 625	7 416	11 112	10 055	–	5 312
50 000–	–	3 606	8 207	6 740	10 463	11 874	12 405	7 109
Summa	2 362	3 936	5 420	6 459	9 226	9 724	11 267	3 468
Övriga hh, 1 barn								
0–19 900	1 690	11 837	10 205	7 252	–	–	–	5 388
20 000–29 900	3 245	5 238	6 029	8 432	14 227	12 771	–	5 446
30 000–49 900	5 718	7 867	7 533	9 894	9 384	11 258	11 917	8 586
50 000–	–	–	9 604	8 747	12 142	9 576	14 224	9 650
Summa	2 349	8 548	7 690	8 995	11 822	10 886	12 087	6 784
Övriga hh, 2+barn								
0–19 900	5 626	8 895	3 072	11 706	10 343	19 152	–	7 851
20 000–29 900	–	10 943	11 474	10 975	16 926	13 452	–	12 410
30 000–49 900	1 029	6 296	7 647	10 963	12 795	13 541	–	7 400
50 000–	–	–	9 946	7 691	14 128	15 471	19 814	13 287
Summa	3 235	7 649	8 326	10 606	13 129	15 014	19 814	8 942
Övriga hh, samtliga								
0–19 900	2 231	4 172	5 050	5 010	9 292	9 511	16 431	2 936
20 000–29 900	2 547	4 135	5 446	7 954	9 482	9 385	6 097	3 881
30 000–49 900	3 117	6 078	6 071	8 574	11 424	11 253	11 917	5 993
50 000–	–	3 606	8 576	7 366	12 049	13 017	14 036	8 345
Summa	2 384	4 649	5 685	7 481	10 702	11 365	12 346	4 001
Samtliga hh, 0 barn								
0–19 900	2 407	3 343	5 196	4 883	7 515	6 841	13 503	2 866
20 000–29 900	2 778	4 521	5 532	6 124	5 446	8 531	5 147	3 844
30 000–39 900	3 604	4 492	6 221	7 110	7 053	8 941	9 802	4 829
40 000–49 900	3 824	4 804	6 013	7 378	8 573	11 336	6 769	5 548
50 000–59 900	3 462	5 655	7 355	6 966	8 700	11 065	12 129	6 229
60 000–99 900	7 728	4 846	7 559	9 080	9 980	11 078	16 000	8 378
100 000–	4 569	3 248	7 809	10 186	9 373	13 416	16 988	11 209
Uppg. saknas	2 219	4 094	8 726	9 686	11 764	13 900	18 886	5 637
Summa	2 869	4 427	6 579	7 666	8 788	11 587	16 098	4 867
Samtliga hh, 1 barn								
0–19 900	2 284	7 585	10 719	7 533	11 227	8 976	18 950	5 465
20 000–29 900	3 891	4 635	5 604	8 874	10 959	16 135	–	5 188
30 000–39 900	5 404	6 028	7 641	9 803	10 929	12 908	19 563	7 027
40 000–49 900	3 796	6 310	7 916	8 080	12 304	10 428	13 705	7 147
50 000–59 900	5 959	6 123	8 019	9 605	11 988	11 455	17 427	8 351
60 000–99 900	2 770	8 243	8 732	10 353	12 209	15 853	18 244	9 451
100 000–	–	–	9 335	9 510	13 315	17 046	23 487	14 501
Uppg. saknas	8 672	7 043	10 259	10 045	13 545	15 036	16 055	9 517
Summa	3 996	6 439	8 109	9 476	12 298	15 003	20 531	7 995

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Samtliga hh, 2 barn								
0–19 900	6 026	6 698	6 428	9 995	11 226	16 572	26 159	7 356
20 000–29 900	2 944	8 113	8 542	9 896	13 173	12 360	21 689	7 631
30 000–39 900	4 114	6 438	8 591	10 593	11 843	15 800	14 198	7 818
40 000–49 900	5 444	6 457	8 951	9 850	12 854	13 761	–	8 467
50 000–59 900	4 486	7 080	8 231	11 234	12 554	15 462	22 837	9 323
60 000–99 900	8 865	7 269	9 804	11 271	12 694	15 342	19 748	11 134
100 000–	–	–	7 794	11 538	13 163	17 514	24 001	14 416
Uppg. saknas	5 397	5 778	9 077	11 923	11 314	18 510	22 748	9 886
Summa	4 732	6 818	8 762	10 843	12 622	16 155	22 845	9 483
Samtliga hh, 3+barn								
0–19 900	7 936	6 181	6 822	10 949	10 428	15 354	9 734	8 613
20 000–29 900	7 827	6 772	7 434	9 670	11 325	8 587	13 973	7 692
30 000–39 900	7 977	7 107	9 143	10 745	10 234	13 583	19 783	8 680
40 000–49 900	5 712	6 363	8 644	11 488	12 112	11 694	10 187	8 745
50 000–59 900	6 061	8 821	8 760	11 587	14 042	13 271	22 900	10 035
60 000–99 900	6 866	10 241	8 276	11 538	13 070	16 335	20 541	11 939
100 000–	–	–	9 091	11 123	14 168	19 266	23 824	15 617
Uppg. saknas	5 963	6 958	11 128	10 030	15 222	18 100	20 641	9 206
Summa	7 091	7 395	8 718	11 203	13 069	16 591	22 196	10 108
Samtliga hh, summa								
0–19 900	2 485	4 028	5 721	6 097	9 438	10 080	17 986	3 271
20 000–29 900	3 026	5 049	6 510	7 684	8 195	10 589	11 377	4 681
30 000–39 900	4 469	5 335	7 761	9 326	9 971	12 179	17 324	6 421
40 000–49 900	4 255	5 783	7 699	9 114	11 467	11 749	12 631	7 126
50 000–59 900	4 239	6 055	7 897	9 602	11 701	12 478	17 544	7 845
60 000–99 900	5 419	7 186	8 552	10 495	11 885	14 109	18 064	9 902
100 000–	4 569	3 248	8 270	10 722	12 449	16 238	21 327	13 562
Uppg. saknas	3 601	5 724	9 309	10 550	12 665	15 935	19 041	7 948
Summa	3 303	5 453	7 760	9 626	11 539	14 302	19 791	6 878

Tabell 3. Hushåll med förmögenhet efter totalt taxeringsvärde, hushållstyp och sammanräknad inkomst

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Makar, 0 barn								
0–19 900	41 728	12 283	2 861	904	353	113	5	58 249
20 000–29 900	17 487	9 895	3 781	2 072	805	354	22	34 417
30 000–39 900	11 586	16 788	6 339	3 087	539	364	5	38 710
40 000–49 900	7 305	8 240	7 736	4 225	1 000	681	11	29 197
50 000–59 900	6 011	6 982	9 627	3 322	1 314	656	49	27 961
60 000–99 900	2 923	4 539	8 929	7 501	3 468	3 671	367	31 399
100 000–	651	114	1 128	1 630	1 578	3 564	912	9 576
Summa	87 692	58 841	40 401	22 741	9 057	9 404	1 372	229 509
Makar, 1 barn								
0–19 900	1 599	1 349	443	62	126	54	65	3 699
20 000–29 900	3 373	2 334	991	669	55	130	–	7 553
30 000–39 900	4 831	3 000	4 796	1 050	275	313	5	14 270
40 000–49 900	3 280	5 519	5 658	2 800	921	287	20	18 485
50 000–59 900	894	2 726	5 248	2 541	1 438	961	14	13 823
60 000–99 900	3 206	3 190	5 322	3 920	3 041	1 890	128	20 698
100 000–	–	–	388	737	1 286	1 759	350	4 520
Summa	17 184	18 119	22 846	11 780	7 143	5 395	581	83 049
Makar, 2 barn								
0–19 900	905	647	770	159	386	54	–	2 923
20 000–29 900	1 688	1 736	1 662	492	363	107	14	6 061
30 000–39 900	2 412	5 411	7 420	3 324	551	175	10	19 304
40 000–49 900	3 259	4 104	6 244	5 515	1 043	277	–	20 443
50 000–59 900	1 837	1 948	6 164	3 745	2 210	334	22	16 261
60 000–99 900	200	3 409	5 274	8 172	3 919	2 582	176	23 733
100 000–	–	–	807	1 630	2 475	2 649	638	8 200
Summa	10 301	17 256	28 342	23 039	10 947	6 180	861	96 925
Makar, 3+barn								
0–19 900	69	597	5	208	222	117	4	1 223
20 000–29 900	94	1 013	1 138	437	109	148	51	2 990
30 000–39 900	1 628	2 674	3 062	852	301	171	7	8 696
40 000–49 900	797	3 205	1 872	1 524	302	168	5	7 874
50 000–59 900	74	46	1 781	952	529	362	11	3 754
60 000–99 900	–	1 333	1 834	3 396	1 444	1 600	205	9 812
100 000	–	–	513	1 002	763	1 317	453	4 048
Summa	2 662	8 870	10 205	8 373	3 670	3 882	736	38 397
Makar, samtliga								
0–19 900	44 301	14 877	4 079	1 334	1 088	339	74	66 093
20 000–29 900	22 642	14 979	7 572	3 670	1 332	739	87	51 022
30 000–39 900	20 458	27 874	21 617	8 314	1 665	1 023	28	80 980
40 000–49 900	14 641	21 068	21 510	14 065	3 265	1 414	36	76 000
50 000–59 900	8 817	11 703	22 820	10 560	5 491	2 313	96	61 800
60 000–99 900	6 329	12 471	21 359	22 990	11 872	9 744	876	85 642
100 000–	651	114	2 837	4 998	6 102	9 289	2 353	26 344
Summa	117 840	103 086	101 794	65 932	30 817	24 861	3 550	447 881

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Övriga hh, 0 barn								
0–19 900	30 599	5 573	3 234	1 080	254	298	11	41 050
20 000–29 900	8 539	3 040	1 885	681	307	106	22	14 580
30 000–49 900	3 753	3 403	1 326	1 523	84	406	–	10 495
50 000–	–	894	426	973	285	357	47	2 981
Summa	42 890	12 911	6 871	4 256	931	1 168	79	69 108
Övriga hh, 1 barn								
0–19 900	1 592	213	36	52	–	–	–	1 893
20 000–29 900	760	705	163	314	85	4	–	2 030
30 000–49 900	61	261	372	421	109	118	58	1 400
50 000–	–	–	114	492	147	39	5	797
Summa	2 412	1 179	686	1 279	341	160	63	6 120
Övriga hh, 2+barn								
0–19 900	601	–	36	75	42	–	–	754
20 000–29 900	–	4	28	68	14	45	–	159
30 000–49 900	651	66	26	423	102	200	–	1 468
50 000–	–	–	30	121	195	203	15	564
Summa	1 252	69	121	687	352	449	15	2 945
Övriga hh, samtliga								
0–19 900	32 792	5 787	3 306	1 207	296	298	11	43 697
20 000–29 900	9 298	3 749	2 077	1 063	405	155	22	16 770
30 000–49 900	4 465	3 730	1 725	2 367	295	724	58	13 364
50 000–	–	894	570	1 585	628	599	66	4 343
Summa	46 555	14 159	7 678	6 223	1 625	1 777	157	78 123
Samtliga hh, 0 barn								
0–19 900	72 327	17 857	6 095	1 984	608	412	16	99 299
20 000–29 900	26 026	12 936	5 666	2 753	1 111	461	44	48 998
30 000–39 900	14 112	19 741	7 447	4 141	600	551	5	46 597
40 000–49 900	8 532	8 691	7 954	4 694	1 024	900	11	31 805
50 000–59 900	6 011	7 811	9 921	4 148	1 375	699	49	30 015
60 000–99 900	2 923	4 603	9 062	7 648	3 666	3 933	407	32 241
100 000–	651	114	1 128	1 630	1 605	3 615	918	9 661
Uppg. saknas	3 065	1 707	2 030	390	303	263	26	7 784
Summa	133 648	73 459	49 303	27 387	10 291	10 835	1 478	306 401
Samtliga hh, 1 barn								
0–19 900	3 191	1 562	479	114	126	54	65	5 592
20 000–29 900	4 133	3 039	1 155	982	140	134	–	9 583
30 000–39 900	4 892	3 026	5 097	1 267	275	403	16	14 976
40 000–49 900	3 280	5 754	5 730	3 004	1 030	314	66	19 180
50 000–59 900	894	2 726	5 350	2 768	1 506	961	19	14 225
60 000–99 900	3 206	3 190	5 334	4 186	3 065	1 929	128	21 038
100 000–	–	–	388	737	1 342	1 759	350	4 576
Uppg. saknas	61	1 261	423	1 123	166	88	46	3 168
Summa	19 657	20 559	23 955	14 183	7 651	5 643	690	92 338

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Samtliga hh, 2 barn								
0–19 900	1 506	647	806	204	428	54	–	3 645
20 000–29 900	1 688	1 740	1 690	561	363	142	14	6 198
30 000–39 900	3 063	5 411	7 420	3 345	652	195	10	20 097
40 000–49 900	3 259	4 104	6 244	5 604	1 043	358	–	20 612
50 000–59 900	1 837	1 948	6 164	3 745	2 278	334	22	16 329
60 000–99 900	200	3 409	5 304	8 244	4 047	2 726	176	24 107
100 000–	–	–	807	1 630	2 475	2 689	638	8 239
Uppg. saknas	709	105	1 145	915	605	99	32	3 612
Summa	12 263	17 364	29 582	24 248	11 891	6 599	893	102 839
Samtliga hh, 3+barn								
0–19 900	69	597	5	240	222	117	4	1 254
20 000–29 900	94	1 013	1 138	437	123	157	51	3 013
30 000–39 900	1 628	2 740	3 062	1 165	301	258	7	9 161
40 000–49 900	797	3 205	1 899	1 524	302	182	5	7 914
50 000–59 900	74	46	1 781	1 000	529	377	15	3 822
60 000–99 900	–	1 333	1 834	3 396	1 444	1 605	215	9 828
100 000–	–	–	513	1 002	763	1 317	453	4 048
Uppg. saknas	877	705	35	667	325	218	27	2 853
Summa	3 539	9 640	10 266	9 433	4 008	4 230	777	41 893
Samtliga hh, summa								
0–19 900	77 093	20 664	7 385	2 541	1 384	638	85	109 790
20 000–29 900	31 941	18 728	9 649	4 733	1 737	895	109	67 792
30 000–39 900	23 696	30 918	23 025	9 919	1 827	1 408	39	90 832
40 000–49 900	15 868	21 754	21 827	14 827	3 399	1 754	82	79 511
50 000–59 900	8 817	12 532	23 215	11 662	5 688	2 371	105	64 391
60 000–99 900	6 329	12 536	21 534	23 474	12 221	10 194	927	87 214
100 000–	651	114	2 837	4 998	6 185	9 380	2 360	26 525
Uppg. saknas	4 713	3 777	3 634	3 096	1 399	668	131	17 417
Summa	169 108	121 023	113 106	75 251	33 840	27 306	3 838	543 472

Tabell 4. Hushåll med förmögenhet. Genomsnittlig förmögenhet 1 000 kr. efter totalt taxeringsvärde, hushållstyp och sammanräknad inkomst

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Makar, 0 barn								
0–19 900	37	74	88	85	177	623	1 611	50
20 000–29 900	52	73	75	97	169	151	573	67
30 000–39 900	70	77	86	112	140	189	384	81
40 000–49 900	59	75	98	106	165	161	336	87
50 000–59 900	34	71	81	96	173	156	265	76
60 000–99 900	38	86	108	97	116	206	303	110
100 000–	175	394	199	176	348	280	1 176	344
Summa	47	76	94	106	179	230	892	86
Makar, 1 barn								
0–19 900	56	41	87	62	64	208	147	58
20 000–29 900	26	58	80	78	61	131	–	50
30 000–39 900	30	49	60	80	62	107	53	50
40 000–49 900	50	60	54	70	62	106	128	59
50 000–59 900	26	52	47	70	85	101	63	59
60 000–99 900	51	109	64	75	74	154	320	82
100 000–	–	–	172	129	153	272	371	214
Summa	39	64	60	77	88	178	316	71
Makar, 2 barn								
0–19 900	16	87	39	32	65	65	–	46
20 000–29 900	13	49	51	60	42	92	23	41
30 000–39 900	40	34	66	51	56	85	157	51
40 000–49 900	21	51	39	51	29	86	–	42
50 000–59 900	28	39	46	57	53	92	99	48
60 000–99 900	65	68	61	67	76	100	210	72
100 000–	–	–	286	97	96	167	619	179
Summa	26	49	60	61	69	127	507	64
Makar, 3+barn								
0–19 900	2	17	50	19	70	30	226	28
20 000–29 900	30	73	35	61	38	124	399	62
30 000–39 900	16	37	37	57	94	94	93	38
40 000–49 900	13	32	64	43	147	118	96	46
50 000–59 900	19	33	34	35	37	75	210	39
60 000–99 900	–	69	103	66	66	141	255	89
100 000–	–	–	548	135	109	116	286	193
Summa	15	43	79	64	79	119	281	71
Makar, samtliga								
0–19 900	37	69	79	67	102	263	260	50
20 000–29 900	45	68	64	85	119	133	383	61
30 000–39 900	53	62	66	78	91	130	167	64
40 000–49 900	46	60	67	71	91	130	185	64
50 000–59 900	32	61	60	71	89	111	191	63
60 000–99 900	46	85	85	78	86	157	275	91
100 000–	175	394	283	135	175	223	734	247
Summa	43	66	75	80	107	176	578	77

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Övriga hh, 0 barn								
0–19 900	42	93	102	119	132	136	110	57
20 000–29 900	37	85	141	138	163	231	873	71
30 000–49 900	41	53	105	95	98	274	–	70
50 000–	–	163	226	660	130	369	720	364
Summa	41	85	121	237	139	264	681	75
Övriga hh, 1 barn								
0–19 900	38	47	49	84	–	–	–	40
20 000–29 900	48	32	76	80	148	82	–	54
30 000–49 900	44	54	49	78	97	311	430	100
50 000–	–	–	155	135	181	70	533	145
Summa	41	40	73	100	146	247	438	72
Övriga hh, 2+barn								
0–19 900	14	–	93	53	133	–	–	28
20 000–29 900	–	105	80	38	37	122	–	71
30 000–49 900	73	12	28	55	268	94	–	81
50 000–	–	–	127	93	84	105	288	101
Summa	45	17	84	60	141	102	288	70
Övriga hh, samtliga								
0–19 900	41	91	102	113	133	136	110	56
20 000–29 900	38	75	135	114	155	195	873	69
30 000–49 900	46	52	92	85	156	230	430	74
50 000–	–	163	207	454	127	260	611	290
Summa	41	81	116	189	141	221	547	75
Samtliga hh, 0 barn								
0–19 900	39	80	96	103	158	270	623	53
20 000–29 900	47	76	97	107	168	169	723	68
30 000–39 900	66	74	87	110	139	264	384	80
40 000–49 900	54	73	100	103	162	160	336	84
50 000–59 900	34	81	83	224	171	157	265	98
60 000–99 900	38	87	112	99	116	221	346	115
100 000–	175	394	199	176	346	280	1 172	343
Uppg. saknas	110	52	147	121	170	172	300	112
Summa	46	77	100	126	175	232	870	84
Samtliga hh, 1 barn								
0–19 900	47	42	84	72	64	208	147	52
20 000–29 900	30	52	79	79	113	130	–	51
30 000–39 900	30	49	60	86	62	162	91	53
40 000–49 900	50	60	54	68	66	112	394	60
50 000–59 900	26	52	49	72	83	101	183	60
60 000–99 900	51	109	63	81	75	152	320	83
100 000–	–	–	172	129	162	272	371	216
Uppg. saknas	14	64	10	109	46	211	505	81
Summa	39	63	59	81	90	180	340	71

Hushållstyp Sammanräknad inkomst, kr.	Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.							
	–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–	Summa
Samtliga hh, 2 barn								
0–19 900	15	87	41	35	72	65	–	42
20 000–29 900	13	50	52	58	42	97	23	41
30 000–39 900	47	34	66	51	89	96	157	53
40 000–49 900	21	51	39	51	29	99	–	43
50 000–59 900	28	39	46	57	55	92	99	48
60 000–99 900	65	68	62	68	76	100	210	73
100 000–	–	–	286	97	96	166	619	178
Uppg. saknas	24	14	39	61	68	88	131	48
Summa	28	49	59	61	71	126	493	64
Samtliga hh, 3+barn								
0–19 900	2	17	50	24	70	30	226	29
20 000–29 900	30	73	35	61	38	126	399	62
30 000–39 900	16	36	37	56	94	74	93	38
40 000–49 900	13	32	63	43	147	111	96	46
50 000–59 900	19	33	34	36	37	77	195	40
60 000–99 900	–	69	103	66	66	141	259	90
100 000–	–	–	548	135	109	116	286	193
Uppg. saknas	15	43	71	667	377	596	176	262
Summa	15	43	78	106	103	142	277	84
Samtliga hh, summa								
0–19 900	39	75	89	89	109	203	241	52
20 000–29 900	43	69	79	91	128	144	482	63
30 000–39 900	53	61	68	81	102	177	150	65
40 000–49 900	45	59	67	70	91	134	367	64
50 000–59 900	32	68	62	118	89	113	206	74
60 000–99 900	46	86	87	80	86	163	296	93
100 000–	175	394	283	135	177	223	734	247
Uppg. saknas	78	53	96	216	159	303	305	118
Summa	44	68	79	94	111	182	567	78

Tabell 5. Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta, byggnadsår samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår	Genomsnitt per hus																Antal hus	
	Taxvärde		Köpesk. el. prod-kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp	Bränsle	Avg. m. m.	Un-derhåll	Fast. resul-tat	Skatte-effekt	Netto-ränta	Boen-de-kostn.	Urv.	Uppr.
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med													
					Tomtr.	Ägr.												
	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
Nom.lån																		
Ly –85 kvm																		
Stgr 0–2	28	20	31	12	–	12	19	986	137	743	301	294	– 904	393	763	2 829	20	7 876
3–9	51	41	64	36	45	36	28	2 696	246	905	642	1 204	– 2 165	1 117	833	5 410	131	16 471
Summa	43	34	54	28	45	28	25	2 143	211	853	532	910	– 1 757	883	810	4 575	151	24 348
Ly 86–120																		
–1950	64	49	76	46	79	44	30	3 455	305	983	697	1 047	– 2 515	1 193	864	6 158	93	11 941
1951–60	83	68	100	59	76	58	40	4 318	392	934	802	1 527	– 3 186	1 745	1 024	7 252	83	8 928
1961–65	100	87	100	66	67	66	34	4 856	473	872	788	1 367	– 3 331	1 956	794	7 194	135	10 084
1966–70	98	87	120	87	104	85	33	6 301	470	1 018	848	460	– 4 835	2 528	904	7 474	153	11 655
Summa	86	72	99	65	82	63	34	4 746	408	956	782	1 063	– 3 483	1 854	892	6 992	464	42 607
Ly 121–160																		
–1950	82	62	87	54	79	52	33	4 135	384	1 113	773	1 795	– 2 942	1 582	787	7 406	80	5 158
1951–60	110	91	140	86	134	84	54	6 565	515	1 148	902	1 581	– 4 771	2 884	1 089	8 916	51	1 860
1961–65	138	119	158	104	126	102	54	7 395	644	1 042	1 017	1 254	– 4 894	2 935	1 185	9 602	161	5 039
1966–70	142	123	196	142	130	144	53	10 652	670	1 169	983	425	– 8 125	4 600	1 245	10 545	258	11 064
Summa	125	106	159	110	120	109	49	8 160	588	1 128	937	1 005	– 5 995	3 426	1 117	9 508	550	23 120

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår	Genomsnitt per hus																
	Taxvärde		Köpesk. el. prod-kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp	Bränsle	Avg. m. m.	Un-derhåll	Fast. resul-tat	Skatte-effekt	Netto-ränta	Boen-de-kostn.	Antal hus	
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med												Urv.	Uppr.
					Tomtr.	Ägr.												
	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Tkr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
Ly 161–200																		
–1950	128	94	198	126	201	118	72	9 378	583	1 385	1 086	2 737	– 6 949	3 909	1 554	12 813	45	1 788
1951–60	186	146	255	180	184	179	75	13 388	836	1 429	1 354	2 063	– 9 092	5 988	1 363	14 444	30	281
1961–65	173	144	209	140	122	141	69	10 275	801	1 280	1 088	1 079	– 6 501	4 262	1 324	11 585	90	1 310
1966–70	177	154	261	191	197	191	70	13 933	829	1 397	1 091	528	–10 128	6 256	1 427	12 950	138	2 214
Summa	161	132	229	158	187	156	71	11 593	744	1 367	1 102	1 440	– 8 210	5 025	1 440	12 661	303	5 594
Ly > 200 kvm																		
–1960	150	113	212	154	209	144	58	11 622	672	1 568	1 230	1 203	– 8 260	4 418	1 195	13 073	35	768
1961–70	213	180	291	197	216	195	94	13 629	978	1 588	1 342	735	– 7 762	4 934	2 198	15 537	137	1 291
Summa	190	155	261	181	213	177	81	12 880	864	1 581	1 300	910	– 7 948	4 741	1 824	14 617	172	2 059
Byggnadsår																		
–1950	61	46	75	45	90	42	30	3 421	288	970	672	1 218	– 2 595	1 294	849	6 124	294	32 951
1951–60	83	68	104	63	76	61	41	4 576	390	994	776	1 529	– 3 392	1 893	978	7 351	195	15 193
1961–65	100	86	108	70	83	69	39	5 055	473	927	789	1 058	– 3 389	2 036	938	7 204	470	22 606
1966–68	118	103	153	105	111	105	48	7 512	557	1 088	918	753	– 5 430	3 097	1 240	8 971	352	14 638
1969–70	132	116	183	137	133	138	45	10 368	630	1 177	935	185	– 8 020	4 443	1 069	9 920	329	12 340
Summa	91	76	112	74	97	72	38	5 468	430	1 008	785	1 029	– 4 012	2 226	976	7 470	1 640	97 728
Paritets- el. räntelån	101	89	116	89	101	88	27	6 558	484	972	818	693	– 5 014	2 726	627	7 426	1 379	103 567
Samtliga	96	83	115	82	100	80	33	6 029	458	989	802	856	– 4 528	2 483	796	7 448	3 019	201 295

Tabell 6. Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta, byggnadsår samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus. Region A (Storstockholm)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med				
					tomtr.	ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
Summa	144	108	190	126	96	133	63	9 368	645
Ly –85 kvm.	88	54	103	53	48	55	49	4 221	400
Ly 86–120	119	87	143	94	80	97	49	6 917	540
Ly 121–160	162	127	216	148	101	156	68	10 966	725
Ly 161–200	195	147	301	206	198	207	95	15 073	864
Ly >200 kvm.	235	177	326	229	213	232	97	16 845	1 015
Byggnadsår									
–1950	122	76	159	97	97	96	63	7 512	540
1951–60	123	92	162	98	88	100	65	7 165	558
1961–65	158	126	181	117	83	120	64	8 295	710
1966–68	179	145	250	175	94	183	75	12 406	797
1969–70	164	133	236	188	125	196	48	14 302	738
Förv. år 1961–65	138	101	136	76	49	82	60	5 338	619
Förv. år 1966–68	150	115	209	132	91	141	77	9 430	676
Förv. år 1969–71	144	107	214	158	142	160	57	12 086	643
Paritets- eller räntelån	132	109	151	117	105	121	35	8 832	603
Samtliga	138	108	171	122	102	127	49	9 109	625

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
1 178	1 140	1 402	– 6 547	3 852	1 394	11 275	418	13 585
1 072	797	1 542	– 2 962	1 501	1 254	7 785	35	1 729
1 045	1 078	1 395	– 4 950	2 899	1 103	9 179	117	4 947
1 207	1 207	1 249	– 7 758	4 653	1 481	12 183	140	4 730
1 490	1 342	1 807	–10 581	6 412	1 864	16 028	80	1 593
1 534	1 582	1 179	– 9 868	5 411	2 285	19 029	46	586
1 292	1 085	2 022	– 5 340	2 962	1 459	10 948	73	4 396
1 030	1 034	1 963	– 4 998	2 941	1 375	10 184	65	2 472
1 060	1 167	1 237	– 5 024	3 195	1 447	10 720	111	2 590
1 174	1 366	702	– 8 506	5 031	1 608	13 021	91	2 096
1 267	1 120	311	–10 965	6 508	989	12 220	78	2 031
1 105	1 068	1 463	– 2 597	1 683	1 487	9 397	125	4 013
1 163	1 224	1 691	– 6 485	3 868	1 574	11 890	124	3 706
1 238	1 136	1 178	– 9 287	5 326	1 217	12 172	169	5 866
1 020	1 159	666	– 6 558	3 755	793	9 318	339	12 761
1 102	1 149	1 045	– 6 552	3 805	1 103	10 328	757	26 345

Tabell 7. Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta, byggnadsår samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus. Region B (Storgöteborg)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt* på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med				
					tomtr.	ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
Summa	129	109	157	110	108	110	47	8 093	586
Ly –85 kvm.	73	58	80	53	88	44	26	4 280	328
Ly 86–120	107	89	127	87	86	87	40	6 393	485
Ly 121–160	147	126	174	125	133	124	49	9 227	668
Ly 161–200	197	168	258	183	165	184	76	13 136	888
Ly >200 kvm.	225	191	324	230	265	224	95	17 066	1 010
Byggnadsår									
–1950	98	75	114	75	90	72	39	5 698	435
1951–60	118	98	147	93	95	92	54	6 622	529
1961–65	139	119	148	95	102	94	53	6 876	626
1966–68	147	128	190	140	123	143	49	10 079	670
1969–70	141	124	195	156	153	156	39	11 917	652
Förv. år 1961–65	126	105	121	69	87	66	51	4 933	565
Förv. år 1966–68	137	115	172	122	109	124	50	8 767	621
Förv. år 1969–71	127	109	177	137	124	139	40	10 384	579
Paritets- eller räntelån	116	102	138	105	95	106	33	7 749	533
Samtliga	123	106	149	108	104	108	41	7 947	564

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
1 026	1 011	1 153	– 5 719	3 289	1 065	9 645	480	9 128
961	730	1 099	– 3 322	1 713	668	6 352	33	610
907	939	1 119	– 4 707	2 595	944	8 194	143	4 325
1 098	1 041	1 147	– 6 490	3 812	1 110	10 479	170	3 209
1 242	1 248	1 437	– 8 493	5 073	1 655	14 533	89	711
1 633	1 782	1 159	–10 820	7 004	1 799	17 446	45	273
995	899	1 448	– 4 114	2 142	902	8 235	68	2 097
911	1 005	1 134	– 4 621	2 627	1 249	8 823	45	923
969	1 050	1 669	– 4 285	2 688	1 185	9 688	162	2 682
1 132	1 116	778	– 7 214	4 097	1 161	10 839	114	1 880
1 105	967	327	– 9 225	5 299	851	10 520	91	1 546
947	971	1 615	– 2 645	1 665	1 189	8 555	154	3 082
1 055	1 065	997	– 6 172	3 544	1 116	10 076	142	2 547
1 074	1 006	860	– 8 096	4 532	919	10 290	184	3 500
976	993	749	– 5 828	3 063	825	8 761	295	6 704
1 005	1 003	982	– 5 765	3 193	963	9 271	775	15 833

Tabell 8. Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta, byggnadsår samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus. Region C (Övriga kommuner med minst 50 000 inv.)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med				
					tomtr.	ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
Summa	109	91	137	92	96	92	44	6 846	523
Ly –85 kvm.	59	46	70	32	24	34	37	2 465	295
Ly 86–120	90	75	106	70	84	67	36	5 205	433
Ly 121–160	126	107	161	115	129	113	46	8 622	606
Ly 161–200	177	145	239	169	179	168	71	12 656	836
Ly >200 kvm.	201	164	287	185	186	185	102	12 605	964
Byggnadsår									
–1950	72	52	92	54	51	55	38	4 130	343
1951–60	97	81	123	79	59	86	44	5 805	468
1961–65	128	109	144	95	86	97	49	6 760	616
1966–68	136	120	181	131	111	135	50	9 442	652
1969–70	149	129	199	156	154	156	44	12 120	714
Förv. år 1961–65	104	85	99	58	52	58	41	4 022	498
Förv. år 1966–68	114	95	149	100	89	103	48	7 286	552
Förv. år 1969–71	110	92	157	114	122	112	44	8 703	525
Paritets- eller räntelån	113	99	128	98	98	98	29	7 262	552
Samtliga	111	95	132	95	97	95	37	7 055	538

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
1 080	905	1 085	−5 018	2 942	1 032	8 530	414	13 243
808	682	832	−1 778	913	1 142	5 311	39	1 780
976	882	1 262	−3 894	2 110	923	7 571	109	5 530
1 164	910	1 007	−6 457	3 843	924	9 391	140	4 357
1 449	1 204	1 068	−9 001	5 961	1 240	12 487	79	1 154
1 725	1 295	678	−7 662	4 846	2 554	14 974	47	422
1 023	757	1 091	−3 157	1 698	1 078	6 721	90	4 173
1 020	798	1 615	−4 300	2 347	957	8 317	53	2 180
1 048	970	1 359	−4 475	2 779	991	8 966	110	3 319
1 141	1 007	820	−6 996	4 286	1 189	9 963	78	1 846
1 293	1 168	155	−9 354	5 577	931	10 803	83	1 725
1 035	884	1 233	−2 308	1 400	967	7 239	120	4 228
1 060	888	928	−5 353	3 266	1 110	8 558	115	3 387
1 127	932	1 067	−6 853	3 905	1 035	9 484	179	5 628
1 040	862	750	−5 457	3 155	633	7 939	366	13 307
1 060	884	917	−5 238	3 049	832	8 234	780	26 550

Tabell 9. Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta, byggnadsår samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus. Region D (Kommuner med mindre än 50 000 inv.)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med				
					tomtr.	ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
Summa	70	61	84	53	89	53	31	3 927	340
Ly –85 kvm.	37	31	47	25	–	25	22	1 872	183
Ly 86–120	76	67	85	55	75	54	30	4 012	368
Ly 121–160	102	90	128	86	133	85	42	6 431	497
Ly 161–200	115	102	159	108	–	108	51	7 910	558
Ly >200 kvm.	137	121	177	126	150	126	51	8 572	644
Byggnadsår									
–1950	43	35	51	30	–	30	22	2 267	214
1951–60	66	56	80	47	–	47	33	3 435	316
1961–65	76	67	79	50	58	50	29	3 704	367
1966–68	94	85	117	76	122	76	41	5 398	456
1969–70	117	106	160	114	107	114	47	8 463	573
Förv. år 1961–65	59	51	56	33	58	32	23	2 392	287
Förv. år 1966–68	77	68	94	55	122	54	39	3 934	377
Förv. år 1969–71	77	68	111	78	107	78	33	5 885	377
Paritets- eller räntelån	91	82	106	81	101	81	25	5 903	445
Samtliga	81	72	96	68	98	67	27	4 982	396

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
952	649	917	−2 987	1 558	859	6 085	328	61 772
835	490	857	−1 605	802	747	4 182	44	20 229
944	685	955	−2 950	1 502	840	6 301	95	27 805
1 087	799	855	−4 891	2 607	1 038	8 099	100	10 824
1 274	820	1 370	−5 921	3 469	1 160	9 622	55	2 136
1 519	922	746	−5 649	3 385	1 088	10 106	34	778
894	554	1 062	−1 805	809	680	4 862	63	22 285
987	683	1 436	−2 655	1 450	855	6 262	32	9 617
865	627	837	−2 658	1 521	784	5 662	87	14 016
1 048	751	745	−3 990	2 175	1 179	7 402	69	8 816
1 139	818	125	−6 579	3 382	1 173	8 909	77	7 038
850	584	808	−1 694	910	672	4 684	105	25 374
1 002	732	1 017	−2 776	1 352	1 179	6 889	96	16 561
1 040	662	973	−4 816	2 560	830	7 206	127	19 837
951	732	682	−4 576	2 428	577	6 862	379	70 795
951	693	792	−3 835	2 023	708	6 500	707	132 567

Tabell 10. Hus med känt eget kapital efter förvärvsår, byggnadsår samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus

Lånetyp Förvärvsår Byggnadsår	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med				
					tomtr.	ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
Köp 1961–65									
Byggn.år									
–1960	62	48	57	30	45	29	27	2 198	295
1961–65	118	101	121	79	78	79	42	5 538	548
Byggt 1961–65	88	76	86	51	67	49	35	3 602	420
Köp 1966–68									
Byggn.år									
–1960	74	58	94	51	75	49	43	3 782	351
1961–65	124	108	158	105	133	103	53	7 816	581
1966–68	139	119	183	138	108	142	45	9 855	650
Byggt 1966–68	107	95	133	84	112	84	49	5 934	512
Köp 1969–71									
Byggn.år									
–1960	69	53	105	71	120	67	34	5 451	326
1961–65	118	101	169	129	114	131	40	9 853	553
1966–68	139	120	209	159	117	162	51	11 712	627
1969–70	135	117	191	155	141	157	35	11 554	637
Byggt 1969–70	130	115	177	125	130	124	53	9 545	625
Samtl. byggn.år									
Förvärvsår									
1961–65	78	65	75	43	59	42	32	3 115	371
1966–68	98	83	125	78	95	77	47	5 615	466
1969–71	99	82	143	103	126	101	39	7 837	466
Paritets- eller räntelån	101	89	116	89	101	88	27	6 558	484
Samtliga	96	83	115	82	100	80	33	6 029	458

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
883	657	1 026	−1 408	749	750	5 060	152	18 176
974	952	1 446	−3 403	2 123	865	8 200	122	4 281
918	681	810	−2 213	1 300	943	6 073	226	13 672
1 022	819	1 440	−2 589	1 315	1 069	7 168	136	10 792
860	970	1 668	−5 675	3 238	1 209	9 865	44	2 000
1 086	1 048	917	−7 243	4 312	960	10 204	108	3 330
1 083	814	698	−4 139	2 238	1 352	8 156	184	9 575
1 049	682	1 561	−4 499	2 358	850	7 561	193	18 106
952	957	1 277	−7 851	4 865	792	9 520	76	2 603
1 122	1 242	740	−9 065	5 497	1 160	11 106	59	1 724
1 149	1 011	213	−9 128	5 259	758	10 063	157	5 056
1 197	882	166	−7 252	3 878	1 284	9 821	172	7 284
908	704	996	−1 943	1 114	838	5 819	504	36 697
1 037	854	1 099	−3 964	2 168	1 220	8 122	477	26 201
1 090	820	1 011	−6 228	3 441	937	8 720	659	34 831
972	818	693	−5 014	2 726	627	7 426	1 379	103 567
989	802	856	−4 528	2 483	796	7 448	3 019	201 295

Tabell 11. Hus med känt eget kapital efter totalt taxeringsvärde samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus

Lånetyp Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med				
					tomtr.	ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
– 49	29	24	38	16	–	16	21	1 191	140
50– 74	62	52	68	41	26	41	27	3 082	301
75– 99	87	74	106	70	70	70	36	5 180	416
100–124	110	94	129	91	84	92	38	6 736	529
125–149	134	114	171	119	103	122	51	8 925	634
150–224	178	145	236	163	158	164	73	11 872	813
225–	257	199	344	225	233	224	119	16 151	1 128
Summa	91	76	112	74	97	72	38	5 468	430
Paritets- eller räntelån	101	89	116	89	101	88	27	6 558	484
Samtliga	96	83	115	82	100	80	33	6 029	458

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
893	442	936	−1 087	510	786	3 878	72	21 698
945	689	1 087	−2 245	1 175	782	5 711	129	18 825
969	785	1 035	−3 982	2 016	888	7 257	229	18 667
983	882	1 146	−5 029	2 816	864	8 324	269	15 870
1 089	1 015	847	−6 735	3 692	1 239	10 058	210	9 917
1 301	1 172	1 089	−8 263	5 061	1 528	12 714	560	11 102
1 436	1 504	1 107	−8 232	5 613	2 462	18 176	171	1 649
1 008	785	1 029	−4 012	2 226	976	7 470	1 640	97 728
972	818	693	−5 014	2 726	627	7 426	1 379	103 567
989	802	856	−4 528	2 483	796	7 448	3 019	201 295

Tabell 12. Hus med känt eget kapital efter hushållstyp, sammanräknad inkomst samt kapital- och driftskostnader (exkl. amort.), kr. per hus

Lånetyp Hushållstyp Sammanräknad inkomst	Genomsnitt per hus								
	Taxeringsvärde		Köpesk. el. prod. kostn.	Kapitalskuld			Eget kap.	Ränta	Skatt på gar. belopp
	Tot.	Byggn.		Summa hus	Hus med tomtr.	Hus med ägr.			
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	kr.	kr.
Nom. lån									
Makar									
Mannen –64 år									
0–19 900	98	84	115	76	78	76	39	5 660	460
20 000–29 900	55	47	62	32	128	30	30	2 309	268
30 000–39 900	80	69	93	63	65	63	30	4 604	390
40 000–49 900	77	65	92	59	86	58	33	4 504	367
50 000–59 900	88	74	103	73	93	72	30	5 441	423
60 000–99 900	117	97	151	109	103	110	42	8 032	546
100 000–	172	140	235	165	168	165	70	12 208	781
Summa	98	82	122	84	102	82	38	6 182	461
Makar									
Mannen 65– år									
0–19 900	37	24	46	16	–	17	30	1 242	180
20 000–29 900	75	62	87	26	–	26	61	1 911	369
30 000–49 900	75	65	83	30	22	31	52	2 296	362
50 000–	155	126	178	93	104	89	85	6 266	730
Summa	67	54	77	30	60	28	47	2 182	322
Övriga									
HF –64 år									
0–19 900	54	46	71	32	113	29	39	2 193	263
20 000–29 900	48	40	56	29	–	29	27	2 135	222
30 000–49 900	85	69	96	64	69	63	32	4 647	409
50 000–	141	117	184	111	66	122	73	7 984	655
Summa	75	63	91	53	71	52	38	3 846	357
Övriga									
HF 65– år									
0–19 900	32	28	35	5	–	5	30	368	155
20 000–29 900	91	78	88	52	–	52	36	3 578	413
30 000–49 900	92	68	85	28	–	28	57	1 736	430
50 000–	182	157	280	133	–	133	146	9 851	856
Summa	39	34	43	11	–	11	32	743	187
Paritets- eller räntelån	101	89	116	89	101	88	27	6 558	484
Samtliga	96	83	115	82	100	80	33	6 029	458

Bränsle	Avg. m. m.	Underhåll	Fast. resultat	Skatteeffekt	Nettoränta	Boendekostn.	Antal hus	
							Urv.	Uppr.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
848	933	731	−4 092	774	1 525	9 383	19	1 371
918	583	919	−1 723	605	1 149	5 541	65	9 005
996	698	1 004	−3 502	1 686	790	6 794	121	12 397
987	681	946	−3 329	1 611	826	6 700	154	14 272
937	845	1 069	−4 165	2 231	712	7 196	164	13 187
1 106	961	1 257	−6 035	3 620	870	9 151	512	20 605
1 277	1 169	1 212	−8 508	5 743	1 236	12 139	417	8 427
1 031	829	1 078	−4 580	2 558	905	7 927	1 452	79 265
864	403	324	− 999	367	1 107	3 752	14	2 866
1 073	611	1 435	− 909	419	2 211	7 191	12	821
826	589	1 073	−1 292	689	1 591	6 047	21	2 674
1 236	954	1 198	−3 141	2 020	1 713	10 077	27	639
908	549	820	−1 296	647	1 477	5 610	74	7 000
979	673	1 602	−1 606	388	1 596	6 917	9	1 509
1 159	949	1 044	−1 598	686	766	5 590	14	1 862
994	729	903	−3 334	1 850	706	6 537	39	2 342
1 106	1 043	1 297	−5 396	3 386	1 473	10 173	31	919
1 052	821	1 156	−2 740	1 404	1 032	6 862	93	6 632
690	317	272	− 142	86	1 357	3 073	12	4 309
731	823	1 324	−2 257	931	1 027	6 965	5	402
726	654	46	− 398	273	886	4 206	2	77
1 199	912	1 128	−6 051	3 715	2 820	13 051	2	44
698	370	363	− 376	192	1 336	3 506	21	4 832
972	818	693	−5 014	2 726	627	7 426	1 379	103 567
989	802	856	−4 528	2 483	796	7 448	3 019	201 295

Tabell 13 Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår samt fastighetens resultat och skatteeffekt

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat							Skatteeffekt						
	Summa hus		>0		= 0	<0		Summa hus		<0		= 0	>0	
	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus
Nom. lån														
Ly –85 kvm.														
Stgr 0–2	187	62 464	11 061	240	16 651	34 752	– 577	182	60 485	3 992	– 67	25 906	30 587	273
Stgr 3–9	697	112 431	26 989	473	1 843	83 599	– 1 428	683	110 732	21 536	– 140	8 624	80 573	751
Summa	884	174 896	38 050	406	18 494	118 351	– 1 178	865	171 217	25 528	– 129	34 529	111 159	620
Ly 86–120														
–1950	610	97 672	30 026	601	2 885	64 760	– 1 513	596	94 449	24 194	– 436	10 406	59 849	760
1951–60	471	57 885	4 395	569	226	53 264	– 1 773	463	56 921	4 152	– 142	1 048	51 721	987
1961–65	241	17 853	559	1 265	–	17 294	– 3 596	234	17 404	559	– 218	447	16 399	2 061
1966–70	259	20 487	1 099	442	–	19 387	– 5 954	255	20 069	1 056	– 54	68	18 945	3 211
Summa	1 581	193 896	36 080	602	3 111	154 705	– 2 392	1 548	188 844	29 961	– 377	11 969	146 914	1 301
Ly 121–160														
–1950	592	46 710	14 119	607	2 108	30 483	– 2 832	569	44 643	10 878	– 339	5 713	28 052	1 588
1951–60	356	18 050	1 665	803	69	16 316	– 2 757	342	17 394	1 969	– 273	727	14 699	1 657
1961–65	296	9 933	249	2 505	–	9 684	– 5 306	289	9 632	249	–1 739	69	9 314	3 294
1966–70	411	18 086	389	2 277	–	17 697	– 8 149	386	16 947	218	– 762	43	16 686	4 633
Summa	1 655	92 779	16 422	695	2 177	74 180	– 4 407	1 586	88 616	13 315	– 363	6 552	68 749	2 573
Ly 161–200														
–1950	298	11 958	2 669	1 225	71	9 218	– 5 197	283	11 235	2 489	– 833	376	8 370	3 728
1951–60	157	2 806	442	1 853	–	2 363	– 3 595	150	2 689	431	– 612	22	2 236	2 127
1961–65	159	2 132	107	1 892	–	2 025	– 6 858	150	2 034	107	– 508	5	1 922	4 505
1966–70	244	3 878	122	3 807	–	3 756	–10 455	225	3 602	132	–6 182	22	3 449	6 429
Summa	858	20 774	3 341	1 424	71	17 363	– 6 310	808	19 560	3 159	–1 015	425	15 976	4 180
Ly >200 kvm.														
–1960	191	5 972	936	3 087	–	5 036	– 4 949	183	5 854	969	–3 557	220	4 664	2 802
1961–70	222	2 055	227	4 937	–	1 828	– 9 876	208	1 920	212	–4 684	7	1 701	6 066
Summa	413	8 027	1 163	3 448	–	6 864	– 6 262	391	7 774	1 181	–3 759	227	6 365	3 674

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat							Skatteeffekt						
	Summa hus		>0		= 0	<0		Summa hus		<0		= 0	>0	
	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus
Byggnadsår														
–1950	2 186	296 433	81 815	568	21 319	193 299	– 1 729	2 117	287 486	60 496	– 374	48 427	178 563	941
1951–60	1 236	109 428	8 804	681	786	99 838	– 1 918	1 201	107 120	8 491	– 204	2 805	95 824	1 070
1961–65	854	39 252	1 929	1 312	1 748	35 575	– 4 147	824	38 087	1 878	– 447	2 282	33 928	2 479
1966–68	594	24 480	2 033	721	–	22 446	– 6 390	564	23 299	1 918	– 821	99	21 281	3 804
1969–70	521	20 778	474	1 907	–	20 304	– 8 485	492	20 019	361	– 783	90	19 567	4 668
Summa	5 391	490 372	95 056	603	23 853	371 463	– 2 662	5 198	476 011	73 144	– 370	53 703	349 164	1 509
Förvärvsår														
–1950	858	143 606	59 915	551	13 434	70 257	– 565	838	141 593	43 684	– 358	30 969	66 940	273
1951–60	1 348	145 661	22 256	573	6 276	117 129	– 1 237	1 316	142 382	17 471	– 217	14 393	110 518	670
1961–65	1 066	74 686	5 708	861	2 462	66 516	– 2 450	1 027	70 988	5 416	– 399	5 047	60 524	1 566
1966–68	949	58 146	4 142	1 013	1 191	52 813	– 4 434	907	55 873	4 189	– 775	1 651	50 033	2 496
1969–71	1 169	68 162	3 035	819	491	64 636	– 6 301	1 109	65 064	2 384	– 942	1 643	61 038	3 524
Paritets- eller räntelån	1 588	127 195	358	1 329	–	126 836	– 5 050	1 524	121 249	987	–5 324	732	119 530	2 776
Samtliga	6 979	617 567	95 415	606	23 853	498 299	– 3 270	6 722	597 260	74 131	– 436	54 435	468 694	1 833

Tabell 14. Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår samt fastighetens resultat och skatteeffekt. Region A (Storstockholm)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat							Skatteeffekt						
	Summa hus Antal		>0		= 0	<0		Summa hus Antal		<0		= 0	>0	
	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus
Nom. lån														
Summa	1 365	56 238	18 855	1 091	76	37 306	– 5 187	1 353	55 976	16 558	– 319	2 680	36 738	3 036
Ly –85 kvm.	201	14 103	8 161	818	–	5 942	– 2 193	201	14 103	6 636	– 194	1 410	6 057	1 129
Ly 86–120 kvm.	412	20 290	6 081	993	73	14 136	– 3 898	412	20 290	5 690	– 258	744	13 855	2 221
Ly 121–160 kvm.	441	15 066	2 865	1 372	3	12 197	– 6 840	438	14 936	2 559	– 480	352	12 025	4 109
Ly 161–200 kvm.	222	5 189	1 290	1 987	–	3 899	– 8 126	214	5 069	1 266	– 681	81	3 721	5 015
Ly 200– kvm.	89	1 590	458	2 973	–	1 131	– 9 056	88	1 579	406	–1 069	93	1 079	5 432
Byggnadsår														
–1950	566	32 415	16 201	1 078	76	16 138	– 4 161	561	32 284	14 335	– 316	2 127	15 821	2 384
1951–60	305	11 111	2 185	898	–	8 926	– 3 266	304	11 105	1 766	– 257	528	8 812	1 937
1961–65	222	5 372	406	2 284	–	4 965	– 5 475	221	5 359	406	– 510	11	4 942	3 330
1966–68	148	3 505	51	4 080	–	3 454	– 8 445	144	3 461	39	–2 291	–	3 422	4 866
1969–70	124	3 835	12	380	–	3 822	–10 685	123	3 767	12	– 132	14	3 740	6 324
Förvärvsår														
–1950	237	15 161	11 399	1 108	73	3 688	– 1 242	236	15 150	10 247	– 311	1 330	3 573	739
1951–60	313	13 625	5 528	973	3	8 095	– 1 957	312	13 577	4 613	– 286	960	8 004	1 146
1961–65	283	9 465	1 440	1 311	–	8 025	– 3 711	282	9 453	1 222	– 440	292	7 939	2 305
1966–68	232	7 102	148	812	–	6 955	– 6 641	227	7 010	135	– 257	73	6 802	3 842
1969–71	300	10 884	341	1 652	–	10 543	– 9 210	296	10 786	341	– 587	25	10 421	5 308
Paritets- eller räntelån	346	13 535	100	3 631	–	13 435	– 6 764	344	13 455	100	– 815	85	13 270	3 865
Samtliga	1 711	69 773	18 955	1 104	76	50 741	– 5 604	1 697	69 431	16 658	– 322	2 766	50 008	3 256

Tabell 15. Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår samt fastighetens resultat och skatteeffekt. Region B (Storgöteborg)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat							Skatteeffekt						
	Summa hus Antal		>0		= 0	<0		Summa hus Antal		<0		= 0	>0	
	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus
Nom. lån														
Summa	1 420	35 068	8 643	694	52	26 373	−4 332	1 373	34 047	6 542	− 304	2 823	24 683	2 476
Ly −85 kvm.	236	10 384	4 342	431	52	5 991	−1 700	227	10 101	2 789	− 113	1 882	5 430	909
Ly 86−120 kvm.	396	12 895	2 538	531	–	10 357	−3 850	389	12 703	2 170	− 154	489	10 044	2 087
Ly 121−160 kvm.	454	8 762	1 271	1 016	–	7 491	−5 757	436	8 315	1 134	− 364	270	6 911	3 454
Ly 161−200 kvm.	230	2 098	364	1 535	–	1 734	−7 614	221	2 028	339	−1 576	48	1 641	4 644
Ly 200− kvm.	104	929	128	7 286	–	801	−9 818	100	900	110	−3 548	134	657	5 684
Byggnadsår														
−1950	529	18 176	7 142	629	52	10 983	−3 110	512	17 718	5 213	− 283	2 462	10 043	1 707
1951−60	306	6 792	1 120	549	–	5 672	−2 658	300	6 689	1 040	− 171	244	5 405	1 511
1961−65	260	4 481	222	2 335	–	4 259	−4 791	253	4 343	208	− 791	67	4 067	2 966
1966−68	184	3 260	109	1 826	–	3 151	−7 004	175	3 078	21	−1 061	50	3 007	3 981
1969−70	141	2 358	50	3 635	–	2 309	−9 765	133	2 220	59	−2 483	–	2 161	5 450
Förvärvsår														
−1950	205	8 006	5 063	586	52	2 891	−1 106	197	7 697	3 572	− 283	1 706	2 419	607
1951−60	351	9 368	2 493	617	–	6 875	−1 678	346	9 296	2 000	− 236	796	6 501	931
1961−65	288	5 846	717	1 433	–	5 129	−3 515	281	5 720	675	− 415	64	4 981	2 124
1966−68	271	5 775	250	1 014	–	5 525	−6 016	256	5 451	162	− 217	157	5 131	3 370
1969−71	304	5 962	119	1 792	–	5 843	−8 249	292	5 773	133	−1 430	99	5 540	4 642
Paritets- eller räntelån	329	7 925	20	1 538	–	7 905	−5 781	322	7 752	26	− 299	14	7 712	3 126
Samtliga	1 749	42 993	8 663	696	52	34 278	−4 666	1 695	41 800	6 567	− 304	2 838	32 395	2 631

Tabell 16. Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår samt fastighetens resultat och skatteeffekt. Region C (Övriga kommuner med minst 50 000 inv.)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat							Skatteeffekt						
	Summa hus Antal		>0		= 0	<0		Summa hus Antal		<0		= 0	>0	
	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus
Nom. lån														
Summa	1 367	54 122	8 794	584	763	44 565	– 3 618	1 294	51 822	6 962	– 391	3 586	41 274	2 125
Ly –85 kvm.	229	14 251	3 826	345	439	9 986	– 1 475	222	13 769	2 826	– 205	1 595	9 348	713
Ly 86–120 kvm.	408	22 948	3 327	588	255	19 367	– 2 850	392	22 052	2 760	– 155	1 237	18 055	1 624
Ly 121–160 kvm.	388	11 944	1 051	552	69	10 824	– 5 209	366	11 368	738	– 600	711	9 919	3 220
Ly 161–200 kvm.	230	3 560	316	1 795	–	3 244	– 7 409	212	3 302	338	– 2 501	44	2 920	4 695
Ly 200– kvm.	112	1 418	274	2 597	–	1 144	– 9 523	102	1 331	300	– 1 421	–	1 031	5 885
Byggnadsår														
–1950	537	26 601	7 892	493	694	18 015	– 2 582	512	25 532	6 228	– 311	2 943	16 361	1 440
1951–60	354	15 164	666	818	69	14 429	– 2 313	337	14 584	506	– 299	458	13 621	1 301
1961–65	208	6 066	57	4 133	–	6 008	– 4 513	193	5 752	59	– 5 808	109	5 583	2 807
1966–68	139	3 439	141	2 393	–	3 298	– 7 799	130	3 233	131	– 1 891	–	3 102	4 809
1969–70	129	2 852	38	3 238	–	2 814	–10 128	122	2 721	38	– 1 061	76	2 606	6 081
Förvärvsår														
–1950	175	9 914	5 401	415	434	4 079	– 886	167	9 498	3 895	– 204	2 003	3 599	497
1951–60	373	17 247	2 096	634	330	14 821	– 1 503	360	16 631	1 791	– 241	993	13 847	842
1961–65	263	9 264	595	1 062	–	8 669	– 2 689	243	8 755	633	– 1 745	134	7 988	1 487
1966–68	244	7 853	357	1 264	–	7 496	– 5 692	235	7 628	299	– 901	181	7 149	3 488
1969–71	312	9 845	345	1 402	–	9 500	– 7 300	289	9 310	345	– 360	276	8 690	4 311
Paritets- eller räntelån	444	16 691	–	–	–	16 691	– 5 546	420	15 864	2	–12 194	66	15 796	3 208
Samtliga	1 811	70 813	8 794	584	763	61 256	– 4 143	1 714	67 686	6 964	– 394	3 652	57 070	2 425

Tabell 17. Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår samt fastighetens resultat och skatteeffekt. Region D (Kommuner med mindre än 50 000 inv.)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat							Skatteeffekt						
	Summa hus Antal		>0		=0	<0		Summa hus Antal		<0		=0	>0	
	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus	Urv.	Uppr.	Antal	Kr. per hus		Antal	Kr. per hus
Nom. lån														
Summa	1 239	344 944	58 764	436	22 962	263 219	−1 976	1 178	334 165	43 082	− 396	44 613	246 470	1 082
Ly −85 kvm.	218	136 157	21 722	256	18 003	96 432	−1 053	215	133 244	13 278	− 84	29 642	90 324	558
Ly 86−120 kvm.	365	137 763	24 134	513	2 783	110 846	−1 984	355	133 799	19 341	− 469	9 499	104 960	1 049
Ly 121−160 kvm.	372	57 007	11 235	499	2 104	43 668	−3 297	346	53 998	8 883	− 309	5 219	39 895	1 796
Ly 161−200 kvm.	176	9 927	1 370	778	71	8 486	−4 790	161	9 161	1 215	− 793	253	7 693	3 482
Ly 200− kvm.	108	4 090	303	3 320	–	3 787	−3 690	101	3 963	365	−8 738	–	3 598	2 146
Byggnadsår														
−1950	554	219 241	50 581	407	20 497	148 163	−1 258	532	211 952	34 720	− 423	40 894	136 338	658
1951−60	271	76 361	4 833	595	717	70 811	−1 609	260	74 742	5 179	− 183	1 576	67 986	876
1961−65	164	23 334	1 244	681	1 748	20 342	−3 579	157	22 633	1 204	− 103	2 094	19 335	2 064
1966−68	123	14 275	1 732	417	–	12 543	−5 300	115	13 526	1 727	− 704	49	11 750	3 185
1969−70	127	11 733	374	1 591	–	11 359	−7 078	114	11 311	251	− 373	–	11 060	3 622
Förvärvsår														
−1950	241	110 526	38 052	399	12 875	59 598	− 475	238	109 249	25 970	− 410	25 930	57 349	216
1951−60	311	105 421	12 140	371	5 943	87 339	−1 090	298	102 878	9 067	− 172	11 645	82 166	574
1961−65	232	50 111	2 955	461	2 462	44 694	−2 056	221	47 060	2 887	− 82	4 556	39 616	1 363
1966−68	202	37 416	3 387	995	1 191	32 838	−3 413	189	35 783	3 592	− 810	1 239	30 951	1 826
1969−71	253	41 471	2 230	550	491	38 750	−4 970	232	39 195	1 565	−1 105	1 243	36 387	2 655
Paritets- eller räntelån	469	89 044	239	353	–	88 805	−4 632	438	84 178	860	−5 983	567	82 752	2 487
Samtliga	1 708	433 988	59 003	436	22 962	352 023	−2 646	1 616	418 343	43 941	− 506	45 180	329 222	1 435

Tabell 18 Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta och byggnadsår samt kontant bostadsutgift–skatteeffekt

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår	Bostadsutgift (exkl. amort) – skatteeffekt							
	Summa hus Antal		>0 el. = 0			<0		
			Antal		Kr. per hus	Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	
Nom. lån								
Ly –85 kvm.								
Stgr 0–2	20	7 876	6	2 096	1 456	14	5 780	2 288
Stgr 3–9	131	16 471	15	2 749	2 297	116	13 723	5 033
Summa	151	24 348	21	4 844	1 933	130	19 503	4 219
Ly 86–120 kvm.								
–1950	93	11 941	10	1 570	2 843	83	10 371	5 665
1951–60	83	8 928	1	226	2 937	82	8 702	6 313
1961–65	135	10 084	6	488	2 927	129	9 596	6 577
1966–70	153	11 655	7	1 034	2 015	146	10 622	7 013
Summa	464	42 607	24	3 317	2 604	440	39 290	6 396
Ly 121–160 kvm.								
–1950	80	5 158	9	496	5 951	71	4 662	6 690
1951–60	51	1 860	2	16	8 511	49	1 844	7 821
1961–65	161	5 039	6	106	5 764	155	4 933	8 474
1966–70	258	11 064	5	204	2 908	253	10 859	9 421
Summa	550	23 120	22	822	5 220	528	22 298	8 508
Ly 161–200 kvm.								
–1950	45	1 788	1	11	17 578	44	1 778	11 221
1951–60	30	281	–	–	–	30	281	13 082
1961–65	90	1 310	4	54	5 635	86	1 257	10 458
1966–70	138	2 214	2	39	7 108	136	2 175	11 603
Summa	303	5 594	7	104	7 418	296	5 490	11 293
Ly >200 kvm.								
–1960	35	768	1	28	7 343	34	740	12 050
1961–70	137	1 291	18	157	12 654	119	1 133	13 434
Summa	172	2 059	19	185	11 849	153	1 874	12 887
Byggnadsår								
–1950	294	32 951	31	3 684	3 156	263	29 267	5 542
1951–60	195	15 193	3	242	3 306	192	14 951	6 422
1961–65	470	22 606	33	3 191	1 979	437	19 416	6 971
1966–68	352	14 638	17	1 828	2 936	335	12 809	8 416
1969–70	329	12 340	9	327	3 509	320	12 013	8 997
Summa	1 640	97 728	93	9 273	2 724	1 547	88 456	6 890
Paritets- eller räntelån	1 379	103 567	15	442	4 896	1 364	103 125	6 807
Samtliga	3 019	201 295	108	9 715	2 823	2 911	191 580	6 845

Tabell 19 Antal hus efter byggnadsår och förvärvsår samt fastighetens resultat och skatteeffekt

Lånetyp Byggnadsår Förvärvsår	Fastighetens resultat								
	Summa hus Antal		>0			= 0		<0	
			Antal		Kr. per hus	Antal		Antal	
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.
Nom. lån									
Byggnadsår									
Förvärvsår									
–1950									
–1950	858	143 606	485	59 915	551	25	13 434	348	70 257
1951–60	471	61 599	158	14 573	498	11	5 715	302	41 311
1961–65	315	35 587	49	3 176	768	3	714	263	31 696
1966–71	541	55 531	38	4 151	904	4	1 456	499	49 924
Summa	2 186	296 433	730	81 815	568	43	21 319	1 413	193 299
1951–60									
1951–60	876	84 049	163	7 670	716	2	560	711	75 819
1961–65	109	9 058	6	723	208	–	–	103	8 334
1966–71	251	16 322	4	411	865	1	226	246	15 685
Summa	1 236	109 428	173	8 804	681	3	786	1 060	99 838
1961–65									
1961–65	519	24 728	39	1 711	1 262	1	1 748	479	21 269
1966–71	169	6 681	5	102	1 751	–	–	164	6 578
Summa	689	31 422	45	1 827	1 282	1	1 748	643	27 847
1966–70	884	34 722	38	2 481	901	–	–	846	32 241
Samtliga byggår									
–1950	858	143 606	485	59 915	551	25	13 434	348	70 257
1951–60	1 348	145 661	322	22 256	573	13	6 276	1 013	117 129
1961–65	943	69 372	94	5 610	846	4	2 462	845	61 300
1966–68	835	53 526	49	4 130	1 008	4	1 191	782	48 206
1969–71	1 010	59 729	36	3 016	783	1	491	973	56 222
Summa	4 995	472 006	986	94 928	601	47	23 853	3 962	353 225
Paritets- eller räntelån	1 984	145 561	20	487	1 640	–	–	1 964	145 074
Samtliga	6 979	617 567	1 006	95 415	606	47	23 853	5 926	498 299

Kr. per hus	Skatteeffekt									
	Summa hus Antal		<0			=0		>0		
			Antal		Kr. per hus	Antal		Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.	
– 565	838	141 593	395	43 684	– 358	128	30 969	315	66 940	273
–1 036	459	59 974	135	10 114	– 212	44	11 881	280	37 979	553
–1 792	305	32 976	45	2 923	– 450	9	2 772	251	27 281	1 279
–3 904	514	52 832	38	3 775	– 940	17	2 805	459	46 252	2 031
–1 729	2 117	287 486	613	60 496	– 374	198	48 427	1 306	178 563	941
–1 346	856	82 394	146	7 357	– 223	31	2 498	679	72 539	731
–1 947	105	8 825	6	723	– 70	1	42	98	8 060	1 069
–4 669	240	15 901	4	411	– 94	3	265	233	15 225	2 686
–1 918	1 201	107 120	156	8 491	– 204	35	2 805	1 010	95 824	1 070
–3 403	499	24 061	38	1 681	– 437	6	2 210	455	20 170	2 040
–6 665	166	6 395	5	102	– 337	1	34	160	6 258	3 950
–4 174	666	30 470	43	1 783	– 431	8	2 258	615	26 428	2 492
–7 419	835	32 998	36	2 243	– 588	5	182	794	30 573	4 277
– 565	838	141 593	395	43 684	– 358	128	30 969	315	66 940	273
–1 237	1 316	142 382	281	17 471	– 217	76	14 393	959	110 518	670
–2 372	909	65 862	89	5 327	– 394	16	5 024	804	55 512	1 525
–4 293	799	51 394	45	4 167	– 663	13	1 651	741	45 576	2 397
–6 122	956	56 733	38	2 365	– 922	13	1 636	905	52 732	3 434
–2 495	4 819	458 075	848	73 014	– 362	246	53 672	3 725	331 389	1 410
–5 158	1 903	139 186	25	1 117	–5 249	12	763	1 866	137 305	2 852
–3 270	6 722	597 260	873	74 131	– 436	258	54 435	5 591	468 694	1 833

Tabell 20. Hus med känt eget kapital efter byggnadsår och förvärvsår samt boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Byggnadsår Förvärvsår	Boendekostnad, kr.							
	Summa hus Antal		>0 el. = 0			<0		
			Antal		Kr. per hus	Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	
Nom. lån								
Byggnadsår								
Förvärvsår								
–1950								
–1950	–	–	–	–	–	–	–	–
1951–60	–	–	–	–	–	–	–	–
1961–65	102	13 606	18	1 035	6 196	84	12 570	4 521
1966–71	192	19 346	13	2 649	4 524	179	16 697	7 580
Summa	294	32 951	31	3 684	4 994	263	29 267	6 266
1951–60								
1951–60	–	–	–	–	–	–	–	–
1961–65	54	5 138	1	11	15 642	53	5 127	6 236
1966–71	141	10 055	2	230	9 048	139	9 824	7 884
Summa	195	15 193	3	242	9 361	192	14 951	7 318
1961–65								
1961–65	348	17 953	30	3 133	3 768	318	14 820	7 175
1966–71	122	4 653	3	57	6 995	119	4 596	9 645
Summa	470	22 606	33	3 191	3 827	437	19 416	7 759
1966–70	681	26 978	26	2 156	6 059	655	24 822	9 696
Samtliga byggår								
–1950	–	–	–	–	–	–	–	–
1951–60	–	–	–	–	–	–	–	–
1961–65	504	36 697	49	4 180	4 402	455	32 517	6 001
1966–68	477	26 201	25	3 273	5 476	452	22 927	8 500
1969–71	659	34 831	19	1 819	5 280	640	33 012	8 910
Summa	1 640	97 728	93	9 273	4 954	1 547	88 456	7 734
Paritets- eller räntelån	1 379	103 567	15	442	9 371	1 364	103 125	7 418
Samtliga	3 019	201 295	108	9 715	5 155	2 911	191 580	7 564

Tabell 21 Antal hus efter totalt taxeringsvärde samt fastighetens resultat och skatteeffekt

Lånetyp Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.	Fastighetens resultat								
	Summa hus Antal		>0			= 0		<0	
			Antal		Kr. per hus	Antal		Antal	
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.
Nom. lån									
– 49	494	178 745	133	35 723	181	42	23 446	319	119 577
50– 74	735	121 615	200	28 097	599	–	–	535	93 518
75– 99	933	80 388	181	13 205	687	2	262	750	66 921
100–124	907	51 905	144	8 634	942	1	3	762	43 268
125–149	626	25 397	87	3 781	1 191	2	142	537	21 474
150–224	1 320	28 230	177	4 603	1 654	–	–	1 143	23 627
225–	376	4 092	75	1 014	4 656	–	–	301	3 077
Summa	5 391	490 372	997	95 056	603	47	23 853	4 347	371 463
Paritets- eller räntelån	1 588	127 195	9	358	1 329	–	–	1 579	126 836

Skatteeffekt										
	Summa hus Antal		<0			= 0 Antal		>0		
Kr. per hus			Antal		Kr. per hus			Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.	
– 973	478	173 741	84	20 250	– 44	100	43 401	294	110 090	501
–1 768	715	118 107	156	23 750	– 405	54	5 238	505	89 120	987
–2 687	904	78 240	166	12 864	– 350	31	2 120	707	63 255	1 433
–4 337	871	50 163	133	7 479	– 641	27	1 763	711	40 922	2 438
–5 962	598	24 354	79	3 528	– 350	16	703	503	20 124	3 349
–7 727	1 274	27 454	171	4 295	– 945	16	439	1 087	22 720	4 744
–9 488	358	3 950	70	979	–2 028	5	38	283	2 934	6 266
–2 662	5 198	476 011	859	73 144	– 370	249	53 703	4 090	349 164	1 509
–5 050	1 524	121 249	14	987	–5 324	9	732	1 501	119 530	2 776

Tabell 22. Hus med känt eget kapital efter totalt taxeringsvärde samt boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.	Boendekostnad, kr.							
	Summa hus Antal		>0 el. = 0			<0		
			Antal		Kr. per hus	Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	
Nom. lån								
– 49	72	21 698	20	6 250	3 452	52	15 448	4 050
50– 74	129	18 825	8	1 345	5 357	121	17 479	5 739
75– 99	229	18 667	8	454	7 492	221	18 214	7 251
100–124	269	15 870	13	383	8 084	256	15 487	8 329
125–149	210	9 917	6	286	8 858	204	9 631	10 093
150–224	560	11 102	18	332	11 337	542	10 770	12 757
225–	171	1 649	20	223	19 556	151	1 425	17 960
Summa	1 640	97 728	93	9 273	4 954	1 547	88 456	7 734
Paritets- eller räntelån	1 379	103 567	15	442	9 371	1 364	103 125	7 418
Samtliga	3 019	201 295	108	9 715	5 155	2 911	191 580	7 564

Tabell 23 Antal hus efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder och sammanräknad inkomst samt fastighetens resultat och skatteeffekt

Lånetyp Hushållstyp Ålder Sammanräknad inkomst	Fastighetens resultat								
	Summa hus Antal		>0 Antal		Kr. per hus	= 0 Antal		<0 Antal	
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.
Nom. lån									
Makar									
Mannen –64 år									
0–19 900	103	16 581	20	2 637	469	5	3 523	78	10 420
20 000–29 900	235	34 330	42	4 311	455	2	295	191	29 725
30 000–39 900	449	60 132	67	7 084	464	3	221	379	52 827
40 000–49 900	541	54 085	85	9 645	614	–	–	456	44 440
50 000–59 900	505	48 486	56	3 782	643	–	–	449	44 703
60 000–99 900	1 252	67 892	117	6 369	816	–	–	1 135	61 523
100 000–	964	23 428	91	2 256	1 918	1	73	872	21 099
Summa	4 049	304 933	478	36 085	675	11	4 111	3 560	264 738
Makar									
Mannen 65– år									
0–19 900	176	48 676	94	17 090	343	15	8 816	67	22 769
20 000–29 900	102	16 573	56	6 848	601	3	1 682	43	8 044
30 000–49 000	162	17 910	85	7 597	620	1	3	76	10 309
50 000–	150	8 176	70	3 504	1 372	–	–	80	4 672
Summa	590	91 335	305	35 040	556	19	10 501	266	45 794
Övriga									
HF –64 år									
0–19 900	70	14 100	25	3 920	348	1	64	44	10 115
20 000–29 900	70	12 122	12	1 550	509	1	1 748	57	8 824
30 000–49 900	122	11 043	31	1 411	666	2	762	89	8 870
50 000–	81	3 188	10	243	2 651	–	–	71	2 945
Summa	343	40 453	78	7 124	525	4	2 574	261	30 754
Övriga									
HF 65– år									
0–19 900	137	31 318	75	12 149	438	8	5 547	54	13 622
20 000–29 900	45	4 475	25	1 520	889	1	297	19	2 659
30 000–49 900	23	2 414	12	802	1 047	1	644	10	969
50 000–	11	1 089	7	995	1 190	–	–	4	93
Summa	216	39 296	119	15 466	562	10	6 487	87	17 343

Kr. per hus	Skatteeffekt									
	Summa hus Antal		<0			= 0		>0		
			Antal		Kr. per hus	Antal		Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.	
−1 718	104	16 629	9	1 965	− 54	35	5 778	60	8 886	810
−1 321	235	34 330	39	4 194	− 68	17	2 984	179	27 152	520
−2 410	450	60 235	64	6 694	− 138	8	1 162	378	52 379	1 313
−2 490	541	54 085	79	8 189	− 386	13	1 808	449	44 087	1 278
−2 825	505	48 486	52	3 540	− 211	8	610	445	44 335	1 578
−4 423	1 252	67 892	115	6 442	− 311	16	648	1 121	60 802	2 699
−6 995	964	23 428	93	2 499	−2 374	4	123	867	20 805	4 698
−3 177	4 051	305 085	451	33 524	− 392	101	13 114	3 499	258 447	1 850
− 501	175	48 610	50	8 176	− 45	62	17 782	63	22 653	172
− 823	102	16 573	54	6 277	− 77	7	2 303	41	7 993	286
−1 086	162	17 910	82	7 479	− 163	6	188	74	10 242	542
−2 580	150	8 176	70	3 564	−1 143	3	135	77	4 477	1 572
− 901	589	91 270	256	25 497	− 241	78	20 408	255	45 365	414
−1 442	70	14 100	16	2 284	− 52	16	2 533	38	9 283	436
−1 151	70	12 122	11	798	− 170	3	3 035	56	8 289	496
−2 138	122	11 043	31	1 411	− 233	2	762	89	8 870	1 195
−4 190	81	3 188	10	243	−1 106	–	–	71	2 945	2 603
−1 823	343	40 453	68	4 736	− 180	21	6 330	254	29 387	899
− 451	136	31 225	40	6 070	− 50	45	12 250	51	12 904	162
− 875	45	4 475	25	1 520	− 164	1	297	19	2 659	366
− 579	23	2 414	12	802	− 387	3	1 304	8	309	968
−4 286	11	1 089	7	995	−6 085	–	–	4	93	2 709
− 543	215	39 203	84	9 387	− 737	49	13 851	82	15 965	226

Tabell 24. Hus med känt eget kapital efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder och sammanräknad inkomst samt boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Hushållstyp Ålder Sammanräknad inkomst	Boendekostnad, kr.							
	Summa hus Antal		>0 el. = 0			<0		
			Antal		Kr. per hus	Antal		Kr. per hus
	Urv.	Uppr.	Urv.	Uppr.		Urv.	Uppr.	
Nom. lån								
Makar								
Mannen –64 år								
0–19 900	19	1 371	1	5	38 091	18	1 366	9 267
20 000–29 900	65	9 005	7	1 072	6 541	58	7 933	5 405
30 000–39 900	121	12 397	4	159	5 543	117	12 238	6 810
40 000–49 900	154	14 272	9	1 475	4 919	145	12 797	6 906
50 000–59 900	164	13 187	5	304	6 195	159	12 883	7 219
60 000–99 900	512	20 605	11	281	9 020	501	20 324	9 153
100 000–	417	8 427	18	276	14 217	399	8 151	12 069
Summa	1 452	79 265	55	3 573	6 634	1 397	75 691	7 988
Makar								
Mannen 65– år								
0–19 900	14	2 866	7	395	5 980	7	2 470	3 396
20 000–29 900	12	821	3	245	6 749	9	576	7 378
30 000–49 900	21	2 674	4	609	4 588	17	2 064	6 478
50 000–	27	639	5	69	14 062	22	571	9 597
Summa	74	7 000	19	1 318	5 900	55	5 682	5 543
Övriga								
HF –64 år								
0–19 900	9	1 509	2	584	6 335	7	925	7 285
20 000–29 900	14	1 862	1	11	15 642	13	1 850	5 527
30 000–49 900	39	2 342	5	152	3 728	34	2 190	6 733
50 000–	31	919	2	27	22 734	29	892	9 793
Summa	93	6 632	10	775	6 531	83	5 857	6 905
Övriga								
HF 65– år								
0–19 900	12	4 309	9	3 606	2 604	3	702	5 482
20 000–29 900	5	402	–	–	–	5	402	6 965
30 000–49 900	2	77	–	–	–	2	77	4 206
50 000–	2	44	–	–	–	2	44	13 051
Summa	21	4 832	9	3 606	2 604	12	1 226	6 161
Paritets- eller räntelån	1 379	103 567	15	442	9 371	1 364	103 125	7 418
Samtliga	3 019	201 295	108	9 715	5 155	2 911	191 580	7 564

Tabell 25. Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår och fastighetens resultat

Lägenhetsyta Byggnadsår	Summa hus	Fastighetens resultat, kr.											
		+ 3000–	+ 1000– 2999	+ 1– 999	0	– 1– 999	– 1000– 2999	– 3000– 4999	– 5000– 6999	– 7000– 8999	– 9000– 11999	– 12000–	Uppg. saknas
Ly –85 kvm.													
Stgr 0–2	71 237	–	403	10 658	16 651	29 415	3 859	1 113	364	–	–	–	8 773
Stgr 3–9	124 489	–	2 342	24 648	1 843	49 000	27 457	10 639	2 703	1 014	304	–	4 540
Summa	195 726	–	2 744	35 306	18 494	78 415	31 317	11 752	3 068	1 014	304	–	13 313
Ly 86–120 kvm.													
–1950	102 371	589	4 026	25 411	2 885	36 716	18 988	5 986	1 780	883	319	88	4 700
1951–60	58 237	11	373	4 012	226	24 577	19 714	5 294	2 657	769	228	24	353
1961–65	58 164	34	117	407	–	1 478	26 803	21 302	4 238	1 464	1 007	62	1 252
1966–70	69 383	–	114	986	–	865	3 230	15 608	28 813	15 279	2 314	388	1 785
Summa	288 155	634	4 629	30 816	3 111	63 636	68 735	48 189	37 489	18 396	3 868	563	8 089
Ly 121–160 kvm.													
–1950	48 760	153	2 361	11 604	2 108	8 803	12 731	3 339	2 282	1 982	808	537	2 050
1951–60	18 382	–	349	1 316	69	4 951	6 600	1 933	996	1 293	302	241	332
1961–65	19 595	81	104	299	–	462	4 685	6 773	3 719	1 560	1 025	637	249
1966–70	39 601	30	397	30	–	9	1 248	5 524	9 797	11 377	7 702	2 547	940
Summa	126 339	264	3 211	13 250	2 177	14 226	25 265	17 569	16 795	16 212	9 837	3 961	3 572
Ly 161–200 kvm.													
–1950	12 427	280	713	1 677	71	1 053	2 464	2 038	989	936	1 118	620	469
1951–60	2 929	68	118	256	–	813	632	381	86	159	144	148	123
1961–65	3 248	19	50	54	–	95	850	483	736	249	415	252	45
1966–70	6 262	92	52	14	–	30	39	601	841	1 501	1 399	1 553	141
Summa	24 866	459	933	2 000	71	1 991	3 986	3 503	2 652	2 844	3 076	2 573	779
Ly > 200 kvm.													
–1960	6 319	348	307	280	–	1 212	1 279	712	417	398	562	455	348
1961–70	2 288	164	47	22	–	10	85	351	183	264	494	642	26
Summa	8 607	512	354	302	–	1 223	1 364	1 063	599	662	1 057	1 097	374
Byggnadsår													
–1950	314 782	1 343	9 915	70 557	21 319	113 967	44 717	17 748	7 286	5 039	2 921	1 620	18 349
1951–60	112 590	106	1 027	7 671	786	42 338	40 157	9 620	4 104	2 339	786	494	3 162
1961–65	95 989	237	332	1 610	1 748	2 266	40 853	31 304	9 111	3 360	2 553	1 040	1 575
1966–68	65 514	125	230	1 706	–	516	3 772	20 077	22 183	9 267	4 431	1 499	1 706
1969–70	54 818	57	367	130	–	404	1 167	3 327	17 918	19 121	7 450	3 541	1 335
Summa	643 694	1 869	11 872	81 674	23 853	159 490	130 665	82 077	60 603	39 127	18 142	8 195	26 127

Tabell 26. Antal hus efter lägenhetsyta, byggnadsår och fastighetens resultat

Lägenhetsyta Byggnadsår	Summa hus	Fastighetens skatteeffekt, kr.										
		+ 1000–	+ 500– 999	+ 1– 499	0	– 1– 499	– 500– 999	– 1000– 1999	– 2000– 2999	– 3000– 3999	– 4000– 5999	– 6000–
Ly –85 kvm.												
Stgr 0–2	60 485	–	–	3 992	25 906	26 019	2 631	782	984	170	–	–
Stgr 3–9	117 734	66	318	21 152	8 859	47 253	15 718	16 502	5 119	1 507	1 099	140
Summa	178 219	66	318	25 144	34 764	73 273	18 349	17 284	6 103	1 677	1 099	140
Ly 86–120 kvm.												
–1950	94 449	1 169	1 030	21 995	10 406	36 382	7 944	9 027	4 353	976	879	288
1951–60	56 921	–	92	4 060	1 048	22 091	14 408	7 490	4 003	2 071	1 484	174
1961–65	55 018	162	–	524	512	2 218	7 438	26 471	11 806	2 859	2 209	818
1966–70	65 174	315	–	1 056	68	891	2 158	8 557	16 506	19 112	14 930	1 582
Summa	271 563	1 646	1 122	27 636	12 035	61 582	31 948	51 545	36 667	25 018	19 503	2 861
Ly 121–160 kvm.												
–1950	44 643	453	694	9 732	5 713	8 717	6 568	5 864	2 316	1 429	2 134	1 024
1951–60	17 394	41	82	1 846	727	4 626	3 613	2 444	1 162	1 013	1 367	473
1961–65	18 359	68	74	342	69	607	1 567	4 818	4 367	2 016	2 903	1 529
1966–70	36 316	197	22	246	438	23	425	3 203	5 758	6 827	13 047	6 130
Summa	116 712	759	871	12 166	6 947	13 974	12 173	16 329	13 602	11 284	19 452	9 157
Ly 161–200 kvm.												
–1950	11 235	456	174	1 858	376	1 568	616	1 738	1 495	614	1 126	1 212
1951–60	2 689	37	96	298	22	817	145	526	217	113	208	210
1961–65	3 095	45	16	79	10	76	194	663	656	376	407	574
1966–70	5 767	137	21	–	31	42	49	206	210	918	1 926	2 227
Summa	22 787	675	307	2 235	440	2 503	1 005	3 133	2 578	2 021	3 667	4 223
Ly >200 kvm.												
–1960	5 854	426	253	290	220	1 156	1 007	316	546	327	547	765
1961–70	2 126	149	32	35	29	10	32	163	265	135	325	950
Summa	7 980	575	285	325	249	1 167	1 039	479	811	462	872	1 716
Byggnadsår												
–1950	287 486	2 542	2 451	55 502	48 427	109 704	22 096	23 117	10 831	4 019	5 591	3 205
1951–60	107 120	105	274	8 113	2 805	38 651	28 808	13 847	6 820	3 534	3 159	1 005
1961–65	90 615	336	114	1 822	2 584	3 163	10 883	38 806	18 299	5 827	5 652	3 128
1966–68	60 421	674	36	1 721	489	576	1 967	10 575	15 251	14 228	10 610	4 294
1969–70	51 618	64	29	348	129	404	759	2 424	8 560	12 854	19 581	6 465
Summa	597 260	3 721	2 904	67 506	54 435	152 498	64 513	88 769	59 761	40 462	44 593	18 098

Tabell 27. Antal hus efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder och sammanräknad inkomst samt fastighetens resultat

Hushållstyp Hushållsföreståndarens ålder Sammanräknad inkomst	Summa hus	Fastighetens resultat, kr.											
		+ 3000–	+ 1000–2999	+ 1–999	0	– 1–999	– 1000–2999	– 3000–4999	– 5000–6999	– 7000–8999	– 9000–11999	– 12000–	Uppg. saknas
Makar													
Mannen –64 år													
0–19 900	19 468	41	56	2 554	3 523	6 367	2 943	1 749	1 262	223	286	21	442
20 000–29 900	43 114	22	466	3 822	295	18 192	11 088	4 715	1 753	815	101	78	1 767
30 000–39 900	84 268	–	333	6 985	221	20 065	23 155	15 573	10 506	4 354	813	430	1 833
40 000–49 900	82 466	485	768	8 391	–	13 497	25 451	13 953	12 101	5 492	1 573	320	433
50 000–59 900	70 909	69	754	2 960	–	14 767	21 462	12 218	8 603	6 261	2 241	926	648
60 000–99 900	99 424	150	1 085	5 202	–	14 459	17 036	17 721	17 451	14 820	6 714	2 657	2 128
100 000–	29 506	446	759	1 087	73	2 953	3 030	4 690	3 890	3 279	4 873	3 280	1 146
Summa	429 155	1 214	4 222	31 001	4 111	90 300	104 165	70 619	55 566	35 243	16 602	7 713	8 398
Makar													
Mannen 65– år													
0–19 900	52 708	14	784	16 292	8 816	18 904	4 004	247	5	313	–	–	3 328
20 000–29 900	17 447	7	1 114	5 727	1 682	6 913	975	759	68	–	–	–	202
30 000–49 900	19 319	50	1 203	6 350	3	6 778	3 376	585	105	77	27	–	764
50 000–	8 451	326	1 421	1 757	–	1 326	1 700	1 291	344	104	68	2	111
Summa	97 925	397	4 522	30 126	10 501	33 921	10 056	2 882	523	494	95	2	4 405
Övriga HF –64 år													
0–19 900	15 101	–	80	3 840	64	7 633	1 642	290	653	273	115	–	510
20 000–29 900	12 716	22	11	1 516	1 748	5 402	3 177	557	18	58	181	22	4
30 000–49 900	12 948	111	37	1 263	762	2 919	3 233	2 763	478	674	113	33	560
50 000–	3 899	80	94	69	–	367	1 266	576	772	378	204	61	31
Summa	44 664	213	222	6 689	2 574	16 322	9 317	4 186	1 921	1 384	613	116	1 105
Övriga HF 65– år													
0–19 900	42 039	–	1 263	10 886	5 547	12 558	968	35	107	23	–	–	10 652
20 000–29 900	4 586	3	710	806	297	1 846	751	127	–	–	–	–	45
30 000–49 900	2 416	–	273	528	644	824	101	–	45	–	–	–	–
50 000–	1 092	–	482	513	–	–	23	49	–	22	–	–	4
Summa	50 134	3	2 729	12 734	6 487	15 229	1 843	211	152	45	–	–	10 701

Tabell 28. Hus med känt eget kapital efter lägenhetsyta, byggnadsår och region samt boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Lägenhetsyta Byggnadsår Region	Summa hus	Boendekostnad, kr.								
		–1999	2000–2999	3000–3999	4000–5999	6000–7999	8000–9999	10000–11999	12000–14999	15000–
Nom. lån										
Riket										
Ly –85 kvm.										
Strg 0–2	7 876	1 287	5 417	70	387	709	5	–	–	–
Stgr 3–9	16 471	1 135	157	1 783	7 666	3 810	1 529	179	212	–
Summa	24 348	2 422	5 574	1 854	8 053	4 519	1 533	179	212	–
Ly 86–120 kvm.										
–1950	11 941	–	1 818	812	4 295	2 795	1 044	677	224	275
1951–60	8 928	–	103	535	2 380	3 161	1 724	903	121	–
1961–65	10 084	–	232	347	1 900	4 319	2 565	523	176	22
1966–70	11 655	–	–	664	840	6 235	2 643	1 072	132	68
Summa	42 607	–	2 153	2 358	9 415	16 510	7 976	3 175	653	366
Ly 121–160 kvm.										
–1950	5 158	–	297	510	1 222	1 275	877	666	159	151
1951–60	1 860	–	–	–	36	947	336	291	138	111
1961–65	5 039	–	–	–	856	962	1 074	731	1 239	176
1966–70	11 064	–	–	–	511	1 898	2 990	2 592	2 044	1 029
Summa	23 120	–	297	510	2 626	5 082	5 278	4 281	3 580	1 467
Ly 161–200 kvm.										
–1950	1 788	–	–	–	214	127	440	59	364	584
1951–60	281	–	–	–	–	5	27	46	107	95
1961–65	1 310	–	–	–	86	197	194	256	331	246
1966–70	2 214	–	–	–	–	81	408	267	1 013	445
Summa	5 594	–	–	–	300	409	1 069	630	1 814	1 371
Ly >200 kvm.										
–1960	768	–	34	34	39	103	40	132	102	284
1961–70	1 291	–	–	–	–	127	39	199	308	616
Summa	2 059	–	34	34	39	231	80	332	410	900
Byggnadsår										
–1950	32 951	1 778	5 975	1 541	10 021	6 139	3 648	1 681	942	1 225
1951–60	15 193	–	103	535	3 869	6 366	2 293	1 266	485	274
1961–65	22 606	644	1 979	1 965	4 322	5 868	3 875	1 550	1 815	588
1966–68	14 638	–	–	715	1 824	4 597	2 860	1 989	1 562	1 091
1969–70	12 340	–	–	–	397	3 781	3 261	2 110	1 865	925
Summa	97 728	2 422	8 058	4 756	20 433	26 752	15 937	8 597	6 670	4 103
Region A	13 585	–	108	–	351	2 613	3 005	2 841	2 548	2 118
Region B	9 128	–	20	189	1 014	2 165	2 318	1 539	1 078	806
Region C	13 243	–	401	234	2 614	3 236	2 803	1 952	1 388	614
Region D	61 772	2 422	7 529	4 333	16 454	18 737	7 812	2 265	1 656	565
Paritets- eller räntelån	103 567	–	692	709	22 975	47 315	22 973	5 759	2 398	746
Samtliga	201 295	2 422	8 750	5 465	43 408	74 067	38 911	14 355	9 068	4 849

Tabell 29. Hus med känt eget kapital efter förvärvsår och byggnadsår samt boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Förvärvsår Byggnadsår	Summa hus	Boendekostnad, kr.								
		–1999	2000–2999	3000–3999	4000–5999	6000–7999	8000–9999	10000–11999	12000–14999	15000–
Nom. lån										
Köp 1961–65										
Byggnadsår										
–1960	18 176	644	4 850	1 345	6 115	2 960	1 578	325	222	138
1961–65	4 281	–	–	232	970	1 290	830	394	363	202
Byggt 1961–65	13 672	644	1 979	1 685	2 983	3 387	1 583	613	587	209
Köp 1966–68										
Byggnadsår										
–1960	10 792	644	–	698	4 105	2 215	1 401	767	374	587
1961–65	2 000	–	–	–	62	795	395	125	586	37
1966–68	3 330	–	–	–	45	1 140	682	647	513	303
Byggt 1966–68	9 575	–	–	713	1 778	3 075	1 648	1 054	835	471
Köp 1969–71										
Byggnadsår										
–1960	18 106	491	1 229	34	3 150	7 069	2 673	1 854	831	774
1961–65	2 603	–	–	–	307	394	1 067	419	278	138
1966–68	1 724	–	–	2	–	383	529	279	214	317
1969–70	5 056	–	–	–	112	1 329	1 450	1 093	692	379
Byggt 1969–70	7 284	–	–	–	285	2 451	1 811	1 018	1 173	546
Samtliga byggnadsår										
Förvärvsår										
1961–65	36 697	1 287	6 829	3 261	10 588	7 672	4 006	1 332	1 172	549
1966–68	26 201	644	–	1 459	5 991	7 453	4 352	2 593	2 309	1 400
1969–71	34 831	491	1 229	36	3 854	11 627	7 579	4 672	3 188	2 154
Paritets- eller räntelån	103 567	–	692	709	22 975	47 315	22 973	5 759	2 398	746
Samtliga	201 295	2 422	8 750	5 465	43 408	74 067	38 911	14 355	9 068	4 849

Tabell 30. Hus med känt eget kapital efter totalt taxeringsvärde och boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.	Summa hus	Boendekostnad, kr.								
		–1999	2000–2999	3000–3999	4000–5999	6000–7999	8000–9999	10000–11999	12000–14999	15000–
Nom. lån										
– 49	21 698	2 422	7 827	1 889	6 246	2 520	752	42	–	–
50– 74	18 825	–	232	2 383	8 548	6 417	1 089	156	–	–
75– 99	18 667	–	–	484	3 439	10 131	3 129	987	266	232
100–124	15 870	–	–	–	2 105	5 618	5 209	2 180	619	138
125–149	9 917	–	–	–	96	1 608	4 352	1 864	1 526	470
150–224	11 102	–	–	–	–	458	1 405	3 316	3 860	2 062
225–	1 649	–	–	–	–	–	–	50	398	1 200
Summa	97 728	2 422	8 058	4 756	20 433	26 752	15 937	8 597	6 670	4 103
Paritets- eller räntelån	103 567	–	692	709	22 975	47 315	22 973	5 759	2 398	746
Samtliga	201 295	2 422	8 750	5 465	43 408	74 067	38 911	14 355	9 068	4 849

Tabell 31. Hus med känt eget kapital efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder och sammanräknad inkomst samt boendekostnad (exkl. amort.)

Lånetyp Hushållstyp Ålder Sammanräknad inkomst	Summa hus	Boendekostnad, kr.								
		–1999	2000–2999	3000–3999	4000–5999	6000–7999	8000–9999	10000–11999	12000–14999	15000–
Nom. lån										
Makar										
Mannen –64 år										
0–19 900	1 371	–	107	2	83	518	42	16	515	88
20 000–29 900	9 005	644	2 382	556	1 985	1 485	1 396	268	119	169
30 000–39 900	12 397	644	597	210	3 235	4 607	1 349	1 087	492	176
40 000–49 900	14 272	–	969	1 485	4 170	4 782	1 250	401	672	542
50 000–59 900	13 187	–	153	1 107	3 190	4 544	2 629	1 252	234	77
60 000–99 900	20 605	–	–	283	2 311	5 712	5 723	3 510	1 963	1 103
100 000–	8 427	–	–	–	120	984	1 870	1 538	2 278	1 635
Summa	79 265	1 287	4 208	3 643	15 096	22 633	14 259	8 073	6 273	3 792
Makar										
Mannen 65– år										
0–19 900	2 866	–	1 748	117	571	331	85	14	–	–
20 000–29 900	821	–	69	–	127	377	239	–	–	10
30 000–49 900	2 674	–	–	535	1 098	743	185	78	34	–
50 000–	639	–	–	–	59	103	251	126	50	51
Summa	7 000	–	1 816	653	1 856	1 553	759	218	84	61
Övriga										
HF –64 år										
0–19 900	1 509	–	–	–	684	584	4	–	127	110
20 000–29 900	1 862	–	–	50	1 576	110	71	11	9	33
30 000–49 900	2 342	–	286	15	388	1 161	324	40	109	19
50 000–	919	–	–	–	–	155	421	232	23	88
Summa	6 632	–	286	65	2 648	2 010	820	283	269	251
Övriga										
HF 65– år										
0–19 900	4 309	1 135	1 748	395	708	300	–	23	–	–
20 000–29 900	402	–	–	–	49	254	99	–	–	–
30 000–49 900	77	–	–	–	77	–	–	–	–	–
50 000–	44	–	–	–	–	–	–	–	44	–
Summa	4 832	1 135	1 748	395	834	554	99	23	44	–
Paritets- eller räntelån	103 567	–	692	709	22 975	47 315	22 973	5 759	2 398	746
Samtliga	201 295	2 422	8 750	5 465	43 408	74 067	38 911	14 355	9 068	4 849

Tabell 32. Antal hus efter region och lägenhetsyta procentuellt fördelade efter taxeringsvärde år 1972

Region Lägenhetsyta, m²	Antal hus, 1 000-tal	Därav i % med taxeringsvärde, 1 000-tal kr.							Övriga	Genomsnittligt taxeringsvärde, kr.
		–49	50–74	75–99	100–124	125–149	150–224	225–		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Region A										
– 70	6	10	39	42	9	–	–	–	1	74 300
71– 85	8	–	17	34	38	8	2	–	1	97 300
86–100	13	–	2	35	35	18	8	–	2	109 500
101–120	15	1	3	11	37	28	19	–	2	125 400
121–140	17	–	–	5	30	37	26	1	1	137 000
141–160	6	–	–	2	14	23	47	11	2	166 300
161–200	6	–	–	1	5	7	67	17	3	188 300
201–	2	–	–	–	–	1	53	40	6	222 200
Region B										
– 70	5	26	44	18	6	–	–	–	7	61 400
71– 85	6	14	32	28	17	4	–	–	4	77 000
86–100	8	8	14	30	32	11	2	–	4	93 200
101–120	11	2	9	30	31	14	10	–	3	107 900
121–140	8	2	5	15	31	21	24	1	2	124 100
141–160	4	2	1	10	18	16	43	3	8	144 900
161–200	2	1	4	5	10	10	55	12	4	173 400
201–	1	–	–	26	2	4	27	36	4	188 400
Region C										
– 70	6	47	37	9	–	–	–	–	7	50 000
71– 85	10	29	40	25	4	–	–	–	2	61 300
86–100	16	15	19	48	15	1	–	–	2	78 300
101–120	18	7	10	25	38	14	3	–	3	98 900
121–140	13	5	7	16	35	24	12	–	1	112 900
141–160	5	2	13	11	26	15	30	1	2	124 500
161–200	4	1	6	3	12	21	48	7	1	156 000
201–	2	–	2	2	5	6	57	22	6	186 300
Region D										
– 70	90	77	12	–	–	–	–	–	11	28 000
71– 85	79	55	34	6	–	–	–	–	4	44 100
86–100	116	30	30	31	5	–	–	–	5	63 300
101–120	103	14	24	33	22	2	–	–	4	79 300
121–140	57	22	22	21	18	11	2	–	4	80 900
141–160	20	22	22	19	19	8	3	–	7	80 100
161–200	13	17	15	22	21	14	7	–	3	94 200
201–	5	21	18	12	12	5	17	4	11	104 900
Hela riket										
– 70	107	69	16	4	1	–	–	–	10	33 900
71– 85	103	46	33	11	5	1	–	–	4	52 200
86–100	152	25	25	33	10	2	1	–	4	70 500
101–120	147	12	19	30	26	7	3	–	3	88 700
121–140	97	14	15	17	23	18	9	–	3	99 500
141–160	34	13	15	14	19	12	19	2	6	109 000
161–200	26	9	9	12	15	13	32	6	3	133 100
201–	9	11	10	9	7	4	32	18	8	153 800

Tabell 33. Antal hus procentuellt fördelade efter storlek i m² ly regionsvis

Region	Antal hus, 1 000-tal	Därav i % med ly . . . m²							
		–70	71–85	86–100	101–120	121–140	141–160	161–200	201–
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Riket	676	16	15	23	22	14	5	4	1
Region A	74	8	11	18	20	24	8	8	3
B	46	12	14	17	23	19	8	5	2
C	74	8	13	21	25	18	7	6	2
D	482	19	16	24	21	12	4	3	1

Tabell 34. Antal hus procentuellt fördelade efter byggnadsår samt medelyta per hus

Region	Samtliga	Byggnadsår			
		–1950	1951–60	1961–65	1966–70
1	2	3	4	5	6
Lägenheter i %					
Riket	100	51	17	14	18
Region A	100	47	16	13	25
B	100	44	16	15	25
C	100	39	21	18	22
D	100	54	17	14	16
Medelyta, m²					
Riket	103	96	102	107	120
Region A	117	112	108	121	129
B	112	104	108	116	125
C	113	106	105	116	128
D	99	92	100	102	115

Tabell 35. Antal hus efter region, hustyp och byggnadsår, i %

Hustyp Byggnadsperiod	Antal hus i %				
	Region				Riket
	A	B	C	D	
1	2	3	4	5	6
Friliggande hus					
–1950	46	40	38	53	50
1951–1960	12	13	17	16	15
1961–1965	7	10	12	13	12
1966–1970	10	16	15	13	13
Summa	75	79	82	95	90
Rad- och kedjehus					
–1950	0	4	1	1	1
1951–1960	4	2	4	1	2
1961–1965	6	5	5	1	2
1966–1970	15	10	8	2	5
Summa	25	21	18	5	10
Totalt	100	100	100	100	100

Tabell 36. Antal hus efter hustyp och ålder procentuellt fördelade efter tomtyta

Hustyp Byggnads-period	Antal hus, 1 000-tal	Med uppgift om taxeringsvärde för både mark och byggnad									
		Antal hus, 1 000-tal	Därav i % med tomtyta, m²								
			–399	400–599	600–799	800–999	1000–1999	2000–4999	5000–	okänd	Summa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Friliggande hus											
–1950	337	309	1	6	9	13	45	18	8	–	100
1951–1960	103	102	1	4	15	25	43	11	2	–	100
1961–1965	80	79	1	5	19	32	38	3	1	1	100
1966–1970	90	90	–	4	21	34	36	3	2	–	100
Summa	611	579	1	5	13	21	42	12	5	–	100
Rad- och kedjehus											
–1950	6	6	70	14	3	1	13	–	–	–	100
1951–1960	11	11	44	39	12	4	–	–	–	–	100
1961–1965	17	17	47	40	13	–	–	–	–	–	100
1966–1970	31	31	64	26	8	2	–	–	–	–	100
Summa	65	64	57	31	9	2	1	–	–	–	100
Samtliga hus											
–1950	343	315	3	6	9	12	44	17	8	–	100
1951–1960	114	113	5	7	15	23	39	10	2	–	100
1961–1965	97	96	9	11	18	26	32	3	1	–	100
1966–1970	122	120	17	10	18	25	27	2	1	–	100
Summa	676	644	7	8	13	19	38	11	5	–	100

Tabell 37. Antal hus efter region och byggnadsår procentuellt fördelade efter lägenhetsstorlek

Region Byggnadsår	Antal hus, 1 000-tal	Därav i %					Antal rum per 100 hus
		–2 rum o kök	3 rum o kök	4 rum o kök	5 rum o kök	6+ rum o kök	
1	2	3	4	5	6	7	8
Region A							
–1950	35	5	30	24	18	24	548
1951–1960	12	2	20	34	21	24	557
1961–1965	10	1	4	31	42	23	591
1966–1970	18	0	1	29	44	26	600
Region B							
–1950	20	7	30	27	19	18	528
1951–1960	7	2	16	36	26	20	554
1961–1965	7	1	12	35	29	23	571
1966–1970	12	0	3	33	42	21	590
Region C							
–1950	29	10	30	30	16	14	508
1951–1960	15	2	22	37	27	12	530
1961–1965	13	–	6	39	36	19	576
1966–1970	16	–	1	34	38	27	600
Region D							
–1950	260	18	30	32	12	9	464
1951–1960	80	2	24	41	25	7	515
1961–1965	67	4	12	53	24	7	521
1966–1970	75	–	6	53	30	11	548
Hela riket							
–1950	343	15	30	30	13	11	480
1951–1960	114	2	23	40	25	10	523
1961–1965	97	3	10	48	28	12	539
1966–1970	122	–	5	45	34	16	567

Tabell 38. Antal hus efter region procentuellt fördelade efter förvärvsår

Region	Antal hus, 1 000-tal	Därav i % förvärvade åren				
		–1950	1951–60	1961–65	1966–68	1969–71
1	2	3	4	5	6	7
A	73	21	19	18	17	25
B	44	19	22	19	20	21
C	72	14	24	21	19	22
D	455	27	24	19	14	16
Summa	644	24	24	19	15	18

Tabell 39. Antal hus efter region procentuellt fördelade efter slag av fång

Region	Antal hus, 1 000-tal	Därav i % som förvärvats genom					
		släkt-köp	annat köp	arv, gåva	att innehavaren själv byggt	annat fång	okänt förvärvssätt
1	2	3	4	5	6	7	8
A	74	3	62	2	30	–	3
B	46	5	52	4	38	–	1
C	74	5	51	3	39	0	3
D	482	8	41	3	47	0	2
Summa	676	7	45	3	43	0	2

Tabell 40. Antal hus efter taxeringsvärde procentuellt fördelade efter förekomst av extra utrustning i bostadshuset

Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.	Antal hus, 1 000-tal	Antal hus i % med extra utrustning i bostadshuset								
		gille-stuga (1)	extra bad-rum (2)	bastu (3)	varm-garage (4)	1 st av (1)–(4)	2 st av (1)–(4)	3 st av (1)–(4)	alla ut-rustn. (1)–(4)	ingen av (1)–(4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
– 24	59	–	–	–	–	1	–	–	–	99
25– 49	139	2	1	2	13	15	1	–	–	84
50– 74	141	7	1	3	36	37	4	–	–	59
75– 99	135	20	2	6	52	48	12	2	–	38
100–124	93	33	2	13	51	40	21	5	–	34
125–149	40	34	2	18	55	35	23	9	–	33
150–224	33	36	4	26	67	41	29	11	–	19
225–	4	35	16	45	73	26	32	21	4	17
Summa	644	15	1	7	36	32	10	3	–	56
Övriga	32	5	1	8	9	15	3	1	–	81
Totalt	676	15	1	7	35	31	10	2	–	57

Tabell 41. Antal hus efter region och extra utrustning i bostadshuset i procent

Region	Antal hus, 1 000-tal	Antal hus i % med extra utrustning i byggnad nr. 1								
		gille-stuga (1)	extra bad-rum (2)	bastu (3)	varm-garage (4)	1 st av (1)–(4)	2 st av (1)–(4)	3 st av (1)–(4)	alla ut-rustn. (1)–(4)	ingen av (1)–(4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	74	15	2	9	49	39	13	3	–	45
B	46	15	2	9	33	30	11	2	–	57
C	74	19	1	10	42	34	14	3	–	49
D	482	14	1	6	32	29	8	2	–	60
Summa	676	15	1	7	35	31	10	2	–	57

Tabell 42. Antal hus efter taxeringsvärde procentuellt fördelade efter förekomst av särskild fristående byggnad för olika aktiviteter

Totalt taxeringsvärde, 1 000 kr.	Antal hus, 1 000-tal	därav hus i % med särskild byggnad								
		totalt	garage	bastu	uthus	tvätt-stuga	gäst-stuga	hobby-stuga	ladu-gård	WC, TC
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
– 24	59	62	14	–	52	–	–	–	3	1
25– 49	139	63	27	–	41	4	1	–	6	–
50– 74	141	47	30	–	19	2	–	1	2	–
75– 99	135	44	35	–	11	–	–	–	1	–
100–124	93	50	45	–	7	–	–	–	1	–
125–149	40	49	44	–	7	–	–	1	–	–
150–224	33	39	34	–	7	–	–	2	1	–
225–	4	34	31	–	3	–	1	2	1	–
Summa	644	51	32	–	22	2	–	–	2	–
Övriga	32	72	29	5	37	5	–	–	12	–
Totalt	676	52	32	–	23	2	–	–	3	–

Tabell 43. Antal hus efter region med särskild fristående byggnad för olika aktiviteter i procent

Region	Antal hus, 1 000-tal	därav hus i % med särskild byggnad								
		totalt	garage	bastu	uthus	tvätt-stuga	gäst-stuga	hobby-stuga	ladu-gård	WC, TC
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	74	33	24	–	12	–	–	1	1	–
B	46	40	27	–	15	1	1	–	2	–
C	74	57	43	–	17	1	1	1	1	–
D	482	56	32	–	26	3	–	–	3	–
Summa	676	52	32	–	23	2	–	–	3	–

Tabell 44 Genomsnittlig sammanräknad inkomst år 1972 efter hushållstyp och byggnadsår, 1 000 kr.

Region Hushållstyp	Byggnadsår					Samtliga
	–1950		1951–1960	1961–1965	1966–1970	
	utan badrum	med badrum				
1	2	3	4	5	6	7
Region A	38,5	62,6	71,9	78,1	70,3	66,9
Endast makar	34,3	56,0	59,7	75,3	77,7	58,2
Bf –64 år	43,3	64,4	67,1	80,5	78,6	67,1
65–	25,0	47,3	36,1	47,2	34,1	44,4
Makar med barn –17 år	64,6	75,6	76,6	77,9	70,4	73,8
1 barn	68,1	70,4	63,4	74,8	70,8	69,4
2 barn	60,3	77,8	90,6	78,0	67,6	74,5
3+ barn	66,2	77,2	72,8	80,4	76,3	76,7
Övriga makar	52,0	82,7	84,2	88,4	81,8	83,4
Övriga hushåll	23,3	25,7	50,2	42,8	39,3	32,7
Bf –64 år	33,9	31,7	58,7	44,8	39,4	40,3
65–	13,5	19,9	17,2	25,3	12,0	18,6
Region B	25,4	47,5	55,9	67,7	59,6	52,8
Endast makar	18,6	50,2	48,6	67,7	63,6	50,6
Bf –64 år	29,1	65,2	52,3	70,8	64,4	61,9
65–	13,7	32,3	34,8	53,0	46,0	30,6
Makar med barn –17 år	48,0	54,9	64,1	70,7	57,9	60,3
1 barn	48,2	47,6	64,7	74,6	56,5	58,9
2 barn	49,2	61,5	63,6	68,9	58,6	61,5
3+ barn	46,8	52,1	63,9	70,2	57,9	59,8
Övriga makar	37,9	52,8	62,2	70,6	74,9	59,8
Övriga hushåll	13,8	23,0	22,5	36,3	39,0	22,7
Bf –64 år	21,7	29,7	23,1	37,8	39,4	28,9
65–	6,9	16,4	18,9	19,9	36,9	13,5
Region C	27,9	46,9	56,8	68,6	68,2	56,0
Endast makar	26,9	43,6	53,7	77,6	84,7	51,4
Bf –64 år	36,1	51,5	53,8	78,8	88,8	58,8
65–	16,8	31,7	53,3	68,1	44,1	33,4
Makar med barn –17 år	31,9	59,2	62,8	65,5	64,9	62,3
1 barn	36,1	48,6	55,6	63,8	61,4	56,6
2 barn	31,8	64,6	68,7	63,0	68,8	65,2
3+ barn	28,5	68,3	68,1	71,9	60,4	64,2
Övriga makar	43,3	52,9	59,2	76,4	78,6	62,2
Övriga hushåll	17,9	20,5	39,1	42,3	35,5	26,8
Bf –64 år	28,6	25,1	40,6	47,0	42,3	34,7
65–	12,1	16,4	31,2	22,3	9,2	16,0

Region Hushållstyp	Byggnadsår					Samtliga
	–1950		1951–1960	1961–1965	1966–1970	
	utan badrum	med badrum				
1	2	3	4	5	6	7
Region D	20,0	33,9	44,5	48,8	51,8	37,8
Endast makar	19,6	33,5	40,6	53,3	48,0	33,4
Bf –64 år	27,2	42,8	44,9	55,1	49,6	42,9
65–	15,7	25,8	28,4	43,0	28,0	23,1
Makar med barn –17 år	36,8	45,1	51,8	51,6	51,8	49,5
1 barn	38,8	44,6	48,9	49,8	53,7	48,4
2 barn	32,1	44,4	52,3	52,9	51,4	49,8
3+ barn	40,3	47,4	55,0	51,0	50,8	50,2
Övriga makar	29,7	40,5	47,0	48,6	59,0	43,9
Övriga hushåll	11,6	18,4	22,0	22,2	35,8	16,8
Bf –64 år	19,1	21,7	34,0	34,8	38,2	24,1
65–	7,8	15,0	9,3	13,1	17,6	10,9
Riket	21,3	39,9	49,7	55,9	57,6	44,1
Endast makar	20,6	38,4	45,1	59,4	59,8	38,9
Bf –64 år	28,9	48,3	49,2	61,6	61,6	49,0
65–	15,9	29,3	32,0	47,1	32,8	26,2
Makar med barn –17 år	38,5	53,3	57,3	58,0	56,8	55,4
1 barn	41,1	48,9	53,5	56,5	57,0	52,9
2 barn	34,7	55,6	58,9	59,1	56,6	56,4
3+ barn	39,7	56,7	59,6	57,3	57,3	56,5
Övriga makar	31,2	48,0	52,4	57,9	67,0	51,0
Övriga hushåll	12,2	19,5	27,4	26,9	36,9	19,1
Bf –64 år	20,2	23,3	37,9	38,3	39,1	27,1
65–	8,1	15,7	11,1	13,7	18,4	11,7

Kommentarer till bilaga 1–3

Bilaga 1

Tabell 1–8. Nettointäkt år 1973 enligt konventionell metod och schablon för villa i stockholmsområdet, Västerås, Staffanstorp och Örnsköldsvik. Samtliga exempel avser hus med två våningar och källare utan inredd vind. Beräkningarna har utförts enligt följande förutsättningar (siffrorna hänvisar till radnummer i tabellerna).

2. *Standardklass* (enligt handledningen för fastighetstaxeringsnämnderna)
   6 = normal standard för ett 60-talshus:
   Hög köksstandard, centralvärme (olja, gas eller el), badrum med kakel e. d., inbyggt badkar, bidé, separat toalett, grovkök eller tvättstuga med tvättmaskin.
   5 = normal standard för ett 50-talshus:
   Normal köksstandard, centralvärme (olja, gas eller el), inbyggt badkar, separat toalett, grovkök eller tvättstuga med tvättmaskin.
   4 = normal standard för ett 40-talshus:
   Normal köksstandard, centralvärme (olja, gas eller el), enkelt badrum med WC.
3. *Lägenhetsyta:* Våningsplanens yta minskad med ytan för ytterväggar, bärande innerväggar, skorstensstock e. d. Utrymme för trappa medräknas endast i det ena planet. (Enl. definition i handledningen).
4. *Taxeringsvärde för byggnad.* Enligt den för ifrågavarande område tillämpliga byggnadsvärdetabellen. Interpolation har gjorts med avseende på ålder och lägenhetsyta.
5. *Taxeringsvärde för mark.* De genomsnittliga taxeringsvärdena på obebyggda villatomter enligt 1970 års fastighetstaxering har lagts till grund för dessa uppgifter.
7. *Anskaffningskostnad inkl. tomt.* Framräknat för ex. 1 och 2 utifrån antagandet att taxeringsvärdet utgör 75 % av anskaffningskostnaden. I ex. 3 har i Stockholmsområdet tillagts 25 000 kr. m. h. t. "lyxvärde". För övriga orter har tillägget satts till ca 10 % av det totala taxeringsvärdet.
   Ex. 4–9 har beräknats utifrån ex. 1–3 m. h. t. byggnadskostnadsindex och markvärdestegring.

8. *Anskaffningskostnad exkl. tomt.* Denna kostnad har förutsatts utgöra samma andel av den totala anskaffningskostnaden som taxeringsvärdet å byggnad utgör av det totala taxeringsvärdet.
9. *Bottenlån, ursprungligt belopp.* Drygt 2/3 av anskaffningskostnaden. För ex. 3, 6 och 9 dock endast 63 à 64 %. 30-årigt annuitetslån. Räntesatser: 1950–59 4 %, 1960–69 6 % och 1970–73 7,5 %. I ex. 1a, 1b, 2a och 2b 40-årigt bottenlån och 30-årigt bostadslån. Ex. 1a och 2a paritetslån. I ex. 1b och 2b har bostadslånet betraktats som annuitetslån.
10. *Bottenlån år 1973.* Se anmärkning till rad 9.
11. *Tilläggslån, ursprungligt belopp.* Beräknat utifrån antagande om egen kontantinsats av ca 13 %, dock i ex. 3, 6 och 9 ca 18 %. 15-årig amortering.
12. *Tilläggslån år 1973.* Se anmärkning till rad 11.
13. *Uppskattat saluvärde år 1973.* Enligt köpeskillingsstatistiken för 1970: 18 390 köp av småhus till ett genomsnittligt överpris av 42 %. År 1973 kan saluvärdet beräknas överstiga taxeringsvärdet med genomsnittligt 60 %. I tabellen har försiktigtvis räknats med 40 %.
14. *Ursprungligt investerat eget kapital.* Rad 7–9–11.
15. *Under åren verkställda amorteringar.* Rad 9–10+11–12.
16. *Insatt eget kapital.* Rad 14+15.
17. *Värdestegring* från byggnadsåret till år 1973, rad 13–7.
18. *Hyresvärdet av det egentliga bostadsutrymmet.* Ca 10,24 % av byggnadsvärdet.
19. *Hyresvärde av gillestuga, bastu, bordtennisutrymme o. d.* Ifrågavarande utrymme har uppskattats till 15 % av lägenhetsytan; hyresvärdet har uppskattats till 1/3 av motsvarande yta i våningsplan. Rad 19 blir således 5 % av rad 18.
20. *Hyresvärde av garage.* Uppskattad garagehyra för boende i hyreshus. I Stockholmsområdet har värdet satts till 1 200 kr. utom i ex. 3 och 6 där det satts till 1 800 kr. Dessa exempelvillor har förutsatts ha dubbelgarage. För övriga orter har hyresvärdet satts i proportion till taxeringsvärdet å byggnad i ex. 2.
21. *Förmån av tomt m. m.* I Stockholmsområdet har förmånsvärdet satts till 5 % av det taxerade markvärdet. I övriga orter har förmånsvärdet upptagits till samma belopp i kronor räknat som i Stockholmsområdet.
22. *Reparation och underhåll av byggnader:* I Stockholmsområdet har kostnaderna upptagits till 5 kr./m^2 för hus byggda år 1970 till 15 kr./m^2 för hus byggda år 1960 och till 25 kr./m^2 för hus byggda år 1950. I övriga orter har kostnaderna – med utgångspunkt från beloppen i Stockholmsområdet satts i proportion till taxeringsvärdet å byggnad i ex. 2.
23. *Värdeminskning av byggnader.* 1,75 % av byggnadens anskaffningsvärde.
24. *Värme.* Kostnaderna har satts lika för Västerås och stockholmsområdet, lägre i Staffanstorp och högre i Örnsköldsvik.
25. *Vatten, renhållning, sotning, försäkringar.* Beloppen har satts lika i

alla orter.

26. *Normalt underhåll av tomt m. m.* I Stockholmsområdet har beloppen upptagits till 4 % av det taxerade markvärdet. I övriga orter har kostnaderna upptagits till samma belopp i kronor räknat som i Stockholmsområdet.
28. *Ränta på tilläggslån.* 8 %.
30. *Ränta på insatt kapital.* 5 %. (Skattebesparingen ej beaktad här).
31. *Nettointäkt enligt konventionell metod.* Rad 18+19+20+21–22–23–24–25–26–27–28–29.
32. *Nettointäkt enligt tidigare tillämpad schablonmetod.* Metoden som före år 1954 – med då rådande låga ränteläge – tillämpades på egnahemsfastigheter i Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar innebar att som förmånsvärde av bostaden i ouppvärmt skick togs upp 6,5 % av taxeringsvärdet. Rad 32 = 0,065 · rad 6 – rad 22 – rad 23 – rad 25 – rad 27 – rad 28 – rad 29.

    I Malmöhus län var intäktsschablonen 4 % av taxeringsvärdet med avdrag för värdeminskning, räntor och tomträttsavgäld dvs. 0,04 · rad 6– rad 23 – rad 27 – rad 28 – rad 29.

    I Västerås beräknades intäkten till 5 à 6 % av taxeringsvärdet med avdrag för reparation och underhåll, värdeminskning, vatten m. m., räntor och tomträttsavgäld dvs. 0,06 · rad 6 – rad 22 – rad 23 – rad 25 – rad 27 – rad 28 – rad 29.

    I Västernorrlands län beräknades intäkten till 6 % av taxeringsvärdet med avdrag för reparation och underhåll, värdeminskning, försäkringar, räntor och tomträttsavgäld dvs. 0,06 · rad 6 – rad 22 – rad 23 – försäkringar – rad 27 – rad 28 – rad 29.
33. *Nettointäkt enligt schablonmetod.* 2 (4 resp. 8) % av taxeringsvärdet – skuldräntor – 500 kr.
34. *Skatteeffekt exkl. garantiskatt.* Schablonmetoden. 60 % marginalskatt.
35. *Garantiskatt.* Utdebitering. 24 kr.
36. Summa förmåner. Rad 18+19+20+21.
37. *Boendekostnad.* Rad 22+23+24+25+26+27+28+29+30+34+35. Ränta på insatt kapital har endast medräknats med 40 % m. h. t. skatteeffekten.
38. *Skuldökning.* Belopp som lagts till paritetslåneskulden.
39. *Boendekostnad kontant.* Rad 37–38.

Tabell 9 och 10. Hyreskalkyl för exempel 2a och 2 utförd inom SABO. Siffrorna i första kolumnen hänvisar till radnummer i tabellerna 1–8.

Tabell 9. Exempel 2a: Hyreskalkyl för villa på vissa orter.

Allmänna förutsättningar

1. Kalkylerna gäller kommitténs exempel nr. 2a i Stockholm, Staffanstorp, Örnsköldsvik och Västerås.
2. Byggnadsår: 1970 Yta: 120 m^2
3. Ägare: Allmännyttigt bostadsföretag, fastigheten uthyres.

4. Belåning med statliga lån, paritetslån, enligt bestämmelserna för allmännyttigt bostadsföretag.
5. Förutsättning för finansiering (siffror inom ( ) hänvisar till rad i kommitténs exempel 2a).

Pantvärde enligt slutligt lånebeslut	(9+11)
därav: bottenlån 70 %	
bostadslån 30 %	
Egen insats eller toppfinansiering (= "överkostnad")	(14)
Summa finansiering = anskaffningskostnad	(7)

6. Basannuitet = 5,1 %
   Paritetstal 1973: 1,07
7. "Överkostnad" (14) kapitaliseras i kalkylen efter 8 %, vilket motsvarar en annuitet på 25 år vid 6,5 % ränta.
8. Underhåll och driftkostnader enligt resp. rader i kommitténs exempel.
9. Kostnaderna för fastighetsskötsel och administration som tillkommer vid uthyrning, har förutsatts kunna bli täckta av det beräknade beloppet för underhåll (rad 22+26).

(I SABOs "normalkalkyler" kalkyleras vanligen med

för underhåll	ca 13:–/m^2 ly
för fastighetsskötsel	3 à 4:–/m^2 ly
för administration	ca 150:–/uthyrningsenhet)

Tabell 10. Exempel 2: Hyreskalkyl för villa på vissa orter.

Allmänna förutsättningar

1. Kalkylerna gäller kommitténs exempel nr 2 i Stockholm, Staffanstorp Örnsköldsvik och Västerås.
2. Byggnadsår: 1970 Yta 120 m^2
3. Sifferuppgifterna hämtade från exemplets rad 7, 9, 11 och 14 för beräkning av kapitalkostnaderna. För beräkning av underhållskostnaderna användes rad 22 och 26 samt för övriga driftkostnader rad 24, 25 och 35.
4. Kostnaderna för fastighetsskötsel och administration, som tillkommer vid uthyrning, har förutsatts kunna bli täckta av det beräknade beloppet för underhåll (rad 22+26).
5. Kapitalkostnaderna beräknas som en annuitet (på ursprungliga lånebelopp resp. egen insats) enligt följande:

Bottenlån:	7,5 % – 30 år = 8,46 %
Tilläggslån:	8,0 % – 15 år = 11,0 %[1]
Egen insats:	6,5 % – 25 år = 8,0 %

[1] *Anmärkning:* Bottenlånet förutsättes enligt anvisningarna till exemplet (p 9) vara ett annuitetslån på 30 år. Tilläggslånet har däremot (p 11) fast amortering på 15 år. I en hyreskalkyl bör man räkna med annuitet för att få ett fast hyresuttag för kapitalet varje år.

Tabell 11. Kalkyl över exempel 2a med bostadsrätt utförda inom HSB. Avser hus byggt år 1970 med lägenhetsytan 120 m^2. Basannuitet 5,1 %

och paritetstal år 1973 1,07. Ränta på eget insatt kapital eller ränta och amortering på upplånat insatt kapital ej beräknad.

Tabell 12 och 13. Hyreskalkyl för exempel 2 och 2a utförd inom Sveriges fastighetsägareförbund. Förutsättningarna för beräkningarna framgår av noter till tabellerna.

Bilaga 2

Tabell 1–4. Uppgifter från 1970 och 1973 års fastighetstaxering.

Tabell 5 och 6. Uppgifter från inkomststatistiken över antalet inkomsttagare med underskottsavdrag, avdragens storlek samt summa underskottsavdrag. Tabellerna omfattar inkomsttagare som deklarerat och haft en statlig taxerad inkomst med lägst 4 500 kr. För makar avser beloppet sammanlagda taxerade inkomsten.

Tabell 7. Uppgifter från statistiken över taxeringsutfallet.

Tabell 8–10. Uppgifter från riksrevisionsverkets taxeringsstatistik. I tabellerna redovisas antalet fysiska personer med intäkt av schablontaxerad villafastighet (villa eller fritidshus). I de fall då olika personer redovisar intäkten och ränteavdragen från en fastighet har endast den förre medräknats. I tabellerna har ej beaktats om en person är delägare i en fastighet eller ägare till mer än en fastighet. I tabell 8 redovisas således den av varje ägare deklarerade totala schablonintäkten från villafastighet oavsett om den kommer från en del av fastighet eller flera fastigheter. Taxeringsvärdet i tabell 8 har beräknats från schablonintäkten under förutsättning att intäkten kommer från en fastighet.

I tabell 10 under B. redovisas 35 869 personer som varken haft övereller underskott från sitt fastighetsinnehav. Dessa personer har haft villafastighet (ej fritidshus) med taxeringsvärde som ej överstigit 25 000 kr.

Tabell 11–14. Uppgifter från 1970 års folk- och bostadsräkning. Tabellerna 11 och 12 omfattar flerfamiljshus med centralvärme. Tabellerna 13 och 14 omfattar samtliga hushåll.

Tabell 11. Med disponibel inkomst avses sammanräknad nettoinkomst minus inbetald preliminär skatt (inkl. ev. fyllnadsinbetalning) plus barnbidrag och bostadstillägg. För gifta samboende redovisas sammanlagda disponibla inkomsten.

Tabell 12. Med årshyra/årsavgift avses bostadskostnad inkl. alla obligatoriska tillägg såsom bränsle, varmvatten och i förekommande fall egna utgifter för bränsle och varmvatten. Hyra för garage, bilplats eller annan lokal som ej används för bostadsändamål ingår ej i bostadskostnaden.

Tabell 15. Uppgifter från 1969 års bostads- och hyresundersökning.

Tabell 16. Uppgifter från 1972 års bostads- och hyresundersökning.

Tabell 17. Avskaffas garantibeskattningen för bostadsfastigheter utom fritidsfastigheter uppstår ett visst bortfall av skatteunderlag i samtliga kommuner. Här bortses från verkningarna av övriga av oss framförda förslag som påverkar kommunernas skatteunderlag. Garantibeskattningens slopande medför då att medelskattekraften i riket minskar. Detta medför att alla kommuner med skattekraft lägre än skattekraftsgarantin enligt lagen om skatteutjämningsbidrag kommer att drabbas på ett helt likartat sätt. Om en dylik kommun får ett stort faktiskt bortfall av skatteunderlag så påverkas tillskottet av skatteunderlag i för kommunen fördelaktig riktning så att det totala skatteunderlaget endast reduceras med samma procenttal som riksgenomsnittet.

För kommuner med skattekraft större än skattekraftsgarantin är förhållandet emellertid annorlunda. En dylik kommun som får ett stort faktiskt skatteunderlagsbortfall får bära detta helt själv. Endast i den mån skattekraften sjunker under skattekraftsgarantin sker en begränsning av det skatteunderlagsbortfall som kommunen får bära själv.

I tabellen som omfattar kommuner med skattekraft över skattekraftsgarantin har beräknats det bortfall av skatteunderlag som uppstår genom att beskattningen av garantibelopp för bostadsfastigheter utom fritidsfastigheter avskaffas. Någon beräkning av effektiviteten av garantibeskattningen har ej utförts. Uppgifterna i kol. 8 och 9 i tabellen återger därför bortfallet vid helt effektiva garantibelopp. Hänsyn har ej heller kunnat tas till att fastigheter i viss utsträckning har delad användning dvs. både som bostads- och affärsfastighet.

På motsvarande sätt har skatteunderlagsbortfallet för hela riket beräknats till 3,4 %. Detta procenttal anger alltså den reduktion av det totala skatteunderlaget som kommuner med brist på skattekraft får vidkännas om hänsyn ej tas till våra övriga förslag samt under förutsättning att garantibeskattningen för de berörda fastigheterna är 100-procentigt effektiv.

Bilaga 3

Tabell 1–44. I tabellerna redovisas resultat från den småhusundersökning som utförts i samarbete med boendeutredningen. Undersökningen omfattar enfamiljshus byggda senast år 1970, taxerade som annan fastighet och bebodda av ägaren. Hus som använts i ägarens rörelse ingår ej. Uppgifterna har inhämtats från en postenkät omfattande 7 406 småhusägare samt från taxeringsmaterial. Undersökningen avser inkomståret 1972. Samtliga uppgifter om boendekostnad avser kostnaden exkl. amorteringar eller avskrivningar. På grund av ett tekniskt missöde har amorteringarna år 1972 ej beräknats. I de tabeller där hus med känt eget kapital redovisas ingår i boendekostnaden ränta på eget kapital efter skatt.

Definitioner

Avgifter m. m. (Avg. m. m.)

Tomträttsavgäld eller motsvarande, villaförsäkring, avgifter för sotning, sophämtning och annan renhållning, vatten och avlopp samt samfällighetsavgifter.

Boendekostnad

I boendekostnaden ingår ränta på lånat i fastigheten nedlagt kapital, skatt på garantibelopp, bränsleutgifter, avgifter m. m., utgifter för underhåll samt ränta på eget i fastigheten nedlagt kapital efter skatt (nettoränta) minus skatteeffekten.

Eget kapital (Eget kap.)

Köpeskilling eller produktionskostnad efter avdrag för kapitalskuld.

Fastighetens resultat (Fast. resultat)

Fastighetens schablonintäkt med avdrag för ränta på lånat i fastigheten nedlagt kapital och extra avdrag.

Förvärvsår (Förv. år)

Garantibelopp (Gar. belopp)

2 % av fastighetens taxeringsvärde.

Hus med känt eget kapital

Fastighet som förvärvats efter år 1960 och efter förvärvet ej varit föremål för mer omfattande om- eller tillbyggnad.

Hushåll (Hh.)

Lägenhetsyta (Ly.)

Nettoränta

5 % ränta på eget kapital efter avdrag för den inkomstskatt som fastighetsägaren skulle ha blivit påförd på en lika stor inkomst. Extra avdrag från inkomst av kapital har antagits vara helt utnyttjat före beräkningen av nettoräntan.

Ränta

Ränta på lånat i fastigheten nedlagt kapital.

Skatteeffekt

Skatt på inkomst av fastigheten eller skatteminskning vid underskott (fastighetens resultat negativt).

Standardgrupp (Stgr.)

Stgr. 0–2 avser hus utan bad och stgr. 3–9 avser hus med bad.

Tomträtt (Tomtr.)

Underhåll

Utgifter för underhålls- och reparationsarbeten som avser att bevara byggnaden i dess ursprungliga skick t. ex. ommålning, omtapetsering, lagning av väggar eller golv, omläggning av tak, reparation av värmepanna, utbyte av spis, kylskåp, tvättmaskin m. m.

Uppräknat antal (Uppr.)

Antalet i urvalet uppräknat till totalantal.

Urvalet (Urv.)

Antal i urvalet.

Äganderätt (Ägr.)

Reservationer och särskilda yttranden

1 Reservation av herrar *Walberg, Almgren, Carlstein* och *Jansson* mot förslaget om allmänt avdrag för hyror och årsavgifter

Vi anser i likhet med majoriteten, att den brist i neutralitet i beskattningen som kvarstår efter de föreslagna ändringarna beträffande egna hem och villor bör undanröjas. Eftersom den bristande neutraliteten hänför sig till beskattningen, har vi funnit det i och för sig naturligt att försöka lösa denna fråga inom beskattningens ram. Vi har också undersökt olika tänkbara alternativ för en sådan lösning. Emellertid har vi funnit samtliga alternativ vara förenade med så allvarliga svagheter, att vi inte har kunnat ställa oss bakom något av dem. Det gäller också det förslag till allmänt avdrag för hyror och årsavgifter som framläggs av kommitténs majoritet.

Till en början kan erinras om att den kvarstående bristen i neutralitet är störst beträffande nyare hus med höga kapitalkostnader. Även om avdraget i första hand torde vara inriktat på dessa är det inte anknutet till kapitalkostnaderna. De föreslagna reglerna innebär inte någon garanti mot att avdrag erhålles i fall, då det från neutralitetssynpunkt framstår som oberättigat. Villkoret för avdraget är ju endast att hyran är hög i förhållande till inkomsten. Avdrag kan fås, även om hyran är låg i förhållande till storlek och standard men ändå är hög i förhållande till den inkomst som redovisas till beskattning. I de enskilda fallen kan skattelättnaden också bli större än som framstår som motiverat. Redan de av majoriteten anförda exemplen antyder lättnader om 20 kronor per m^2 och år eller mera. Omvänt kan den som har en mindre lägenhet, som på grund av höga kapitalkostnader är dyr i förhållande till lägenhetsytan, få ett otillräckligt avdrag eller bli helt utan. Det kan över huvud taget konstateras, att avdraget från bostadspolitisk synpunkt är ett trubbigt instrument med verkningar och konsekvenser som är omöjliga att styra och kontrollera.

Att uppställa något enhetligt begrepp för hyra och avgifter, t. ex. baserat på kallhyran för bostadsutrymmena, torde av praktiska skäl vara omöjligt. Därför kan avdraget verka ojämnt och därmed bli orättvist. I de hyres- och avgiftsbetalningar som enligt majoritetens förslag skall ligga till grund för avdraget ingår vanligen ersättning för värme och vatten. Men så är inte alltid fallet. Det är ganska vanligt, att hyran eller avgiften innefattar även ersättning för elektrisk ström. I moderna hus med parkeringsplatser eller garage inbegriper ofta hyran eller avgiften dess-

utom hyra för sådana förmåner. Även i övrigt kan servicegraden variera kraftigt. Mellan i övrigt jämförbara fall – lägenheter som är lika stora, har samma standard och samma kapitalkostnader – kan på grund härav den hyra eller avgift som ligger till grund för avdraget och därmed avdraget självt variera med avsevärda belopp.

Till bilden hör, att hyreshöjningar kan komma att drabba mycket ojämnt. Somliga hyresgäster kan få avdrag för hela hyreshöjningen och på detta sätt kompensera sig till omkring 60 procent på det allmännas bekostnad. Andra hyresgäster saknar denna möjlighet, därför att hyran är för låg i förhållande till inkomsten eller de, såsom folkpensionärer, saknar beskattningsbara inkomster.

I detta sammanhang kan förtjäna påpekas, att avdraget i första hand får betydelse för större inkomsttagare och förhållandevis högklassiga lägenheter, vilket även framgår av majoritetens exempel. Även om maximeringen innebär en viss spärr, hindrar den inte att den som t. ex. har en inkomst på 200 000 kr. och en hyra på 24 000 kr. får en skattelättnad på 3 120 kr. I detta exempel rör det sig om en klar överkonsumtion, som är så mycket mindre värd att stödja som motsvarande överkonsumtion på villasidan beskattas genom lyxvillabeskattningen.

Från skattemässiga utgångspunkter måste allvarliga betänkligheter anföras mot majoritetens förslag. Avdraget avser i fråga om hyra en ren konsumtionsutgift, och för sådana utgifter medger skattelagstiftningen inte avdrag. Det kan visserligen invändas, att avdrag lagligen är medgivet för vissa utgifter som har ett starkt inslag av konsumtion, exempelvis försäkringsavdraget och avdrag för periodiska understöd, men dessa avvikelser, som för övrigt inte är jämförliga, manar inte till efterföljd.

Införandet av ett nytt allmänt avdrag motverkar strävandena att försöka förenkla skattesystemet. Det föreslagna avdraget kommer även att beröra ett stort antal skattskyldiga och minskar möjligheterna för skattemyndigheterna att ägna sig åt väsentligt kontrollarbete. För skattskyldiga, som genom tillåten förtäckt resultatutjämning eller på annat sätt själva kan bestämma hur stora intäkter de vill taga fram till beskattning, innebär det föreslagna avdraget nya möjligheter att uppnå särskilda skatteförmåner.

De betänkligheter mot förslaget om allmänt avdrag för hyra och årsavgifter som här redovisats är så allvarliga, att förslaget enligt vår mening inte bör genomföras. Något bättre förslag att inom beskattningens ram avlägsna den kvarstående bristen i neutralitet inom bostadsbeskattningen har under den korta tid som vi haft till förfogande inte kunnat utarbetas. Vi vill i stället förorda, att frågan löses inom bostadsfinansieringens ram. En lösning efter sådana linjer har klara fördelar. De bostadspolitiska insatserna blir inte splittrade. De kan sammanhållas bättre och kontrolleras till verkningar och finansiella konsekvenser.

2 Reservation av herrar *Dahl, Hellstedt, Landgren* och *Larsson* mot förslaget om höjd intäktsprocent för nya egna hem

Bostadsskattekommittén har enligt sina direktiv som huvuduppgift att föreslå sådana regler beträffande beskattningen, att denna blir i möjligaste mån neutral för de olika boendeformerna. Kommittén har vid sitt arbete funnit, att den eftersträvade neutraliteten bör ges den innebörden, att beskattningen inte får medföra sådana ekonomiska verkningar, att en boendeform framstår som påtagligt mera gynnad av skattelagstiftningen än de övriga. Konkurrensen mellan olika bostadsformer bör inte styras av beskattningen, så att utfallet av skattereglerna blir avgörande för valet av bostad.

Enligt majoriteten av ledamöterna i kommittén är nyare villor och egna hem påtagligt gynnade av beskattningsreglerna. För att utjämna denna förmenta fördel föreslår man, att en högre procentintäkt skall beräknas för nyproducerade villor än vad som skall tillämpas för äldre.

Kommittén har under sitt arbete sammanställt en rad kostnadskalkyler för villor av olika storlek och olika årgång. Kalkylerna visar att boendekostnaderna för ägaren till ett nytt egnahem inte är lägre än den hyra, som han haft att erlägga om han hade hyrt motsvarande bostad. Villaägaren är därför inte gynnad i jämförelse med hyresgästen. Det är inte rimligt att vid en undersökning av neutraliteten mellan boendeformerna jämföra kostnaderna för villaboendet med den hyra som hyresgästen skulle ha erlagt om inte staten genom bostadspolitiska åtgärder överfört denna hyra på framtiden. Dagens hyresgäst ikläder sig inte någon som helst betalningsskyldighet för den skuldökning för bostadsföretagen som blir följden av paritetslånesystemet. Eftersom den verkliga kostnaden för bostadskonsumenten således är i stort sett densamma vid båda boendeformerna kan inte med fog hävdas att utfallet av skattereglerna är avgörande för valet av bostad.

Vad beträffar jämförelsen mellan äldre och nyare hus är det visserligen sant, att de löpande utbetalningarna för underhåll är något högre i de äldre husen. Avgörande vid en kostnadsjämförelse är emellertid inte dessa löpande betalningar, utan kostnaderna för det underhåll, som måste utföras med vissa intervall under husets hela livslängd. Ägaren till den nya villan måste – liksom ägaren till den äldre – beakta, att förslitningen av byggnader och anläggningar sker kontinuerligt och därför avsätta erforderliga medel för framtida underhåll. Den kostnadsfördel för de nya villorna, som kommittén anser sig ha funnit, är därför närmast att betrakta som fiktiv och i varje fall inte av en sådan storlek och karaktär att den motiverar en höjning av intäktsprocenten med en procentenhet. Enligt vår mening ger den således icke underlag för en olika behandling av hus beroende på om de är mer eller mindre än sex år gamla.

Utredningsmajoritetens förslag skulle komma att motverka nyproduktionen av småhus och försvåra för inkomsttagare med måttliga inkomster att förvärva sådana hus. Detta torde inte stå i överensstämmelse med kommitténs direktiv. Majoriteten har för övrigt uttalat i betänkandet, att det måste tillses "att skärpningen inte blir så kraftig att hushåll med små

och måttliga bruttoinkomster hindras från att förvärva ett eget hem".

Mot bakgrund av det anförda anser vi oss inte kunna instämma i majoritetens förslag att genom en skärpt beskattning med en procentenhet öka boendekostnaderna i nya villafastigheter. Vi föreslår att procentintäkten för samtliga årgångar av en- eller tvåfamiljshus beräknas efter 2,5, 5 respektive 8 procent av taxeringsvärdet.

3 Reservation av herrar *Almgren, Carlstein, Jansson, Leo* och *Lindh* mot förslaget om 6-årsgräns för höjd intäktsprocent på nya egna hem

Majoritetens förslag om 6-årsgräns i intäktsschablonerna motverkar enligt vår mening den eftersträvade neutraliteten i skattehänseende mellan olika upplåtelseformer. Vi reserverar oss därför mot införandet av en sådan gräns.

4 Reservation och särskilt yttrande av herr *Dahl*

Majoriteten har föreslagit, att ett nytt allmänt avdrag för hyra m. m. införes för hyresgäster och bostadsrättshavare. Mot detta avdrag kan bl. a. den invändningen resas, att hyresgäster och bostadsrättshavare skulle kunna bli överkompenserade i förhållande till innehavare av egna hem. Att så kan bli fallet i vissa lägen vill jag inte direkt bestrida. Jag anser emellertid för egen del, att det föreslagna avdraget för det stora flertalet fall utgör ett välbehövligt komplement till de övriga regler, som föreslagits för att söka uppnå en neutral bostadsbeskattning.

Gent emot majoritetens förslag att behålla garantibeskattningen för fritidsfastigheter får jag anföra följande reservation.

Förslaget att avskaffa garantibeskattningen för bostadsfastigheter anser jag vara ytterst tillfredsställande. Majoriteten har dock gjort ett i mitt tycke omotiverat undantag för fritidsfastigheter. För dessa skall enligt förslaget garantibeskattningen bibehållas. Det huvudsakliga skälet härför uppges vara omtanke om berörda kommuners ekonomi.

För det första vill jag framhålla, att garantibeskattningen av fritidsfastigheterna knappast har någon nämnvärd betydelse för berörda kommuners ekonomi. Ett slopande av garantibeskattningen skulle endast medföra ett inkomstbortfall på några promille av kommunernas totala skatteunderlag. Det bör observeras, att garantibeskattningen sällan är effektiv när det gäller fritidsfastigheter.

För det andra vill jag starkt betona, att berörda kommuner inte heller på annat sätt brukar åsamkas särskilda kostnader för fritidsfastigheterna. Kommunala kostnader för planering, renhållning m. m. brukar regelmässigt tas ut av vederbörande fastighetsägare. Kostnader för byggnad och underhåll av enskilda vägar, som sedermera övertas av vederbörande kommun, bekostas till stor del av fritidshusägare. Det är följaktligen inte det bofasta fritidsfolket, som åsamkar kommunerna kostnader. I den mån kostnader för fritidsfolk uppstår är det fråga om den så kallade rörliga delen därav. Det bofasta fritidsfolket utgör tvärtom en värdefull

ekonomisk tillgång för kommunerna både på kortare och längre sikt. Ekonomiska undersökningar, som verkställts bl. a. på kommunal nivå, bekräftar riktigheten av det nu sagda.

För det tredje medför majoritetens förslag icke önskvärda effekter för personer med måttliga inkomster. Ett bibehållande av garantibeskattningen i förening med den höjda intäktsprocenten och de ökade taxeringsvärdena kommer att motverka möjligheterna för denna kategori att skaffa sig ett fritidshus.

Avslutningsvis vill jag nämna att om någon kommun i enstaka fall lyckas visa, att den fått vidkännas betydande kostnader på grund av fritidsfastigheter, kan det finnas skäl att beakta detta inom skatteutjämningssystemets ram. Jag tänker därvid i första hand på den extra bidragsgivningen.

På grund av det anförda anser jag, att garantibeskattningen skall slopas för samtliga bostadsfastigheter, således även för fritidsfastigheter.

5 Särskilt yttrande av herr *Jansson*

Kommitténs arbete har i hög grad varit inriktat på frågor om bostadskostnadsnivåer inom olika upplåtelseformer. Skattereglernas betydelse för kostnadsnivåerna har, bl. a. på grund av tidspressen, enligt min mening, inte fått den centrala plats i arbetet som torde varit avsikten när kommittén tillsattes.

I exemplen i bilaga 1 har bostadsförmånen beräknats med utgångspunkt i tillgänglig hyresstatistik för bostäder i flerfamiljshus. Denna metod ger en missvisande bild. Boendevärdet för bostäder i självägda småhus bör naturligtvis beräknas med utgångspunkt i de samlade kostnaderna för vederbörande hus (hyreskalkyler för bostäder i flerfamiljshus upprättas efter denna princip). Att de totala kostnaderna betalas på olika sätt och av olika "personer" är i kostnads-/boendevärdesammanhang en underordnad fråga. Om ex. vis. den totala kostnaden för ett småhus under ett år, är 19 000 kronor, får en boende/ägare, som inte har paritetslån och inte bostadstillägg och inte möjlighet att vid deklarationen utnyttja ev. uppkommet underskott, betala hela kostnaden med beskattade medel. Vederbörande måste då rimligen beräkna boendevärdet till 19 000 kronor. Detta boendevärde kan inte förändras av att betalningen sker på ett annorlunda sätt t. ex. med skuldökning p. g. a. paritetslån, bostadstillägg, skattereduktion p. g. a. gäldränteavdrag samt den boendes kontanta utgifter under året. Den, som hävdar att boendevärdet minskar vid sådan betalningsspridning, hävdar samtidigt att samhällets insatser – paritetslån, bostadstillägg, lägre skatt – saknar egentligt värde för den boende eftersom de täcker kostnader, som anses ligga ovanför bostadens värde. Ett sådant sätt att se på frågan innebär, medvetet eller omedvetet, att den förmån som gäldränteavdragsrätten är förringas. Dess verkliga värde framgår då endast i sådana sammanhang då dess existens helt eller delvis ifrågasätts.

Kommittén konstaterar att det även i fortsättningen blir mycket svårt att till konkurrenskraftiga priser upplåta småhus med hyres- eller

bostadsrätt. Kalkyler i *bilaga 1*, tabell 9 och 10, i betänkandet visar att de hus, som kommittén har som underlag för ex. 2a och 2 i bilaga 1 och som enligt kommitténs beräkningar efter skattereduktion kostar 13 497 resp. 16 187 kr. i Stockholmsområdet om de boende äger husen, skulle betinga årshyror på 17 843 resp. 24 463 kr. om de skulle ägas av ett allmännyttigt bostadsföretag och hyras ut. Skillnaden beror nästan helt på skattereduktionen. I ex. 2a är skattereduktionen för ägt småhus 6 665 kr. och i ex. 2 är den 6 288 kr. Skillnaderna i övrigt beror på olika lånevillkor samt på olika sätt att täcka vissa driftkostnader. De olika årskostnaderna säger inget om effektiviteten hos de olika upplåtelseformerna. Dessutom måste det understrykas att kalkylerna endast har intresse som jämförelsematerial. Ett allmännyttigt företag har nämligen ingen möjlighet att anskaffa det kapital, som i kalkylerna benämnes egen insats.

Om inte detta ojämlika förhållande ändras, får det fortsatta negativa konsekvenser för utveckling och prisbildning på småhusmarknaden. Det korrektiv, som de allmännyttiga och kooperativa företagen utgör när det gäller bostäder i flerfamiljshus, kommer då även i fortsättningen att så gott som helt saknas för småhus. Utformning och pris kan då i alltför stor utsträckning bestämmas av mark- och produktionsleden, utan konkurrens från företagsformer, som är fria från vinstintressen. Ur konsumenternas synpunkt är detta beklagligt.

Det marginella förändringar på småhussidan, som kommittén föreslår, kanske av en del av de nuvarande småhusägarna uppfattas som betungande. När det gäller kärnfrågan – neutralitet i beskattningshänseende mellan olika boendeformer – får de dock ingen annan effekt än att ojämlikheten krymper med några kronor per m^2, medan den principiella skillnaden – möjlighet att utnyttja ränteavdrag för ägda småhus men ingen sådan möjlighet för hyresrätt och bostadsrätt – kvarstår, liksom olikheter på grund av belåningsgrad och inkomstskillnader mellan småhusägare inbördes.

För småhusägare, som inte har ränteutgifter och därmed saknar möjlighet att utnyttja avdragsförmånen, får kommitténs förslag diskutabla konsekvenser. Detta belyser svagheten i det nu gällande skattesystemet för bostäder. Kommitténs förslag, som innebär måttliga och ur många synpunkter önskvärda förändringar för småhus där det finns möjlighet att utnyttja avdragsrätten, får som konsekvens ur neutralitetssynpunkt omotiverade bostadskostnadshöjningar för hushåll i skuldfria småhus. Detta är beklagligt, men kan knappast undvikas inom ramen för nuvarande system.

Förmånen – gäldränteavdragsrätt – påverkar den boendes utgifter i ett självägt småhus i varierande grad beroende på vilka kostnaderna är för de lån, som upptagits för fastigheten. Tekniskt är det lätt att minska eller eliminera denna förmån genom att höja schablonavkastningen så att räntor och avkastning närmar sig eller tar ut varandra. Samhällets ansvar för de boende, som skaffat sig sina hus med utgångspunkt i nu gällande regler, torde dock utesluta en långtgående sådan förändring. Enda möjligheten att uppnå skatteneutralitet mellan olika boendeformer torde

alltså vara att angripa räntornas inverkan på boendekostnaderna. Om småhusägarnas räntekostnader sjunker, minskar underskotten och därmed förmånen. Likaväl som avkastning och ränta kan ta ut varandra på en hög nivå kan de göra det på en lägre eller låg sådan. Det borde alltså vara möjligt att eliminera den klara ojämlikhet i skattehänseende, som nu finns mellan olika boendeformer, utan att detta medför oönskade konsekvenser för dem, som nu bor i småhus.

Kommittémajoritetens förslag om att införa ett allmänt avdrag för hyres- och bostadsrätt får ses mot bakgrunden av nödvändigheten att skapa större jämlikhet mellan boendeformerna. Om denna nödvändighet råder enighet. Förslaget har dock en mer allmänt kostnadssänkande effekt än en utjämnande sådan sett ur skatteneutral synpunkt. Även den kostnadssänkande effekten blir individuell och ojämn beroende på de boendes varierande inkomster. Segregationen i boendet motverkas inte av förslaget och möjligheterna att upplåta småhus med hyres- eller bostadsrätt ökar inte nämnvärt. En utjämning via finansieringen är därför att föredraga.

I fråga om storleken av värdeminskning/avskrivning vid beräkning av kostnader för småhus bör hänsyn även tas till en motverkande faktor nämligen värdeökning, som inte beror på penningvärdets fall. Detta gäller även byggnad. "Gamla" småhus, som byter ägare, betingar inte sällan priser och anses inteckningsbara för lån, som i stort motsvarar kostnader och lån för nya hus. I ett sådant fall kan säljaren, om han önskar, anskaffa ett nytt hus för i stort sett det belopp han erhållit för det "gamla". Den värdeökning, som då inträffat utöver kompensation för penningvärdets fall, har under brukningstiden kunnat ske utan att påverka kostnads-/intäktssidan.

Småhusägare, som placerar eget kapital i sina hus, anses böra få räkna ränta på detta kapital som kostnad. Detta är rimligt. Men eftersom den egna insatsen i så gott som alla hus under många år av husets livslängd ligger ovanför taxeringsvärdet, räknas ingen som helst avkastning och sker heller ingen beskattning av den boendeförmån, som ägaren njuter av sitt kapital. Vid taxering redovisas ränteförlusten/kostnaden under det att boendeförmånen/inkomsten inte redovisas. Skall kostnaden/ränteförlusten beaktas bör detsamma gälla intäkten/boendeförmånen.

Avsikten med beskattning av en- och tvåfamiljshus i förvärvskällan "annan fastighet" är att beskatta räntan på av ägaren i fastigheten nedlagt kapital. Resultatet är ofta det rakt motsatta. I så gott som alla småhus, som byggts under de 10–15 senaste åren, torde ägarnas egna kapitalinsatser ligga ovanför taxeringsvärdet. Detta innebär i praktiken att någon avkastning inte räknas på detta kapital. Avdragsrätten för gäldräntor medför emellertid att det som en gång var tänkt som en skatt – en inkomst för samhället – har blivit ett skattebortfall – en utgift för samhället – på omkring en och en halv miljard kr. per år. Om det ägda småhuset gick att i egentlig mening jämföra med rörelse, skulle dock allt vara i sin ordning. Men eftersom att bo i småhus är bostadskonsumtion, på samma sätt och i samma syfte som konsumtion av hyres- och bostadsrättslägenheter, är förhållandet anmärkningsvärt. Vår skattelag-

stiftning innehåller ju bestämmelser om förbud mot avdrag för levnadskostnader dvs. privat konsumtion.

Det torde knappast råda något tvivel om att gäldränteavdragsrätten i kombination med den låga avkastningsprocenten vid nuvarande räntenivå är ett oavsiktligt men effektivt medel när det gäller såväl småhusproduktionens omfattning som dess inriktning mot allt större och allt dyrare hus. Det senare är mycket betänkligt. Formellt är det köparna/konsumenterna, som betalar, men de flesta skulle inte kunna klara kostnaderna för dagens produktion, om inte samhället var garant för att de får betala den väsentligaste delen av kostnaderna, nämligen räntorna, med obeskattade medel. Det är alltså i realiteten inte konsumenterna utan produktions- och finansieringsleden som metodiskt utnyttjar avdragsrätten. Men detta sker i skydd av konsumenterna och det hela får därmed ett socialt drag. Samhället anses slå vakt om småhusfolket. I verkligheten torde det vara så att samhället nödgas att skydda småhusfolket, när producenter och finansiärer har fått sitt.

Om det rådde likhet mellan upplåtelseformerna och det därmed vore möjligt för allmännyttiga och kooperativa företag att producera och upplåta även småhus med hyres- resp. bostadsrätt skulle denna för konsumenterna onödiga och för samhället kostsamma utveckling kunna brytas. Dom, som så önskar, skulle även i fortsättningen kunna bo i småhus – självägda, hyrda eller med bostadsrätt. Konsumenternas valmöjligheter skulle öka om upplåtelse- och företagsformer fick tillfälle att arbeta under någorlunda lika förutsättningar.

6 Särskilt yttrande av herr *Leo*

Det huvudproblem, som föreligger i fråga om beskattningsreglernas neutralitet i förhållande till boendekostnad är, att villaägare så gott som alltid kan dra av det underskott, som ofta uppkommer vid inkomstberäkningen av villan, från andra inkomster.

Det råder inte delade meningar om att enfamiljshuset och tvåfamiljshuset i dag framstår som ett ekonomiskt fördelaktigt alternativ vid val av boendeform. Utfallet av skattereglerna blir avgörande för valet av bostad.

De kostnadskalkyler som redovisats inom kommittén och som lagts till grund för bedömandet av vilka åtgärder som erfordras för att skapa neutralitet innebär enligt min mening dels en alltför ogynnsam bedömning av vilka kostnader och förmåner som inkluderas i villaboendet, dels ett antagande av investeringsmässiga bedömningar hos villaägaren, som inte rimligen kommer till användning i praktisk handling och som bortser från de reella – inte endast nominella – vinster som utvecklingen generellt inneburit.

En något högre beskattning av enfamiljshus och tvåfamiljshus är därför godtagbar. Denna bör tillämpas generellt för alla nyförvärv och inte vara tidsbegränsad.

Den föreslagna avdragsrätten från hyra och årsavgift kan godtagas som ett första steg mot undanröjandet av den kvarstående bristen på neutralitet. De finansiella konsekvenserna blir inte av samma storleksord-

ning som det sammanlagda underskottsavdraget för enfamiljshus och tvåfamiljshus. Den avdragsgräns vid 4 000 kronor som satts får ses i relation till nu föreliggande allmänna boendekostnads- och inkomstnivåer.

Åtgärder i fråga om kostnadsneutralitet mellan skilda upplåtelseformer kan naturligtvis genomföras i annan ordning. Det har icke legat inom ramen för våra direktiv att pröva sådana lösningar.

7 Särskilt yttrande av herr *Lindh*

Det förhållandet att beskattningssystemet icke är "neutralt" har redan nu, i betydande omfattning, påverkat förhållandena på bostadsmarknaden. Främst har bostadsproduktionens inriktning påverkats så att antalet större lägenheter i flerfamiljshus minskat. Samtidigt kan en mätbar segregation i boendet, dvs. uppdelning av inkomstgrupperna i olika boendeformer, dokumenteras. En fortsatt sådan utveckling måste anses strida mot samhällets bostadssociala målsättningar. Samtidigt finns behov av kraftfullt verkande hyressänkande åtgärder för hyresgäster och bostadsrättshavare.

Intäktsprocent – räntenivå

Vid övergången till den s. k. schablonmetoden, vid taxering av villafastighet, vilket skedde med tillämpning från 1955 års taxering, fastställdes intäktsprocenten till 3,0. Riksbankens diskonto var då 2,75 procent. Det fanns således en viss paritet mellan det värde som bestämde intäkt från fastighet och det uppkomna gäldränteavdrag som ägaren kunde tillgodogöra sig i sin självdeklaration. Därmed blev samhällets subvention till villaägaren av mindre omfattning.

Utvecklingen efter år 1955 har emellertid kraftigt ändrat relationerna mellan dessa båda tal. Dels har riksbankens diskonto nästan fördubblats och dels har intäktsprocenten sänkts. Det har medfört att samhällets intäkter relativt minskat medan den skattemässiga subventionen ökat mycket kraftigt.

Skattesubventionens storlek

Vid 1973 års taxering av villafastigheter utgjorde de sammanlagda underskottsavdragen 2,3 miljarder kronor. Det är då fråga om nettobelopp dvs. avdrag för räntor, tomträttsavgäld och det så kallade extra avdraget på 500 kr. som tillkommer villaägare. Summan avdrag har reducerats med schablonintäkten. Då progressiviteten i skatten för berörda inkomstgrupper, icke understiger 60 procent fick ägarna till villafastigheter en skattesubvention på 1,4 miljarder kronor det året. Den stora subventionen utgår för varje år med ständigt stigande belopp. De grupper av bostadskonsumenter som icke har samma förmåner, hyresgäster och bostadsrättshavare, är med och betalar denna subvention. Hyresgäster och bostadsrättshavare kan under inga förhållanden tolerera

att valet av boendeform skall medföra skatteorättvisa av sådana dimensioner. Dessa grupper tvingas att över sina boendekostnader betala bostadens räntekostnader till bruttoränta.

Paritet mellan intäktsprocent – räntenivå

Neutralitet mellan olika boendeformer i skattehänseende kan åstadkommas antingen genom att intäktsprocentens storlek bestäms med utgångspunkt från gällande räntenivå eller genom att avdragsrätten utökas till samtliga konsumentgrupper. Alternativet, gäldränteavdragets totala slopande, synes med nuvarande skattelagstiftning uteslutet. Kommitténs majoritet har valt att, för redan befintliga villainnehav, föreslå höjd intäktsprocent från nuvarande 2,0 till 2,5. Då kommittén i sin helhet samtidigt föreslår en avveckling av garantibeskattningen för alla bostadsfastigheter medför åtgärden inget steg mot skatteneutralitet. För nytillkomna hus föreslår majoriteten att intäktsprocenten blir 3,5. Icke heller den åtgärden åstadkommer neutralitet de sex år då detta skall gälla. Det är därtill helt orimligt att majoriteten anser att talet efter sex års innehav skall sänkas till 2,5 procent.

Utökad avdragsrätt

Då kommitténs majoritet ej föreslår neutraliserande åtgärder över högre intäktsprocent kompletteras förslaget med begränsad avdragsrätt för bostadsrättshavare och hyresgäster. Även detta förslag har betydande brister och åstadkommer icke den önskvärda neutraliteten mellan olika boendeformer. Det kan dessutom medföra att de bäst behövande missgynnas. Om exempelvis en hyresgäst eller bostadsrättshavare med 30 000 kr. i inkomst har en bostadskostnad på 700 kr. per månad kan han tillgodogöra sig ett avdrag på 4 000 kr. medan den som har 80 000 kr. i inkomst och 1 000 kr. månatlig boendekostnad kan få göra lika stort avdrag dvs. 4 000 kr. Skatteprogressiviteten ger då höginkomsttagaren ett större bidrag. För hyresgäster och bostadsrättshavare med låga inkomster och höga hyror kan emellertid förslaget om avdragsrätt ha betydelse och jag har därför anslutit mig till det.

Neutral beskattning

Det har inom kommittén nåtts enighet i frågan om att det egenägda småhusboendet har betydande subventioner från samhällets sida. Då har icke inräknats, de förmåner som de generösa reglerna om beskattning av realisationsvinst utgör då hus avyttras. Det råder emellertid icke full enighet om skattesubventionens storlek per hus eller per kvadratmeter lägenhetsyta. Av den anledningen uppstår betydande skiljaktigheter rörande behovet av åtgärder för att åstadkomma neutralitet i skattehänseende mellan olika boendeformer.

Jag förordar en ändring av intäktsprocentens storlek till en nivå intill gällande diskonto. Åtgärden bör beröra alla småhus som färdigställs efter

den 1 januari 1975 men också de småhus som byter ägare efter den tidpunkten. De därigenom minskade subventionerna till småhusen används till generellt hyressänkande åtgärder för såväl hyresgäster och bostadsrättshavare som de i småhus boende hushållen.

För redan befintliga småhus förordar jag kommittémajoritetens förslag som icke medför egentliga förändringar för de nuvarande ägarna.

Därest dessa åtgärder ej vidtas föreslår jag ett generellt avdrag på 10 procent av utg. hyra eller årsavgift för alla hyresgäster och bostadsrättshavare. Avdraget skall göras från skattebeloppet sedan taxeringen verkställts och således ej påverkas av progressiviteten i skatteskalan. Därmed blir avdragets storlek och skattereduktionen alltid 10 procent av utgående hyra eller årsavgift.

Samråd med andra utredningar

I kommitténs direktiv har ingått att samråda med bostadsfinansierings- och boendeutredningen. Den starkt komprimerade utredningstiden har icke medgivit ett sådant samråd i tillfredsställande omfattning. Det kan därför icke helt uteslutas att önskad kostnadsneutralitet mellan olika boendeformer kan erhållas genom exempelvis direkta subventioner på bostadsfinansieringens område. I såväl rättvise- som i administrativt hänseende kan finansieringsåtgärder vara att förorda före utökade åtgärder på taxeringens område.

8 Särskilt yttrande av herrar *Almgren* och *Carlstein*

Vi har i reservation mot förslaget om allmänt avdrag för hyror och årsavgifter uttalat att den kvarstående bristen i neutralitet mellan upplåtelseformerna bör lösas via reformer i bostadsfinansieringssystemet.

Emellertid har bostadsfinansieringsfrågorna visst samband med beskattningsreglerna vilket motiverar att vi något vill belysa dessa frågor.

En av de möjligheter som står till buds är att differentiera stödåtgärderna till villor och flerfamiljshus på sådant sätt att man uppnår en ekonomisk effekt motsvarande den kvarstående neutralitetsbristen.

Vill man emellertid undvika en olika behandling av olika upplåtelseformer finns även andra tekniska lösningar att tillgå.

Valet av teknisk lösning av bostadsfinansieringen spelar stor roll för de beskattningsregler som vår kommitté haft till uppgift att utforma. Vi skall med ett exempel påvisa detta beroende.

För villaägare innebär nuvarande beskattningsregler att intäkterna beräknas till en låg procentsats av taxeringsvärdet samtidigt som räntorna på upplånat kapital är förhållandevis höga. Stora avdragsgilla underskott uppkommer härigenom. Nettoeffekten av underskottsavdragen blir att villaägaren idag i en nyare villa betalar en reell ränta på i genomsnitt ca 4,5–5 % på lånen (lägre ränta ju högre marginalskatt). För en inkomsttagare med måttliga inkomster och normalt belånad villa saknar det sålunda betydelse om han genom avdrag kan reducera räntekostnaden eller om bruttoräntan sattes lägre och intäktsprocenten högre. Även för

det allmänna är det från beskattningssynpunkt likvärdigt om den ena eller andra metoden tillämpas.

En sänkning av räntan kan däremot få stor betydelse för upplåtelseformerna hyresrätt och bostadsrätt både beträffande skuldökningens utveckling och möjligheterna att rekonstruera paritetslånesystemet eller ersätta det med någon annan typ av finansieringssystem.

Det är inte vår utrednings uppgift att lämna förslag på hur bostadsfinansieringen skall utformas. Vi har med detta exempel endast velat visa vad som händer om man vill närma sig neutralitetsproblemet utan att utnyttja nya konstruktioner för avdrag vid beskattningen eller behandla upplåtelseformerna olika. Exemplet visar att när man vill skapa en ökad neutralitet finns det ett direkt samband mellan intäktsprocent och åtgärder på finansieringssidan. I det angivna exemplet skulle sålunda varje procentenhets sänkning av räntorna på upplånat kapital kunna kombineras med en höjning av intäktsprocenten med omkring en procentenhet utan att detta får oförmånliga effekter på bostadskostnaderna för egnahemsägare med normala inkomster.

För beskattningens vidkommande skulle en dylik kombination av åtgärder minska underskottens storlek, något som vi från principiella utgångspunkter anser vara positivt eftersom de individuella effekterna av underskott vid taxeringen varierar mycket kraftigt.

9 Särskilt yttrande av herr *Larsson*

De förslag som framlägges av Bostadsskattekommittén innebär avsevärda skattebortfall för kommunerna.

Borttagandet av garantiskatten för bostadshus jämte den föreslagna regeln om reducering av inkomstskatten vid hög hyreskostnad för boende i flerfamiljshus, kan genom höjd intäktsprocent för egnahem eller genom höjda taxeringsvärden inte kompensera kommunerna för det inkomstbortfall som kommer att uppstå för deras del.

Då de av Bostadsskattekommittén framlagda förslagen innebär en avsevärd ekonomisk belastning för kommunerna anser jag att kommittén bort som sin mening uttala, att kommunerna genom statsbidrag bör erhålla full kompensation för de skattebortfall som kommer att uppstå för deras del genom de av Bostadsskattekommittén framlagda förslagen.

KUNGL. BIBL.
STOCKHOLM

Statens offentliga utredningar 1974

Kronologisk förteckning

1. Orter i regional samverkan. A.
2. Ortsbundna levnadsvillkor. A.
3. Regionala prognoser i planeringens tjänst. A.
4. Ortsbundna produktionskostnader. A.
5. Boken. Litteraturutredningens huvudbetänkande. U.
6. Förenklad konkurs m. m. Ju.
7. Barn- och ungdomsvård. S.
8. Rättegången i arbetstvister. A.
9. Samhälle och trossamfund. Sammanställning av remissyttranden över betänkanden av 1968 års beredning om stat och kyrka. U.
10. Data och näringspolitik. I.
11. Svensk industri. Delrapport 1. I.
12. Svensk industri. Delrapport 2. I.
13. Svensk industri. Delrapport 3. I.
14. Svensk industri. Delrapport 4. I.
15. Sänkt pensionsålder m. m. S.
16. Neutral bostadsbeskattning. Fi.

Statens offentliga utredningar 1974

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet
Förenklad konkurs m. m. [6]

Socialdepartementet
Barn- och ungdomsvård. [7]
Sänkt pensionsålder m. m. [15]

Finansdepartementet
Neutral bostadsbeskattning. [16]

Utbildningsdepartementet
Boken. Litteraturutredningens huvudbetänkande. [5]
Samhälle och trossamfund. Sammanställning av remissyttranden över betänkanden av 1968 års beredning om stat och kyrka. [9]

Arbetsmarknadsdepartementet
Expertgruppen för regional utredningsverksamhet. 1. Orter i regional samverkan. [1] 2. Ortsbundna levnadsvillkor. [2] 3. Regionala prognoser i planeringens tjänst. [3] 4. Ortsbundna produktionskostnader. [4]
Rättegången i arbetstvister. [8]

Industridepartementet
Data och näringspolitik. [10]
Industristrukturutredningen. 1. Svensk industri. Delrapport 1. [11] 2. Svensk industri. Delrapport 2. [12] 3. Svensk industri. Delrapport 3. [13] 4. Svensk industri. Delrapport 4. [14]

Anm. Siffrorna inom klammer betecknar utredningens nummer i den kronologiska förteckningen

KUNGL. BIBL.
7 MARS 1974
STOCKHOLM

Allmänna Förlaget

ISBN 91-38-01868-3